

844

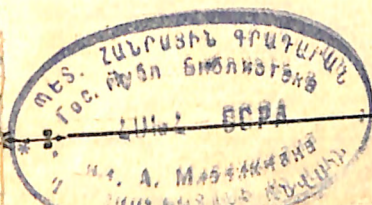
203-7

d-21

2010

W 2001

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

15
48

203.7

4-21

ԺԱՄԱԳԻՐԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

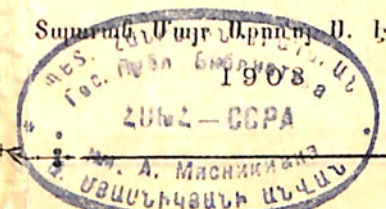
Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

1000
900
700

ՎԱՂԱՐՇԱՊՈՍ

Տպարան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի

44

57313 - ահ

Հրամանաւ

Տ. Տ. ՄԿՐՏԶԻ

Վեհափառ և Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

այս երկու իրենէ՝ զերեսս յարեալսս
և յետս ի իւր հանելով:

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք ի սատանայէ և
լամենայն խարէութիւնէ նորա, ի
սլատրանաց նորա, ի խորհրդոց
նորա, ի զնացից նորա, ի չար կա-
նաց նորա, ի չար հրեշտակաց նո-
րա, ի չար սղաշտօնէից նորա, ի չար
լամարարաց նորա, և յամենայն
ար զօրութիւնէ նորա հրաժարե-
ով հրաժարիմք:

Եւ ապա դառնայ յարեւելս և ապա
բացառէն ինչ և յեւեռած իւրդիւնս։

Գ. Ա. Ի. Ա. Ն. Ո. Ի. Թ. Ի. Ի. Ն.

Հ. Ա. Ի. Ա. Տ. Ո. Յ.

Ի Սոստոլանիմք և հաւատամք
ամենակատար սրտիւ զՀայրն Աս-
տուած անեղ, անծին, և անսկիզբն,
այլ և ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգ-
ւոյն սրբոյ։

Հաւատամք զԲանն Աստուած
անեղ, ծնեալ և սկսեալ ի Հօրէ
նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ
և ոչ կրտսեր, այլ սրբան Հայրն
Հայր՝ ընդ նմին և Որդին Որդի։

Հաւատամք զսուրբ Հոգին Աս-
տուած անեղ, անժամանակ, ոչ
ծնեալ, այլ բղխեալ ի Հօրէ, Էակից
Հօր և փառակից Որդւոյ։

Հաւատամք զԵրրորդութիւնն
սուրբ մի բնութիւն, մի Աստուա-
ծութիւն, ոչ երեք աստուածք, այլ
մի Աստուած, մի կամք, մի Թա-
ղաւորութիւն, մի իշխանութիւն,
արարիչ երեւելաց և աներևութից։

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ,
զթողութիւն մեղաց հաղորդու-
թեամբ սրբոց։

Հաւատամք զմինն յերից ան-
ձանց զԲանն Աստուած ծնեալ ի
Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս, ի
ժամանակի իջեալ յԱստուածածին
կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ
նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում Աս-
տուածութեանն, իննամսեայ ժուժ-
կալեալ յարգանդի անարատ կու-
սին և եղև Աստուածն կատարեալ
մարդ կատարեալ հոգւով և մարմ
և մարմնով. մի անձն, մի գէմ և

միաւորեալ մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման և առանց այլայլութեան, անսերմն յղութիւն և անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն Աստուածութեան նորա, և ոչ վախճան մարդկութեան նորա. զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան:)

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս չիջեալ ի վերայ երկրի, յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մրկրտութիւն. Հայր ի վերուստ վրկայեալ՝ դո՛ւ է Որդի իմ սիրելի. և Հոգին սուրբ աղանակելոյ իջեալ ի վերայ նորա. փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա. քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն. աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ, քաղցեալ և ծարաւեալ. յետոյ եկեալ կամաւ

ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնովն, և կենդանի Աստուածութեամբն. մարմինն եղեալ ի գերեզմանի միաւորեալ Աստուածութեամբն և Հոգւովն իջեալ ի դժոխս անբաժանելի Աստուածութեամբն, քարոզեալ հոգւոցն, աւերեալ զդժոխս և ազատեալ զհոգիսն. յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց և երևեալ աշակերտացն:

Հաւատամք զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր: Այլ և գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր ի գատել զկենդանիս և զմեռեալս: Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան:

Հաւատամք և զհատուցումն գործոց, արդարոցն՝ կեանք յաւիտե-

նական, և մեղաւորացն՝ տանջանք
յաւիտենական:

Ձ Ղ, Զ Ո Ւ Մ Ն

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդու-
թեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ: Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ:
Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, և
սրբուհւոյ Աստուածածնին, և ա-
ռաջի քո, հայր սուրբ, զամենայն
մեղս, զոր գործեալ եմ: Քանզի
մեղայ խորհրդով, բանիւ և գործով,
կամայ և ակամայ, զխտութեամբ և
անգիտութեամբ. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ հոգւովս և զօրութեամբ
սորա, մտօքս և շարժմամբ սորա,
մարմնովս և զգայութեամբ սորա:

Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս, խորա-
մանկութեամբ, անզգամութեամբ,
յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ,
շռայլութեամբ և ժլատութեամբ,
զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ,
չարահաւանութեամբ, յուսահատու-
թեամբ և թերամտութեամբ. մե-
ղայ Աստուծոյ:

Մեղայ չար խորհրդով մտա-
ցըս, նենգութեամբ, ատելութեամբ,
խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք,
թուլութեամբ, պոռնկական խոր-
հրդով. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս,
հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, հեշ-
տալրութեամբ լսեկեացս, արատու-
թեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրբ-
տիս, իղութեամբ ռնգացս, պագ-
չոտութեամբ բերանոյս, անժուժ-
կալութեամբ, շռայտութեամբ և

արբեցու թեամբ. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ Հարաբանութեամբ լի-
զուիս, ստախոսութեամբ, սուտ
երդմամբ, երդմնազանցութեամբ,
հախառակութեամբ, վիճաբանու-
թեամբ, բանասարկութեամբ, չոգմո-
զութեամբ, քսու, դատարկաբանու-
թեամբ և ծաղու, զրախոսութեամբ,
հերձախոսութեամբ և անիծարա-
նութեամբ, արանջելով, դժգոհելով,
բամբասելով և հայհոյելով. մեղայ
Աստուծոյ:

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս,
աղահելով, զրկելով, հարկանելով,
սպանանելով և ընդ գարշս ածե-
լով. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ամենայն յօղուածովք
շինուածոյս և ամենայն անդամօք
մարմնոյս, եօթնեակ զգայաբա-
նօքս և վեցեկի չարժամարս, վեր-

ամբարձ ոտնահարութեամբ և վայ-
րաքարշ մեղկութեամբ, յաջ և յահ-
եակ խոտորելով, դառաջնոցն մե-
ղանչելով և վերջնոցն չար նշաւակ
գոլով. մեղայ Աստուծոյ:

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք,
մահացու մեղօք՝ հպարտութեամբ
և մասամբք նորին, նախանձու և
մասամբք նորին, բարկութեամբ
և մասամբք նորին, ծուլութեամբ
և մասամբք նորին, ազահութեամբ
և մասամբք նորին, որկրամբու-
թեամբ և մասամբք նորին, բըղ-
ջախոհութեամբ և մասամբք նորին.
մեղայ Աստուծոյ:

Այլ և մեղայ ամենայն պատուի-
րանացն Աստուծոյ, յանձնառնեա-
ցըն և հրաժարելիացն, զի ոչ ըզ-
յանձնառաւկանսն կատարելի և ոչ
ի հրաժարելիացն հեռացայ: Զօ-

ըննա առի՝ և յօրինացն հեղա-
ցայ, ի կարգս Քրիստոնէութեան
հրաւիրեցայ՝ և զօրծովս անար-
ժան գտայ. զիտելով զչարն՝ կա-
մաւ կորացայ և ի բարեաց գոր-
ծոց ինձէն հեռացայ. վնձ ինձ,
վնձ ինձ, վնձ ինձ: Զո՞րն ասեմ,
կամ զո՞րն խոստովանիմ, զի ան-
թիւ են յանցանք իմ, անասելի
են անօրէնութիւնք իմ, աններելի
են ցաւք իմ և անբժշկելի՝ են
վէրք իմ. մեղայ Աստուծոյ:

Հայր սուրբ, զքեզ ունիմ միջ-
նորդ հաշտութեան և բարեխօս առ
միաձին Որդին Աստուծոյ, զի իշ-
խանութեամբդ, զոր տուեալ է քեզ՝
արձակեցես զիս ի կապից մեղաց
իմոց, աղաչեմ զքեզ:

ԱՐՁԱԿՈՒՄ Ն

Ողորմեցի քեզ մարդասէրն
Աստուած և թողութիւն շնորհա-
ցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոս-
տովանացելոցն և մոռացելոցն: Եւ
ես կարգաւս քահանայական իշ-
խանութեան և հրամանաւն Աս-
տուածային՝ թէ Զոր արձակիցէք
յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս,
նովին բաժնիւն արձակեմ զքեզ
յամենայն մասնակցութիւնէ մեղաց
քոց, ի խորհրդոց, ի բանից, և ի
գործոց, յանուն Հօր և Որդւոյ և
Հօգւոյն Սրբոյ: Եւ դարձեալ տամ
զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեց-
ւոյ, զի զոր ինչ գործիցես բարիս,
եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և
ի փառս հանդերձեալ կենացն.
Ամէն:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՄԷՋ ԳԻՇԵՐԻ

Ի ԳԴՄՍ ՀՕՐ ԱՍՏՈՒՆՈՅ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես,
սուրբ եղիցի անուն քո: Նկեցէ՛
ալքայութիւն քո. եղիցին կամք
քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի: Զհայ
մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այ-

սօր: Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր,
որպէս և մեք թողումք մերոց պար-
տապանաց: Եւ մի՛ տանիլ զմեզ
ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ն զմեզ
ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն և
զօրութիւն և փառք յաւիտեանս.
Ամէն:

Տէր, եթէ զըթուես իմ բա-
նաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիւնս քո:

Տէր, եթէ զըթուես իմ բա-
նաս, բերան իմ երգեսցէ՛ զօրհնու-
թիւնս քո:

Օրհնեալ համազոյ և միասնա-
կան անրաժանելի սուրբ Ներսի-
սութիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի
սուրբ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Տէր, զի՛ բազում եղեն նեղիչք
իմ և բազումք յարեան ի վերայ
իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ՝
թէ չիք փրկութիւն սորա առ Աս-
տուած իւր:

Այլ դու, Տէր, օգնական իմ ես,
փառք իմ և բարձրացուցիչ զլիտոյ
իմոյ:

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կար-
գացի, և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ
իւրմէ:

Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զար-
թեայ, և Տէր ընդունող իմ է:

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօ-
րաց նոցա, ոյք շուրջանակի պա-
տեալ, պաշարեալ պահէին զիս:

Արի՛, Տէր, և փրկեա՛ն զիս, Աս-

տուած իմ, զի դու հարեր զամենեւեան՝ ոչք էին ընդ իս թշնամութեամբ ի տարապարտուց, և զատամուռնս մեղաւորաց փշրեցես:

Տեսունդ է փրկութիւն, ի վերայ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո:

Սաղմոս 21:

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո:

Մտցին աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, խոնարհեցի ունին քո ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝ ուրք իջանեն ի գուր:

Նդէ ևս որպէս մարդ առանց օգնականի, և ի մեռեալս ազատ, Որպէս վերաւորս, որք ննջին ի գերեզմանի.

Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան:

Նդին զիս ի գրի ներքնումն, ի խաւարի և ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո, զամենայն զրօտանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, և եդին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մասնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ Տէր զօր հանապաղ և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Միթէ մեռելոց առնիցես զբանջիւիս քո, կամ բժիշկք յարու-

մեծ. շտապեալ էր
ԲՈՒՆԱՅԻՆ ԳԻՏԵՐ
ՀԱՅԿ - ԵՐԵՎԱՆ
ՀԱՅԿ - ԵՐԵՎԱՆ

ցանկեցեն՝ խոստովան առնիցին առ քեզ:

Միթէ պատմեսցէ ոք երբեք ի գերեզմանի զոգորմութիւնս քո, կամ զճմարտութիւնս քո ի կորուստեան:

Միթէ ճանաչիցին ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ ալիւարութիւն քո յերկիր մոռացեալ:

Նս առ քեզ, Տէ՛ր, աղաղակեցի, առաւօտառ աղօթք իմ ժամանեացեն առ քեզ:

Ընդէ՛ր, Տէ՛ր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր ևմ ևս ի մանկութենէ իմմէ, ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, աբհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Նրջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամենայն սլաշարեցին զիս ի միասին:

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ:

Մաղմուս ձԲ.

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէ՛ր, և ամենայն ոսկերք իմ, զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէ՛ր, և մի մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զմեզս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո:

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանքս քո, սլսակէ զքեզ ողորմութեամբ և զթութեամբ:

Ո լնու ի բարութենէ դցանկութիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծւոյ մանկութիւն քո:

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, և իրաւունս ամենայն զրկելոց:

Նցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի, և որդւոցն Իսրայէլի ըզկամս իւր:

Գթած, ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ:

Ո՛չ խաղառ բարկանայ մեզ Տէր, և ո՛չ յաւիտեան սղահէ ոխոս:

Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ Տէր, և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ:

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւք յարե-

մոից, այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր:

Որպէս զթայ հայր ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս զթասցի Տէր յերկիւղածս իւր:

Զի նա զիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի:

Շնչէ ի նմա հողմ, և ո՛չ է, և ո՛չ ևս երևի տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղածաց իւրոց և արդարութիւն նորա յորդւոց մինչև յօրդիս:

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-

Թող իւր, արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն հրեշտակք նորա՝ հօգօք զօրութեամբ, ոչք առնէք զբան նորա ի լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն զօրութիւնք նորա, սլաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր, ամենայն գործք նորա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր:

Ասաղմաս ձեռն.

Տէ՛ր, լուր աղօթից իմոց, ունկն զիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ո՛չ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի:

Հալածեաց թշնամին դանձն իմ, խօնարհ արար յերկիր զկեանս իմ և նստոյց զիս ի խաւարի, որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զառուրտն զառաջինս, խորհեցոյ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, Տէ՛ր, զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ:

Մի՛ գարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոչք իջանեն ի գուր:

Լսելի արա ինձ առաւօտուց զո-
ղորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ,
Տէ՛ր, յուսացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր. և
զնացից, զի առ քեզ, Տէ՛ր, համ-
բարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց,
Տէ՛ր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՞ ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեացէ
ինձ ի յերկիր սղիղ:

Վասն անուան քո, Տէ՛ր, կեցու-
ցես զիս, արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ՛ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեան,
Աստուած, զթշնամիս իմ և կորսո՞
ղամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ: Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. Ամէն:

ԵՐԳ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալոյ
Կարողիկոսի Հայոց

Ասացեալ ի պաշտաման գիշերի.

(Ա.-Գ.) Յիշեցուք ի գիշերի զա-
նուն քո, Տէ՛ր:

Բզխեսցեն սիրտք մեր զբան
բարի, և լիզուք մեր պատմեացն
զգործս երկնաւոր թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոս-
տովանեցուք զքեզ, Տէ՛ր:

Չաղօթս մեր տացուք քեզ, Տէ՛ր,
ի դաւիթս քո ի մէջ նոր Երուսա-
ղէմի:

Ի գիշերի համրարձցուք զձեռս
մեր սրբութեամբ առ քեզ, Տէ՛ր:

Ի ձայն գոհութեան, ամենայն
հոգիք, օրհնեցէք զՏէր:

Քի. Չարթիք, վառք իմ, զարթիք
և ես զարթեացց առաւօտուց. ալե-
լուիա:

Չարթիք ընդ գուարթունս, ման-
կունք վերինն Սիովնի. ալելուիա:

Չարթիք, սրդիք լուսոյ, ի յօրհ-
նութիւն Հօրն լուսոյ. ալելուիա:

Չարթիք, փրկեալք արեամբ, և
տուք զփառս փրկողին. ալելուիա:

Չարթիք, նոր ժողովուրդք, նոր
երգս առեալ նորոգողին. ալե-
լուիա:

Չարթիք, հարսունք հոգւով սպա-

սեալք դալոյ սուրբ փեսային. ա-
լելուիա:

Չարթիք, վառեալք լուսով ըստ
իմաստուն սուրբ կուսանացն. ալե-
լուիա:

Չարթիք, պատրաստեցէք իւղ
լապտեղաց զՋերմ արաստուս. ալե-
լուիա:

Չարթիք, և մի՛ ննջէք, նման յի-
մար կուսից նիրհէք. ալելուիա:

Չարթիք, երկիրպագցուք և ար-
տասուօք զայս աստացուք. ալե-
լուիա:

Քի. Չարթիք, ընդէր ննջես, Տէ՛ր,
մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ:

Արի՛, Տէ՛ր, օգնեա՛ մեզ, տացուք
անուանդ քում զփառս:

Այժմ և յաւէտ Հօր և Որդւոյ,
և սուրբ Հոգւոյն. Ամէն:

Քարթուցեալքս ի զբաղմանէ
ղիշերային հանգստենէ:

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր
մխիթարութիւն և ի սփոփանս
եկեղեցւոյ:

Ահիւ և զողութեամբ կացցուք
ի յաղօթս:

Նկեալ խոստովանեսցուք զյան-
ցանս:

Նւ գացուք ի Քրիստոսէ զքա-
ւութիւն և զմեծ զողորմութիւն:

Ամէն. ալելուիա, ալել. ալել.

էջ. Անբաժանելի և համազոյ Նը-
րորդութեանդ՝ համաձայնեալք ընդ
զօրս երկնից, փառս մատուցանեմք:

Փառք քեզ:

Որ յանալուեստ յաթող բարձ-
րացեալ հանդէիս, սուրբ Աստուած,
հզօր և սքանչեւազօր:

Փառք քեզ:

Որ յանէից զոյացուցեր զամե-
նայն արարածս, սուրբ Աստուած,
անճառ Հօր անեղ Որդի:

Փառք քեզ:

Որ տեսչութեամբ խնամես զա-
մենայն արարածս, սուրբ Աստ-
ուած, բղխումն անսպառ աղբեր:

Տէ՛ր, ժողովրդապետք Նկեղեցւոյ
ի քէն հայցեն ասելով. Հովիւ բարի,
ոչորմեան բանաւոր հօտի:

Ամէն. ալելուիա, ալելուիա, ալէ.

Ամէն. ալելուիա, ալելուիա, ալէ.

— ❧ —

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ս. 2.) Քարթուցեալքս ամենեքեան
ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհաց
մեզ մարդասէրն Աստուած ի մը-

խիթարութիւն և ի սփռութեան տը-
կարութեան մերում, և քեկեալքս
միաբան հոգեւոր երգով ի վառա-
բանութիւն և ի պատիւ ամենա-
սուրբ անուան Տեառն մերոյ և
փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ահիւ
և զողութեամբ կացցուք յալօթս
առաջի նորա, և զոհացարուք ըզ-
նմանէ ի գիշերային ժամուս յայս-
միկ վասն իրաւանց և արգարու-
թեան նորա, որ ընտրեաց զմեզ
ողորմութեամբն իւրով, և շնոր-
հեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկ-
նային հրեշտակացն ի վառաբա-
նիչս Տեառն Աստուծոյ ամենեցուն
և մեզ լինել: Եւ մեք այսուհետեւ
սրբելով զանձինս մեր ի խղճէ և ի
չար գործոց, համարձցուք զձեռս
մեր ի սրբութիւն՝ առանց բարկու-
թեան և երկմտութեան. հաւատով

խնդրեսցուք ի նմանէ զքառութիւն
և զթողութիւն յանցանաց մերոց,
խոստովան լինելով զգաղանիս սրբ-
տից մերոց ծածկագիտին Աստու-
ծոյ, որպէս զի ընդունելով զպա-
ղատանս մեր աղօթիւք և բարե-
խօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնոր-
հեացէ մեզ մարդասէրն Աստուած
կեալ առաքինութեամբ և անարատ
վարութ ըստ կամաց նորա յայսմ
աշխարհիս, և արժանաւոր լինե-
լով յաւիտենական և երկնային խո-
րանայն, զոր խոստացաւ սիրել-
եաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած,
Յիսուս Քրիստոս. Տէր մեր, կեցո՛ւ,
և ողորմա՛ւ:

Կեցո՛ւ, Տէ՛ր:

Զմնացուած գիշերիս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել՝ հաւատով ի
Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհան, Տէ՛ր:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհան, Տէ՛ր:

Զքառութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհան, Տէ՛ր:

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւնն յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Շնորհան, Տէ՛ր:

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:
Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ.

Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛.

Տէր, ողորմեա՛:

Ե Ր Գ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալոյ Հայաց Կարողիկոսի ողբերգութիւն անձին զղջացելոյ եւ բողոք իւրաքանչիւրոյ դիմի խոսովանաբար.

Աշխարհ ամենայն,
Առ իս նայեցեալ,
Ախտակից լերձեր:
Բանամ զըրթունս,

Բարբառւիմ լեզուաւս,
Բողոքեմ զանձնէս:

Տէր, ողորմեա՛. Տէր, ողորմեա՛.

Տէր, ողորմեա՛:

Պող եղէ մեղաց,
Գլառող կորստեանն,
Գուր ինձ փորեցի:
Դաւեցի զանձն իմ,
Դաւաճանեցի,
Դարան գործեցի:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր:

Արբեմն էի լոյս
Նւ այժմ եմ խաւար
Նւ սառեւր մահու:
Զիմրդ պատմեցից
Զթիւ մեղաց իմոց,
Զի բաղում են յայժ:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Էրկինք ե երկիր,
Նկայք, ողբացէք
Նշկելի զանձն իմ:
Ընտրեցի զչարհ,
Ընկալայ կամաւ
Ըզնոյլս մեղաց:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Թաթաւիմ տղմով,
Թաւալիմ ի մեղս,
Թօթափիլ չկարեմ:
Ժանդ ախաիւ լըցեալ,
Ժահահոտ եղէ
Ժամանակս բաղումս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ի բաց մեկնեցայ
Ի սուրբ խորհրդոց,
Ի բարեաց դործոց:
Լաւ վարկաւ անձն իմ,

Լուսոյն հեռանալ,
Լինիլ ընդ խաւար:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Խորհուրդըբ չարին
Խարեն զհողիս,
Խորասոյզ առնեն:

Ծածկեն անդընդօր,
Ծիծաղին զլորմամբս,
Ծանակ զիս առնեն:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Վամաւ կորացայ,
Կարկամեալ անձամբ,
Կանդնիլ ոչ կարեմ:
Հուր մեղաց կիզող,
Հրդեհեաց որ յիս,
Հոգևոր բարիս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Չաղկեցայ մեղօր,
Չաղեցին տեսողքն,

Չանձրացաւ հողիս:
Ղեղի դառնութեան
Ղօղեալ ի սիրտ իմ,
Ղամպար իմ շիջաւ:
Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Ճաշակմամբ մեղաց
Ճաշեցի զմահ,

Ճոխս աղքատացայ:
Մեռեալ եմ հոգւովս,

Մոլորեալ մտօքս,

Միայն կամ մարմնովս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Յորոգայթ մահու

Յորսողին անկայ,

Յաղթեցայ յախտից:

Նեախից թշնամւոյն

Նշաւակ եղէ,

Նոր միշտ խոցոտիմ:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Շուրջ պատեալ զինե
 Շունք բաղումք եղեն,
 Շաղախին արեամբս:
 Որս եղէ չարին,
 Ուռնկանաւ մեղաց
 Որսացաւ անձն իմ:
 Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Չարաշար վշտօք
 Չարչարի անձն իմ,
 Չունիմ դադարումն:
 Պարտապան դտայ
 Պարտուց յանցանաց,
 Պարտեալս ի մեղաց:
 Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Չանամ զղջանալ,
 Զեռանիմ դարձեալ,
 Զեռնում հրով մեղաց:
 Ռարբի կոչեցայ,

Ռաւայ անուանիմ
 Ռամկական վարուքս:
 Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.
 Սիրով ցանկութեան,
 Սաստիկ բարկութեան,
 Սիրտ իմ խոցեալ է:
 Վիրօք յանցանաց
 Վշտանայ հողիս,
 Վարանեալ շրջիմ:
 Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Տիրեցին ինձ չարք,
 Տարադիր հանին
 Տիրական գրկացն:
 Բարունւոյն բարւոյ
 Բախճական ձայնին
 Բոտինս սչ լուայ:
 Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.
 Յանկութիւն չարեաց
 Յանկալի գիմօք,

Յաւեցոյց զաչս իմ:

Իկւրաքանչիւրոց

Իիւսմամբ խուռն ախտից,

Իիւծեալ է հոգիս:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Փութայիր, անձն իմ,

Փախչիլ ի չարեաց,

Փափաղիլ բարեաց:

Քեզ միշտ մերձ ծանիր,

Քուռն մահու եկեալ,

Քըննող դատաւոր:

Տէր, ողոր. Տէր, ողոր. Տէր, ողոր.

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ.

Յիշեան, Տէր, և ողորմեան:

ԵՐԿ. ԱՂՕԹԱԿԱՆ

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալոյ Հայոց
Կաթողիկոսի ի դէմս սրբոյ Երրորդաքեանն
նաեւ իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդա-
քեանն առանձնակի.

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեան:
Բըղխուամն ի Հօրէ,
Բըղխեան ի հոգւոյս,
Բան քեզ ի հաճոյս:
Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ
Գըտող զիս արան:
Դուռն ողորմութեան,
Դաւանողիս բաց,
Դասեցն լերնոցն:

Երբեակ միութիւն,
 Եղելոց խնամող,
 Եւ ինձ ողորմեան
 Զարթիր, Տէր, յօղնել,
 Զարթն ըզթմրեալս,
 Զուարթնոց նրմանիլ:

Էդ Հայր անակողրն,
 Էակից Որդի,
 Է միշտ սուրբ Հոգի:
 Ընկալ գիտ, գրթած,
 Ընկալ, ողորմած,
 Ընկալ, մարդատէր:

Թագաւոր փառաց,
 Թողութեանց տաւոց,
 Թող ինձ գլանցանս:
 Ժողովող բարեաց,
 Ժողովեան և զիս
 Ժողովս անդրանկաց:

Ի քէն, Տէր, հայցեմ,
 Ի մարդասիրէդ,
 Ինձ բժշկութիւն:
 Լէր կեանք մեռելոյս,
 Լոյս խաւարելոյս,
 Լուծանող ցաւոյս:

Խորհրդոց գիտող,
 Խաւարիս չնորհան
 Խորհուրդ լուսաւոր:
 Ծնունդ Հօր ծոցոյ,
 Ծածկելոյս ստուերաւ
 Ծաղեան զլոյս փառաց:

Վեհարար փրկիչ,
 Վեցն զմեռեալս,
 Վանգնեան զգլորեալս:
 Հաստեան հաւատով,
 Հաստատեան յուսով,
 Հիմնեցն սիրով:

Չայնիւս աղաչեմ,
 Չեռօքս սպաղաւիմ,
 Չիր բարեաց չնորհեան:
 Ղամպարամբ լուսոյ,
 Ղեկավար ճարտար,
 Ղօղեալս ամբոցն:

Ճառագայթ փառաց,
 Ճանապարհ ինձ ցոյց,
 Ճեպել ի յերկինս:
 Միածինդ Հօր,
 Մոյժ զիս յառադաստ
 Մաքուր հարսանեացդ:

Յորժամ զաս փառօք
 Յահագին աւուրն,
 Յիշեան զիս, Քրիստոս:
 Նորոգող հնութեանց,
 Նորոգեան և զիս,
 Նորոգ զարդարեան:

Շնորհատու բարեաց,
 Շնորհեան զքաւութիւն,
 Շնորհեան զթողութիւն:
 Ուրախացն, Տէր,
 Ոգւոյս փրկութեամբ,
 Ոյր վասն եմ ի սուգ:

Չար մշակողին,
 Չար սերմանց նորին
 Չորացն զսլբառողն:
 Պարզելիչ բարեաց,
 Պարզեան իմոց
 Պարտեացս թողութիւն:

Չուր չնորհեան աչացս,
 Չերմ հեղուլ արաօսը,
 Չընջել ըզյանցանս:
 Ռեալիքդ քաղցու,
 Ռամ հոգւոյս արբւ,
 Ռան ցոյց ինձ լուսոյ:

Սէր անուն Յիսուս,
 Սիրով քով ճըմեհս,
 Սիրտ իմ քարեղէն:
 Վասըն գըթուլեանդ,
 Վասն ողորմութեանդ,
 Վերստին կեցն:

Տենչալոյդ տեսեամբ
 Տճւր ինձ յագեհալ,
 Տէր Յիսուս Քրիստոս:
 Բարունդ երկնաւոր,
 Բոտեան զաշակերտս
 Բամից երկնայնոց:

Յօդ արեան քո, Տէր,
 Յօդեան ի հոգիս,
 Յընծասցէ անձն իմ:
 Իրեծեալս մեղօք,
 Իրեծեալ աղաչեմ,
 Իրեսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից,
 Փութան դիս փրկել
 Փորձութեանց մեղաց:
 Քաւիչ յանցանաց,
 Քաւեան զօրհնաբանո,
 Քեզ երդել զփառս:

Սուրբ Աստուածածնին բարե-
 խօսութեամբ.

Յիշեան, Տէր, և ողորմեան:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Բ

Ձքէն գոհանամք, Տէր Աս-
 տուած մեր, որ շնորհեցիր մեզ
 հանդիստ քնոյ խաղաղութեամբ,
 և զարթուցեալ ժամանեցուցեր
 զմեզ կանխել յերկրապղծութիւն ա-

հաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տնւր մեղ, Տէր, աղա-
չեմք զքեզ, զմնացումս գիշերիս
խաղաղութեամբ անցուցանել, և
զամենայն ժամանակս կենաց պան-
դըխտութեան մերոյ երկիւղիւղքով
ամրացն և պահեն, որպէս զի զդու-
շութեամբ և անարատ վարութե կրօ-
նաւորեալք յայսմ աշխարհիս, ժա-
մանեացուք յանքոյթ և ի խաղաղ
նաւահանգիստ յաւիտենական ի
կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրու-
թեամբ Տեառն մերոյ և Փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ սրում
քեզ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայել է
փառք, իշխանութիւն և պատիւ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աւսուծոյ երկրպագեցաւ.

Մայեանց, Տէր բարերար, ողոր-
մութեամբ քով յերկրպագուս և ի
փառարանիչս անուանդ քում սրբ-
ոյ: Տէր զօրութեանց, խաղաղացն
զանձինս մեր յամենայն սառանա-
յական խռովութեանց և յաշխար-
հական զրօսանաց. զհրեշտակ խա-
ղաղութեան քո առաքենս առ մեզ,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս
ի տուէ և ի գիշերի, յարթնութեան
և ի հանգստեան մերում, որպէս
զի բարեպաշտութեամբ և արժա-
նաւորապէս քեզ Տեառնդ ծառա-
յելով ի կեանս յայտնիկ, ժամա-
նեացուք յաւիտենական երկնից ար-
քայութեան քս, զոր պատրաստե-
ցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց

քոց: Եւ ընդ նոսին գահանալով
վառաւորեացուք զՀայր և զՈրդի
և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն.

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽՔ

Կարգաւ բոս ուր ձայնիցն

Ա.Ձ.

Սաղմոս 1.Գ.

Ալելուիա, ալելուիա.

Պատեա, Տէր, զայնոսիկ, ոչք
դատեն զիս. ալելուիա:

Մարտիր ընդ այնոսիկ՝ ոչք մար-
տընչին ընդ իս. ալելուիա:

Ա՛ռ զդէն և զաստար քո, և արի՛
յօգնել ինձ. հան զսուր քո ընդդէմ

հալածչաց իմոց, արդել զնոսա.
և ասան դու ցանձն իմ, թէ փրկ-
կուլթիւն քո ես եմ:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոչք
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս
և ամաչեսցեն, ոչք խորհէին ինձ չար:

Նղիցին նոքա սրպէս փոշի առա-
ջի հողմոյ. և հրեշտակ Տեսաոն նե-
ղեցէ զնոսա:

Նղիցին ճանապարհք նոցա ի խա-
ւար և ի դայթակղուլթիւն, և հրեշ-
տակ Աստուծոյ հալածեացէ զնոսա:

Ի հանիր թաղուցին ինձ որո-
գայթ յապալանութեան իւրեանց,
և ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:

Սաղմոս 1.Ե.

Պէ. Տէր, յերկինս է ոգորմութիւն
քո. ճշմարտութիւն քո մինչև յամ-
պըս. ալելուիա, ալելուիա:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք,
Աստուած. իրաւունք քո որպէս
խորք լազուճք. զմարդիկ և զանա-
սունս կեցուցանեալս, Տէր:

Որպէս զի բազում արարելը զս-
ղոմբութիւն քո, Աստուած, ալ որ-
պէք մարդկան ի հովանի թեոյ քոց
յուսացին:

Արբեւոյնն նորա ի սլարարտու-
թենէ տան քո, և զուղիս փափիւ-
թեան քո տացես ըմպել նոցա:

Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կենաց, և
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
զիցա:

Յագեան զողորմութիւնս քո՝ ոյք
ճանաչեն սքեզ, զարդարութիւնս
քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Մի եկեացեն ի վերայ մեր լոսք
ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւո-
րաց մի՛ գողացուցեն զմեզ:

Անդ տնիցին ամենեքեան՝ ոյք
գործեն զանօրէնութիւն. մերժես-
ցին և ալ մի կարացեն հաստատիլ:

Փառք Հօր և Որդոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ա.Գ.

Սաղմոս ԺԳ.

Ասաց անբզամն ի սրբոյ իւ-
րում՝ թէ ոչ գոյ Աստուած. ալէ-
լուիա:

Ասլականեցան և սղծեցան յա-
նօրէնութեան իւրեանց, և ոչ ոք է
որ առնէ զբազըրութիւն. ալէլուիա:

Աստուած յերկնից նայեալ յա-
մենայն որդիս մարդկան, տեսանել

թէ իցէ որ լմատառն, որ խնդրիցէ
զԱստուած:

Ամենեքեան խոտորեցան ի միա-
սին և անսխիտանացան:

Ոչ ոք է, որ առնէ զրարի, և չէ
որ մինչև ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան
ուր զործեն զանօրնութիւն:

Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հացի, և առ Աս-
տուած ոչ կարգացին:

Ասպմոս ԾԳԻ.

Ճ. Ձի ոչ գոյր նոցա փոխանակ,
և ոչ երկեան յԱստուծոյ. ալելուիա,
ալելուիա:

Զգեաց զձեռն իւր ի հասուցա-
նել նոցա, և նոքա պղծեցին զօ-
րէնս նորա:

Եւ ժանեցան ի սրամտութենէ
երեսոյ նորա, և եհաս ի սիրտս
նոքա:

Կակուղ էին ըսնք նոցա քան
զձէթ, և ինքեանք որպէս սլաք:

Ընկեալ ի Տէր զհոգս քո՝ և նա
կերակրէ զքեզ, և ոչ տայ յաւի-
տեան սասանութիւն արդարոյ:

Գուր Աստուած իջուցես զնոսա
ի դուրս աղականութեան. արք
արիւնահեղք և նենգաւորք մի հա-
սարակեցեն զաւուրս իւրեանց.
այլ ևս ի քեզ, Տէր, յուսացայ:

Փառք Հօր և Որդւոյ. Այժմ և՛.
ալելուիա, ալելուիա:

ԲԶ.

Ասպմոս Զ.

Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի ամա-
հեցից յաւիտեան. ալելուիա:

Յարգարութեան քում փրկեա զիս
և ապրեցո՞ւ զիս. ալէլուիա:

Խոնարհեցո՞ւ առ իս զունկն քո,
և կեցո՞ւ զիս:

Լէր իմ, Աստուած, ապաւէն և
առդի ամուր կեցուցանել զիս. զի
հաստատութիւն և ապաւէն իմ դու
ես:

Աստուած իմ, փրկեա՞ւ զիս ի ձե-
ռաց մեղաւորի, ի ձեռաց անօրինի
և անիրաւի:

Գու ևս համբերութիւն իմ, Տէր,
Տէր, յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ:

Ի քեզ հաստատեցայ ևս յարգան-
դէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ևս
ապաւէն իմ, և առ ի քէն է օգ-
նութիւն իմ յամենայն ժամ:

✠. Երկիրպաղցեն նմա ամենայն
թաղաւորք երկրի, և ամենայն
աղղբ ծառայեացեն նմա. ալէլուիա,
ալէլուիա:

Չի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզօրի, զաղքատն և զանանկն ուրոյ
ոչ է իւր օգնական:

Անխայեացէ նա յաղքատն և ի
տնանկն և զանձինս տնանկաց կե-
ցուցէ. ի վաշխից չարաց փրկեացէ
զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն նորա ա-
ռաջի նոցա. կեցցէ և տացի նմա
յոսկւոյն Արարացւոց:

Յաղօթս կացցեն առ նա յամե-
նայն ժամ, և զօրհանապաղ օրհ-
նեացեն զնա:

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ա-

մենայն երկիր, և ի վերայ զլսաց
լերանց:

Բարձրացի քան զԼիբանանս պը-
տուղ նորա, ծաղկեացեն ի քաղա-
քի Տեառն որպէս խոտ երկրի:

Նդիցի անուն Տեառն օրհնեալ
յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ
է անուն նորա:

Ի նա օրհնեացին ամենայն ազգք
երկրի, և ամենայն ասիկնք երանի-
ցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրա-
յէլի, որ առնէ զսքանչելիս միայն.
և օրհնեալ է անունս սուրբ փառաց
նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա
ամենայն երկիր. Նդիցի, և զիցի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

ԲՅ.

Սաղմոս 27.

Չողորմութիւնս քո, Տէր. յաւի-
տեան օրհնեցից. ալէլուիա.

Յազգէ յազգ ստամիցից ճշմար-
տութիւնս քո բերանով իմով. ալէ-
լուիա:

Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմու-
թեամբ շինեցի, յերկինս ստա-
րաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:

Նզի ուխտ ընտրելոց խնոց, եր-
դուայ Դաւթի ծառայի իմոյ.

Յաւիտեան հաստատեցից զգա-
ւակ քո, և շինեցից յազգէ յազգ
զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկիրք սքան-
չելեաց քոց, Տէր, և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց:

Ո՛վ է յամսս, որ հաւասարէ քեզ,
կամ ո՞վ նմանիցէ Տեառն յՈրդիս
Աստուծոյ:

Յիս. Պարծուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա, և սչ ընկալար զնա ի պատերազմի. ալէլուիա, ալէլուիա:

Անարգիցեր զսրբութիւն նորա, և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր:

Նաւազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, և հեղեր զնովաւ զամօթ:

Մինչև յերբ զարձուցանես զերեսս քո իսպառ, բորբոքեսցի՞ որպէս հուր բարկութիւն քո:

Իսկ արդ յիշեան և տես թէ սլ է իմ հանգիստ. միթէ ի զո՞ւր ինչ ստեղծեր զամենայն ուրդիս մարդկան:

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և սչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեցցէ զանձն իւր ի ձեռաց դժոխոց:

Ո՞ւր ևն ողորմութիւնք քո, Տէր, առաջինք, զոր երգուար Կաւթի ճշմարտութեամբ քով:

Յիշեան զնախատինս ծառայի քո, զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բաղմաց:

Զոր նախատեցին թշնամիք քո, Տէր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո:

Սրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից: Եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Գ. 2.

Առաջին ԶԻ.

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի քաղցր է. ալելուիա:

Զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ալելուիա:

Ո՞ր խօսեսցի զղօրութիւնս Տեառն, լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա:

Նրանի ոչք պահեն զիրաւունս, և առնեն զարդարութիւն յամենայն ժամ:

Յիշեալ զմեզ, Տէր, ընդ հաճոյս ժողովրդեան քո, և այց արա մեզ ի փրկութեան քում:

Տեսցո՛ւք մեր պրաղբերութիւն ընտրելոց քոց, ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քո, և զովհայցուք մեք ի ժա: անգութեան քում:

Մեղար մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք և յանցեալք:

Ք. Մատնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց, արեցին նոցա առելիք իւրեանց, և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա, և խոնարհ եղին ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալելուիա, ալելուիա:

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա զառնացուցին զնա ի խորհուրդս իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց:

Հայեցաւ Տէր ի նեղութիւնս նոցա, ի լսել ձայնի աղօթից նոցա:

Յիշեաց զուխտ իւր և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում. ետ զնոսա ի զթութիւնս առաջի ամենայն զերչոց նոցա:

Փրկեալ զմեզ, Տէր Աստուած մեր, և ժողովեալ զմեզ ի հեթանոսաց:

Խոստովանեալ ի զիցուր - անուան
քում սրբոյ, և պարծեսցուր յօր-
նութիւնս քո:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իօրա-
յի յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ ասացէ ամենայն ժողո-
վուրդն. եղիցի, եղիցի:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Կ.Կ.

Սաղմոս ՀԺԸ.

Արարի իրաւունս և արդարու-
թիւն. ալէլուիա:

Մի մատենը զիս ի ձեռս նեղ-
չաց խմոց. ալէլուիա:

Ընկալ զծառայս քո ի բարի, զի
մի ամբարտաւանք զղուեսցեն զիս:

Սաղմոսցին աչք իմ փրկութեան
քում, Տէր, և բանից արդարութեան
քո:

Արա ընդ ծառայի քում, Տէր,
ըստ ողորմութեան քում. զարդա-
րութիւնս քո ուսն ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն
արա զիս, և ծանեաց զվկայու-
թիւնս քո:

Ժամ է պաշտել զՏէր. խափանե-
ցին զօրէնս քո:

Ճ. Սերձեսցին խնդրուածք իմ
առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում
իմաստուն արա զիս. ալէլուիա
ալէլուիա:

Մացեն աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, և բանիւ քով փրկեան զիս:

Բիւրեղացիներ չըթուենք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարգարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո տրգարութեամբ են:

Նղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում, Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ և իրաւունք քո օղնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս գոչխար կորուսեալ. խնդրեմ զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և՛. Այժմ և միշտ և՛:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Գ. 2.

Սաղմոս ձեռն:

Օրհնեմ, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. ալէլուիա:

Սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև և՛ ես. ալէլուիա:

Մի՛ յուսայք յիշխանս՝ և մի՛ յորդիս մարդկան, զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա:

Նլցէ հոգի ի նոցանէ և զարձցին անդրէն ի հոգ. և յայնմ աւուր կորեցին ամենայն խորհուրդք նոցա:

Նրանի աղգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակովբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա ի Տէր Աստուած է:

Ո՞ւրաբար զերկինս և զերկիր, զծով, և զամենայն որ է ի նոսա:

Ո՞ տաճէ՛ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց:

Էջ. Գոգիւս Երուսաղէմ՝ զՏէր. ալէլուիա:

Եւ օրհնեալ զԱստուած քո Սիւսին: Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո՞ եղ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց գլխդ:

Առաքէ զԲան իւր յերկիր. վաղժադ ընթանան պատգամք նորա:

Գնէ՛ զձիւն որպէս զսար, և զմէդ որպէս փշիլ ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կիսի:

Առաքէ զԲան իւր, և հալէ զնոսա. շնչեացեն հողմք, և զնապեն ջուրք:

Պատմէ՛ զրան, իւր Յակովբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի:

Ո՛չ աշտպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. և զգտատառանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Փառք Հօր և Որդւոյ և՛: Այժմ՝ և միշտ և՛:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Դ. Գ.

Ասողմոս ժի:

Սիրեցից գլխդ, Տէր զօրութիւն իմ. ալէլուիա:

Տէր հաստատիչ իմ, սողաւէն իմ և փրկիչ իմ. ալէլուիա:

Աստուած օգնական իմ, և ես

յուսամ ի նա. առաւելն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ՝ քնդունելի իմ է:

Օրհնելով կարգացից առ Տէր, և
ի թշնամեաց լմոց ապրեցայ:

Շուրջ եղին զինև երկունք մա-
հու, և ուղիք անօրէնութեան խռո-
վեցուցին զիս:

Վիշաք գծոխոց սաշարեցին զիս.
և ժամանեցին ինձ որոգայթք մա-
հու:

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր
կարգացի, և առ Աստուած իմ
աղաղակեցի:

Ճէ. Քրեցուցեր ինձ զօրութիւն
ի սլատերազմի, և զյարուցեալսն
ի վերայ իմ, ներքոյ իմ ալարեր.
ալելուիա, ալելուիա:

Զթշնամիս իմ հաղաժականս արա-
բեր, և զառելիս իմ սատակեցեր:

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ
փրկէր զնոսա. կարգացին առ Տէր,
և ոչ լուաւ նոցա:

Մանրեցից զնոսա որպէս փռի
առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ գոե-
հաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեացէ զիս Տէր ի հակառա-
կութենէ ժողովրդոց, և կացուցէ
զիս զլուս հեթանոսաց:

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի, ծա-
ռայեաց ինձ, և ի լուր ականջաց
լուաւ ինձ:

Արդիք օտարաց սակեցին ինձ.
որդիք օտարաց մաշեցան, և կա-
ղացան ի շաւղաց իւրեանց:

Անդանի է Տէր և օրհնեալ է
Աստուած. և բարձր եղիցի Աս-
տուած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ

իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդըս ընդ ինև:

Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց, յայնչանէ որք յաբուցեալ են ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս, և յառնէ անկրաւէ փրկեցեր զիս:

Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ի հեթանոսս, և անուան քում սաղմոս տաացից:

Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա Գաւթի, և ընդ դաւակի նորա յաղգէ մինչև յաղգ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ: Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Գ Լ Ո Ի Ն

Բուն Բարեկենդանին եւ Նոր
Կիրակեին.

Սաղմոս Հեռի:

Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեանս իմ. սաղմոս տաացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ ես:

Մի յուսայք յիշխանս՝ և մի յորդիս մարդկան, զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա:

Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն ի հող, և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա:

Երանի աղգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա ի Տէր Աստուած է:

Ա՞ն՝ արար զերկինս և զերկիր, զծով, և զամենայն որ ի նոսա:

Ա՞ն՝ սլահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, և առնէ իրաւունս զրկելոց:

Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկապեալս Տէր:

Տէր բանայ զաշս կուրաց, և կանգնէ զգլորեալս Տէր:

Տէր սիրէ զարդարս, Տէր սլահէ զպանդուխտս. զորքս և զայրիս ընդունի Տէր, և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ:

Թաղաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո, Սիրովն՝ յաղղէ մինչև յաղղ:

Քի. Օրհնեցից զքեզ գահութեամբ ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից քեզ, Քրիստոս թաղաւոր, յաղթականնոր կրգով օրհնութեամբ:

Ասղմաւ ձեռ.

Օրհնեցէք զՏէր, զի բարի է սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն:

Շինէ զերուսաղէմ Տէր, և զցըրուեալսն Իսրայէլի ժողովէ:

Բժշկէ զրեկեալ սիրտս, և պատէ զամենայն վերս նոցա:

Ա թուէ զբազմութիւն աստեղաց, և զամենեւեան զնոսա յանուանէ կոչէ:

Մեծ է Տէր, և մեծ է զօրութիւն

նորա. իմաստութեան նորա սէ զոյ
բաւ:

Ընդունի զհնգս Տէր, և խոնարհ
առնէ զամբարաւանս մինչև յեր-
կիր:

Օրհնեցէք զԱստուած խոստովա-
նութեամբ. սաղմոս առաջէք նմա
օրհնութեամբ:

Ո՞ զգեցոյց զերկինս ամպովք,
և պատրաստ արար զանձիւ իւր
յերկիր:

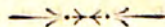
Բուսոյց զխոտ ի լերինս, և զդա-
լարի ի ծառայութիւն մարդկան:

Ո՞ տայ անասնոց կերակուր, ձա-
գուց ագռաւուց, ոչք կարդան առ
նա:

Ո՞չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ
կամեցաւ Տէր, և սէ ընդ իրանս
առն հսկայի հաճեցաւ:

Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղա-
ծըս իւր, և ընդ աշնոսիկ՝ ոչք յու-
սան յողորմութիւն նորա:

Էջ. Քաղցրասցին քեզ, Քրիստոս,
զոհութիւնք երկիւղածաց անուան
քո, զոր յուսացուցիր պողոմու-
թեամբ քով ի խորհուրդս կենա-
րեր զալստեանդ քո:

Սաղմոս Հեկ.

Գովհն, Երուսաղէմ, զՏէր:
Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիրովն:
Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց,
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո՞ եդ զսահմանս քո ի խաղա-
ղութիւն, պարարտութեամբ ցորե-
նոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վազ-
վազ ընթանան պատգամք նորա:

Կնէ զձիւն որպէս զսօր, և զմէզ
որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն սրպէս պա-
տառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ր կա-
րէ կեալ:

Առաքէ զբան իւր, և հալէ զնոսա,
չնչեացեն հոգմք, և գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակովբայ,
զարդարութիւն և իրաւունս Իսրա-
յէլի:

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազ-
գաց Տէր, և զգատաստանս իւր ո՛չ
յայտնեաց նոցա:

ՃԷ. Չքեզ, Քրիստոս, գովէ Եկե-
ղեցի փրկեալ քո սուրբ, ցնծալով
տեսանէ զքեզ զփրկողդ և կեալ
հայրական իշխանութեամբ ի պա-
կել գտուրբս քո:

ԿԱՆՈՆԱԳՎՈՒԽ

Մեծի Ուրբաթուն.

Սաղմոս ճԺԷ.

Իշխանք հալածեցին զիս ի նա-
նիր, ալէլուիա:

Եւ ի բանից քոց երկեաւ սիրտ
իմ, ալէլուիա:

Յնծացայ ես ի բանս քո, որպէս
այն՝ որ գտանէ աւար բազում:

Զմեղս ատեցի և անարդեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո:

Խաղաղութիւն բաղում է այնոցիկ՝ ոյք սիրին զօրէնս քո, և ոչ գոյ ի նոսա գայթակղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէր, և զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս և բզկկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են:

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստունս արն զիս. ալէլուիա, ալէլուիա:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և բանիւ քով փրկեան զիս:

Բզկեացեն չբթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուռուսցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեացի լեզու իմ բանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Նղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնուցէ զբեզ և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես, որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրեան դժաւայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Փառք Հօր և Ուղւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Եւ զնեն զգրական, եւ գտուք աւե-
սարանն ի վերայ, եւ ժառանգաւորանն, եւ
աւեն երկու քանանայ՝ զապոման, զ. զ.
փախա: Ընդէր խռովեցան հեթանոսք . . .
Տէր զի բազում եղեն . . . Ի կարգու
իմում լուար . . . Եւ այլն եղանակեն
ձայնիւ կցուրդ. Իշխանք ժողովեցան,
Երիցս անգամ ասա՛, եւ զյետինն բարձր:

ԿԱՆՈՆԱԿԱՆՈՒԽ

Մ Ե Ն Ի Շ Ա Բ Ա Թ Ո Ւ Ն

Դատեան տէր զայնոսիկ, Տես ի քիւն 29:
Բայց քէ կանոնազուխն ընդ սաղմասի
ասի՝ յետին գուրդայն, որ է այլոց մար-
գարէից, եւս ասի: Իսկ եթէ ոչ ասի ընդ
սաղմասին, որպէս է սովորութիւն ոմանց,
զկնի կանոնազուխոյն ասի: Եւ եւս խա-
ղաղութեան, Օրհնութիւն եւ փառք,
Եւ ապա պատշօն առնի ըստ ձայնին, եւ

զկնի նանգստան աւեսարան ընթերցեալ
լինի: Իսկ եթէ հանգստ. օր լինի, կամ
խաչվ. օր լինի՝ Այսօր անճառ ասի, եւ
իւղեկութեան աւեսարան ընթերցեալ լինի:
Զկնի աւեսարանին՝ Նորոգող տիեզերաց.
Ապա Հոգւոցն Հանուցելոց, Իսկ ոմանք
ընդ օրհնութեան կցուրդեն զպատշօնն, եւ
զկնի օրհնութեանն զաւեսարանն ընթե-
նուն եւ զկնի Հոգւոցն Հանուցելոց,
Եւ Քրիստոս որդի Աստուծոյ:

Ե Ր Գ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շնորհալոյ Հայոց
Կաթողիկոսի, ասացեալ յաղագս մեծի
Ուրբաթս գիշերին Աւետարանացն:

Գ.Կ.

Առաջին Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. Բ. Ընդէր խառնեցան:
Տէր, զի՞ բազում: Ի կարգալ իմում:

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան ի
միասին, վասն Տեառն և վասն օծե-
լոյ նորա:

Երեցս կրկնեցին՝ բայց զյետինն
բարձր ի վեց անգիսն եւս.

Աւսօր անճառ լուսոյն ծաղումն
Ի փրկութեան մեր կատարումն,
Խոնարհի ի վերնատունն՝
Ի ստուերական տօնից լլբումն:
Նախ քան զընթրիսըն խորհրդոյ,

Սիածառ զենջակ արկղոյն լուսոյ,
Եւ ջուր առեալ ծառայարար
Զստըն լուանայր գաշակերտացն:

Քանին Հօր վառաց լուսոյ՝
Պետրոս մերձիլ յօտս ոչ ներէր
Այնմ ձեռաց, որոյ ևն գործք
Նրկնից երկինք և երկրաւոր.
Որով կուրաց աչքք բացան
Խաւք և համերք տրձակեցան,
Որ վերածեաց զինքն ի ծովէն
Սաստեաց արեացն և լռեցին:

Դրլսոյն ընտրեալ հօտին փորու
Սասաէր զխորհուրդն ոչ զիտնլոյ.
Որով դառնայր և հնազանդէր
Զսոս և զգլուխս մարբել մաղթէր:
Դրլսոյդ ասէ, չէ ինչ պիտոյ
Լուացումն ջրոյ, զի լուացեալ է,
Ոտիցըդ պէտք ևն մարբութեան,
Յօղիլ ի գլուխս սրբութեամբ:

Պատուց իւրոց աշակերտաց,
 Զոր նախ բանիւ վարդապետեաց,
 Այսօր գործով զծայրագոյնն
 Եցոյց յինքեան զխօնարհութիւն.
 Ապաստուրեալ հողեղինաց
 Այն, որ անտեսն է հրեղինաց,
 Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
 Այն, որ պաշտին ի սրովրէից:

Եթէ Տէրս, ասէ, էից

Եւ վարդապետըս բոլորից,
 Զաշակերտացդ և զծառայից
 Զոտրս լուացի ի հնոյ աղտից,
 Միմեանց և դուք համարնութեամբ
 Յուցէք զնոյն խօնարհութիւն.
 Բարձրացելոյն ի կործանումն
 Եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Զոր մաքրեցեր յաւաղանին
 Մաքուր ձեռք զօտըս նոցին
 Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
 Յաղթող լինել չար հպարտին.

Եւ զիմ լուսն զտիղմըն մեղաց,
 Աղաչանօք սրբոյ գընդին.
 Եւ զգնացս ուղղեան զօտին
 Խօնարհութեամբ ելիւք յերկինս:

Օրթի. Աւետարանն Յովն. (Գլ. ԺԳ.
 հ. 16): Ամէն ամէն: Վերջ (Գլ.
 ԺԳ. հ. 1) ինքն և աշակերտքն իւր:

Եկեալոց Աստուծո.

Աստուծո՛ Գլ. Խ. Երանի որ խորհիւ
 ԽԱ. Որպէս վաժողիւ ԽԲ. 'Իսաա
 արան:

Բան անօրէնութեան ևղին ի վե-
 րայ, Տէր, Տէր, մի թողուր զիս:

Ելից զօրէնսն Մովսիսի,
 Զոր խօսեցաւ ի Սինայի.
 Եկեր զգառն օրինակին՝

Եւ զբաղարջն ընդ եղեգլին,
 Զհինն ի նորս փոխելով,
 Զըստուերն ի լոյս համարակով.
 Փոխան գառլնն ինքն դողով,
 Գառն Աստուծոյ նուիրելով:

Ընդ բողարջին հաց անխմոր՝
 Ետ զմարմին իւր զերկնաւոր,
 Ըզկուսածինն, անսիրմնաւոր,
 Զանտաղականն և զհոգեւոր.
 Ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝
 Ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կրկին,
 Եւ եղեգան դառնագունին՝
 Փոխան զվարս աստուածային:

Թագաւորն արարածոց
 Զհացըն կենաց ետ քաղցելոց,
 Եւ զբաժակն ուրախաբար,
 Որք յԱդամայ արամեցելոց.
 Այս նոր ուխտ է իմոյ արեան,
 Փոխան հնոյ ուխտին արեանց.
 Զոր յիշատակ իմ առնիցէք,

Մինչև եկից ետ միւսանդամ:
 Փողովեալքս ի քէն հայցեմք,
 Ընդ ժողովեալ մեառաանին,
 Որ զկենարարդ քո մարմին
 Բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին.
 Շնորհեա՛ և մեզ, Տէր, ընդ նոսին,
 Հաղորդ լինել քում սեղանին,
 Կենաց հացիդ, յոր փափագիմք,
 Եւ բմակելոյդ ում ծաբաւիմք:

Ի յընտրելոց աշակերտացն,
 Յուզաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն,
 Զբարձող մեղաց զԳառն Աստուծոյ՝
 Մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ.
 Ի յընթրիսն հոգեւոր,
 Մերձի ժպիրհն և նենդաւորն,
 Ուտելով ընդ վարդապետն
 Յաճախէ զխաբէութիւն:

Լոյսըն խօսէր աղերսալի,
 Խաւարելոյն վասն դարձի.
 Մի ոմն ի ձէնջ, ասէ, եղբարք,

Զիս մատենելոց է առ ի մահ:
Պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր,
Նւ ակնարկէր առ Յովնաննէս,
Հարցանել թէ ո՞վ իցէ՝
Դաւաճանող վարդապետին:

Օրթի. Աւետարան Վուկ. (Պլ. ԻԲ.
հ. 1): Մերձեցաւ ասն բաղ. Վերջ.
հայհոյութեամբ խօսէին ի նա
(հ. 65):

—>~<~<—
Ներող Աստուծո.

Աստուծո Պլ. ՆԲ. Փրկեա զիս ի:
Աստուած մերժեցեր: Լուր Աս-
տուած աղօթից:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց, Աս-
տուած իմ, և ի հալածչաց իմոց
ապրեցո՞ զիս:

Անամուլ սիրոյն յիւր սիրելեացն,
Ըզարտմութիւնն վարատեաց.
Թացեալ սրտառւ տայ Յուդայի,
Նըշաւակեալ զգոյն մատնիչ.
Զոր առեալ և մերկացաւ,
Յաստուածային Հոգւոյն շնորհաց,
Մատենցաւ նախաջարին,
Ընդ մատնութեան վարդապետին:

Ծայրագոյն լուսոյն զրկեալ,
Խաւարասէրն արտաքս ելեալ,
Տէրն յայանէր լոյս եղելոցն,
Զգայթակղիւն ի դիշերին.
Պետրոս խօսէր խրախուսելի,
Նւ կշտամբիւր հաւախօսի.
Զիւրն յաշխարհէ զփոխիւն ասէր,
Նւ զգարուստ Հոգւոյն սրտմէր:

Նեղբունեան յայնկոյս ձորոյ,
Ի վերնատունն ել խորհրդոյ,
Էմուտ պարտեզ ընդ պարաիզի,

Էմոյծ զԱդամ յապին զըրախտին.
 Մուծցես ե զմեզ, Տէր, բնդ նմին,
 Ուտաի հաներ նախ զառաջինն.
 Զի ժառանգել զհայրենին
 Արժանասցուք մեր վերստին:

Հոգայր զկրիցըն տրամարար,
 Երկւոն եղեալ առ անձնարար.
 Փրկել զաշխարհս հազիւ յօծար,
 Բայց է բնութիւն մարմնոյս տկար.
 Ո՛չ ոմն ուժեղ ե զօրաւոր,
 Եւ ոմն անգօր, վտանգաւոր,
 Այլ մի ե նոյն զոլ միտւոր,
 Կրէր զկիրան կամաւոր:

Ջայնիւ մաղթէր աղօթական՝
 Վասն իմ ան Հայր իւր էական.
 Ծուներ գնէր խոնարհական,
 Ռբում կրկնի ծուներ ամենայն.
 Եթէ փրկիլ մարդկան հնար է
 Առանց մահու իմ, որ զրեալ է,

Բաժակ մահուս յինէն անցցէ՝
 Ո՛չ իմ, կամաւ, այլ քոյզ եսցէ:
 Դուրեալ յերկիւղ քրտանց հոսման,
 Ուռնաձե կայլակ վիժման.
 Ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ՝
 Զօրինական գիրըն լցեալ,
 Զի կատարեալ էաւ զբնութիւն,
 Աստուածըն Բան զմարդկութեան.
 Պարտէր զերկիւղ ե զտրամութիւն՝
 Յիւրումն կրիլ տնօրէնութեան:

Օրթի. Աւետարան Մարկ. (Գլ. ԺԳ.
 հ. 27): Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս.
 Վերջ. ե սկսաւ լալ: (հ. 72.)

Չորրորդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. 40: Աստուած, մտին:
 Հե. Որ հովուեսդ: Յնծայէք առ
 Աստուած:

Նորա ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան. մեք ժողովուրդք և խաչն արօտի քո:

Ճառագայթ փառաց էին
 մը ըստ բովեանս մարդկային,
 Տաղնապեցար ի գիշերին,
 Աղօթեցեր առ Հայր յերկինս.
 Ծագեան ի մեզ զլոյսդ երկնային
 եւ փարատեան դերկիւղ չարին.
 Մասունք հոգւոց մեր և մարմին,
 Յերկիւղ քո սուրբ բեռեցին:

Մերձեալ Յուդաս, որ մատնելոյ
 Հանդերձ դատուն փարիսեցւոց,
 Անկան նման ստորանկելոցն,
 Որք յաւիտեան չեն կանգնելոց.
 Յուդաս նենգաւ համբուրելով,
 Առիթ մահու նշան տալով,
 Փոխան սիրոյ, զնա մատնելով,
 Չար ընդ բարւոյ վճարելով:

Տայնժամ առ գութ սիրոյն Պետրոս,
 Ըզժառային, անուն Մաղքոս,
 Եհատ սուսերը գականջն աջոյ,
 Որ ոչ լուաւ Տեառնն իւրոյ.
 Իսկ Տէրն մեր արագապէս
 Յունկըն մերձեալ բժշկապէս,
 Առողջացոյց աստուածապէս,
 Զոր ոչ տեսին կուրացն հանգէս:

Նոր հօտին փոքու ցրուեալ,
 Քանդի զհովիւն քաջ հարեալ.
 Պետրոս միայն զհետ երթեալ.
 Ի յաղկանէ վիմին շարժեալ.
 Նշանակեալ հաւըն խօսէր.
 Առ ի Պետրոս Տէրն ականարիէր,
 Ըզբանն յիշէր, դառն արտասուէր,
 Ի զլորմանէն դարձեալ կանգնէր:

Ծնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ,
 Զոր պահեցեր ի հասելոյ,
 Եւ կանգնեցեր ի զլորելոյ
 Վասն սրտիւն արտասուելոյ.

Կանդենան և զիս, Տէր, ընդ նմին,
 Ի գլորմանէ սայթաքողին,
 Տալով աչացս յորդ արտասուս
 Նւ ջուր նման ծովու զլիսոյս:

Ո՛վ, կամաւ զանկապելին,
 Կապեալ զձեռսն արձակողին,
 Ի յապարանսն տանէին
 Կայիափայ և Աննային.

Ծառայն զերեսն այն աստակէր,
 Յորմէ սրովընն թեաքօղէր.
 Թուք արձակեալ պիղծ բերանով
 Յայն, սրկուրին լոյս ծագեաց թքովն:

Օրթի. Աւետարան Մատթ. (Գլ. ԻԶ.
 հ. 31): Յայնժամ ասէ ցնոսա.
 Վերջ. և փախեան: (հ. 56):

Հիմնարդ Սաղմոս.

Սաղմոս՝ Գլ. ձԷ: Աստուած օրհ-
 նութեան: Ասաց Տէր ցՏէր իմ:
 Խոստովանեղէց քիզ:

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենդա-
 ւորաւ և բանիւ տակաւ թեան զիս
 պաշարեցին:

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ,
 Որ կապեցար ընդ կապելոյն,
 Զիս արձակեան լինքնակապէս,
 Մեղաց կապից դժօխայնոյն.
 Որ ընդ մեղօք պարտաւարին
 Կացեր, անմեղդ ի յատենին,
 Յորժամ փառօք դաս հայրենին,
 Մի՛ դատուցես զիս ընդ նոսին:

Պատկառանօք հինն Ադամայ,
 Որ ձաղեցար վասն նորա,
 Զնջեան դամօթ մեղաց լրբին,

Որով զերեսս իմ ծածկեցին.
Որ ներեցեր չար ծառային,
Ածել ձեռք քեզ ապականին,
Հար ուժգնակի զգէմս չարին,
Որպէս և զիս եհար ուժովն:

Ձահըն լուսոյ յառաւօտին,
Ի յուրբաթու հնոյ զատկին,
Կայր առաջի դատաւորին,
Ծառայն նստէր ի յատենին.
Ի հարցանել Պիղատոսի
Տէրն ո՛չ առնէր պատասխանի,
Զի կանխասաց զիրն լցցի,
Նզէ ես մարդ, որ ոչ խօսի:

Ռամկական զառք զինուորացն
Արկին հանդերձ նախատանաց,
Այնմ, որոյ զգեստն է լոյս փառաց,
Իբրեւ զօթոց զինքեամբ արկած.
Ի ծուեր իջեալ կատակէին,
Զգլուխն եղեգամբ հարկանէին.

Պսակ ի վշոց բոլորէին
Զփուշ մեղացն բարձողին:

Սոսկալին քերովբէից
Բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին,
Մինչ ի տեղի Կողբոթային,
Յորում եղեալ մարդն առաջին.
Նստեն ըմպել զինի զմուսեալ
Նւ կերակուր լեղեաւ խառնեալ.
Որով զսպոյն դառն ճաշակ
Փոխեաց մեղ քաղցր և ախորժակ:

Վերնականքն զարհուրեալ
Տեսին զՏէրն մերկացեալ,
Նւ զհանդերձսն բաժանեալ,
Պատմուճանին վիճակ արկեալ.
Զձեռսն և զոտսն ծածկեցին,
Ըստ յայտնապէս Գաւթեան ձայնին,
Ընդ փայտ խաչին բեռեցին
Զմատուանն, որ զրեաց ի տախտա-
կին:

Օրթի. Աւեստան Մասք. (Գլ. ԻԶ.
հ. 57): Իսկ նոցա կալիալ. Վերջ.
կապ դառնապէս. (հ. 75):

Վեցերորդ Սաղմոս

Սաղմոս՝ Գլ. ԴժԷ. Խոտտովան
կղերուք Տեառն զի բարի. մկնիւ
ցայն ճունն որ առն՝ Բացէք ինձ
զղբունս:

Խոտտովան կղերուք Տեառն, զի
բարի է, զի յաւիտեան է ողոր-
մուծիւն նորա:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց,
Ոտք ընդ տալց ընթանալեաց,
Փայտ ընդ փայտի, դառն պաղոյն
Կեանք ընդ մահու փոխարկելով.
Ի մէջ երկուց տնօրինաց
Կայր մերկացեալ տառողն օրինաց.

Զոր ոչ տեսին ողբըն կուլաց,
Բայց ի միտն յաւազակաց:

Բոպէից արեգահանն
Զտիւն արար զիշերանման,
Զտառելըն քօղ արկ մերկուլթեանն,
Զի մի տեսցէ տկն տնարժան.
Ի մէջօրեայն նսեմացաւ.
Յորժամ Ազամ մեղօք մեռաւ.
Ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ.
Յորժամ մահուամբ մահրն լուծաւ:

Յօղեր արաօոր ցաւաղին
Մայր Տեառն, որ կայր մերձ առ
խաչին.

Յորժամ լսէր զծարաւին,
Բարբառելոյ իւր Միածնին.
Նստուն քացալիս, խառնեալ լեղի
Այնմ, որ բղխեաց զհա յաղենի
Նւ ի վիմէն վտակ բարի,
Աբրայց առնմին դառնացողի:

Իւնծեալ յերրորդ ժամու օձին
 Զմիտս նախնւոյ մօրն Նւային,
 Ի վեյն անկեալ մարդն առաջին
 Հաւանեալան բանիւ նորին,
 Ի սոյն ժամու Տէրն ի խաչին,
 Զի քաւեացէ դմեղըս նոցին,
 Եւ յորժամ ել Աղամբն հին,
 Եւ գուտալան ի մէջ դրախտին:

Փարեղի բարբառ ընդ իմ՝
 Ելի Ելի առ Հայր գոչէր.
 Զհոգին կամաւ Հօրն աւանդէր,
 Զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր.
 Երկիր հիմամբք սասանեցաւ,
 Եւ վարսդոյն ընդ մէջ հերձաւ.
 Վէճք ի յինքեանց պատասկոյսն,
 Եւ գերեզմանք մահու բացան:

Պարոզի ի սքանչելեացս,
 Աստուած մարմնով վասն իմ խա-
 չեալ.

Մերով բնութեամբըս մեռանի,
 Աստուած անմահ խոստովանի.
 Կրկնավբասկ կողին աղբերք
 Նկեղեցի իւր հաստատի,
 Զրովն մարբի, զարիւնն ըմպէ,
 ԶՈրդի ընդ Հօր փառաւորէ:

Օրթի՝ Աւեսարան Յօնանու՝ (Գլ.
 ԺԲ. հ. 2): Գրտէր և Յուդա. Վերջ.
 հաւ խօնեցաւ (հ. 27):

Ե Ր Վ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ Շճութարայ Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ լապազս մեծի Ուրարտս ցերեկին Աւետարանացն:

ԲԱ. ՎԱ.

Նորոգող տիեզերաց,

Որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց,
Արկար դքի ի գինուորաց
Քղամիա կորսմիր նախաառնաց.
Մերկեան յինէն ըզքուրձ մեղաց,
Ըզտրամազին արեամբ ներկած,
Նւ զգեցն՝ զուրախալին՝
Զպատմութեանն իմ, զառաջին:

Սրկնաւոր թաղաւորիդ

Ի ծունր իջեալ խաղ առնէին.
Ծածկեալ զզլուսքդ կռփէին,
Նւ եղեգամբ հարկանէին.
Նւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին՝

Ի հնազանդիլ կամաց հարին,
Մի թողուցու խաղալ սովին,
Այլ կանգնեացեա զիս վերտին:

Բամեալ բոլորքդ քո մարմին,
Յեա վճռոյ դատաւորին,
Սաստիկ էառ զհարուած դանին
Վասըն՝ դանից նախաստեղծին.
Զիս, որ յոտից մինչև ցոլուխ
Յաւօք նկղիմ՝ անհնարին,
Առողջացն՝ դարձեալ կրկին.
Որպէս շնորհօք յաւազանին:

Սրբափալ պճնեալ զարդուն,
Զոր զգեցուցեր Ահարօնին,
Փոխան ուսակ ի փշոց եղին՝
Մշակք այգւոյն Իսրայէլին.
Ըզփուշ մեղաց հանցեա յինէն,
Զոր յիս հնար իմ թշնամին,
Նւ ողջացն՝ զխալթուած վիրին
Զի սպիք մեղացքն ջնջեացին:

Օրթի:

ԱԼԵՏԱՐԱՆԻ Մասք. (Գլ. ԻԷ. հ. 1.):
Իբրև այդ եղև. Վերջ. և մայր սրգ-
ւոցն Զերեղեայ: (հ. 56):

ԲԶ. ԳԶ.

Ետուն ըմպել քեզ զլեզին
եւ գրոցախն ի ծարաւին.
Արբեր կամաւ, զի քաղցրասցին
շաշաէք պաղոյն պառնադուին.
Զդատնութիւն թռնաւորին,
Զսր ի մատուն հողւոյս արկին,
Հերքեա ի բաց հանդերձ սովին,
եւ քաղցրասցի սէր քս ի սմին:

Ստեղծեալ ծառոյ մահարերին՝
Այնմ ուր բուսաւ ի մէջ զբախտին,
Փոխան բարձիւր ըզկայտ խաչին՝
Ի Գողգոթայ հաներ տեղին.

Զիս առ ի մեզս անկեալ պողի,
եւ ծանրագոյն բարձոյ բեռին,
Բնրձ ի յուսոյդ բոս սխտարին,
Հան ի յերկինս յախտեալ տեղին:

Ի յաւրարթու ժամ երբորդին
Բեռեցար, Տէր, ի խաչին,
Լուծեր զկապանս նախաստեղծին,
եւ կապեցիւր զթշնամին.
Զիս ամբայսն ընդ հովանեաւ
Կենդանարար քո նշանին.
եւ ի ծաղկն յարեկից
Լուսաւորեա լուսով նորին:

Էրանեալ աւագակին
Բացեր զբուռն աշին զբախտին,
Ըստ հաւատոյ սրտի նորին
Կատարեցիւր զինդրեկին.
Տուր և ինձ, Տէր, ընդ նմին
Լսել զնոյն պատասխանին.
Այսօր ընդ իս իցես յաղին,
Ի հայրենիա քո առաջին:

Օրթի.

Աւետարան Մարկոսի (Գլ. Ժե. 5. 1):
 Եւ վազվազակի. վերջ. եկեալ էին
 յերուսաղիմ (5. 41):

Ա. Ա. Գ. Ա.

Բարբառեալով զելի ելին
 Հիմունք երկրի սառանէին.
 Եւ վարագոյր հին օրինին
 Վերուսա ի վայր սրատաւին.
 Արդ ընդ վիմացն, որ չարժէին,
 Շարեան զանչարժ սիրտս ի բարին.
 Ընդ պատառել վարադուրին,
 Զիմ պատառեան զգիր պարաին:

Արեգական լոյս քողարկեալ՝
 Խաւարանայր միջօրէին,
 Եւ զերեզմանք բանային,

Մարմինը սրբոցն յառնէին.
 Ընդ խաւարիլ լուսաւորացն,
 Մարբեան յինէն զգործ խաւարին.
 Ընդ մեռելոցն, որք յառնէին,
 Անգնեա զմեղօք մեռեալ հողիս:

Պոր սիւոյ պատուիրանին
 Գործով լցող եղեր բանին.
 Աղօթելովն առ Հայր յերկինս՝
 Թողուլ զմեղս, որ ի խաչին,
 Ինձ, որ հողուլս հաւատացեալ
 Երկրպագեմք քեզ Միածին,
 Թող զլուծումն հրամանին,
 Մի յիշեցին մեղքն առաջին:

Սարսեցին սանգարամեաք
 Ի յաւանդիչն առ Հայր զհողիզ.
 Որ ի գժօրս իջեր ներքին,
 Ի բանս մահու և խաւարին,
 Ապա եւ զիշխանքն մահածին՝
 Հաներ զհողիսն, որ ի բանսին,

Եւ զիս հանցես, Տէր, ընդ նոսին
Բանտէ մեղաց աղջամղջին:

Օրթի.

Աւետարան Ղուկասու (ՊԼ. ԻԲ. հ.
69): Եւ իբրեւ այդ եղեւ. վերջ. տե-
սանէին զայն (ՊԼ. ԻԳ. հ. 49):

Ա.Զ. Գ.Զ.

Աղբերաւն անտալական,
Որ յեա մահուն անմահաւորս՝
Բղխեալ ի քէն վտակ կրկին
Ի նորոգումքն կողածնին.
Բաց զրեբան իմ յարբուցումքն
Քս արեան կենարարին.
Լուսն դարձեալ յաւադանի,
Թէ ոչ չնորհօք, այլ արտասուօք:

Յանմահիդ մեռանելոյ
Զմեռեալ հողիւ կենդանացո՛ւ.
Թաղմամբ ի նոր զերեզմանի՝
Զթաղեալս ի մեղքս վերածեա՛ւ,
Ի դրի ներքնումն իջանելով՝
Ի դրոյն մեղաց վերարեւեա՛ւ.
Ի ստուեր մահու քո բնակելով,
Լուսաւոյ ես ե զիս հողաւով:

Սիրտ իմ առ քեզ աղաղակէ,
Բանդ որ ընդ Հօր ի սկըլբանէ,
Որ կամաւոր վտարն մարդկան
Կրեցիր մարմնով զայս ամենայն.
Ինչ լսելի արա զձայն
Յարքայութեանըդ քո կոչման,
Ընդ ժողովոյն անդ անդրանկացն
Օրհնել ըզբեզ միշտ յաւիտեան:

Աւետարան Յովնանու (ՊԼ. ԺԹ. հ.
17): Եւ նորա առեալ. վերջ. յոր
խոցեցինն (հ. 37):

Չկնի Այսօր անձաւ-ին ասի սաղմա
կցորդ, Նշա. փոխ. ի կարգաւ իմուժ.
Եւ սպա բնրերցեալ լինի աւեսարան խա-
չելութեան բոս ձայնին. Եւ զկնի ասի
շարական՝ Նորոգող. Իսկ ոմանք գաւե-
սարանի շարականն միայն ասեն, Եւ ոմանք
զնորոգողն համայն ասեն, կամք քն է:
Բայց յորժամ գալուստան շարականն
հանգստեան ասես՝ զկնի շարականացն
ասի սաղմա բոս ձայնին, Եւ բնրերցեալ
լինի աւեսարան բոս ձայնին Եւ զկնի
աւեսարանին ասի յԱստուած անեղ-էն
փոխ մի. զկնի Աստուած անեղ-ին Հոգ-
ւոցն Հանգուցեղոց, Եւ ոմանք քնդ Աս-
տուած անեղ-ին, երբեմն, երբեմն կցորդեն
Արարիչ եւ մարդասեւի գփի տունն, Եւ
կամ Ես տապի-էն գփի տուն. կամք քն է:
Եւ սպա Հոգւոցն Հանգուցեղոց, Քրիս-
տոս Արգի Աստուծոյ, Հայր մեր սր
յերկինս.

ՍՍ. Դ. Մ Ո Ս Ե

Հոս ուր ձայնից նախ քան գաւեսարանն
ի Տէրանի առուս, երէ Ա. Է, սոսա
գալս.

Սաղմա Ժ.Գ.

(Ա. Գ. Գ.) Տէր, ո՞վ կայցէ ի խորանի
քուժ, կամ ո՞վ բնակեցէ ի լեռն
սուրբ քո:

Ար գնայ անրիծ, գործէ զարգա-
րուլթիւն, խօսի զճշմարտութիւն
ի սրտի իւրում:

Ար ո՞չ նենգաւորեաց լեղուաւ
լուրով, և չար ընկերի իւրում ո՞չ
արար:

Նախատինս ի մերձաւորաց նա
ո՞չ առնու, արհամարհեալ է առաջի
նորա չարագործն:

Ձերկիւղածս Տեառն փառաւոր

առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի
իւրոսմ և ոչ ստէ:

Ջարժաթ իւր ի վարձու ոչ տայ,
և կաշառս իրաւանց ոչ առնու, որ
զայս արտայէ՝ նա մի սասանեսցի
յաւեական:

ԱԶ.

Սողմոս Զ.

Տէր, մի սրամտութեամբ քով
յանդիմաներ զիս և մի բարկու-
թեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեաց ինձ, Տէր, զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեալ զանձն իմ, զի
խռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ և դու,
Տէր, մինչև յիբբ:

Դարձ, Տէր, և փրկեալ զանձն

իմ. կեցո՞ղիս, Տէր, ըստ սղորմու-
թեան քում:

Ձի ոչ որ է, որ ի մահու յիշէ
զքեզ կամ ի զժոխս խոռատիան
սունիցի սու քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան
իմում, լուացի պամենայն զիշիր
զմահիճս իմ և տրտատուօք իմօք
զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրամտութենէ ական
իմ և մահեցայ ես ի վերայ ամե-
նայն թշնամեաց իմօց:

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,
ոչք զործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ,
լուաւ Տէր աղօթից իմօց, և Տէր
զինդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեցեն և խռովեսցին յոյժ
ամենայն թշնամիք իմ, դարձցին

յետս և ամաչեացին յոյժ վազլա-
զակի և խռովեացին:

Ա.Լ.

Սաղմոս Էթ.

Բարձր աւնեմ գրեզ, Տէր, զի
բնկալար զիս, և ոչ ուրախ արա-
բեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր Աստուած իմ, կարգացի առ
քեզ և բժշկեցեր զիս. Տէր, հաներ
ի գոխոց զանձն իմ և վրկեցեր
զիս յաջնցանէ՝ ոչ ի ջանեն ի դուր:

Սաղմոս ասացէք Տեսաւն, սուրբ
նորա և խոստովան եղերձք յի-
շատակի սրբութեան նորա:

Սրտմտութիւն է ի բարկութեան
նորա, և կեանք են ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք.
առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Եւ ասացի ի բարեկեղանու-
թեան իմում թէ ոչ սասանեցայց
շաւտան:

Տէր, ի կամս քո ետուր դեղոյ
իմոյ զօրութիւն. զարձուցեր դե-
րեսս քո յինէն և եւ եղէ խոս-
վեալ:

Առ քեզ, Տէր, կարգացի, և առ
Աստուած իմ սղաղակեցի, զինչ
օգուտ է քեզ յարենէ խմէ, թէ
իջանեմ եւ յաղականութիւն:

Միթէ հոգ խոստովան տանիցի
առ քեզ կամ սղաղակեցէ զճշմար-
տութիւնս քո:

Լուաւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ,
և եղի ինձ օգնական:

Գարձոյց զսուղ իմ յուրախու-
թիւն. զերծ յինէն զքուրձ և ինձ

զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս աւաստեալն քեզ
փառք իմ և այլ մի ևս զզջացայց.
Տէր Աստուած իմ, յախտեան խոս-
տովան եղէց քեզ:

ԲԶ.

Սաղմոս ԾԳ.

Աստուած, յանուան քում կեցն
զիս և ի զօրութեան քում իրաւ-
արն ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց,
նշանն զիր լսանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ և
հօրք խնդրեցին զանձն իմ և ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած առաջի
իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ և
Տէր ընդունող հողոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնա-
միս իմ, ճշմարտութեամբ քով սա-
տակեան զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ և խոստովան եղէց
անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ
փրկեցիր զիս և ի թշնամիս իմ
ետես ակն իմ:

ԲԷ.

Սաղմոս ԿԶ.

Աստուած, ողորմեա մեզ և օրհ-
նեա զմեզ, երևեցն զերեսս քո ի
մեզ և ողորմեա մեզ:

Հանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժո-
ղովուրդք, Աստուած, խոստովան
եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ա-
մենայն:

Ուրախ եղիցին և ցնծասցին աղինք,
զի զու պատես զժողովուրդս և
անդաջ երկրի զու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժո-
ղովուրդք, Աստուած, գոհասցին
դքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ևս զպտուղ իւր և օրհ-
նեաց զմեզ Աստուած՝ Առտուած
մեր:

Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ
և ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք
երկրի:

Գ.Զ.

Սաղմոս 2Գ.

Հաճեցար, Տէր, ընդ երկիր քո,
և դարձուցեր զգերութիւն Յակո-
բայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողո-
վրդեան քո և ծածկեցեր զամե-
նայն մեղս հոցա:

Լսեցուցեր զամենայն սրտմու-
թիւնս քո և դարձար ի բարկու-
թենէ սրտմուտիւն քո:

Դժբաժ առ մեզ, Աստուած փրկիչ
մեր, և դարձս զսրտմուտիւնս քո
ի մէնջ:

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ,
Տէր, և մի ձգեր զբարկութիւն քո
յազգէ մինչև յազգ:

Աստուած, զու դարձեալ կեցու-

ցես զմեզ և ժողովուրդ քո ուրախ
եղիցի ի քեզ:

Յոյց մեզ, Տէր զսղորմութիւնս
քո և զփրկութիւնս քո տաւր մեզ:

Լուսաբ զինչ խօսի Տէր Աստուած
մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժո-
ղովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, և
ասէ սոյնոսիկ ոչք դարձեալ են առ
նա օրաիւք:

Սաղայն մերձ է առ երկիւղածս
իւր փրկութիւն նորա. բնակիլ
փառաց նորա յերկրի մերում:

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատահեսցին. արդարութիւն և
խաղաղութիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ.
արդարութիւն յերկնից երեսցաւ:

Տէր տացէ գթաղցրութիւն, և
երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր.
արդարութիւն նորա առաջին նո-

րա զնոսցէ, զիցէ ի ճանապարհի
զգնայս իւր:

ԳԼԵ.

Սաղմոս ձԱ.

Տէր, լուր աղօթից իմոց. աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի
զարձուցաներ զերեսս քո յինչն:

Յաւուրս նեղութեան իմոյ խո-
նարհեց՝ առ իս զուռնին քո. յո-
րում աւուր կարգամ՝ առ քեզ՝
վաղվաղակի լուր ինձ:

Սպառեցան որպէս ծախ աւուրք
իմ և ոսկերք իմ որպէս խաւ-
չորացան:

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամա-
քեցաւ սիրտ իմ. մոռացայ ուտել
զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ:

Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ.
նմանեցայ եւ հաւաքսան անապա-
տի:

Նդէ եւ սրպէս բու յաւերակի.
աքնեցայ եւ եզէ եւ սրպէս ճնճղուկ
միայն ի տանիս:

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ
զօրհանապաղ, եւ գովիչք իմ ինե
կերդուին:

Զմոխիր սրպէս զհաց կերայ եւ
զլմպելին իմ արտասուօք խառնե-
ցի:

Յերեսաց բարկութեան սրամտու-
թեան քո, զի դու բարձրացուցեր,
եւ խոնարհեցուցեր զիս:

Աւուրք իմ սրպէս հովանի անցին,
եւ եւ սրպէս խոտ ցամաքեցայ:

Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, եւ յի-
շատակ քո յազդէ մինչեւ յազդ:

Դու յարուցեալ զթացիս ի վե-
րայ Սիօնի, ժամանակ զթալոյ
նորո, հասեալ է ժամ:

ԳԶ.

Սաղմաւ ձժԷ.

Մերձեցին խնդրուածք իմ
առաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում
իմաստուն արն զիս:

Մացեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր եւ բանիւ քով փրկեան զիս:

Բզխեցեն չրթունք իմ զօրհնա-
թիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ
զարդարութիւնս քո:

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո,
զի ամենան պատուիրանք քո ար-
դարութեամբ են:

Նդիցի ձեռն քո ի կեցուցանել
զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում,
Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձ իմ օրհնեսցէ զքեզ,
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մօլորեցայ ևս որպէս զոչխար
կորուսեալ. խնդրեա՛ զծառայս քո,
զի զսպառնալիքս քո ևս ոչ մոռա-
ցայ

Ի Տէրունի աւուրս. երէ ձայնն Դկ.
իցէ, սաս զայս.

Սաղմոս ճեթ.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ,
Տէր. Տէր, լուր ձայնի իմում:

Նղիցին աղանջք քո ի լսել զձայն
աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես,
Տէր, Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի
քո, զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի, Տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում, յու-
սացաւ անձն իմ ի Տէր:

Ի սրահէ առաւօտու մինչև չերե-
կոյ, ի սրահէ առաւօտու յուսացաւ
Խորայէլ ի Տէր:

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բա-
զում, և ի նմանէ է փրկութիւն. և
նա փրկեաց զԽորայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա:

ԴԿ.

Սաղմոս ճեթ.

Տէր, լուր աղօթից իմոց, ունկն
գիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտու-
թեամբ քով:

Լուր ինձ արդարութեամբ քով,
և մի մտաներ ի դատաստան ընդ

ծառայի քում, զի սչ արդարանայ
առաջի քո ամենայն կենդանի:

Հալածեալ թշնամին դանձն իմ,
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ
և նստայ զիս ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հողի իմ, և
սիրտ իմ խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս,
խորհեցայ յամենայն դործս քո.
յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծա-
րաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լնւր
ինձ, Տէր, զի նուաղեցաւ յինէն
հողի իմ:

Մի գարձուցաներ զերեսս քո
յինէն, նմանիցիմ տնոցիկ, ոյք
իջանեն ի դուր:

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զո-

ղորմութիւնս. քո, զի ես ի քեզ,
Տէր, յուսացայ:

Յայց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
ցից. զի առ քեզ, Տէր, համբարձի
դանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց խոց,
Տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո,
զի դու ես Աստուած իմ:

Հողի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիդ:

Վասն անուան քո, Տէր, կեցու-
ցեա զիս. արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ դանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛,
Աստուած, զթշնամիս իմ, և կորո՛
դամենայն նեղիչս անձին իմոյ՝ զի
ես ծառայ քո եմ:

Ձկնի սաղմասցս քնբեցեալ լինին աւե-
սարսնք քս ձայնին, եւ քս պատանի

զոր ունի և գնէ զազարակն զայն:
 Գարձեալ նման է արքայութիւն
 երկնից առն վաճառականի, որ
 խնդրիցէ մարդարիտս գեղեցիկս.
 և գտեալ մի սղատուական մարգա-
 րիտ, երթեալ վաճառեաց զամենայն
 զոր ինչ ունէր և գնեաց զայն
 մարգարիտ: Գարձեալ նման է ար-
 քայութիւն երկնից ուռկանի ար-
 կելոյ ի ծով և յամենայն աղբաց
 ժողովելոյ. զոր իբրև լցաւ, հանեալ
 ի ցամաք և նստեալ՝ ժողովեցին
 զբարի բարին յամանս, և զխտտանն
 ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի
 ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն
 հրեշտակք և մեկնեացեն զչարս
 ի միջոյ արդարոյ, և արկցեն զնո-
 սա ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ
 և կրճել ատամանոյ: Ասէ ցնոսա
 Յիսուս. իմացարմբ զայս ամենայն.

ասեն ցնո, այո, Տէր: Եւ նա ասէ
 ցնոսա. Վասն այսորիկ ամենայն
 զպիր աշակերտեալ արքայութեան
 երկնից նման է առն տանուտեառն,
 որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնոր և
 զհին:

ԲԶ. ԳԶ.

Աւեսարան քս Մարկոսի (Գլ. Գ. հ. 16-34):

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ ասէր. Այսպէս է արքայու-
 թիւն Աստուծոյ, որպէս զի այր մի
 արկանիցէ զսերմանիս յերկիր. և
 ննջիցէ և յառնիցէ զցալդ և զցերեկ,
 և սերմանիքն բուստանիցին և աճի-
 ցին. և նա ոչ գիտէ թէ երկիրն

ինքնին բերէ զպառուգ. նախ զխոսն
և ապա գհասին, ասլա զյորեանն
ատոք ի հասկին: Աւ յորժամ տայ-
ցէ զպառուգն, վաղվաղակի առարի
մանդաղ, զի հասեալ են հունձք:
Աւ ասէր. Ո՞ւմ նմանեցուցուք
զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ
որո՞ւ առական առակեցուք զնա:
Որպէս հառն մանանխոյ, որ յոր-
ժամ սերմանիցի յերկրի փոքրագոյն
է քան զամենայն սերմանիս որք
են յերկրի, և յորժամ սերմանիցի,
բուսանի և լինի մեծ քան զամենայն
բանջար, և արձակէ սոսա մեծա-
մեծս, մինչև բաւական լինիլ ընդ
հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից
բնակել: Աւ այնպիսի առակօք խօ-
սէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կա-
րող լինէին լսել. և առանց առակի
ոչինչ խօսէր ընդ նոսա, բայց առան-

ձինն աչակերտացն իւրոց մեկնէր
զամենայն:

Ա.Լ. Գ.Լ.

Աւետարանս Դուկասու (Գլ. ԺԲ.
հ. 32-48):

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Սի երկնչիր, հօտ փոքրիկ, զի
հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զար-
քայութիւն: Վաճառեցէք զինչս ձեր,
և տուք զողորմութիւն, և արարէք
ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, զանձ
անպակաս յերկինս, ուր ոչ գող
մերձենայ և ոչ ցեց տապալանէ: Զի
ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրաք
ձեր և զիցին: Այլիցին դօտիք ձեր
պնդեալ ընդ մէջս և ճրագունք լու-
ցեալք: Աւ դուք նմանողք մարդ-

կան, որք ակն ունիցին տեսան
 իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ ի
 հարսանեայց. զի յորժամ գայցէ և
 բաղխիցէ, վաղվադակի բանայցեն
 նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այնո-
 ցիկ, զորս եկեալ տէրն գտցէ ար-
 թունս. ամէն ասեմ ձեզ, զի դօտի
 ընդ մէջ ածցէ և բազմեցուցէ
 զնոսա և անցեալ պաշտեացէ, զնո-
 սա: Եւ եթէ յերկրորդ կամ յեր-
 րորդ պահու եկեացէ և գտցէ աշն-
 պէս, երանելի են ծառայքն այնո-
 քիկ: Բայց զայն գիտասցիք՝ եթէ
 գիտէր տանուտէրն յորում ժամու
 գող դայ՝ հսկէր և չտայր թոյլ
 ախան հառանել ի տան իւրում: Եւ
 դուք եղերութ պատրաստք, զի յո-
 րում ժամու ոչ կտրծիցէք, գայ
 Որդի մարդոյ: Ասէ Պետրոս. Տէր,
 առ մեզ ասացեր դառակդ գայդ:

Թէ առ ամենեւեան: Եւ ասէ Տէր.
 Ո՛վ իցէ հաւատարիմ անտես և
 իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր
 ի վերայ գերդաստանի իւրոյ ապ
 ի ժամու զկերակուրս: Երանի իցէ
 ծառային այնմիկ, զոր եկեալ տէր
 իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս:
 Արդարեւ ասեմ ձեզ, զի ի վերայ
 ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ
 զնա: Ապա եթէ տօնցէ ծառայն
 այն ի սրտի իւրում, յամէ տէր իմ
 ի գալ, և սկսանիցի հարկանել զծա-
 ռայսն և զաղախնայսն ուտել և
 ըմպել և արբենալ, եկեացէ տէր
 ծառային այնորիկ յաւուր յորում
 ակն ոչ ունիցի և ի ժամու յորում
 ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կտրեացէ զնա,
 զմասն նորա ընդ անհաւատս զիցէ:
 Եւ ծառայ, որ գիտիցէ զկամս
 տեսան իւրոյ և ոչ պատրաստեա-

ցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ գան
բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ, և արժա-
նի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան
սակաւ: Ամենայնի որում շատ
տուաւ, շատ խնդրեացի ի նմանէ,
և որում բազում տւանդեցաւ, ա-
ռաւել ևս սլահանջիւցեն ի նմանէ:

Ա.Զ. Գ.Զ.

Աւետարանս ըստ Յովհաննու (Գլ. Ե.
16. 9-30):

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի.

Պատարիսանի ևս Յիսուս և ասէ
ցնոսա. Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, ոչ
կարէ Որդի մարդոյ առնել յանձնէ
և ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն
զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն

և Որդին նմին նման գործէ: Զի
Հայր սիրէ զՈրդի, և դամենայն
ինչ ցուցանէ նմա զոր ինքն առնէ,
և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցու-
ցանէ նմա զգործս, ընդ որ գուրդ
գարմանայր: Զի որպէս Հայր յա-
րուցանէ զմեռեալս և կենդանի
առնէ, նոյնպէս և Որդի զսրս կա-
մի կենդանի առնէ: Եւ ոչ եթէ
Հայր դատի զոք, այլ դամենայն
դատաստան ևս Որդւոյ իւրոյ. զի
ամենեքեան պատուեցին զՈրդին,
որպէս պատուեն զՀայրն. որ ոչ
պատուէ զՈրդին, ոչ պատուէ զՀայր,
զառաքիչն նորա: Ամէն, ամէն ասեմ
ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ և հա-
ւատայ այնմ, որ առաքեացն զիս,
ընդունի զկեանսն յաւիտեանականս,
և ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ
փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս:

Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, զի դայ
ժամանակ, և արդէն իսկ է, յոր-
ժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդ-
ւոյն Աստուծոյ, և որք լսիցենն,
կեցցեն: Զի ուրպէս Հայր ունի
կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ևա
և Որդւոյ ունի կեանս յանձին իւ-
րում, և իշխանութիւն ևա նմա
դատաստան ասնել, և զի Որդի
մարդոյ է: Ընդ այն զի դարմանայք
զի ևկեցէ ժամանակ, յորում ամե-
նեքին, որք ի գերեզմանս կայցեն,
լսիցեն ձայնի նորա և ևկեցեն
արտաքս. որոց զբարեւ գործեալ
իցէ ի յարութիւն կենաց և որոց
զչար արարեալ ի յարութիւն դա-
տաստանաց: Ոչ կարեմ ևա յանձնէ
առնել և ոչ ինչ, այլ որպէս լսեմ,
դատիմ, և դատաստան իմ արդար
է. զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ
զկամս այնորիկ, որ առաքեալսն զիս:

Ն Ր Գ.

Տեառն ՆԵՐՍԻՍԻ ասացեալ վասն առ
ի Քրիստոս ննջեցելոց

ԲԱ. ԴԱ.

(Լ. Կ. Գ.) Աստուծ անեղ անժա-
մանակ,

Հայր անսկիզբն և անքանակ.
Որդւոյ պատճառ ծնեղեամբ ան-
ճառ.

Հոգւոյն բղիմամբ անքննաբար.
Աղաչեմք զքեզ, զթած,
Երկայնամիտ և ողորմած,
Ողորմեան քո ստեղծուածոյս՝
Ի քեզ յուսով ննջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոց Հօր Միածին
Նւ կերպարան սկզբնատալին,
Որով երկինքք գոյացան.

Աշխարհ լրիւ հաստատեալ,
Հայցեմք ի քէն, Տէր և Փրկիչ,
Ամենողորմ և կեցուցիչ. Ողորմ:

Գերազանց շնորհաց բաշխող
Նրկեաւորաց և երկնայնոց.
Կեանք և կենաց տուող Հոգի՛,
Հօր և Որդոյ արարչակից,
Խնդրեմք ի քէն, աղբիւր բարեաց,
Արբույցանողդ ծաղաւեաց. Ողորմ:

Դաւանիմք ընդ սրտիքէից
Զկենարարդ համայնից.
Նրեքսրբեան մի տէրութիւն՝
ԶՀայր և զՈրդի և սուրբ զՀոգի
Յոր հանգուցեալս մկրտեալ
Նւ հաւատով խոստովանեալ. Ողորմ:

Ներակի թիւ կատարեալ
Յերիս անձինս բաժանեալ.
Նրորդութեամբ միաւորեալ,
Միով բնութեամբ հաւասարեալ.

Յորմէ կապեալք և արձակիմք
Նւ վերստին անլոյծ կապիմք. Ողորմ:

Զէակիցդ Հօր զՈրդի
Փառաւորեմք անլուրի,
Որ իջեր յարգանդ կուսին,
ԶԱղամային առեր մարմին,
Աղաչանօք Աստուածածնին
Անասլական քում ծնողին. Ողորմ:

Նրեցար մարմնով յերկիր,
Որ ի Հօրէ անմեկնելի.
Ընդ հողեղէնս բնակեցար,
Ի հրեղինաց երկրադեալդ,
Պաղատանօք երկնաւորաց,
Փառարանչաց քոց հրեշտակաց.
Ողորմ:

Բոս օրինացն Մովսիսի
Ընծայեցար ի տաճարին,
Զի զբնութիւնս մարդկային
Ընծայեցես Հօրն ի յերկինս,

Խնդրուածովք սուրբ ծերունայն,
Քե ի կապից արձակելոյն. Ողորմ:

Թաղաւորդ հրեղինաց,
Որ ընդ մարդկան հողեղինաց
Շրջեցար տնօրինարար,
Կրեցեր զկիրս մարդկաբար,
Որ վասն մեր զայս ամենայն
Ի յանձն ասեր խոնարհութեամբ.
Ողորմ:

ԲԶ. ԳԶ.

Ժողովեալքս ի հրաժարումն
Ծառայի քս յաշխարհէ
Հայցեմք ի քէն արտասուելով
Նւ պաղատիմք զայս ասելով.
Հանապարհ ընդ քեզ ելից
Ննջեցելոյս լեր ուղեկից,
Ի յօթեանս Հօր քս լուսոյ
Զնընջեցեալս մեր հանդո:

Ի փրկութեան մերոյ սիրզբան
Մկրտեցար ի Յորդանան,
Զոր շնորհեցեր նոր աւաղան
Ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան.
Հայցմամբ կրկին Կարապետին
Մեծին ի ծնունդս Մկրտչին. Ի յօթ:

Էռեսաւոր ձայնիւ յերկնից
Զքեզ դառնեաց Հայր էակից.
Ազաւանակելոյ Հոգին իջեալ
Առ համադոյդ իւր հանդուցեալ.
Զմկրտեալս նովին հոգւով
Յօրդեղրութիւն Հօր հաւատով.
Ի յօթ:

Խաւար մեղաց հալածեցաւ.
Լոյս դիտութեան քի ծագեցաւ.
Խայթում թձին բժշկեցաւ,
Հիւանդութիւն մեր ողջացաւ,
Կհնդանարարբդ մեռելոց.
Նւ լուսատու խուարեւոց. Ի յօթ:

Ծագումն անուն առ ի Հօրէ,
 Որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ
 Լուսաւորիչ տիեզերաց
 Զդասս ընտրեալ աշտկերաց,
 Աղաչանօք առաքելոյ
 Փող յարութեան մեր մեռելոց.
 Ի յօթ.

Ահանք ի կենաց, լոյս ի լուսոյ,
 Որ ըստեղծեր զմեզ ի հօղոյ,
 Նորոգեցեր դարձեալ կրկին
 Ծնեդեամբ սրբոյ աւագանին,
 Զոր կեցուցեր շնորհիւ քոյին
 Ի մահուանէ այն առաջին. Ի յօթ:

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին,
 Զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին,
 Զնոյն հոգի բանիւ քոյին
 Հեղեր յողիս մեր վերստին,
 Նովին հոգւով սուրբ և բարի
 Առաջնորդեա հոգւոյ սորին. Ի յօթ:

Ձանեցեր առ Ղազարոս,
 Որով ետուր մեռելոց յոյս..
 Կենդանութեամբ չորեքօրեայն
 Կենդանացան, որք յԱդամայն.
 Կենաց ձայնիւ վերջին փողոյ
 Կոչեա ըզսա յայտմ հօղոյ. Ի յօթ:

Ղօղեալ սարսեաց սղահակ մահու
 Ի կենարար ձայնիւ լրոյ.
 Արողապէս զոյզ ընդ բանին
 Նա զմեռեալն ըստ հրամանին.
 Իշխանք օղոյս այս սարսեացեն
 Զհոգի սորա մի արդեցեն. Ի յօթ:

Ա.Կ. Գ.Կ.

Ճանապարհ մուրեկոյ
 Նւ ճառագայթ շխաւարելոց.
 Հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ
 Ի յերկնային հարսանիս քո.

Ընդ զուարճալից անդ ժողովոց
Արժանացն զսա դասուց.
Լի լապտերօք մոյժ յառապաստ
Ընդ խմատուն սուրբ կուսանացն:

Մերով բնու թեամբ զոր ըզգեցար
Ի փայտ խաչին բեռեցար.
Լուծանելով զմեզ ի մեղաց
Ի նախահօրքն կապանաց.
Լոյժ և զսա ի կապանաց
Վասն քո սուրբ չարչարանաց. Լի
լապ:

Յետ կամաւոր մահու խաչի,
Նզար ի նոր գերեզմանի.
Նրեքօրեայ թաղմամբ յերկրի,
Նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի.
Զիջեալս բնդ քեզ ի հող մահու
Վերսկոչեա՛ն ձայնիւ փողոյ. Լի լապ:

Նշատեալ կանոնցն ի պարբերից
Նւ ողբոյին արտասուալից.

Իբր զմեռեալ անյուսալից
Ըզկենդանիդ յաւիտենից,
Վասն նոցին սուրբ արտասուաց,
Մաքրեա՛ն զսա ի յանցանաց. Լի լապ:

Շարժեալ հիմանցն զըժովոց.
Ի տեսանել զբեզ ներքնոց.
Հաներ զհոգիսն որք ի լանտին,
Վապեալ զիշխանն մահածին.
Ընդ հանդուցեալ հոգիս սրբոց
Հանգս՛ զհոգիս ննջեցելոց. Լի լապ:

Ուրախութեամբ զօրք երկնային
Յերկնից յերկիր իջանէին.
Յորժամ յարեար ի մեռելոց
Լոյս ծաղեցար ուրաւածոց.
Սուրբ յարութեամբ քո կենարար,
Յարս՛ զսա ի կեանս անմահ. Լի լապ:

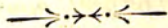
Զբանդուրժեալ պահապանացն
Ի յերկիրդէ երկնաւորացն.

Որք աւետիս առյին կանոնց,

Թէ մահ լուծաւ մահկանացուաց,
Աս սր մահաւ քո անկակից,
Լիցի կենացդ հազորդակից. Լի լապ:

Պարտկեալ անմարմնականքն
Առ կենսատու սուրբ զերեզմանն.
Տան աւետիս ազգի մարդկան,
Վատն կենայն յաւերժական.
Դասաւորեան պարուց նոցին
Զնընջեցեալս յօրն վերջին. Լի լապ:

Ջահաւորեալ նշան խաչին.
Յարեւիլից փայտաւ ծաղին.
Հաւատացեալքն ի քեզ բերկրին
Եւ ուրացողքն կոծեսցին.
Զերկրադուս սրբոյ խաչին
Պայծառացն լուսով նորին. Լի լապ:

Ա.Զ. Դ.Զ.

Ռահ գործեալ երկնաւորաց,
Դան առաջի քո նախընթաց.
Զընարեալս քո ժողովելով
Վեզ ընդ առաջ բերեն ամալով.
Ընդ ազանեաց օգտաւարից,
Խառնեան ըզսա սուրբ երամից.
Դասաւորեան ըզսա վերնօցն,
Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնօցն:

Մարտափին տաբերք երկրի,
Յսրժամ փառօք դաս հայրենի.
Արեգական լոյս խաւարի,
Լուսինն աստեղբոն նուաղին.
Զսա յաւուրն աներեկի
Լուսաւորեան լուսով քոյին. Դաս:

Վերնական զօրացն սկեռ,
Փողէ զբորբառ աւետարել.
Արէք մեռեալք սրբ յԱդամայ,

Քանզի ահա եկն փեսայ,
Ընդ հարանացեալ մաքուր հոգոց
Կարգեալ բոսա ի թիւ սրբոց. Կաս:

Տիրական յաթոռ նստիս,
Յարարածոց երկրպագիւ,
Արդարութեամբ զաշխարհ դատես,
Վարձս ըստ գործոց հատուցանես.
Յայնժամ շնորհեալ ողորմութիւն,
Նընջեցելոյս մեր թողութիւն. Կաս:

Քամեալ մարդկան զտար ժողովին,
Որք յԱզամայ ձնեալք լինին.
Եւ հրեղինաց դասք երկնային
Համանգամայն վայրարերին.
Ի յայտմ ահեղ հրապարակին
Յիշեալ զսա յօրն ահադին. Կաս:

Յուցանին զաղանիք մարդկան
Իւրաքանչիւրք, որք գործեցան.
Բարեաց գործողքն պատկին,
Չարեացն ի հուրն անշէջ մատնին.

Յայնժամ յիշեալ զտարա բարին,
Կործրք մեղացն ջնջեացին. Կաս:

Խիւսին պատկը զանազանեալք,
Եւ պատմութեանք լուսափայլեալք.
Սուրբ վկայիցն ի գլուխ եղեալ
Եւ արդարոցն զարդարեալ,
Հաղորդս արա հայցմամբ նոցին
Զսա լուսոյ փառաց նոցին. Կաս:

Փառաց ի փառս բարձրանան,
Աջակողմեանքն վերանան.
Յորժամ լսեն զերանական
Զայն օրհնութեան ի քէն կոչման.
Ննջեցելոյս մեր լսեցո՛ւ
Զաստուածային բարբառս քո. Կաս:

Քահանայք և ժողովուրդք
Հայցեմք ի քէն, Տէր, բարեգութ,
Ընդ ննջեցեալսն հաւատով
Ընկալ զսա նովին յուսով.
Յերուսաղէմ քաղաք վերին,

Յորում արդարքն ժողովին.
Փառս վեր երգել միշտ բնդ նոսին
կրքորդութեանդ երբեակ անձին:

Ե Ր Վ.

ԴԶ.

Ի ՏՈՆԻ Ս. Առաքելոց.

Արարիչ և մարդասէր,
Անոխակալ և բարեգութ,
Որ գովիսդ ի սրբէից,
Տէր, գառաւոր արդարութեան.
Ընդ սրբոց առաքելոց,
Տէր, սլակեան զմեր ննջեցեալսն.
Ողորմած Տէր ողորմեան
Հոգւոցն մեր նրնջեցելոց:

Ի ՏՈՆԻ Ս. Մարգարէից.

Յորժամ զրեարքն կառարին,
Որ զայնմ առուր մեզ սլաամեցին.
Մարգարէից բանքն յարգին,
Առաքելոցն զճարին. Ողորմած:

Ի ՏՈՆԻ Վարդապետի և Վասն
ննջեցելոց.

Ի վերին կրօնադէմ
Ի բնակարանս հրեշտակաց.
Ուր կնոյք և եղիաս
Կան ծերացեալք աղաւակեւ,
Ի դրախտին եղեմական
Պայծառացեալ արժանապէս. Ողոր-
մած:

Ի ՏՈՆԻ Ծաղկազարդի և Համ-
բարձմանն Քրիստոսի.

Թագաւոր ժառաց Քրիստոս,
Որ ժամանեալ զառ ի յերկնից.

Ի վերայ թեոյ հոգմոյ
 Քո հայրենի կերպարանօր
 Եւ առնես հրափորձութեամբ
 Զքնրնութիւն որդւոյ մարդկան.
 Ողորմ:

Վասն Յնչեցեղոյ.

Ի գնել բեմին բազմի փեսայն
 Եւ առադատան զարգարի.
 Գարրիէլեան փողըն զոչէ,
 Սուրբք ամենայն անդ հաւաքին.
 Արդարոյ դառն բերկրին,
 Իսկ մեղսատէրքն թախանձին.
 Ողորմ:

Յորժամ հնչիւն փողոյն լինի
 Եւ Ղևտական գիրըն յայտնի,
 Հառազայթ սրբոյ խաչին
 Յարեւից փայլեալ ծագի,
 Հրեշտակաց զուեղք ծաւալին,

Հրեշտակապետը պարունակին.
 Ողորմ:

Ահեղ խորհուրդ քահանային
 Բազկատարած կայ ի բեմին,
 Առաջի սուրբ սեղանոյն.
 Հուր շիջանի, խաւար մերժի,
 Տրամեալ հողիքն ուրախանան,
 Զի թողութիւն մեղաց լինի. Ողորմ:

Մովսէս աստուածախօս
 Եւ Ահարօն Ղևտացին,
 Մարգարէքն Իսրայէլի
 Եւ քահանաք հին օրինին,
 Յառաջադոյն մեղ ծանուցին
 Բզղալուտ սուրբ Միածնին.
 Ի փրկութիւն մեզ յայտնեցին
 Յանապատի կերակրէին. Ողորմ:

Ս. Խաչի.

Տրամահաղորդ հարչարանօր,

Ի յանձն առեր զմահ խաչին,
 Եւ փայտին բարձող եղեր
 Վասն Աղամայ նախատուողին.
 Ողորմ:

Զարհուրեցան զօրք երկնային,
 Յորժամ տեսին զՏէրդ ի խաչին.
 Արեգական լոյս քօղարկեալ
 Եւ լոյս լուսինն նրւադեցաւ.
 Յանկզ փառաց Աստուածորդւոյդ
 Խաւար եղև ընդ տիեզերս. Ողորմ:

Ս. Յարութեան.

Ուրախացան ազգերք մարդկան,
 Յորժամ լուան զքո յարութիւնդ,
 Նորաիւնաւոր զարդարեցան
 Ի յարութեան սուրբ Միածնիդ.
 Ողորմ:

Ի Տօնի Հայրապետաց եւ համօ-
 րէն Մարտիրոսաց.

Աղաչանօք սրբոյ խաչին
 Եւ անբարբառ բարեխօսին.
 Եւ սրբոյ Աստուածածնին
 Եւ Յովհաննու Կարապետին.
 Եւ սրբոյն Ստեփաննոսի
 Եւ առաջին մաբաիբոսին.
 Եւ սրբոյ Լուսաւորչին
 Հայաստանեայց հայրապետին.
 Եւ սրբոց առաքելոց.
 Եւ համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմ:

† Ես ասացի ի վերանալ չինէն
 առուրց իմոց. յսկ երթայցեմ եւ ես
 այսօր. յառաջին օթեանին, զոր սչ
 գիտէի՝ օգնեալ եւ ինձ Քրիստոս

այսօր. յառաջին ճանապարհին և ի միւսանդամ դալստեանդ քո օգնեան ինձ:

Սկն եհաս օր վախճանին խնյ, լալումն, ողբումն և աշխարհումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս և ոսկերք իմ ցամաքեցան. օղնեան:

Ի մահիճս իմ դարձուցին զիս, պահանջողք հողույ խնյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռագոյն, դոր ոչ գիտէի. օղնեան:

Նայեցայ, և ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. տալաւինցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցնծօսցէ հոգի իմ յարքայութեան քում. օղնեան:

Գրեցայ ես ի գիր կենդանութեան. և մեկնեցայ երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի. օղնեան:

Յանրատուէր և յանկ լուսոյն հեռացայ. խորմամբ խաւարային,

ճաշակեցի զմահառիթ պըտուղն. հողանայ պատկեր բարեբար ստեղծողիդ. օղնա:

Յանջատման հողույս ի մարմնոյս, ի քակալի գեղեցիկ շինուածոյս, դարհուրիմ ի սղառնալեաց թաղաւորին. թէ պահանջէ յինէն դտաղանդ սղառուիրանէն. օղնա:

Ի օճի Ս. ԾՆՆՈՒԹԵԱՆՆ ԳՐԻԱՏՈՒԻ.

Առւսածին մարդացեալ Աստուած իմ, Յիսուս, յայնմ առուր անեղ տտենին. զգինս արեան քո մի դա. տապարտեր. օղնա:

Ստակալի է օր վախճանին և անեղ է օր քո դատաստանին. յայնմ առուր տտենին զգինս արեան քո մի անտես առներ, զի սղատկեր եմ բարեբար ստեղծողիդ. օղնա:

Չահաւոր դատաստան դատաւորին տեսի և զարհուրեցայ, զի անպատրաստ եղիտ զիս ի հրամանաց քոց թագաւոր յաւիտենից. օգնան:

Ի օօճի վերադիման Ս. Աստուածածնի.

Աստուածածին անարատ մաշք Տեառն և կոչս սուրբ. բարեխօսեան առ Որդիդ քո Միածին, զի փրկեցցէ ըմեզ ի սպառնալեաց զեհնոյն և պալգեցցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն և հանգուցցէ զհոգիս մեր ննջեցելոցն. օգնան:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Հոգւոցն հանգուցելոց Քրիստոս Աստուած, ալմ հանգիստ և

ողորմութիւն և մեղ մեղաւորացս չնորհեան զթողութիւն յանցանաց:

Ք Ա Ր Ո Չ

Եւ ես խաղաղութեան ղՏըր աղաչեցուք:

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեցուք զփրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեցէ և զմեզ կեցուցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցն և ողորմեան:

Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան:

Քրիստոս, որդի Աստուծոյ, անուխակալ և բարեգութ, գլխ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քո Յիշեան յաւուր մեծի գալստեան արքայու-

Թեան քո: Արա՛ն արժանի ողորմու-
թեան, քաւութեան և թողութեան
մեղաց: Դատաւորեալ սլայծառացո՛ւ
ընդ սուրբս քո յաջակողման դա-
սուն, զի դու ես Տէր և արարիչ
ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց
և մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք,
իշխանութիւն և պատիւ. Այժմ:

Եւ ապա ասեն «Հայր մեր» զկնի մաղրանք:

Տէր, Յիսուս Քրիստոս քո սուրբ
հրաշափառ Յարութեանդ (կամ Տէ-
րութեանդ) շնորհիւ, լուսաւորեալ
սլայծառացո՛ւ զհոգիս համօրէն հա-
ւատացելոց, յուսով ի քեզ ննջեցե-
լոցն և մանաւանդ այնոցիկ, որք
ընդ հովանեաւ սրբոյ Տաճարիս են
հանգուցեալ:

Եւ ապա առի օրհնութիւն ըստ պատշանի
աւուրն կամ ի ձայնէն եւ զկնի մաղրանքն,
հարոզն եւ աղօթքն զկնի օրհնարեան:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Պառք հրաշափառ ծննդեան քո,
Տէր, գօրհնեալ և զփառաւորեալ զհը-
րաշալի և զյաղթող զծնունդքո սուրբ
օրհնեմք և փառաւորեմք: Մարդա-
սէր Տէր, վասն սրբուհւոյ անարա-
տի մօր ք: և կուսի, և վասն խաչի
քո պատուաւիանի, ընկալ զաղաչանս
մեր և կեցո՛ւ զմեզ:

Սոյնպէս ասա՛ եւ ամենից Տօնից տե-
րահականաց ըստ պատշանի աւուրն, թէ
յայնմութան, թէ գալսեան, թէ պայծա-
ռակերպութան, թէ սնօրէնութան, թէ
մասնութան, թէ խաչելութան, թէ քաղ-
ման, թէ յարութան. թէ համբարձման,

քէ զալսեան Հոգւոյն, սրբոյ եւ քէ ի սօնս
սրբոյ խաչին եւ եկեւեցւոյ: Բայց ի զա-
լսեան Հոգւոյն սրբոյ՝ զմարդասէր Տէրն
այսպէս ասա՛. Մարդասէր Տէր, վասն
սրբուհւոյ անսրտտի մօրն եւ կուսի՝ եւ
վասն խաչին սրտառականի, ընկալ զա-
ղա: Զի սխալին որք ասեն առ Հոգին
սուրբ՝ քէ մօր քո կամ խաչի քո: Եւ ի
սօնս եկեղեցւոյ ասա. Փառք տէրութեան
քո Տէր, եւ այլն որպէս ի վերոյ:

- ՄԱՂԹԱՆԻ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅ

Քարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
Աստուածածնին և Ա. Յովհաննու
Մկրտչին, սրբոյն Սահփաննոսի
նախավկային և սրբոյն Գրիգորի
մերոյ Լուսաւորչին: Յիշատակաւ և
աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց
այսօր է յիշատակ: Եւ վասն խաչի
քո պատուականի, Տէր, ընկալ զա-
ղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ:

ՄԱՂԹԱՆԻ ՊԱՀՈՅ

Երանեալ կանոնի.

ԴԷ.

Քրիստոս է իմ Աստուած և
փառաւոր առնեմ զաս. Աստուած
Հօր իմոյ և բարձր արարից զաս:
Մարդասէր Տէր, վասն սրբուհւոյ:

Երկրնք պատմեն կանոնի.

ԱԶ.

Տո՛ւք իառս Աստուծոյ, տո՛ւք
զօրհնութիւն մարդասիրին թագա-
ւորին յաւիտենից, որ փրկէ զժա-
ռայս իւր և կեցուցանէ: Մարդա-
սէր:

Մի՛ նախանձիր կանոնի.

Ա.Լ.

ՊՈՒԼ ԵՍ ՏԵՐ մեր, դժժ ԵՍ ՔՐԻՍ-
ՏՈՍ փրկիչ մեր. զքեզ օրհնեն ան-
ձինք մեր: Մարդասէր:

Ողորմեա՛ կանոնի.

Բ.Զ.

Քարձրացաւ եղջիւր իմ յԱս-
տուած փրկիչ իմ. հաստատեցաւ
սիրտ իմ է՛ ՏԵՐ, Տերամբ և հաւա-
սով: Մարդասէր:

Իբրեւ կանոնի.

Բ.Լ.

Խաղաղութեանց տուող Քրիս-
տոս, զխաղաղութիւն և զերկնային

ողորմութիւն քո սլարզեան յարա-
րածս քո: Մարդասէր:

Տէր ապաւեն կանոնի.

Գ.Լ.

Յույս կենդանութեան, յոյս և
ապաւեն փրկութեան, Տէր, Յիսուս
փրկիչ. փրկեա՛ և պալեցո՛ղ դժաւ
անձին իմոյ: Մարդասէր:

Խոստովան կանոնի.

Գ.Լ.

Յկեացեն աղօթք մեր ի տոճար
սուրբ քո. խոնարհեցի ունկն քո
ի խնդրուածս մեր: Մարդասէր:

Ի մեղութեան կանոնի.

Գ.Զ.

Լճ՛ւր մեզ, Տէր, լճ՛ւր մեզ. տա-

տուածային ողորմութեամբ և գթութեամբդ քո խնայեան յարարածս քո Մարգարէր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Երանեալ եւ իբրեւ կանոնացի. (Տես ի սաղմոսին ԳԼ. Ա. եւ ԳԼ. ՀԲ.)

ՔԱԼ. ԳԼ.

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութեան անձանց մերոց. զՏէր աղաչեցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեցուք:

Վասն քաւիչ և ներսդ լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն

յանցանս մեր՝ զկամայ և զսկամայ, զՏէր աղաչեցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանս գասնիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեցուք:

Վասն հողոցն հանդուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղաչ:

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արացուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միաշնորհութեամբ:

Ա. Ղ. Օ Թ Վ

ԲԱ. ԴԱ.

Տէր տուրնջեան և գոյացուցիչ գիշերոյ, որ արարեր զտիւ ի զբօսանս բարեգործութեան ի փրկութիւն անձանց մերոց, և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեանս մերոյ: Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեան մեզ ուղիղ հաւատոով և առաքինսէր վարուք ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ, և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.
Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Զքեզ, որ յամենայնի զթած և մարդասէր Տէրդ ես, աղչեմք հանապաղ, զի զօրացուցես զմեզ օրրստօրէ, կալ ի կարգի կրօնաւորութեան մերում: Թեթեացն, Տէր, զքաղցր լուծ քո, զոր եգեր ի վերայ մեր, զի կարացուք կալ ի պատուիրանի քում և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ ի տուէ և ի գիշերի: Հրեշտակային երգուկցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել և քեզ գահութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

ԲԼ. ԴԼ.

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և
երգօք հոգևորօք անդադար վա-
ռաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Երկինք պատմեն եւ Տէր ապաւեն կանո-
նացն. (Տես ի սաղմոսին ԳԼ. ԺԸ. ԵԼ
ԳԼ. 2Թ.):

Ա.Ձ. Դ.Ձ.

Վասն ի գիշերի և ի տուընջեան

և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ
զբան Տեստն, զՏէր աղաչեացուք:

Վասն չանկանելոյ մեզ ի վոր-
ձութիւն, որում ոչ կարեմք հան-
դուրժել, զՏէր աղաչեացուք:

Վասն անբիծ և անարատ կալ
մեզ առաջի անեղ տտենին Քրիս-
տոսի, զՏէր աղաչեացուք:

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նա-
ւահանդիստն կենաց անվախճա՛նից,
զՏէր աղաչեացուք:

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վե-
րին կոչմանն և երկնից արքայու-
թեանն, զՏէր աղաչեացուք:

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց, որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիս-
տոս ննջեցին, զՏէր աղաչեացուք:

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր ա-
ղաչեացուք:

Ջանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում,
ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

Ա. Ղ. Օ Թ Վ.

Ա. Զ. Վ. Զ.

Ի դիշերի և ի տուրնջեան և յա-
մենայն ժամու զքեզ աղաչեմք և
ի քէն խնդրեմք, մարդասէր Տէր,
լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր,
խոնարհեցի ուն քո ի խնդրուածս
մեր, զի մի ունայն լիցին վաստակք
ծառայից քոց, այլ համարեան զաշ-
խատութիւնս մեր ի դործ արդա-
րութեան և ի պտուղ աստուած-

պաշտութեան: Ընկալ, Տէր, դա-
ղոթս և զերկրպագութիւնս մեր,
և հառն մեզ զողորմութիւն քո
առաօտալէս, ծածկեան զմեզ ընդ
հովանեաւ ամենադօր աջոյ քո,
զօրացն զմեզ, Տէր, զօրութեամբ
սուրբ Հոգւոյդ. սրահեան զմեզ ուր-
ալէս բիր ախան, և արան առ մեզ
նշան բարի ի գովեալս և ի փառա-
բանութիւն անուանդ քում սրբոյ:
Ձի ի քո փառս կատարի ամենայն
արարածոց մշտնջինաւոր փառա-
բանութիւն ի բարձունս Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեացուք.

Հովիւ քաջ, հովիւ բարի և յա-
ւիտենական, նայեանց և այց արա-
բանաւոր հօտի քո, զսր ժողովեցեր

առ քեզ զթուլեամբ քով: Զի քո
առաջի կամք, Տէր, և առ ի քէն
ողորմութեանցդ և զթուլեանցդ
ակն ունիմք: Զամենեւեան օրհնեան,
զամենեւեան իմաստնացն, զամե-
նեւեան լուսաւորեան, և ամենեցուն
պարգևեան զերկնից արքայութիւնդ:
Վասն զի դու ես Տէր կենաց և
Ստառած ողորմութեանց և քեզ
վայել է փառք, իշխանութիւն և
պատիւն այժմ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ա.Զ. Գ.Զ.

Ի զիշերի և ի տունջեան և յամե-
նայն ժամու անդադար փառաւո-
րեմք զՀայր և զՈրդի:

Ք Ա Ր Ո Զ

Մի նախանձիր եւ խոստովան կանոնացն.
(Տես ի սաղմոսին ԳԼ. ԼԶ. եւ ԳԼ. ՃԶ.)

Ա.Լ. Գ.Լ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր
ի հանապարհս խաղաղութեան,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն
խորհուրդս չարին, զՏէր աղաչե-
սցուք:

Վասն պարգևելոյ մեզ առողջ
խորհուրդս և առաքինի վարս, զՏէր
աղաչեսցուք:

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովա-
նեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր
աղաչեսցուք:

Վասն խորտակելոյ զհակառա-

կորդն Վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Նւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն աւրացուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Ա. Ա. Գ. Ա.

Տէր երկնի և երկրի, արարել ամենայն արարածոց, երևելեաց և աներևութից: Առ քեզ կարգամք յամենայն ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ: Շնորհեա՛ մեզ երկիւղիւ ի պաշտօն քո կանխել հանապաղ. սիրել զքեզ ի բոլոր սրտէ և ի բովանդակ մտաց և յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատւիրան քո: Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան և գտանել ի քէն զչնորհօ և զողորմութիւն և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն: Վասն զի

դու ես Տէր կենաց Աստուած
և ողորմութեանց և քեզ վայելէ,
փառք իշխանութիւն և սրափւ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագուացուք.

Քում ամէնազօր և յաղթող աէ-
րութեանդ կրկնի ամենայն ծունր
յերկրպագութիւն և փառաւորի
յամենեցունց թաղաւորութիւն քո.
Նայեա՛ն յերկրպագութիւնս մեր և
ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն
ճշմարտութեան: Վասն զի դու ես
Աստուած խաղաղութեան. որ բար-
ձեր զթշնամութիւն ի միջոյ և արա-
րեր զխաղաղութիւն յերկինս և
յերկրի. և՛ հեռաւորաց և մերձա-
ւորաց աւետարանեցեր զնոր սլա-

զեա քոյին բարեացդ: Որում և զմեզ
մեծի շնորհացդ արժանաւորս ա-
բացես, զստեղով ընդ ճշմարիտ
երկրպագուս քո Աստուած մեր և
Տէր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ
եւ օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ
Հօգւոյդ այժմ և:

Մ Ա. Ղ. Թ Ա. Ն. Ք.

Ա. Ա. Գ. Ա.

Յերգս օրհնութեան և ի ձայն
սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք
զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ.
այժմ և:

Ք Ա. Բ Ո Ջ

Ողորմեա եւ ի նեղութեան կանոնացն.
(Տես ի սաղմոսին ԳԼ. ԾԵ. եւ ԳԼ. ՃԺԲ.).

ԲԶ. ԴԶ.

Վասն գտանելոյ մեզ զչնորհս
և զողորմութիւն ի բարեբար Տեառ-
նէ մերմէ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրպար-
տութենէ մարդկան և յորոգայթից
սատանայի, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն անձանց քրիս-
տոնէից և տանց հաւատացելոց,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն որք ի լերինս, յայրս և
ի փապարս բնակեալք են սուրբ
հարքն մեր, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն որք սաղմոսիւք և օրհ-
նութեամբ կատարեն զամենայն
ժամանակս կենաց իւրեանց, զՏէր
աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք

ճմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիս-
տոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Ջանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում.
առասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

ԲԶ. ԴԶ.

Պահանամք զքէն, Տէր Աստուած
մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հան-
գըստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմու-
թեան քո: Զարթո՛ զմիտս մեր ար-
դարութեամբ առ քեզ, Տէր Աս-
տուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր
զփրկութիւն քո: Նկեսցէ և բնա-

կեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ, զծառայքս քո, արժանի արն ի տուէ և ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ ի սէր պատուիրանաց քոց, և զոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Յահելանարար ողորմութիւն և աղբիւր անմահութեան, զու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վասն իբրտանց և արգարութեան

քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, արն զմեզ արթունս և պատրաստս ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո: Եւ ընդ նոսին դոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ այժմ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

ԲԶ. ԴԶ.

Պահութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անգաղար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ զՀոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԹԱԳԱՆՈՐԷ

Ա. ՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ.

Երկուցարբի.

Թագաւոր յաւիտեան:

Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր
և կեցն գմեղ, որ յամենայնի կա-
րողդ ես:

Սաղ. Լուր մեզ Աստուած փրկիչ
մեր յոյս ամենայն ծագաց երկրի և
որ ի ծով հեռի:

Ո՞ր պատրաստէ զերինս զօրու-
թեամբ իւրով. և զգեցեալ է զօրու-
թիւն և կեցն գմեղ, Տէր, որ յամե-
նայնի:

Փռ. Լուր աղաչանաց մերոց,
Տէր մարդասէր և զթա ի մեզ:

Թ. Մի զիս անտես առներ, այլ
օգնեա ինձ մարդասէր:

Սաղ. Մի ընկենուր զիս, Տէր,
յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ,
մի հաներ յինէն:

Այլ աուր ինձ զցնծութիւն փր-
կութեան և հոգւով պիտութեան
քո հաստատեալ զիս. այլ օգնեա ինձ
մարդասէր:

Փռ. Մի անտես առներ զիս Տէր
Աստուած փրկիչ իմ, այլ շնորհեա
ինձ թողութիւն, բաղմագութ մար-
դասէր և կեցն:

Թ. Երկինք և երկիր գահանան
զքէն, Տէր. արարածք ամենայն
քեզ երկիր պաղանեն և հրեշտակք
ի բարձունս աղաղակին, և ասեն,
ողորմեա, զու ստեղծեր, մի կո-
րուսաներ:

Սաղ. Երկինք երկինց և ջուրք,
որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհնե-
ցէք զանուն Տեառն:

Զի նա առաջ և եղևն, հրամայեաց և հաստատեցան. և հրեշտակք է բարձունա:

Փռ. Երկիրք և երկիր հանապաղ դքեզ գովեն թագաւոր փառաց. սերսլքէք և քերտլքէք ի խոնարհ ունելով զգէմս իւրեանց և միաձայն բարբառովն աղաղակեն և ասեն. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Մեկեալքի.

Երկայնամիտ ես, Տէր, առ ամենեսեան և գթա Տէր ի վերայ մեր, որպէս և յաւաղակին փրկիչ և կեցո:

Սաշ. Երկայնամիտ, բազումողորմ և ճշմարիտ նայեաց առ իս և ողորմեանց ինձ:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զորդի աղախնոյ քո և արան առ իս նշան բարութեան. և գթա՛, Տէր, ի վերայ մեր:

Փռ. Տէր, որ գթացար յաւաղակն խաչակից լինել քեզ և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յազբերէ կողի քո, գթա՛ և յիս ի մեղաւորս, որ ծարաւիս եմ առ քեզ, և փափագիմ ի գաւիթս քո, որպէս գմի ի յեղջերուաց ի յազբերս ջուրց:

Մարտեաւ ընդ իս թշնամին, հանապաղ զիս կամի կորուսանել. այլ դու, Տէր իմ, այց արա մոլորեալ ոչխարիս և կեցո:

Սաշ. Մարտեան ընդ իս ի տառապարտուց. փոխանակ սիրոյ իմոյ, այլ դու, Տէր իմ, այց արա մոլորեալ ոչխարիս և կեցո:

Փ. Կ. Որ հովիւդ ես հօտից բանաւոր կենդանեաց տնւր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութեան և դարձն զմոլորեալս ի հօտ քո, Քրիստոս և կեցո:

Թ. Կ. Մեղայ և աղաչեմ զքեզ, թողութիւն շնորհեան մեղաց իմոց. քաւիչ իմ լիւր քո զթութեամբդ որ միայնդ ես փրկիչ և կեցո:

Ս. Կ. Մեղայ Տէր, մեղայ և դանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ: Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն. թող ինձ, Տէր, թող ինձ և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լիւր քո զթութեամբդ, որ միայնդ ես փրկիչ կեցո:

Փ. Կ. Մեղայ քեզ, Տէր, մեղայ քեզ, Տէր, մեղայ և քան զաւագ ծովու բազում են յանցանք իմ. աւարտանք աշխարհիս խաբեցին զիս և

եղէ անպտուղ ի կենաց յուսոյդ այլ դու անոխակալ և անյիշաչար փրկիչ խնայեան ի մեղուցեալ ծառայս և կեցո:

Ձորեհաբրի.

Տէր իմ, բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի դահեղ զդատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ, շնորհեան ինձ ապաշխարութիւն, Տէր, և ողորմեան:

Ս. Կ. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ և որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ: Նեխեցան վէրք իմ յերեսաց անդգամութեան իմոյ. ոչ յիշեցի

զահեղ պղատաստանս քո, արդ
անկեալ գրեղ աղաչեմ. շնորհեա՛ն:

Փ. Է. Պաղատանս մատուցանեմք
քեզ, Հայր երկնաւոր. մի՛ անտես
առնել զաղաչանս մեր, այլ անցն
զցասուածն քո ի մէնջ և յիշեա՛ն, զի
պատկեր կմք բաբերարութեանդ:

Թ. Է. Տէր իմ, գթութիւնք քո բա-
ղում են յոյժ. առ իս արա զբա-
բերարութիւնս քո, որպէս և մաք-
սաւորին և ինձ ողորմեա՛ն:

Ս. Է. Գթութիւնք քո բաղում են,
Տէր, և ըստ իրաւանց քոց կեցն
զիս: Բաղումք են, սրք հալածեն և
նեղեն զիս. ի վկայութեանց քոց
ես ո՛չ խոտորեցայ. առ իս արա՛ն
զբարերարութիւնս քո, որպէս և
մաքսաւորին և ինձ ողորմեա՛ն:

Փ. Է. Անոխակալ և անյիշաչար,

Տէր, որ գթալով ի մեղաւորս շնոր-
հեցեր ապաշխարութիւն. արդ գթա՛ն
և յիս, Տէր, ի մեղուցեալ և յանո-
րինեալ քո ծառայս և փոխարկեա՛ն
զգործողս հարեաց ի զղջումն ա-
պաշխարութեան և կեցո՛ւ:

Թ. Է. Ի տաճարի քում սըրբու-
թեան փառաւորելով ըզքեզ, դու
ունիս իշխանութիւն, ողորմեա՛ն մեզ:

Ս. Է. Այլ ես ըստ բաղում ողոր-
մութեան քում մօտից ի տուն քո
և երկրպագից ի տաճար սուրբ քո
երկկուզիւ քով:

Տէր, առաջնորդեա՛ն ինձ յարդա-
րութեան քում, փան թշնամեաց
իմոց և ուղիղ արա՛ն առաջի իմ
զճանապարհս քո. դու ունիս:

Փ. Է. Ի տաճարի քում սըրբու-
թեան հանապաղ ըզքեզ գովմք,
Թաղաւոր փառաց, որ ունիս իշ-

խանութիւն կենաց և փրկութեան,
ողորմեան մեղ:

Հինգօրհին.

Ապաշխարութեան արտասուս
աւագան լինի, և լրւանայ զբաղ-
մութիւն մեղաց. սովաւ շնորհեան
յառաջ քան զվախճան քաւութիւն
և զմեծ քո զողորմութիւն:

Ս. Ծարաւի է անձն իմ առ-
քեզ, Աստուած հօր և կենդանի.
Երբ եկից երեւցայց երեսացդ Աս-
տուծոյ: Նդեն ինձ արտասուք իմ
կերակուր ի տուէ և ի գիշերի և
այն զի ասէին ցիւս զօրհանապազ,
թէ ուր է Աստուած քո. սովաւ
շնորհեան յառաջ:

Փ. Ի. Յորժամ դաս փառօք Հօր

յահագին աւուրն ի դատել գերկիր
և դողան սարսափամբ երկրա-
ծինքս ամենայն ի յահէ քումմէ,
ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ա-
հեղ և յակնարկել քո յարարածս,
յիշեան և զիս զբաղմամեղս, որ ըն-
կըղմեալս եմ յանցանօք բանասար-
կուին խարմամբ և հայցեմ զաւա-
զակին, Տէր, և զիս յիշեան, որ մի-
այնդ ես փրկիչ:

Թ. Զիս, որ ի նաւի աշխարհի
ալեկոծեմ մեղք իմ. նաւահանգիստ
ապաշխարութեան շնորհեան ինձ
բաղումողորմ և կեցն:

Ս. Կեցն զիս Աստուած, զի
հասին ջուրք յանձն իմ. ընկալ ես
ի խորս անդնդոց ուր ոչ զոյ ինձ
հանգիստ. նաւահանգիստ:

Նաւապետ բարեգութ, առ քեզ
ապաւինիմ. տուր ինձ ձեռն որպէս

Երբեմն Պետրոսին ի վերայ ալեացն,
որ ծփիմա ալէկոծեալ յանցանօք
մեղաց և կեցո՛ւ:

Թ. Դու ես, Քրիստոս, աղբիւր
կենաց, ըզխուամն սղորմութեան.
չնորհեա՛ս փրկիլի՜ անձանց մերոց
զթողութիւն մեղաց մերոց:

Սաւ. Ի քէն է, Տէր, աղբիւր կե-
նաց և լուսով երեսաց քոյ տեսա-
նեմք զլոյս:

Մագեան զսղորմութիւնս քո, սրժ
ձանաչեն գընդ. զարգարութիւն քո,
ոչք ուղիւդ ևն սրտիւք, չնորհեա՛ս
փրկիլի՜ անձանց:

Փ. Ե. Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց
և հանգիստ աշխատելոց, ձանա-
պարհ մոլորելոց և հովիւ հոգեոր
բանաւոր հօտի. փափազողացս առ
քեզ, Քրիստոս, լի՛ր նաւահանդիստ
և արբո՛ մեզ ծարաւեացս զբաժակ

քո քղացրութեան յանապառ յաղ-
բերէդ:

Ուրբաթ.

Ի տաճարի սրբրութեան քում
լուր Տէր ձայնի լիմում. և աղաչանք
իմ ժամանեցեն ի յաւանջըս քո,
Տէր:

Սաւ. Լուաւ ինձ ի տաճարէ սրբոյ
իւրմէ՛ ձայնի աղօթից իմոց և ա-
ղաչակ իմ առաջի նորա, մտցէ
յաւանջըս նորա. և աղաչանօք:

Աղուհացի.

Միայն աղուհացին ասա.

Որ լուսատու ես տիեզերաց
Քրիստոս Աստուած. լուսաւորեա՛ս

զիմ զխաւարային խորհարդս և
կեցո՛ն:

Ննջեցելոց.

Բաց յաղուհացէն ամենայն ուրբաքի ասա՛.

Օրհնեալ ես, Տէր, և փառաւոր-
եալ է քո անբաւ մարդասիրու-
թիւնդ, զաղաչանքս մեր քեզ մա-
տուցանեմք, որ թաղաւորդ ես
յաւիտենից. զննջեցեալսն մեր ար-
ժանի արա, Տէր, ընդունիլ ի
կեանսդ յաւիտենից:

Թ. Արտասուս ինձ շնորհեան ի
յապաշխարութիւն Տէր, զի լուացից
զմեզս անձին իմոյ սրալէս պոռնի-
կըն, աղաչեմ և կեցո՛ն:

Սաշ. Վատապկեցայ ես ի հեծու-
թեան իմում, լուացի զամենայն
գիշեր զմահիճս իմ և արտասուօք

իմովք զանկողինս իմ թացի, զի
լուացից զմեզս:

Փախ. Որ՛ աղբիւրդ ես անապա-
կան, Քրիստոս Աստուած, զվերա-
ւորեալ անձն իմ ի մեղաց բժշկեան,
Տէր, բղիմամբ արտասուաց և կեցո՛ն:
Թ. Զմոլորեալ ծառայս խնդրեան,
Տէր, և մի՛ դատաւարաւոր զիս ի
յաւուրն ալցելութեան քո մարդա-
սէր:

Սաշ. Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ
քեզ և իրաւունք քո օգնեացեն
ինձ: Մոլորեցայ ես սրալէս զոչխար
կորուսեալ. խնդրեան զճառայս՝ քո,
զի՛ զպատուիրանս քո ես ոչ մոռա-
ցայ, և մի՛ դատաւարաւոր:

Փախ. Որ մոլորեցայ ի հօտէ քում-
մէ, հովիւ բարի, խնդրեան զիս զմո-
լորեալս և արժանաւորեան խառնիլ
ի հօտ քո, Քրիստոս և կեցո՛ն:

ԹԱԳԵԻՈՐԳ

ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՅ ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՅ

Ա.Զ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Բարեխօսութեամբ սրբրոց (այս անուն), աղաչեմք ըզքեզ. թողութիւն շնորհեա՛ն յանցանաց մերոց. բարեբար Քրիստոս:

Առ. Մերձ է Տէր առ այնոսիկ, որք մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հողւով կեցուցանէ: Բաղում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր և պահէ պամենայն օտկերս նոցա, և մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ. թողութիւն:

Փռ. Որ յաղթող զօրութեամբ

ի հանդէս ճրդնաւորական անաւատ պահեցեր զխոստովանող վկայս քո, Քրիստոս Աստուած, տնէր մեզ զօգնութիւն ի նեղութեան մերում՝ բարեխօսութեամբ սրբոց մարտիրոսաց և կեցո՛ւ:

Ա.Կ.

Թագաւոր յաւիտեան.

Զողորմութիւն քո, Տէր, արա՛ն ի մեզ. և բարեխօսութեամբ սրբրոց (այս անուն) մի կորուսաներ զմեզ. երորդութիւն սուրբ, ողորմեա՛ն մեզ:

Առ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակա նեղութեան: Օգնեացէ նոցա Տէր և փրկեացէ զնոսա, ապրեցուացէ ի մեղաւորաց, և կեցու-

ցէ զնոսա, զի յուսացան ի նա. և բարեխօսութեամբ:

Փռ. Որք ըզտանջանս և զմահ վասն քո յանձն առին, և հեղին զարիւնս իւրեանց վասն անուանելոք սրբոյ, բարեխօսութեամբ սոցա մի՛ կորուսաներ զմեզ. և յորով:

ԲԶ.

Բարեխօսութեամբ սրբոյ (այս անուն) պարգեհն մեզ, Տէր, առնուլ մասն և բաժին ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արքայութեան ևրկնից:

Սուր. Աքանչելի է Աստուած ի վերայ սրբոյ իւրոց՝ Աստուած Իսրայէլի՝ նա տայէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ,

օրհնեալ է Աստուած. առնուլ մասն:

Փռ. Մարտիրոսք երանեալք և վառաւորեալք, որք բազում տանջանացն համբերեցիք, զուր զլոյսն կենաց զպեցեալ ունիք և առ Քրիստոս վասն մեր բարեխօսեցէք:

ԲԷ.

Պու ես Քրիստոս աղբիւր կենաց, բրիտմն սղորմութեան. շնորհեցիք սրբոյ (այս անուն), յաղթող ըզնահատակութիւն. հալածել ըզխաւորն և լուսաւորել զանձինքս մեր:

Սուր. Աստուած վառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոյ իւրոց, մեծ և

ահաւուր ի վերայ այնոցիկ, որք շուրջ են զնովաւ:

Տէր Աստուած զօրութեանց. ս' նմանի քեզ. հըզօր ես դու, Տէր, և ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքե: Շնորհեցեր սրբոց (այս անուն) յաղթող զհաճատակութիւն հալածել զխաւարն և լուսա:

Փ.Է. Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն յաղթեցիք թըշնամոյն, երանեալ սուրբ վկայք Քրիստոսի. վասն ձեր տօնողացս հայցեցէք յԱստուծոյ զթողութիւն մեղաց:

Փ.Է. Որ սլսակիչդ էք սլարծանաց ամենայն առաքինեաց. նախաշաւիղ և առաջնորդ կենացն յաւիտենից. ո՛վ սուրբ վրկայք՝ առ սլսակիչն սրբոց և վասն մեր բաբեխօսեցէք. շնորհելով ողորմու-

թիւն յանսլառ ողբերէն կենացըն յաւիտենից:

ԳԶ.

Բզճզնութիւն սրբոց (այս անուն) մաւրարոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, և աղաչեմք սոքօք շնորհեան զթողութիւն յանցանաց, և ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեան և կեցո՛:

Ս.Գ. Լոյս ծագեաց՝ ուղղոց սրտից եղև ուրախութիւն: Ուրախ եղևրուք արդալք ի Տէր, և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա. և աղաչեմք սոքօք շնորհեան զթող:

Փ.Է. Հանդիսացեալք ի մարտրս պատերազմի՝ յաղթող զթայք սուրբ

վրկայք, քանզի ճանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յերուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զՆերորդութիւնն:

ԳԼԵ.

Ըզճգնութիւն սրբոց (այս անուն) մարտիրոսացն բարեխօս ունիմք առ քեզ Քրիստոս, և աղաչեմք սոքօք շնորհեալ զթողութիւն յանցանաց մերոց, և ի կեանսըդ յաւիտենից նորոգեալ և կեցո:

Սաղ. Պատուական է տռաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛հ, Տէ՛ր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո: Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհնիմ:

նութեան և զանուն Տեառն Կարդայից, և աղաչեմք սոքօք շնոր:

Փախ. Հանդիսացեալք ի մարտըս պատերազմի՝ յաղթող դըտայք սուրբ վրկայք, քանզի ճանապարհ հորդեցիք մեզ յերկնային քաղաքն յերուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փառաւորելով սուրբ զՆերորդութիւնն:

ԳԶ.

Որք ի խորանս սրբութեան եմք ժողովել օրհնեալ զքեզ Քրիստոս, աղաչանօք սրբոց (այս անուն) մարտիրոսաց զպաղատանս մեր մի՛ անտես տունելր. որ միայնդ ես լազուժողորմ թագաւոց փառաց Քրիստոս:

Ասու՛ Մերձ է Տէր առ ամենեւեան, որք կարդան առ Նա. առ ամենեւեան, որք կարդան առ Նա ճշմարտութեամբ: Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր. աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա. աղաչանօք սրբոցն (այս անուն) մարտիրոսացն զպաղատանս մեր մի՛ ան:

Սաղմօս Առաքելոց եւ Մարգարէից այս է.

Յորժամ առաքելոց եւ մարգարէից թօն լինի՝ հախս սուր ձայնի թագաւոր յաւիտեանի առաջին տունն ասա՛ եւ ասպա Ոչ են բանք եւ նահատակք եւ վկայք:

Ասա՛. Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա, աղաչանօք սրբոց:

ՓԷ. Նահատակք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ընդհանուր տիեզերաց քարոզք փրկութեան, որք զանձինս ձեր մատուցիք պատարագ և զնումն Աստուծոյ Հօր ի հոտ անուշից, ժողովելոցո ի կատարել զյիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն քաւութեան մեղաց մերոց:

ԳԼ.

Զերեքսորեան տէրութիւնդ քո միաբան աղաչեմք լուր Տէր. աղա-

Հանօք սրբոց (այս անուն) մարտիրոսաց խնայեալ ի մեզ և կեցո:

Առաջ. Ուրախ լիցին տմենեքեան, որք յուսացեալք են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն և բնակեացիս դու ի նոսա: Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո. զի օրհնեացես դու զարդարն, Տէր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա. աղաչանօր սրբոցն (այս անուն) մարտիրոսացն. խնայեալ ի մեզ և կեցո:

Փշ. Տօնէ այսօր եկեղեցի սուրբ զյիշատակս ձեր, սուրբ վրկայք, որք զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյն վանեցիք զպատերազմն չարին և ի կամարս լուսեղէնս թագաւորեալք օրհնել սուրբ զՆրբորդու թիւնն:

ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ

Թագաւոր յաւիտեան.

Այսօր դառք հրեշտակաց ուրախանան ընդ ճրգնութիւն սրբոյն Ստեփաննոսի նախազկային. քանզի դոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս՝ զյալթանակ մարտ հեղման արեան սուրա ի վերայ մեծի անուան քո Տէր:

Բազում համար ձախութիւն է սուրա առաջի Աստուծոյ ի ձեռն հեղման սուրբ արեանն իւրոյ. քանզի յօժարութեամբն մատնեաց զանձն իւր չարաչար և դառն տանջանայ, վասն մեծի անուանն Տեառն: Քանզի արհամարհելով անարգեաց զանցաւոր զկեանս աշխարհիս և փափազեաց յաւիտեանական կենայն, և միշտ և հանապազ ուրախանայ

ընդ Տեառն իւրոյ՝ յանըստառ յուրախութիւնսն:

Փանդի գոչէ եկեղեցի քո Քրիստոս զյաղթանակ մարտ հեղման արեան սորա, ի վերայ մեծի ահուան քո Տէր:

Փառքը Հօրն էականի, Որդւոյն միածնի և ազատիչ սուրբ Հոգւոյն վայելէ:

Փառք պատիւ և իշխանութիւն, աչժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Եւ յորժամ չարժին երկինք և երկիր ի յահէ փառաց Բանին Տեառն Աստուծոյ:

Յայնժամ նստուցանէ ընդ աջմէ իւրմէ զսիրելիս անուան իւրոյ ի լուսեղէն խորանսն զուգաւորելով:

Ժամօրհնողն, կամ Աւագերէցն սաապէ թիւ Այսօր դասք Քրիշտակաց ի յերկինս ուրախանան (մի տուն):

Ե Լ Է Լ Ո Ի Ք

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ
ԿԱՐԳԱԻ

Ալէլուիա ճրագալուցի Նենդեան.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Առաքեալ զբանն իւր, և բժշկեաց զնոսա, և փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց: Խոստովան եղիցին Տեառն՝ ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Փռն. Իջցէ որպէս զանձրև ի վե-

ըայ զեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ
յերկիր: Յազեսցի յաւորս նորա
արդարութիւն, բազում խաղաղու-
թիւն, մինչև կատարեսցի լուսինն:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր
և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ալէ:

ԱՆԻՆՈՒՔ

ԾԱՆՈԹԱՆ ՏԵՊՈՆ ՅԻՍՈՒՍԻ

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՅ

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուա, ալէլուիա:

Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ ինչ
ոչ պակասեցի: Ի վայրի դալարւոջ

անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս
հանգստեան սրնոյց զիս:

Ալէ: Իջցէ որպէս զանձրե ի վե-
րայ զեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ
յերկիր:

Յազեսցի յաւորս նորա արդա-
րութիւն. բազում խաղաղութիւն,
մինչև կատարեսցի լուսինն:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր
և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտ:

Զկնի փառք եւ եղբայրագութեան ամե-
նայն տէրունական տօնի որ Ա.Զ. յինի
գդառք հրեշտակացի ասա:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն դքեղ
Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ
ազգմանս քեզ, ալէլուիա:

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
 Առաք դուստր և տնս, խոնարհե-
 ցո՛ գունկն քո. մոռա զժողովուրդ
 քո և դատեն հօր քո, զի ցանկա-
 ցաւ թագաւոր դեղոյ քոյ: Սա ինքն
 է Տէր քո. երկրպագչեսս սմա, և
 դուստր Ծուրայ երկրպագցէ սմա,
 և պատարագօք զերեսս սորա պաշ-
 տեացին մեծամեծք ի ժողովրդաց:

Փ.Կ. Ալէ: Նա կարդասցէ առ իս՝
 հայր իմ ես դուս Աստուած ըն-
 դունոզ փրկութեան իմոյ: Ես ան-
 զրանիկ արարից զնա և բարձր
 քան զամենայն թագաւորս երկրի:
 Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
 Իջցէ որպէս զանձրե ի վերայ
 գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յեր-
 կիր: Ծագեացի յաւուրս նորա ար-
 դարութիւն իւր. առաջի ազգաց
 յայտնեաց զարդարութիւն իւր: Յի-
 շեաց սգորմութեամբ իւրով զՅա-
 կոբ, ճշմարտութեամբ իւրով զտունն
 Խորայէլի, և տեսին ամենայն ծաղբ
 երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մե-
 լոյ:

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և
 յաւիտեանս յաւիտ:

ԲԷ.

Ալէ: Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր
 իմ ես դու, Աստուած ընդունոզ

ժրկութեան իմոյ: Նս անդրանիկ
արարից զնա և բարձր քան զամե-
նայն թաղաւորս երկրի:

Փ.Խ. Ալէ: Ընդ քեզ է սկիզբն
աւուրն զօրութեան, ի վայելչու-
թիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ
քան զարուսեակ ծնայ զքեզ: Նր-
դուաւ Տէր և ոչ ևս զղջասցի. թէ
դու ևս քահանայ յաւիտեան ըստ
կարգին Մեքքիսեղեկի և Տէր ընդ
աջմէ քումմէ:

Փառք և երկր. այժմ և ալէ-
լուիա:

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Նցոյց Տէր զփրկութիւն իւր.
առաջի ազգաց յայտնեաց զարդա-
րութիւն իւր:

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով
զՅակովր. ճշմարտութեամբ իւրով
զառնն Ինրայէլի, և տեսին ամե-
նայն ծաղք երկրի զփրկութիւն
Աստուծոյ մերոյ:

Փ.Խ. Ալէ: Յիշեա, Տէր, զԴաւիթ
և զամենայն հեղութիւն նորա: Որ-
պէս երդուաւ Տեառն և ուխտս ևդ
Աստուծոյ Յակովրայ:

Փառք և երկր. այժմ և ալէլուիա:

Գ.Է.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօ-
րութեան, ի վայելչութիւն սրբոց
քոց յարգանդէ յառաջ քան զա-
րուսեակ ծնայ քեզ:

Նրդուաւ Տէր և ոչ ևս զղջասցի,

թէ դու ես քահանայ յաւիտեան
լսա կարգին Մեքիսեղեկի, և Տէր
ընդ աջմէ քումմէ:

Փռ. Ալէ: Տէր ասաց ցիս. որդի
իմ ես դու և ես այսօր ծնայ զքեզ:
Խնդրեա յինէն և տայ քեզ զհեթա-
նոսս ի ժառանգութիւն և իշխա-
նութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս
երկրի:

Փառք և երկր. այժմ և այնչափա:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Յիշեա, Տէր, զԴաւիթ և զամե-
նայն հեղութիւն նորա: Որպէս եր-
դուաւ Տեառն և ուխտս եդ Աս-
տուծոյ Յակովբայ:

Ալէ: Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ

ինչ ոչ պտկասեցի: Ի վայրի դա-
լարեջ. անդ բնակեցոյց զիս, և առ
ջուրս հանդատեան սնոյց զիս:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ-
լուիա:

ԴԷ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Տէր ասաց ցիս, որդի իմ ես
դու և ես այսօր ծնայ զքեզ: Խն-
դրեա յինէն և տայ քեզ զհեթանոսս
ի ժառանգութիւն. և իշխանութիւն
քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Փռ. Ալէ: Լուր դուստր և տես.
Խոնարհեցո՞ զունկն քո. մոռա՞ զժո-
ղովուրդ քո և զտուն հօր քո, զի
ցանկացաւ թաղաւոր դեղոյ քո:
Սա ինքն է Տէր քո, երկրպագեա

ամա, և դուստր Ծուրայ երկրպագ-
ցէ ամա, և պատարագօք զերեսս
սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժո-
ղովրդոց:

Փառք և երկր. այժմ և ալէ-
լուիա:

Ալէլուիա ի օգնի Քառասնօրեայ
Վալսեան Գրիսոսի Աստուծոյ
Մերոյ ի Տաճարն

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն.
օրհնեալ որ դալոց ես: Տէր Աս-
տուած մեր երեսցաւ մեզ. արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ մին-
չե յանկիւնս սեղանոյ:

Փռի. Ալէ: Տէր ի տաճար սուրբ
իւրում, Տէր յերկինս յաթող իւ-

րում: Աչք նորա ի տնանկա հային.
արտեանունք նորա քննեն զորդիս
մարդկան:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ-
լուիա:

ԱԼԼԵԼՈՒԻ

Յարութեան Գրիսոսի

ՀՍՏ ՈՒԹ 20.3.18

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև
երկիր, և բանիւ Տեառն երկինք
հաստատեցան: Եւ հոգւով բերանոյ
նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:
Փռի. Ալէ: Յարեաւ Աստուած և

ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա:
Փախեան ատելիք նորա յերեսաց
նորա:

Փառք և կրկր. այժմ և. ալէլուիա:

Ա.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ծափա հարէք ամենայն հեթա-
նոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած
ի ձայն ցընծութեան: Տէր բարձր-
եալ և ահարկու. թագաւոր մեծ
ի վերայ ամենայն երկրի:

Փա. Ալէ: Հաճեցար Տէր ընդ
երկիր քո և դարձուցեր զգերու-
թիւն Յակոբայ:

Թողեր զանիրաւութիւն ժողո-
վորդեան քո և ծածկեցեր զամենայն
մեղքս նոցա:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Յարեաւ Աստուած և ցրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան
ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Փա. Ալէ: Տէր թագաւորեաց
զվայելչութիւն զգեցաւ. զգեցաւ
Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:
Փառք և երկր. այժմ և. ալէ-
լուիա:

ԲԱ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Տէր թագաւորեաց զվայելչու-
թիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրու-
թիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փա. Ալէ: Գովեան, Երուսաղէմ,

զՏէր, և օրհնեան զԱստուած քո
Սիօն: Զի զօրացոյց զնիզս զբանց
քոց, և օրհնեաց զորդիւ քո ի քեզ:
Փառք և երկր. այժմ և. ալե-
լուիա:

Քւն.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և օրհ-
նեցէք զանուն Տեառն: Եղիցի
անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ
մինչև յաւիտեան:

Փ.Ի. Ալէ: Կենդանի է Տէր և
օրհնեալ է Աստուած. և բարձր ե-
ղիցի Աստուած փրկութեան իմայ:
Աստուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ,
և հնազանդ առնէ զժողովուրդս
բնդ ինև:

Փառք և երկր. այժմ և. ալե-
լուիա:

•ԳԶ

Ալէլուիա. ալէլուիա, ալէլուիա:
Պովեան, Երուողէմ, զՏէր, և
օրհնեան զԱստուած քո, Սիօն: Զի
զօրացոյց զնիզս զբանց քոց, և
օրհնեաց զորդիւ քո ի քեզ:
Փ.Ի. Ալէ: Ողորմութեամբ Տեառն
լի եղև երկիր և բանիւ Տեառն եր-
կինք հաստատեցան: Եւ հոգւով
բերանոյ նորա ամենայն զօրու-
թիւնք նոցա:

Փառք և երկր. այժմ և. ալե-
լուիա:

Պատ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Աստուած, և քարձր եղիցի Աս-
տուած փրկութեան իմոյ: Աս-
տուած է, որ խնդրէ զվրէժ իմ և
հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ
ինն:

Փռ. Ալէ: Ծափս հարէք, ամե-
նայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ
Աստուած ի ձայն ցնծութեան: Տէր
բարձրեալ և ահարկաւ. թաղաւոր
մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ-
լուիա:

ԱԼԵԼՈՒԻ

Համբարձմանն Գրիգորի Տեառն
Մերոյ

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձէք, իշխանք, զղրունս
ձեր ի վեր. համբարձցին զըռնք
յաւիտենից և մտցէ թաղաւոր փա-
ռաց: Ո՞վ է սա թաղաւոր փառաց.
Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր
կարող ի պատերազմի:

Փռ. Ալէ: Կառք Աստուծոյ բիւ-
րապատիւք, հազարք ուղղիւք և
Տէր ի նոսա ի Սինէ սրբութեան
իւրոյ: Եւ ի բարձունս և զերեայ
զգերութիւն. էառ աւար, բաշ-

խեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդկան:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա:

Ա.Ն.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում, սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փ.Ն. Ալէ: Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ Նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաչին Յովսէփու:

Որ նստիսդ ի քրօրէս՝ յայտնեաց առաջի Նփրեմի, Բենիամինի և Մանասիի:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Վառք Աստուծոյ բիւրապատիկը, հաղաք ուղղիչը և Տէր ի նոսա ի Սինէ սրբութեան իւրոյ: Նլ ի բարձունս և զերեաց զգերութիւն. էառ աւար՝ բաշխեաց պարգևս և ետ որդւոց մարդկան:

Փ.Ն. Ալէ: Ո՛ր դնէ յամպս զգնացս իւր, և չրջի նա ի վերայ թևոց հողմոց: Խոստովանութիւն և մեծ վայելութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան, և արկեր ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲԱ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Որ հովուեադ իսրայէլի՝ նայեաց
որ առաջնորդես որպէս խաչին
Յովսէփու: Որ նստիսդ ի քրօթն՝
յայտնեաց առաջի Նփրեմի, Բենիա-
մինի և Մանասէին:

Փա. Ալէ: Մեծ եղև մինչև յեր-
կինս ողորմութիւն քո. մինչև յամ-
ալքս ճշմարտութիւն քո: Բարձրեալ
ես դու յեկինս Աստուած, և յամե-
նայն երկրի են փառք քո:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա,

Ո՛րդնէ յամսս զգնացս իւր, և

շրջի նա ի վերայ թևոց հողմոց:
Խոստովանութիւն և մեծ վայելչու-
թիւն զգեցար. արկեր զլոյս որպէս
զօթոց. ձգեցեր զերկինս որպէս
զխորան, և արկեր ի վերայ ջուրց
զվերնայարկս նորա:

Փա. Ալէ: Տէր, խոնարհեց՛ զեր-
կինս և էջ. մերձեան ի լերինս և
ծխեսցին: Փայլեան փայլատաղունս
քո և խռովեան զնոսս. առաքեան
զնեոս քո և ցրուեան զնոսս:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԱ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողոր-
մութիւն քո. մինչև յամսս ճշմար-
տութիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս, Աստուած, և յամենայն երկրի նն փառք քո:

Փռ. Ալէ: Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէդ ի ներքոյ ոտից նորա: Ել ի քրօրէս և թռեալ. սլացաւ նա ի թերս հողմոց:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԴԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք և զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ի թռչնոց:

Լերինք հալեսցին և անտառք վատենացին. ճանապարհք, որք ի սկզբանէ էին կուրացին, և ի նմանէ դողացին ամենայն երկիր:

Փռ. Ալէ: Համբարձէք, իշխանք, զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց: Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց. Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր կարող ի սլատեքազմի:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԴԼ.

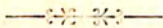
Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէդ ի ներքոյ ոտից նորա: Ել ի քրօրէս և թռեալ. սլացաւ նա ի թերս հողմոց:

Փռ. Ալէ: Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ

մերում, սաղմոս ասացէք թագա-
ւորին մերում. սաղմոս ասացէք:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԱԼԵԼՈՒՔ

Հոգւոյն Սրբոյ Գալսեանն

ՐՍՏ ՌԻԹ ՉԱՅՆԻՑ

Ա.Ձ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալլելուիա:

Յանկալի է նա քան զոսկի և
քան զականս պատուականս բա-
ղումս. քաղցր է նա քան զմեղու
խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պահես-
ցէ զայս. ի պահել նմա զհատուցու-
մն բաղում:

Փ.Յ. Ալէ: Թեք աղաւնոյ արծա-

Թապառ, և թիկնամէջ նորա ի դոյն
ոսկւոյ: Ի գումարել երկնաւորին
զթագաւորս ի վերայ նորա ձիւ-
նասցին ի Սաղմոն:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Ա.Ա.

Ալէլուիա, ալլելուիա, ալէլուիա:
Զսիրտ սուրբ հաստատեան յիս,
Աստուած, և զհոգի ուղիղ նորո-
գեան ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերե-
սաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի
հաներ յինէն:

Փ.Յ. Ալէ: Գտի զԳաւիթ ծառայ
իմ և իւղով սրբով իմով օծի զնա:
Ձեռն իմ ընկալցի զնա և բա-
ղուկ իմ զօրացուացէ զնա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Թեք աղաւնոյ արծաթապատ, և
թիկնամէջ նորա ի գոյն ոսկւոյ:

Ի գումարել երկնաւորին զթա-
ղաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին
ի Սաղմօն:

Փ.Յ. Ալէ: Առաքես զոգի քո և
ստանաս զնոսա, նորոգես զերեսս
երկրի: Նղիցին փառք Տեառն յա-
ւիտեան, և Տէր ուրախ եղիցի յա-
րարածս իւր:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲԱ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Պաի զԳաւիթ ծառայ իմ, և իւ-

ղով սրբով իմով օծի զնա:

Ձեռն իմ բնկալցի զնա և բազուկ
իմ զօրացուցէ զնա:

Փ.Յ. Ալէ: Յայտնութիւն բանից
քոց լուսաւոր է, և իմաստուն առ-
նէ զաղայս: Զբերան իմ բացի և
առի զհոգի. ի սլատուիրանս քո
փափաղեաց անձն իմ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Առաքես զոգի քո և ստանաս
զնոսա. և նորոգես զերեսս երկրի:
Նղիցին փառք Տեառն յաւիտեան
և Տէր ուրախ եղիցի յարարածս
իւր

Փ.Յ. Ալէ: Հոգի քո սուրբ և

բարի առաջնորդեցի ինձ ի յերկիր
ռւղիղ: Վասն անուան քո, Տէր
կեցուցես ինձ. արդարութեամբ
քո հանցես ի նեղութենէ զանձն
իմ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Գ.Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Ձբերան իմ բացի և առի զհագի.
Ի պատուելրանս քո վաժապեաց
անձն իմ:

Նայեաց առ իս և ողորմես ինձ,
ըստ իրաւունս սիրողաց անուան
քո:

Փ.Բ. Ալէ: Ի սատեք քումմէ Տէր
և ի շքնչիլ հոգւոյ բարկութեան քո:
Առաքեաց ի բարձանց և ընկալաւ

զիս. ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմաց:
Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Որպէս իւղ, զի իջանէ ի գլուխ
և ի մօրուսն Ահարօնի և ի մօրու-
այն իջանէ ի գլուխս զգեստու
նորա: Որպէս ցօղ զի ցօղի ի Հեր-
մօնէ ի վերայ լերին Սիօնի:

Փ.Բ. Ալէ: Ի վայրի դալարեոջ
անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս
հանգստեան սնոյց զիս: Գարձոյց
զանձն առ իս, և առաջնորդեաց
ինձ ի ճանապարհս արդարութեան
վասն անուան իւրոյ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Պ.Լ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ի սաստէ քումմէ Տէր, և ի շրնչել
հոգւոյ բարկութեան քո: Առաքեաց
ի բարձանց և ընկալաւ զիս. ընկա-
լան զիս ի ջուրց բազմաց:

Փ. Խ. Ալէ: Զսիրտ սուրբ հաս-
տատեան յիս, Աստուած, և զհոգի
ուղիղ նորոգեան ի փորի իմում: Մի
ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց
և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Փառք և երկր. աշխատ և մաշտ և:

ԱԼԵԼՈՒԻ

Մերոյ Խաչի

ՀԱՅ ՌԻԹ ԶԱՅՆԻՅ

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Յուսկ քո և դաւադան՝ նորա
մխիթարեացին զիս: Պատրաստ ա-
բարեր տաաջի իմ զսեղան ակն
յանդիման նեղչաց իմոց:

Փ. Խ. Ալէ: Նսուր երկիւղածաց
քոց նշան, զի ապրիսցին յերեսաց
աղեղան: Որովէս փրկեցան սիրելիք
քո, կնքս աջով քով և լուր մեզ:

Փառք և երկր. աշխատ և միշտ և:

ԱԿ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Նեաքք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք ի ներքոյ ըստ անկցին ի սիրտս թշնամեաց թաղաւորի: Աթու ըստ, Աստուած, յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո:

Փ. ի. Ալէ: Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո՛ զօրդ ի աղախնոյ քոյ. և արա առ իս նշան բարութեան: Տեսցեն տակիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Ստուր երկիրդ ծայ քոյ նշան,

զի ապրեացին յերեսաց ալեղան: Որպէս իրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ աջով քով և լուր մեզ:

Փ. ի. Ալէ: Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս և զարգարութիւն: Յաւելբայ դու արարեր: Բարձր ալ արեք զՏէ՛ր Աստուած մեր. երկիրդ ազգէք պատուանդանի սոխց Կորա, զի սուր է:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԲԷ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո՛ զօրդ ի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան: Տեսցեն տակիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու, Տէ՛ր, օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փ. Ալէ: Ասաց Տէր ցՏէր իմ.
նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եգիպ
զթշնամիս քո պատուանդան ոտից
քոց: Գաւազան զօրութեան առա-
քեացէ քեզ Տէր ի Սիօնէ, և տիրեա-
ցես զու ի մէջ թշնամեաց քոց:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Պ. Զ.

Ալէլուիա ալէլուիա, ալէլուիա:
Պու պատրաստեցիր զազգու-
թիւն. զիրաւունս և զարդարութիւն
Յակովբայ զու արարեր: Բարձր
արարէք զՏէր Աստուած մեր. եր-
կրպաղէք պատուանդանի ոտից
նորա, զի սուրբ է:

Փ. Ալէ: Յայտնեցեն երկինք
զվայելչութիւն փառաց նորա, և
օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք:

Ղառազայթ որդէս ի լուսոյ հասան
ի նմանէ և կղջիւրք ի ձեռին նորա
զտան, և անդ հաստատեցաւ զօ-
րութիւն փառաց նորա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Պ. Ա.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ասաց Տէր ցՏէր իմ նիստ ընդ
աջմէ իմմէ, մինչև եգիպ զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց: Գա-
ւազան զօրութեան առաքեացէ քեզ
ի Սիօնէ, և տիրեցես զու ի մէջ
թշնամեաց քոց:

Փ. Ալէ: Նշանեցաւ առ մեզ
լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրա-
խութիւն սրտից մերոց: Ի պազոյ

ցորենոյ, գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Յայտնեացեն երկինք զվայելչու-
թիւն փառաց նորա, և օրհնու-
թեամբ նորա լցան տիեզերք:

Հառադայթ որդիս ի լուսոյ հա-
տան ի նմանէ, և եղջիւրք ի ձեռին
նորա գտան, և անդ հաստատեցաւ
զօրութիւն փառաց նորա:

Փ. խ. Ալէ: Յուպ քո և գաւազան՝
նոքա մխիթարեացեն զիս: Պատ-
րաստ արարեր առաջի իմ զսեղան
տէն յանդիման նեղւաց իմաց:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԳՆ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոյ, և ետուր ուրախութիւն սրտից
մերոց:

Ի պաղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փ. խ. Ալէ: Նեաք քո սրեալ են
հզօր և ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ
անկցին ի սիրտ թրչնամեաց թա-
գաւերի: Աթոս քո, Աստուած, յա-
ւիտեանս յաւիտենից. գաւազան
ուղղութեան, գաւազան արքայու-
թեան քո:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԱԼԵԼՈՒՔ

Մերոյ Եկեղեցւոյ

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶՈՅՆԻՑ

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Այլսել ինձ դձայն օրհնութեան
քո, և պատմել զամենայն սքանչելիս
քո: Տէր, սիրեցի զթայելութիւն
տան քո, և զտեղի յարկի վառաց
քոց:

Փռ. Ալէ: Երանի զոր ընտրեցեր
և ընկալար և ընտկեացին ի դաւթս
քո: Լըցցուք մեք ի բարութենէ
տան քո. սուրբ է տաճար քո սքան-
չելի արգարտութեամբ.

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յովթ.
ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ ի լիառն
սուրբ նորա: Հաստարմատ ցնծա-
ցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր,
իերինք Սիօնի կողմանք հիւսիսոյ
քաղաք թաղաւորի մեծի:

Փռ. Ալէ: Հիմունք նորա ի լիա-
ռն սուրբ նորա, սիրէ Տէր զդը-
րունս Սիօնի առաւել քան զամե-
նայն յարկն Յակովբայ: Փառաւո-
րեալն խօսեցաւ վասն քոյ, ահա-
ւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

Բ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկա-

լար և ընակեացին ի դաւիթոս քո:
Լցցուք մեք ի բարութենէ տան
քո. սուրբ է տաճար քո սքանչելի
արդարութեամբ:

Փ.Ն. Ալէ: Դո՛ւ, Տէր, յաւիտեան
կաս, և լիչատակ քո յազդէ մինչև
յազդ:

Դու յարուցեալ գլխացիս ի վե-
րայ Սիօնի, ժամանակ գլխացի նորա
հասեալ է ժամ:

Փառք և երկը. այժմ և միշտ և:

ՐԱՆ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Հիմունք նորա ի լիառն սուրբ
նորա. սիրէ Տէր զգլխունս Սիօնի
առաւել քան զամենայն յարկսն
Յակովբայ: Փառաւորեալն խօսե-

բաւ կանն քո. ահաւազիկ քաղաքի
Աստուծոյ.

Փ.Ն. Ալէ: Այսօր է աբար Տէր,
եկայք ցնծացուք և ուրախ եղի-
ցուք ի սմա:

Ի Տեառնէ եղև այս. և է սքան-
չելի առաջի աչաց մերոց:

Փառք և երկը. այժմ և միշտ և:

ՊԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Դու, Տէր, յաւիտեան կաս և
լիչատակ քո յազդէ մինչև յազդ:
Դու յարուցեալ գլխացիս ի վերայ
Սիօնի. ժամանակ գլխացի նորա
հասեալ է ժամ:

Փ.Ն. Ալէ: Խառնութեան եղէց քեզ,
Տէր, բաւորով սրտիւ լիմով. առաջի
հրեշտակաց սաղմոս ատցելոց քեզ:

Ձի լուար զբանս բերանոյ իմոյ.
Երկրպագից ի տաճար սուրբ քո և
խոստովան եղէց անուան քում,
վասն ողորմութեան քո:

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և:

Գ.Լ.Ե.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Պայտօր է զոր արար Տէր. եկաքք
ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք ի
ամառ:

Ի Տեառնէ եղև այս, և է սքան-
չելի առաջի աչաց մերոց:

Փռի. Ալէ: Տէր, ո՞վ կացցէ ի խո-
րանի քում. կամ ո՞վ բնակեացի ի
լեառն սուրբ քո: Որ գնաց անբիծ,
գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշ-
մարտութիւն ի սրտի իւրում:

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և:

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս
ի տուն Տեառն երթիցուք մեք: Հա-
սեալ կային ոտք մեր առ դրունս
քո Երուսաղէմ:

Փռի. Ալէ: Լսել ինձ զձայն օրհ-
նութեան քո և պատմել զամենայն
սքանչելիս քո: Տէր, սիրեցի զվա-
յելչութիւն տան քո, և զտեղի յար-
կի վառաց քոց:

Փառք և երկր, այժմ և միշտ և:

Գ.Է.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Տէր, ո՞վ կաց է ի խորանի քում.
կամ ո՞վ բնակեացի ի լեառն սուրբ

քո: Որ դնայ անբիծ, գործէ զար-
դարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն
ի սրտի իւրում:

Փ.Ի. Ալէ: Մեծ է Տէր և օրհնեալ
է յոյժ. ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ
և լեառն սուրբ նորա:

Հաստարժատ ցնծացէ ցնծու-
թեամբ ամենայն երկիր. լերինք
Սիօնի, կողմանք հիւսիսոյ ի քաղաք
Թաղաւորին մեծի:

Փառք և երկր. այժմ և միշտ և:

ԱԼԵԼ ՈՒԻՔ

Ի ՏՕՆԻ Հրեշտակապետաց

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ո՞րպէս զհրեշտակս իւր յողիս,
և զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիպե-

լոյ: Հաստատեաց զերկիր ի վերայ
հաստատութեան իւրոյ, զի մի սա-
սանեացի յաւիտեան:

Փ.Ի. Ալէ: Օրհնեցէք զՏէր յեր-
կինս. օրհնեցէք զնա ի բարձանց:
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք
նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն զօ-
րութիւնք նորա:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ,
Քրիստոս, ալէլուիա. մարդկան ազգ
սաղմոսեն քեզ ալէլուիա:

Կ ց ո ռ դ

Թաղաւոր յաւիտեան:

Թ. . Մերկինք երկնից և ջուրք
որ ի վերոյ քան զերկինս. օրհնե-
ցէք զանուն Տեառն: Ձի նա ասաց
և եղեն, հրամայեաց և հաստատու-
ցան և հրեշտակք ի:

Փռի. Երկինք և երկիր հանապաղ
զքեղ գովեն, թագաւոր փառաց.
սերովբէք ի խոնարհ ունիլով զդէմս
իւրեանց և միաձայն բարբառովն
աղաղակեն և ասեն. սուրբ, սուրբ,
Տէր զօրութեանց:

ԱՆԻԼՈՒԹԱՆ

Ղազարու Յարութեանն

Ա.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի
ընկալար զիս և ոչ ուրախ արարեր
զթշնամին իմ յիս: Տէր Աստուած
իմ, կարգացի առ քեզ և բժշկեցեր
զիս. Տէր, հաներ ի գոխոց զանձն
իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, ոյք
իջանեն ի դուր:

Փռի. Ալէ: Էհան զիս ի գբոյ տա-
ռապանաց, ի կաւոյ և ի տղմոյ:
Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս
իմ և ուղղեաց զդնացս իմ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

ԱՆԻԼՈՒԹԱՆ

Ծաղկազարդին Ողորմեան

Ա.Լ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ
մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան
կանխաւ, մինչև յանկիւնս սեղանոյ:
Աստուած իմ ես դու և խցստովան
եղէց քեզ. Աստուած իմ ես դու և
բարձր արարից զքեզ:

Փ.Խ. Ալէ: Լերինք ցնծացեն ա-
ռաջի Տեսառն, զի գայ ե հասեալ է
Տէր ի դատել զերկիր: Դատէ զաշ-
խարհս արդարութեամբ ե զժողո-
վուրդս իւր ուղղութեամբ:

Փառք ե երկր. այժմ ե. ալէ:

ՈՒՆԻՍԻՔ

Ա.ԻՈՒՐՅ Ա.ԻԱԳ. ՇԱՐԱԹՈՒՆ

Աւագ Երկսեաքի

ԲԶ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ձի նա ասաց ե եղեն, հրամա-
յեաց ե հաստատեցան: Կացոյց զնո-
սա յաւիտեանս յաւիտենից. սահ-
ման եղ. ե ոչ անցանեն:

Փ.Խ. Ալէ: Ի սկզբանէ, Տէր, զհի-

մունս երկրի հաստատեցեր ե գործք
ձեռաց քոց երկինք են: Նոքա կո-
րընչին ե դու կաս ե մնաս յաւի-
տեան:

Փառք ե երկր. այժմ ե. ալէ:

Աւագ Երկսեաքի

Ա.Կ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ,
ի հանդերձս ոսկէհուռս զարդար-
եալ ե պաճուճեալ: Լո՛ւր, դուստր,
ե տե՛ս. խոնարհեց՛ս զունին քո.
մոռ՛ա զժողովուրդ քո ե զտուն հօր
քո, զի ցանկացաւ թաղաւոր գեղոյ
քո:

Փ.Խ. Ալէ: Տարցին թաղաւորի
կուսանք զհեա նորա ն զընկերս

Նորա տարցին նմա: Ածցին ցնծութեամբ և ուրախութեամբ, և տարցին ի տաճար թագաւորի և փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո: Փառք և երկր. այժմ և. ալ:

Աւագ Զարեհաբբի

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա: Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առնել ինձ զխաբէութիւն: Այլ դու, Տէր, ողորմեան ինձ և կանգնեան զիս և ես հատուցից նոցա:

Փ.Ն. Ալէ: Խորհեցան և խօսեցան զչարութիւն, և զապիրատութիւն ի բարձունս խորհեցան: Նդին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալ:

Աւագ Հինգաբբի

Գ.Ե.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա: Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ և շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէր: Տէր, սիրեցի զվաշելութիւն ասն քո և զսեղի յարկի փառաց քոց: Փ.Ն. Ալէ: Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան. ալն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս: Փառք և երկր. աչժմ և. ալ:

Աւագ Ուրբաթ

Գ.Զ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա, Զարթեաւ աղիզն քո ի նոստ

կապարձից քոց, արբեցուցեր զգետըս, ցրուեցեր զերկիր և զոգացուցեր ի սաստկութենէ անձրևի որք անցանեն ընդ սառ Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս. լոյս փայլման արեղականն արգելաւ և ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

Փ ի. Ալէ: Մատնեցայ և ոչ երանէի. աչք իմակարացան յաղքատութենէ: Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Աւագ Շաբաթ

ԳԻՐ.

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Յգին զիս ի գրի ներքնումն,

ի խաւարի և ի ստուերս մահու: Յիս հաստատեցաւ սրամտութիւնքո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ:

Փ ի. Ալէ: Եղէ ևս որպէս մարդ առանց օգնականի և ի մեռեալս ազատ: Որպէս վիրաւորս որք նընջին ի գերեզմանի:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Յայլ օրինակ է այս.

Խնքն ի գերեզմանի գնաց և ի տապանի տքնեցաւ: Քաղցրացան նմա խիճք հեղեղատի և զհետ նորա ամենայն մարդ գնացէ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

ԱՆԻԼՈՒԹ

Պայծառա երպոսեանն Քրիստոսի ու
ասի Վարդապետ

Կիւրակէ

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Քո են երկինք և քո է երկիր.
զաշխարհ լիւիւ իւրով դու հաստա-
տեցեր: Զհիւսիս և զհարաւ դու
աբարեր. Թարօր և Հերմօն յանուն
քո ցնծասցեն:

Փ.Խ. Ալէ: Բարձրութիւնք լերանց
նորա են. նորա է ծով և նա արար
զնա և զցամաք ձեռք նորա ստեղ-
ծին: Նկայք երկրպագցուք նմա.
անկցուք և լացցուք առաջի Տեառն
արարչին մերոյ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Ներուարքի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:
Քարձրութիւնք լերանց նորա
են. նորա է ծով և նա արար զնա
և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին:
Մովսէս և Ահարօն ելիցունք նո-
րա. Սամուէլ ընդ այնոսիկ, որք
կարդան զանուն նորա:

Փ.Խ. Ալէ: Լերինք ցնծասցեն
առաջի Տեառն, զի զայ և հասեալ
է Տէր ի դատել զերկիր: Դատէ
զաշխարհս արդարութեամբ և զժո-
ղովուրդս իւր ուրախութեամբ:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

Ներեարքի

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ի ձեռս նորա են ամենայն տի-

հզերք երկրի և բարձրութիւնք լե-
րանց նորա են: Նորա է ծով և
նա արար զնա և զցամաք ձեռք
նորա ստեղծին:

Փ.Է. Ալէ: Լերինք որպէս մոմ
հալեացին յերեսաց Տեառն. յերե-
սաց Տեառն ամենայն երկիր: Պատ-
մեցեն երկինք զարդարութիւն
նորա և տեսցեն ամենայն ժողո-
վաւրդք զփառս նորա:

Փառք և երկր. այժմ և. ալէ:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՅՑ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ ՅԱՌԱՐՈՏՈՒ ԺԱՄԱՐ

Ի ԴԷՄՍ ՈՐԴԻՈՅՆ

ԱՄՏՈՒՇՈՅ

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Բրիս-
սու. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Բ.Կ. ԼՅԱՔ առաւօտու ողոր-
մութեամբ քով, ցնծացաք և ուրախ
եղաք զամենայն աւուրս կենաց
մերոց:

Առհի. Ուրախ եղաք փոխանակ
աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր
զմեզ և ամացն, յորս տեսաք զչալ-
չարանս:

Հայեա, Տէր, ի ծառայս քո և
ի գործս ձեռաց քոց և առաջնոր-
դեա՝ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս
Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ ա-
րա՝ ի մեզ, Տէր, և զգործս ձեռաց
մերոց յաջողեա՝ մեզ:

Քառ. Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Սաղմ. Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն: Եւ ևս խաղա-
ղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ըն-
կալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Քառ. Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Օրհնութիւն Յրից մանկանցն Պանիէլի

(Առհի.

Գառմ.) Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած
հալցն մերոց, օրհնեալ փառաւոր-
եալ անուն քո յաւիտեանս:

Յիրաւունս անցուցեր օայս ա-
մենայն ընդ մեզ. արգար ես դու,
Տէր, և ամենայն գործք քո ճշմա-
րիտ են:

Ճանապարհք քո ուղիղ են և ա-
մենայն դատաստանք քո արդար
են:

Դատաստան արդարութեան ա-
ծեր ի վերայ մեր ըստ ամենայնի,
զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր և քա-
ղաքի սրբոյ հալցն մերոց Յրու-
սաղէմի:

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր

զայս ամենայն ի վերայ մեր, վասն մեղաց մերոց:

Անօրինեցաք և յանցեաք, ապրտամբ լինիլ ի քէն. մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք:

Ո՛չ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գոցուք մեք ի քէն:

Աբդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոց, անօրինաց, խտաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զքերանս մեր, զի ամօթ և նախա-

տինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից:

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո, մի՛ ցրեր դուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ:

Վասն Արբահամու սիրելւոյ քո, Իսահակայ ծառայի քո և Իսրայէլի սրբոյ քո:

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զգաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, և որպէս զաւազ առ եզր ծովու:

Եւ արդ, Տէր, նուաղեցաք քան զամենայն ազգս և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց:

Ո՛չ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարդարէ և առաջնորդ,

ոչ ողջակէշք պատարագաց և ոչ

խոռնկք օրինաց և զն տեղի պատարագս մատուցանելոյ, առաջիքո, և ողորմութիւն գտանել ի քէն:

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւովք տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք սրպէս զողջակէզս խոյսց զբիւրաւսրս գառանց պարարտաց:

Անպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջիքո, կատարեալ գացուք զկնիքո, և չիք ամօթ յուսացելոցս ի քեզ:

Նւ աբդ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք. երկնչիմք ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո, Տէր, մի յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արա առ մեզ ըստ հեղութեան քում, և ըստ բազում ողորմութեան քում փրկեա՛ զմեզ, վասն սքանչելիաց քոց, Տէր, և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո, ամաչեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին:

Նւ ծանկեցն զի զու ես Տէր Աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Նւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և առաւել:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և առաւել:

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս

և հայրիս յանդուլնդս. զովհալ և առաւել:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. զովհալ և առաւել:

Օրհնեցէք. ամենայն գործ Տեառն զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք, երկինք զՏէր. օրհնեցէք եւ բարձր արարէք:

Օրհնեցէք, Հրեշտակք Տեառն և ջուրք որք ի վերայ երկնից զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք:

Օրհնեցէք, զօրութիւնք Տեառն արեգակն և լուսին զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք, աստեղք երկնից, անձրեք և ցօղք. զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք, ամենայն հողմք. հուր և ջեր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք, ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաբեր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք, սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք տիւրք և գիշերք, լոյս և խաւար զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք լերինք, բլուրք և ամենայն բոյսք երկրի զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք աղբիւրք. ծովք և գետք զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք, որք ի ջուրս և թռչունք երկնից զՏէր, օրհնեցէք:

Օրհնեցէք գաղանք և անասունք, և որդիք մարդկան զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք Իսրայել զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէք, քահանայք, զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր.
օրհնեցէք:

Օրհնեցէք անձինք և շունչք ար-
դարաց զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարք սրբ-
տիւք զՏէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա և
Միսայել զՏէր. օրհնեցէք և բարձր:
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Օրհնեցէք, ամենայն արարածք,
զԱրարիչն արարածոց, զՏէրն տե-
րանց, զԹագաւորն թագաւորաց,
զԱստուածն աստուծոց, օրհնեցէք,
զովեցէք, բարեբանեցէք, զի քաղցր
է, զի յաւիտեան է սղորմութիւն
նորա:

Կանոն Սրբոյ Յարութեանն
Քրիստոսի.

Ա.Զ.

Հ. Որ եկիր ի փրկութիւն տիեզե-
րաց թագաւոր յաւիտենից Քրիս-
տոս, զքեզ փառաւորեմք, Աստուած
հարցըն մերոց: Յանձն առեր ըզ-
չարչարանս կամաւորապէս և զմահ
հաշակեցեր վասն մեր. զքեզ փա-
ռա: Կնքեցար վիմով ի գերեզմանի
և լուծեր զկնիք մահու յանցանաց.
զքեզ փառա:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գոյծք
Տեառն զՏէր. օրհնեցէք, բարձր
արարէք զնա յաւիտեան: Զյարու-
ցեալն ի մեռելոց Քրիստոս Աս-
տուած, որ զմահ խափանեաց յա-
րութեամբն իւրով. բարձր: Զսքան-

չելի յարութիւնն Քրիստոսի Աստուծոյ. ամենայն ժողովուրդք բարերանելով. բարձր:

Կանոն Սրբոց Հրեցակապեաց.

ԴԼ.

Հ. Անըսկիդն Հայր, առաջին լոյս անճառելի որ ի լուսոյ լոյս ներգործեալ զիմանալեաց գոյակսն. ըզքեզ օրհնեմք Աստուած հաբցն մերոց: Էակիցդ Հօր ի լուսոյ լոյս ծագումն Որդի, որ արարեր ի պաշտօն փառաց քոց զհրեղինացն զօրս. զքեզ:

Ի Հօրէ բղիտումն փառակից Որդւոյ Հոգիդ անեղ. որ ստեղծեր ի յողիս կատարեալ զհոգեղինացն դաս. զքեզ:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն զործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէք, բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Երկնային զուարթունք, հրեշտակք, հրեշտակապետք, վերին պետութիւնք, բարձր արարէք զՀայրն երկնաւոր: Անմարմնոց բազմութիւնք, իշխանութիւնք, զօրութիւնք, անմահ տէրութիւնք, բարձր արարէք զՔրիստոս թագաւորն: Վեցեւեան սերովբէք, քառակերպեան քերովբէք, աթոռք անեղին, բարձր արարէք զՀոգին ճշմարիտ:

Կանոն Սրբոց Մարգարէից.

ԴԶ.

Հ. Որ Ընդ հոգեղէն ընութեան

մերոյ խառնեցեր զբանական հոգիս, ունել զօրութիւն ընդունելոյ զաստուածային և զհոգեւոր զշնորհս իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ շնորհեցեր մաքուր հոգւոց յԻսրայէլի զհոգի մարգարէութեան. որով ծանուցեր յառաջագոյն, բազմապատիկ օրինակօք զանճառելի խորհուրդ քո մարգեղութեանդ. օրհնեալ: Որ զանեղ գոյիդ լինելութիւն իբրեւ զեղեալ տեսանէին, յառաջնորդական միաբնոցաւ. աւուրեալ հոգիդ զկերպարան իրին գերագոյն հրաշիւք ի վեր քան ըզբան. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք, բարձր աբարէք զնա յաւիտեան: Ընդ աւետաւորսն յառաջագոյն փրկութեան

մերոյ, ծափս հարէք, եկեղեցիք հեթանոսաց, աղաղակելով. զՏէր օրհն: Ընդ տեսանողաց մարգարէից հինն Իսրայէլի, քահանայք նորոյ ուխտիս սպասաւորք, զՏէր օրհնեցէք:

ՆԱԽԱՆՈՐԱՅԻՆ ԱՎԱԾԻԱՐԴՆԵԱՆ.

Ա.Զ.

Հ. Որ հայիս քաղցրութեամբ յաբարածս քո Հայր ամենակալ. օրհնեալ ես, Աստուած հարցն մերոց: Որ իջեր ի փրկել զարարածս քո Որդիդ միածին. օրհնեալ: Որ խնամես տեսչութեամբ զարարածս քո Հոգիդ ճշմարիտ. օրհնեալ:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք

Տեառն, զՏէր. ամենայն գործք քո
զքեզ օրհնեն: Որ յօչնչէ գոյացու-
ցեր զերկինս և զերկիր. յիշեալ զմեզ,
Տէր մարդասիրութեամբդ քո. ա-
մեն: Որ անդադար վառարանիս
ի քո յարարածոց, ընկալ զաղաչանս
սուրբ եկեղեցւոյ քո. ամեն:

Կանոն համօրէն Առաքելոց.

Ա.Զ.

Հ. Եալից Բանդ Հօր և Հոգւոյն,
որ իջեր ի յերկնից ի փրկութիւն
ազգի մարդկան. Աստուած հարցն
մերոց: Որ սլահեցեր յաղթող ըզ-
ճրգնութիւն սրբոց առաքելոցն, այ-
սօր և մեք ընդ նոսին ցրնծութեամբ
օրհնեմք զքեզ, Աստուած: Որ ա-

ռաւել լարձրացեալէ ես յաւիտե-
նից. այսօր ընդ դասս վրէպից քոց
բարեբանեմք զքեզ. Աստուած:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք
Տեառն, զՏէր. օրհնեցէք, բաձր
արարէք զնա յաւիտեան: Որ ընտ-
րեաց զերանելի առաքեալսն և նո-
քօք որոաց ի հաւատս Քրիստոս.
բարձր: Որք զնաւար կռապաշտու-
թեանն վանեցին և զլոյս գիտու-
թեան ընդհանուր յերկիր ծաւալե-
ցին. ընդ նոսին բաձր:

Կանոն համօրէն ճնջեցելոց
ի Քրիստոս.

Ա.Զ.

Հ. Օրհնեալ ես դու Քրիստոս, որ
յարեարդ ի մեռելոց ողորմած և

կոխեցեր զմահ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Որ մահկանացուացս կեանքդ ես, զհոգիս ննջեցելոց մեր ընկալ. Տէր: Զորս փոխեցեր յաշխարհն կենդանեաց. հանդստեան արժանաւորեալ. Տէր:

Գ. Օրհնեցէք, ամենայն գործք Տեառն, շէն. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Քիչերք, զՏէր օրհնեցէք: Որ գալոցն է զօրութեամբ բազմաւ, աղղմամբ ձայնի կենադործէ զննջեցեալսն. զՏէր օրհ: Աղաչիմք զքեզ բարերար, հանգսն զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո. օրհնեացուք և բարձր արարացուք զանուն քո յաւիտեան:

Կանոն համօրէն Մարտիրոսաց.

Ա.Զ.

Հ. Ըզքեզ աբղար և ուղիղ դատաւոր ի մէջ սրբոց քոց բարերանիս. հարցն մերոց Աստուած, օրհնեալ ես յաւիտեան: Ըզքեզ, որ ի հնոցն իջեր ապաւէն, խոնարհեալ ի դունդըս մարտիրոսաց դավիս. հարցն: Ըզքեզ, որ ահաւոր թողաւոր յաւիտենից. այսօր ընդ դասս վկայից քոց բարերանեմք. հարցն:

Գ. Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն, զՏէր. օրհնեցէք, բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Անբաւելին երկնից և հրեղինաց ի հոգեղինաց հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորսս. բարձր: Ուստի և մեք հաւատացեալքս Քրիստոսի Աստուծոյ,

ընդ նոսին խնդրելով զթողութիւն
մեղաց մերոց. բարձր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Ձկնի հարցին.

Սկեալքս ամենեքեան ի սուրբ
կաթուղիկէ և առաքելական եկեղե-
ցի, աղաչեսցուք զմիածին Որդին
Աստուծոյ, զՏէրն մեր և զՓրկիչն
Յիսուս Քրիստոս: Որ էջ փառօր
Հօր ի մէջ հնոցին և փրկեաց զե-
րիս մանկունսն ի Քաղդէացոց
անաի: Լուսաւոր և սուրբ պահես-
ցէ զմիտս մեր, զի մի երբէք խա-
բիցուք մեք ի մեղաց և ի ցանկու-
թենէ աշխարհի: Այլ արժանի եղի-
ցուք պահել զսլատուիրանս նորա,
առնուլ զպսակն լուսոյ և կենաց

ի յանձինս մեր, զոր խօստացաւ
սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աս-
տուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր.
կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Կիրակեից եւ այլոց Տէրունական
օգնից.

Տէր ողորմեա՛ւ, Տէր ողորմեա՛ւ, Տէր
ողորմեա՛ւ:

Հօր, յաղթող, սքանչելագործ,
սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիս-
տոսի Աստուծոյ մերոյ վայելէ
փառք, իշխանութիւն և պատիւ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Մարտիրոսաց.

Յօղեան, Տէր, զցօղ բարերար ողորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ղ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց և փրկեան զմեզ ի յաւիտենական հրոյն: Աբան արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունն և ընդ երանելի սուրբ վկայսն՝ օրհնել զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Պատիւ.

Յօղեան, Տէր, զցօղ բարերար ո-

ղորմութեան քո ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ղ զբոց հնոցի յանցանաց մերոց, և փրկեան զմեզ ի յաւիտենական հրոյն: Աբան արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունն և ընդ երանելի սուրբ վկայսն օրհնել զքեզ, գովել և ասել. Աստուած, քաւեան զմեղաւորս. Աստուած, քաւեան զմեղաւորս ի մեղաց և կեցո՛ս:

Ե Ր Գ.

Մարիամն Աստուածածնին.

(Ս. Ե. Ե. Ե.) Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր, և ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն
և սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար յազգաց յազ-
գըս երկիւղածաց իւրոց, և արար
զզօրութիւն բազկաւ իւրով:

Յրուեաց զամբարտաւանս ի մը-
տաց սրտից, և քակեաց զհզօրս
յաթոռոց:

Զխորնարհս բարձրացոյց, զկա-
րօտս ելից բարութեամբ, և զմե-
ծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի
իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր,
ընդ Աբրահամու և զաւտիկի նորա
յաւիտեան:

Օրհնութիւն Զաւարիայ՝ ի հօրն Յովհաննու Մկրտչի.

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէ-
լի, որ յայց ել և արար փրկութիւն
Ժողովրդեան իւրոյ:

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան
ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ.
որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոցն,
որք յաւիտենից մարգարէքն էին:

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց,
և ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մե-
րոց:

Առնել զողորմութիւն առ հարսն
մեր և յիշել զկտակարանս սրբու-
թեան իւրոյ:

Երդումն, զօր երդուաւ Աբրա-
համու հօր մերոյ, տալ մեզ առանց
երկիւղի զփրկութիւն ի թշնամեաց
մերոց:

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

ՆԷ զու մանուկ բարձրելոյն կոչեալիր. զնասցես առաջի Տեառն պատրաստել զճանապարհս նորս:

Տալ զգլխութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց:

Վասն զթոյ ոլորմութեան Տեառն Աստուծոյ մերոյ, որով երեւցաւ մեզ աբեղական ի բարձագոց, լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել զլոյս ի վերայ այսոցիկ, որք նստեաք ի խաւարի և ի ստուերքս մահու. ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Ա. ԳՕԲ ՄԻՄԷԱՎՆԻ ԾԵՐԱՆԱՅՆ.

Արդ արձակեալ զճառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցիր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի: Փառք Հօր և Որդւոյ:

ՅԵՐԵՄԻԱՅ

ՄԵՐԱՅ ՅԱՐԱՐԵԱՆ.

Ա.Զ.

Մ. Յանճառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիւնս Բանդ Աստուած և մարմնացար ի սրբոյ կուսէն:

ՆԷ ծնար ի սուրբ կուսէ անապա-
կան մարմնով. զքեզ անդադոր
բարեբանեալ մեծացուցանեմք: Այ-
սօր զեկեալդ ի վերկուծիւն ազգի
մարդկան՝ միաբանութեամբ ամե-
նեքեան մեծացուցանեմք:

Հրեցականաց.

Գ.Ա.

Մ. Մայր և կոյս աղախին Քրիս-
տոսի, որ բարեխօսդ ևս միշտ աշ-
խարհի, քեզ երանեն ամենայն ա-
զինք: Մաքուր աղաւնի և հարան
երկնից Մարիամ, տաճար և աթոռ
Աստուծոյ Բանին, քեզ երանեն:
Քե հաճեցան իմանալիքն ընդ հո-
ղեղէնքս, և քե մերձեցաք ի փայտն
կենաց. քեզ երանեն:

Մարգարէից.

Գ.Զ.

Մ. Անարատ կոյս Աստուածածին
Մարիամ սրբուհի և մայր Քրիս-
տոսի. յարգանդի տարար զանտա-
նելին ամենեցուն. օրհնութեամբ
զքեզ Աստուածածին մեծացուցա-
նեմք: Ըզքեզ երկնային դուռն,
զոր հտեսն Նզեկիէլ. և ասրն զոր
ծանեաւ Գեղէոն. սերովքէ հոգե-
ղէն, վեհագոյն քերովքէից. օրհ-
նութեամբ: Նրիս խորհուրդս սոս-
կալիս ի քեզ տեսանի, Աստուածա-
ծին, յղութիւն անսերմնական, ծը-
նունդ անարատ, կուսութիւն յետ
ծննդեան մարմնով անապական.
օրհ:

Ապաշխարութեան.

Ա.Զ.

Ըզբեզ Երեւալ դուռն առ Եզե-
կիէլիւ մարգարէիւ, ընդ որ ոչ ոք
էանց եթէ ոչ Աստուած միայն.
Աստուածածին կոյս, օրհնութեամբ
մեծացսւցանեմք:

Զքեզ, որ ի մօրէնւոջն առ Մով-
սէսիւ մարգարէիւ զնոր խորհուրդ
կուսի յայանեցեր մարդկան ազգի.
օրհ: Զքեզ, որ ի Հօրէ անժամա-
նակապէս և ի մօրէ անթարգմա-
նաբար ի ժամանակի ծննդեան ի
բոլորից փրկութեան յայանեցար
որդի բարձրելոյն. օրհ:

Առաքելոց.

Ա.Զ.

Այսօր նոր ժողովուրդք, ցնծա-
ցէք ընդ պալուստ Հոգւոյն սրբոյ,
մեծացսւցանելով զելոյն ի Հօրէ:
Այսօր ցնծան առաքելալքն, զար-
դարեալք ի շնորհոց Հոգւոյն սրբոյ.
մեծա: Այսօր զուարճացան արա-
բածք, ճշմարիտ գալստեամբ Հոգ-
ւոյն սրբոյ. մեծա:

ՆՈՋԵՑԵԼՈՅ.

Ա.Զ.

Մ. Յարուցելոյն ի մեռելոց բնա-
կարան մայր և կոյս, որ զննջե-
ցեալսն յԱդամա: Լինագործէ անա-

պական. զքեզ մեծացուցանեմք, որ
օրհնեալդ ես ի կանայս: Արարո-
ղին երկնի և երկրի եղեր տաճար
և առագաստ, որ զննջեցեալսն մեր
հրեղէն նորոգէ. զքեզ մեծա: Կե-
րակըողին տիեզերաց արբեցուցեր
զքո սուրբ զկաթն, որ զննջեցեալսն
մեր վերստին նորոգէ. զքեզ մեծա-
ցուցանեմք:

Մարտիրոսաց,

Ա.Ձ.

Մ. Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրե-
ղէն ի հրեշտակէն ընկալար. ուրախ
լիք բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ,
Մարիամ անհարսնացեալ: Անսկիզ-
բըն Բանն հաճեցաւ առնուլ մար-
դեղութեամբն սկիզբն ի կուսէդ.

Քրիստոս Աստուած թագաւորն յա-
ւիտենից: Աղաչեմք զքեզ, սուրբ
Աստուածածին, առ Քրիստոս լա-
րեխօսեան փրկիկ զժողովուրդս իւր,
յոր զնեաց արեամբն իւրով:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Ձկնի Մեծացուցէին.

Սուրբ զԱստուածածինն և զա-
մենայն սուրբս բարեխօս արաս-
ցուք առ Հալլ ի յերկինս, զի կա-
մեցեալ ողորմեսցի և գթացեալ
կեցուցէ զարարածս իւր, ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ւ և
ողորմեա՛ւ:

U. 7. 0 10 11

Uursprong en ophang.

[illegible]

• R U P N 2

ԶԿՆԻ ՄԵԺԱԳՈՒՍԵՂԻՆ ԿԻՐԱԿԵԼԻԳ ԱՆԱՐԳ.

ՆԼ ԼՍ Խաղաղութեան դՏԷՄ աղա-
չեսցուք:

Ասան սուրբ տեղւոյս շինութեան
և բարեկարգութեան, զՏէր ազա-
նայուք:

Վասն ժողովրդեանս, որք մտա-
նին ընդ գրունս սրբոյ եկեղեցոյ,
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս
սոցա ըստ մեծի ոգորմութեան իւ-
րում, ԿՏէր աղակեցոյ՛ր:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ
ԵՄ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԴՆԵՔԻ ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆ ԿԱՆՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԱԾՈՒՄ ԵՍՏՈՒՄ

Զանձինն մեր և զմիմեանս Տեառ-
նըդ Աստուծոյ, ամենակալին յանձն
արասցուք:

Ողորմեանց մեղ, Տէր Աստուած
մեր, լստ մեծի ողորմութեան քում,
ասացուք ամենեւեկեան միաբանու-
թեամբ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

ՊՈՒ ԵՍ ԹԱՊԱԼՈՐ յԱԼԻՄԵԱՆՍ
 յԱԼԻՄԵՆԻԿ, ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍՏՈՒԼԱԾ
 մեր: Եւ քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ
 սրբոյ վայելէ փառք, իշխանութիւն
 և պատիւ. այժմ:

Ե Ր Պ

ԽԼՊԱՔԵՐԻԿ ԱԼԵՏԱՐԱՆԻՆ.

Եղիցի անուեն Տեառն օրհնեալ
 ի յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:
 Օրհնեցէք, մանկունք զՏէր և օրհ-
 նեցէք զանուն Տեառն: Եղիցի ա-
 նուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ
 մինչև ի յաւիտեան: Յարեալից մինչ
 ի մուտս արևու օրհնեալ անուն

Տեառն ի յայսմհետէ մինչև ի յա-
 վիտեան:

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և
 Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
 ամէն. ի յայսմհետէ մինչև ի յաւի-
 տեան:

Արի, Տէր, օգնեա՛ մեզ և փրկեա՛
 զմեզ, վասն անուան քո:

Արի և մի մերժե՛ր զմեզ խաղառ,
 վասն անուան քո:

Թաղաւորեսցէ Տէր յաւիտեան,
 Աստուած քո, Սիճն, յաղգէ յաղգ:
 Օրհնեա՛, անձն իմ, զՏէր. օրհնե-
 ցից զՏէր ի կենդանութեան իմոյ:
 Աւրի՛, Օրթի:

Ք. Զ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դ. Դ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սաբ. Երկիր զաժուլ թեամբ լուա-
րուք:

Քա. Սրբոյ աւետարանիս Յիսու-
սի Քրիստոսի որ ըստ Մատթէոսի:

Գա. Փառք քեզ Տէր, Աստուած
մեր:

Սաբ. Պաշտօնումէ:

Գա. Ասէ Աստուած:

ԱՌԵՏԱՐԱՆՔ ԻԿՂԱՐԵՐԻՑ

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՅ

Աւետարան ըստ Մատթէոսի (Գլ. ԻԸ.
հ. 1-20):

Վասն Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսու-
սի Քրիստոսի

ԱՄ. ԴՄ.

Եւ յերեկոյի շաբաթուն յորում

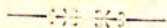
լուսանայր միաշարաթին, եկն Մա-
րիամ Մաղդաղենացի և միւս Մա-
րիամն տեսանել զգերեզմանն: Եւ
ահա շարժումն մեծ եղև, զի հրեշ-
տակ Տեառն իջեալ յերկնից, մա-
տուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն
ի դրանց անտի, և նստէր ի վերայ
նորա. և էր տեսիլ նորա իբրև
զվայլակն, և հանդերձ նորա սպի-
տակ իբրև զձիւն: Եւ յահէ անտի
նորա խռովեցան պահապանքն և
եղեն իբրև զմուռալս: Պատասխա-
նի ետ հրեշտակն և ասէ ցկանայսն.
մի երկնչիք դուք. զի տեմ զի զՅիսուս
զխաչեցեալն խնդրէք. չէ աստ քան-
զի յարեաւ, որպէս ասացն: Եկայք
և տեսէք զտեղին ուր կայր: Եւ
վազվազակի երթալք ասացէք ա-
շակերտացն նորա թէ յարեաւ և
ահա յառաջանայ քան զձեզ ի Գա-

լիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա
ասացի ձեզ: Նւ ելեալ վաղվադակի
ի դերեղմանէ անտի անիւ և խըն-
դուլթեամբ բազմաւ. ընթանային
պատմել աշակերտացն: Նւ ահա
պատահեաց նոցա Յիսուս և ասէ.
սղջ էք. և նոքա մատուցեալ կալան
պոտս նորա և երկրպագին նմա:
Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. մի
երկնչիք. երթաք ասացէք եղբարցն
իմոց, զի երթիցին ի Գալիլեայ և
անդ տեսցին զիս: Իբրև նոքա
գնացին, ահա ոմանք ի զօրակա-
նացն և կիին ի քաղաքն և պատմի-
ցին քահանայապետիցն պամենայն
որ ինչ ևղեն: Նւ նոքա ժողովեալ
հանդերձ ծերօքն, խորհուրդ առ-
եալ, արծաթ յոյժ ետուն զօրակա-
նացն և ասեն. ասասջիք եթէ աշա-
կերտքն նորա եկեալ գիշերի դողա-

ցան զնա, մինչ մեք ի քուն էաք:
Նւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատա-
ւորն, մեք հաճեացուք զնա և զձեզ
անհոգս արասցուք: Նւ նոքա առ-
եալ զարծաթն, արաբին որպէս
ուսանն, և ել համբաւս այս ի Հրէ-
ից մինչև ցայսօր:

Իսկ միտասան աշակերտքն գնա-
ցին ի Գալիլեայ, ի լեռնն ուր
ժամադիր եղև նոցա Յիսուս: Իբրև
տեսին զնա, երկրպագին նմա, և
ոմանք յերկուացան: Նւ մատու-
ցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա
և ասէ. տուաւ ինձ ամենայն իշ-
խանութիւն յերկինս և յերկրի.
որպէս առաքեաց զիս Հայր և ես
առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհե-
տե, աշակերտեցէք զամենայն հե-
թանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն,
զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահա-
ւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն
առուրս մինչև ի կատարած աշխար-
հի:

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. ԺԵ. հ.
42 - ԺԶ. 8):

Վասն Թաղման եւ ՅարուԹեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

ՌԶ. ԴԶ.

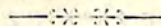
Եւ իբրեւ երեկոյ եղև, քանզի
ուրբաթ էր որ ի չարաթն մտանէր,
եկեալ Յովսէփ, որ յԱրիմաթեայն
էր, այր պարկեշտ նախարար, որ
և ինքն իսկ ակն ունէր արքայու-

Թեանն Աստուծոյ, համարձակեցաւ
և մուտ առ Պիղատոս, և խնդրեաց
զմարմինն Յիսուսի: Եւ Պիղատոս
զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ
և կոշեցեալ առ ինքն զհարիւրա-
պետն, եհարց ցնա և ասէ, թէ ար-
դարեւ այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ
իրբեւ ասուգեաց ի հարիւրապետէ
անաի, շնորհեաց զմարմինն Յով-
սէփայ: Եւ Յովսէփ զնեաց կտաւ
և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւո-
վըն, և եզ ի գերեզմանի, որ էր
փորեալ ի վիմէ, և թաւալեցոյց
զվէմ մի ի դուռն գերեզմանին:
Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի, և
Մարիամ Յակովբայ և Յովսեայ,
տեսին զտեղին ուր եղաւ: Եւ իբրեւ
անց չարաթն, Մարիամ Մագդա-
ղենացի և Մարիամ Յակովբայ և
Սողովմէ, չոգան պտտրաստեցին

խունկս, զի եկեացեն և օծցին զնա:

Նւ ընդ առաւօտս միաշարաթուն, գան ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, և ասէին ցմիմեանս. միլ թաւալեցուցէ մեզ զվէմն ի զրանց գերեզմանին: Նւ հայեցեալ տեսին զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի գերեզմանէն, քանզի էր մեծ յոյժ: Նւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն, տեսին զերիտասարդ մի, զի նստէր ընդ աջմէ կողմանէ, զգեցեալ սլառմուճան սալիտակ և զարհուրեցան: Նւ նա ասէ ցնոսս. մի՛ երկնչիք, զՅիսուս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչեցեալն, յարեաւ, չէ աստ. ահաւադիկ տեղին, ուր եգին զնա: Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նորա, և ցՊետրոս, թէ ահա յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գա-

լիւնայ, անդ տեսանիցէք զնա, որսլէս ասացն ձեզ: Նւ իբրի լուան, ելին և փախեան ի գերեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին, և ոչ ումք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

Աւետարանս Դուկասու (Գլ. ԻԳ: հ. 50—ԻԳ. 12):

Վասն Թաղման եւ Յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ա.Ա. Գ.Ա.

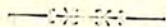
Նւ ահա այր մի անուն Յուսէփ, որ էր նախարար, այր բարեգործ և արդար, սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ զործս նոցա, յԱրեմաթեայ քաղա-

քէ Հրէից, որ և ինքն իսկ ակն
ուռնէր արքայութեանն Աստուծոյ:
Սա մատուցեալ առ Պիղատոս, խըն-
դրեաց զմարմինն Յիսուսի և իջու-
ցեալ զնա, սլատեաց սլաստառա-
կալաւ, և ևդ ի կռածոյ գերեզմա-
նին, ուր չէր բնաւ զոք եղեալ: Նւ
օրն էր ուրբաթ և շաբաթ լուսա-
նայր: Նւ երթային զհետ նորա կա-
նայք, որք եկեալ էին ընդ նմա ի
Գալիլէէ. տեսին զգերեզմանն և
որպէս եղաւ մարմին նորա: Գար-
ձան և պատրաստեցին խուռնիս և
և իւղս, և ի շաբաթուն հանդար-
տեցին վասն սլատուիբանին:

Բայց ի միաշարաթուն վաղ քաջ
ընդ առաւօտն, եկին ի գերեզմանն,
բերին զխուռնկսն զոր պատրաստե-
ցին, և այլ կանայք ընդ նոսա, և
գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի

գերեզմանէ անտիւ: Նւ մտեալ ի
ներքս սչ գտին զմարմին Տեառն
Յիսուսի: Նւ եղև ընդ հիանալն
նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք
երկու հասին առ նոսա ի հան-
գերձս լուսաւորս: Նւ իբրև զահի
հարան և խոնարհութեցուցին գե-
րեսս իւրեանց յերկիր, ասին ցնո-
սա. զի խնդրէք զկենդանին ընդ
միռեալս: Չէ աստ, այլ յարեաւ.
յիշեցէք, որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ
մինչ էրն ի Գալիլեայ և ասէր, թէ
պարտ է Որդւոյ մարդոյ մատնիլ
ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց և ի
խաչ ելանել՝ և յերբորդ աւուր
յառնել: Նւ յիշեցին զբանսն նորա:
Նւ դարձան պատմեցին զայս ամե-
նայն մեռասանիցն, և այլոցն ա-
մենեցուն: Նւ էին Մարիամ Մագ-
դաղենացի, և Յովհաննա, և Մա-

ըիամ Յակովբայ, և այլք ընդ նո-
սա, որք պատմեցին դայս առաքե-
լոցն: Եւ երևեցան առաջի նոցա
շաղկապութիւն բանք նոցա: Բայց
Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի
գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ
զկտաւան լոկ զի կային, և զնաց
ընդ միտս զարմացեալ թէ զինչ
եղև:

Աւետարան քս Յովնանու (Գլ. ԺԹ.
հ, 83—Ի 18):

Վասն թաղման եւ Յարութեան Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Ա.Զ. Դ.Զ.

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղա-
տոս Յովսէփ, որ յԱրեմաթեայ էր

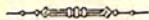
աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ վասն
ահին Հրէից, զի բարձցէ զմարմինն
Յիսուսի, և հրամայեաց Պիղատոս.
եկին և բարձին զնա: Եկն և Նի-
կողեմոս, որ եկեալն էր առ Յի-
սուս ի գիշերի զառաջինն, և երեր
զմուռս խառն ընդ հալուէս, իբրև
լտերս հարիւր: Առին զմարմինն
Յիսուսի, և պատեցին կտաւօք և
խնկօք հանդերձ՝ որպէս օրէն էր
Հրէից պատել: Եւ էր ի տեղւոջն
յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի
պարտիղի անդ գերեզման նոր, յո-
րում ոչ ոք երբեք էր եղեալ: Անդ
վասն ուրբաթու Հրէից՝ զի մօտ էր
գերեզմանն՝ եղին զՅիսուս:

Եւ ի միաշաբաթոյն Մարիամ
Մագդաղենացի զայ առաւօտուն
ընդ արշալոյսն ի գերեզման անդր,
և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դը-

բանց գերեզմանին: Աստու ընթանայ
և գայ առ Սիմէօն Պետրոս, և առ
միւս աշակերտն, զոր սիրէրն Յի-
սուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զՏէրն
ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ,
ուր եղին զնա: Եւ Պետրոս և միւս
աշակերտն, և գային ի գերեզմանն:
Ընթանային երկոքեանն ի միասին,
և միւս աշակերտն յառաջեաց, ըն-
թացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս
և եկն նախ ի գերեզմանն: Եւ խո-
նարհեալ տեսանէ, զի կային անդ
կտաւքն. բայց ի ներքս ոչ եմուտ:
Եկն և Սիմէօն Պետրոս որ գայրն
զկնի նորա, և եմուտ ի գերեզմանն,
և տեսանէ զկտաւսն զի կային անդ,
և վարչամակն, որ էր ի գլուխ նո-
րա ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ
ուրոյն ծախալ ի մի կողմն: Յայն-
ժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ

եկեալն էր յառաջագոյն ի գերեզ-
մանն, ետես և հաւատաց. զի չե-
ւս գիտէին զգիրս թէ պարտ է
նմա ի մուկոց յառնել: Չողան
դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն:
Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գե-
րեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր,
խոնարհեցաւ ի գերեզմանն, և տե-
սանէ երկուս հրեշտակս ի օպիտա-
կըս, զի նստէին մի ի անարից և մի
յանոտից, ուր կայր մարմինն Յի-
սուսի: Եւ նոքա ասին ցնա. կին
դու. զի լաս. ասէ ցնոսա. զի բար-
ձին զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի,
և ոչ գիտեմ, ուր եղին զնա: Չայս
իբրեւ ասաց, դարձաւ ի թիկունս
կոյս, և տեսանէ զՅիսուս զի կայր,
և ոչ գիտէր թէ Յիսուս իցէ: Ասէ
ցնա Յիսուս. կին դու, զի լաս, զո՞
խնդրես. նմա այսպէս թուեցաւ,

Թէ պարտիզականն իցէ. ասէ ցնա. Տէր, եթէ դու բարձեր զնա՝ ասան ինձ, ո՛ւր եղիր զնա, զի ես առից զնա: Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիամ. և նա դարձաւ, և ասէ ցնա երբայեցերէն. Բարբառնի, որ թարգմանի վարդապետ: Ասէ ցնա Յիսուս. մի՛ մերձենար յիս. զի չեւ եւ եղեալ եմ առ Հայրն իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասան ցնոսա. ելանեմ ես առ Հայրն իմ և առ Հայր ձեր և Աստուածն իմ և Աստուած ձեր: Գայ Մարիամ Մաղդաղենացի և պատմէ աշակերտացն, եթէ ետես նա զՏէր և զայս ինչ ասաց ցնա:

Ե Ր Գ.

Ձկնի Իւղաբերից Աւետարանին

(Լւս. Ժ) Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեցայց, Քրիստոս, օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեցայց, Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց, Փրկիչ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի զիչերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Աստ օրհնեցէք, ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն և օրհնեցէք զՏէր:

Ե Ր Պ.

Աղուհացի Կիրակիիցն.

Ջամենայն աւուրս կենաց իմոց,
 ևս ոչ դադարեցայց օրհնել զքեզ,
 Քրիստոս Փրկիչդ աշխարհի: (Եւրե-
 նիմեա՛ւ լ շնեմքն քարշր առա՛ւ):

(Թե՛ւ.) Ի գիշերի համբարձէք
 զձեռս ձեր ի սրբութիւն և օրհնե-
 ցէք զՏէր:

Աստ օրհնեցէք, ամենայն ծա-
 ռայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն
 և օրհնեցէք զՏէր:

Գալսեան Ողորմեան

Դասք լուսեղէն զուարթնոցն
 սպասէին մեծի գալստեանն Տեառն:

Նւ երգէին երգ նոր՝ օրհնեալ է
 քո սուրբ գալուստդ:

Ջասկի.

Ղուսապայծառ հրեշտակն, նստե-
 լով ի կենսատու գերեզմանին: Նւ
 աւետէր կանանցն՝ յարեաւ Աս-
 տուծ:

Համբարձման.

Համբարձէք, իշխանք, զդրունս
 ձեր ի վեր: Նւ գայ մտանէ փառօք
 ի փառս:

Գալսեան Հոգւոյն Մերոյ.

Իջեալ Հոգին յառաքեալսն, և

հրազինեաց զընտրեալսն անկէզ ի սուրբ վերնատունն: Եւ հանգեաւ նոքօք յազազս մարդկան զանազան լեզուաց բաժանմամբ:

Վարդապետի.

Յնծայ Թափօր Հերմոնիւ, և առաքեալքն ի Հայրական ձայնէն թմրեալք: Եւ կենդանեաց և մեռելոց Տէր ծանուցին զքեզ Մովսէս և Եղիաս:

Վերափոխման.

Քրիստոս եկեալ ի փոխումն Աստուածածնին և սուրբ կուսին Մարիամու: Եւ զօրք երկնից ընդ

առաքեալսն և սուրբ կուսանան գովէին:

Խաչի.

Այսօր եկեալ կամաւ Տէրն ի խաչ: Եւ տարածեաց զբազուկս ի նմա:

Ծննդեան.

Հոյք հոգեղէնք ընդ հովիւսն քարոզէին ի յանբանից մասուր գԲանն բազմեալ:

Եւ մոզքն աստէղրն գուշակեալ մատուցին զընծայսն խորհրդոյ:

Տեառնընդառաջի.

Քառասնօրեայ տղայ և Տէրն

օրինադիր տնօրինաբար եկն ի տա-
ճարն: Եւ Սիմէօն զգուէր զբկօքն,
և յօրինաց կապից լուծումն հայ-
ցէր ի կեանս աւետարանի:

Ք Ա Ր Ո Ջ

ՋԿՆԻ Իւղաբերից Աւետաբարա-
նի՛ն եւ երգոյն

(Աշ:!) Չուարճացեալքս մեծաւ
ուրախութեամբ աւետեօք յարու-
թեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յի-
սուսի Քրիստոսի: Որ եղև պտուղ
և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց,
խորտակեաց զդրունս գծխոց և
ելոյծ զբռնութիւն մահու, և ետ
յոյս հաստատութեան վերստին նո-
րոգման կենդանութեան ամենայն

մարդկան: Խնդրեսցուք հաւատով
ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստո-
սէ, զի զմեզ արժանի արասցէ յա-
րութեան իւրոյ. կերպարանակից
առնել զմարմին խոնարհութեան
մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ
փառաց իւրոյ: Վասն զի զայս
խոստացաւ. զմեծ և զանճառելի
չնորհս պարգևել սիրելեաց իւրոյ
ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիս-
տոս Տէր մեր. կեցն և ողորմեա:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ամենակացոյց, ճշմարիտ, սուրբ,
մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աս-
տուծոյ մերոյ վայելէ փառք, իշ-
խանութիւն և պատիւ այժմ և:

Սաղմոս Ծ.

(Ա.—Գ.) Ողորմեան ինձ, Աստուած,
ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ
բազում գթութեան քում, քաւեան
զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուան զիս յանօրէնու-
թենէ իմմէ, և ի մեղաց իմոց սուրբ
արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
զիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէր, և չար
առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս
քո, և յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սի-
րեցիր, զանյայտս և զծածկեալս

իմաստութեամբ քով յայտնեցիր
ինձ:

Յօղեան յիս մշտեալ և սուրբ եղէց,
բուն և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ, զցնծութիւն և
զուրախութիւն, և ցնժասցեն ոս-
կերք իմ տառապեալք:

Դարձն զերեսս քո ի մեղաց իմոց,
և զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեան յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս,
Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեան
ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերե-
սաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի
հաներ յինէն:

Այլ տուր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան և հոգւով պետութեան քո
հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանա-

պարհս քս և ամբարիշտք առ քեզ
դարձցին:

Փրկեալ զիս յարևնէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ. ցըն-
ծասցէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանա,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս
քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ՝ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէր, կամօք քովք
Սիօնի և շինեսցին պարիսպքն նրու-
սաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցին ընդ պատա-
րագս արդարութեան, յորժամ ուխ-

տից պատարագս հանցեն ի սեղան
քո զուարակս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ:

Այժմ և միշտ և:

ՅԱՐԵՎԱՆԻՔ

ՄԵՐՈՅ ՅԱՐԱՐԵԱՆ.

Ա.Զ.

Ո. Բանդ որ ի Հօրէ իջեալ մարմ-
նացար ի կուսէն, խաչեցար կամաւ
Հօր վասն մեր զմեզս սպաներ.
սուրբ Աստուած, ողորմեա՛ մեզ:
Որ յարարածոց ես անբովանդակե-
լի. ի խաչափայտին բեռելով զմահ
կոխեցիր. սուրբ, Որ ի նախնոմն
զանկեալն ի ծառայութիւն մահու,

պատուական մարմնով և արեամբդ
քո ազատեցեր. սուրբ:

Հրեցականաց.

ԴԶ.

Ո. Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից
փառաբանիս Աստուած, որով զերկ-
նային անապական աստուածային
զշնորհս հեղեր, յորդիս Ադամայ.
աղաչանօք սորա ողորմեան մեզ Աս-
տուած: Երևելով հողեղինացս ան-
հիւթականքն ի ձեւ մարմնոյ. որք
և ծանուցին մարգարէիցն. զխոր-
հուրդ քո գալստեանդ բազմապա-
տիկ տեսեամբ օրինակելով. աղա-
չա: Անճառելի տնօրէնութեանդ
քո աւետարելք առաքեցան, Գա-

բրիէլ և Միքայէլ, անմարմնական
դասուքն իւրեանց յերկրի սպասա-
ւորելով. աղաչանօք սոցա:

Մարգարէից.

ԴԶ.

Ո. Որ աւետաւոր քում գալս-
տեանդ առաքեցեր յաշխարհս ուր
մարգարէսն և եկեալ խոնարհու-
թեամբ նոր օրինօք զթերին լցեր
ի գիրս օրինաց և մարգարէից. բա-
րեխօսութեամբ սոցա Քրիստոս,
ողորմեան մեզ: Որ կոչեցեր մարգա-
րէիւք յառաջագոյն զհեթանոսս
քեզ նոր ժողովուրդ և դուստր Սի-
օնի-ղեկեղեցի հեթանոսաց հարան
սիրելի անմահ փեսային. բարե:
Որ զփառս տաճարիս զոր շինեցեր

շինողդ էից ի վերայ վիմին, բարձրագոյն քան զառաջինն և զերազարդ վայելչութեամբ տեսանողքն ծանուցին իմաստիւք Հոգւոյն. բարեւ:

Ապաօխարուրեան.

Ա.Զ.

Ո. Հա՛ր բագում ողորմ, խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին, թող ինձ զմեղս իմ և ողորմեա՛: Տէ՛ր, որ ղթացար ի կինն քանանացի, ղթա՛ և յիս ի մեղաւորս, և ողորմեա՛: Տէ՛ր, որ դարձուցեր զմաքսաւորն ի զիտութիւն ճշմարտութեան, դարձո՛ և զիս զմոլորեալս և ողորմեա՛:

Առաքելոց.

Ա.Զ.

Ո. Տէ՛ր, որ զգթութիւնդ քո զառաա հեղեր յերկնից ի մէջ սրբոց առաքելոց քոց. աղաչանօք սոցա ողորմեա՛: Որ ի ձեռն սոցա սխռեցան շնորհք Հոգւոյն սրբոյ ընդ ամենայն երկիր աղա՛: Որ սոքօք լուսաւորեցեր մկրտութեամբ աւաղանին զեկեղեցի քո սուրբ, աղա՛:

Ննշեցելոց.

Ա.Զ.

Ո. Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէ՛ր, պատուեցեր զմեզ. ըն-

կալ և այժմ զննջեցեալսն ի քեզ
ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում
ողորմութեան: Որ շնորհօք սուրբ
Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի
իւրեանց զհոգիս նոցա, ընկալ մար-
դասէր. ըստ մեծ: Որք հաղորդեցան,
մարմնոյ և արեան քո, Տէր, հանգս-
զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո Քրիս-
տոս Աստուած, քանզի գինք սուրբ
արեան քո են:

Մարտիրոսաց.

Ա.Զ.

Ո. ժողովեալքս ի յիշատակ սրբ-
բոց Քրիստոս, աղաչեմք զքեզ. սո-
ցա բարեխօսութեամբ ողորմեա:
Երկրպագեմք առաջի բեմի քո

Քրիստոս. ընկալ զթութեամբդ զա-
ղաչանս մեր. սոցա: Զօրս հոգւով
և մարմնով որպէս զանմարմին,
անարատ ի գալուստ քո պահեսցես
մարդ ասէր Փրկիչ. սոցա:

ՔԱՐԱՆՁ

Զկնի Ողորմեային.

Երկրպագեմք քեզ, Տէր Աստուած
մեր, անցեալքս ընդ երկարութիւն
զիշերիս և կանխեալքս ի տեղոջ
խոստովանութեան, մատուցանեմք
զառաւօտու աղօթս մեր: Զքեզ,
Տէր, օրհնեմք և փառաւորեմք, և
զքէն, Տէր, գոհանամք, որ արժանի
արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ
անցուցանել և հասանիլ ի ժամ ա-

ռաւօտուս: Արժանաւորեան զմեզ,
Տէր, անճառ խոստմանց քոց, զոր
խոստացար սիրելիաց քոց ճշմա-
րիտդ Աստուած Յիսուս Քրիստոս
Տէր մեր կեցոն և ողորմեան:

Քա՛ն. Կեցոն Տէր և ողորմեան:

Ողորմեանց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում,
ասասցուք ամենեւեան միաբանու-
թեամբ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Յարութեան.

Ողորմած, զթած, ճշմարիտ,
սուրբ, մեծի յարութեանն Քրիս-
տոսի Աստուծոյ մերոյ վայել է
փառք, իշխանութիւն և պատիւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Պատեց.

Ողորմութեամբ և գթութեամբ
քով լնւր մեզ, Տէր, և ողորմեան.
ներեան, քաւեան և թնդ զմեզս մեր:
Արժանաւորեան գոհութեամբ փա-
ռաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ, այժմ և միշտ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Մարտիրոսաց.

Ռարեխօսութեամբ և աղօթիւք
սրբոց մարտիրոսացն (այս անուն)
որոց այսօր է յիշատակ և ամենայն
սրբոց քոց լնւր մեզ, Տէր և ողոր-

մեան, ներկան, քաւեան, և թոյլ զմեզս
մեր. արժանաւորեան զոհու թեամբը
սխառաւորել:

U L L O L L U

Ալէլուիա, ալէլուիա.

(Աշխ.) Օրհնեցէք զՏէր յերկնից,
օրհնեցէք զնա ի բարձանց:

Օրհնեցէք զհա ամենայն հրեշ-
տակը նորա, օրհնեցէք զհա ամե-
նայն զօրութիւնը նորա:

Օրհնեցէք զհա արեգակն և լուսին, օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք:

Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից, և
ջուրք, որք ի վերոյ քան երկրինս,
օրհնեցէ՛ք զանուն Տէառն:

Զի նա ասաց և եղևն, հրամայեաց և հաստատուեցան:

Կեցոյց զնոսա յաւիտեանս յաւի-
տենից, սահման եղ և ոչ անցանկեն:

Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ, վիշապք
և ամենայն խորք:

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն,
հողմ, մրրիկ, որք առնէք զբան նո-
րա:

ԼԵՐԻՆՔ և ամենայն բարձունք,
ծառք պտղաբերիք և ամենայն մայրք:

Գաղանք և ամենայն անասունք,
սողունք և ամենայն թռչունք թե-
ւաւորք:

Թագաւորը երկրի և զօրք իւր-
եանց, իշխանք և ամենայն դատա-
ւորք երկրի:

Երիտասարդը և կուսանք, ծերք
և տղայք, օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

Բարձրացաւ անուն նորա միայն,

խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի:

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա, յորդուոցն Իսրայելի ժողովոյն, որ մերձ է առ Տէր:

Սաղմոս ձեռն.

Օրհնեցէք զՏէր. յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախասցի Իսրայել յաբարիչ իւր, որդիք Սիօնի ցնծասցեն ի թաղաւորն իւրեանց:

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութեամբ սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա:

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր

սուրբ. և բարձր առնէ զհեզս ի փրկութեան:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց:

Սուր երկասյրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց:

Ի կապել զթաղաւորս նոցա կապանօք և զգօրաւարս նոցա ձեռնակապօք երկաթօք:

Առնել նոցա դատաստան ըստ զրոց և փառք այս են ամենայն սրբոց նորա:

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան, ի զօրութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նո-

րա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

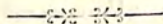
Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրնութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելիս:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր:

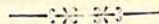
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

ԾԱՐԸ ԿԱՆՔ

ՄԵՐՈՅ ՅԱՐՈՒՔԵԱՆ.

Տ. Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնկիլ զանապական մարմինն: Նւ գտին զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին, և լուեալ բարբառ ի հրէշտակէն, և թէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց զմահ: Նւ հանդիպեալ քո, Տէր, առաքելոցն և տուեալ ողջոյն կենդանարար, առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց:

ՀՐԷՏԱՍԿԱՍԵԱՅ.

ԴԶ.

Տ. Անմահ արքային անարուեստ

աթոռք, բազմաշխայ քերովբէք սրբասաց ձայնիւ սրովբէք, առաջին յերկինս քահանայապետք, բարեխօս լերուք առ Տէր վասն եկեղեցւոյ: Բարձրելոյն փառաց բարձող տէրութիւնք, անյադթելի զօրութիւնք, վեհագոյն իշխանութիւնք, երկրորդին դասուք քահանայապետք. բարե: Գերագոյն էին պետութիւնք վերին, հրեշտակապետք երկնաւորք, հրեշտակաց զինուորութիւնք. երրորդի յերկինս քահանայապետք, ձեզ համաձայնեալք երգեմք զփառս ի բարձունս:

— ❦ —
Մարգարէից.

Դ. Զ.

Տ. Այսօր ժողովուրդք ուրք ի հե-

թանոսաց, հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէիւք, գալ առ Աստուածն Արբանամու յերկրպագութիւն. օրհնեցէք զՏէր յերկինս ընդ երկնաւորացն:

Այսօր որդիք զստեր վերին Սիօնի, շինեալք ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից. որք և ըմպէք զառաատաբուխ վտակ հոգւոյն ի յաղբերացն Խարայէլի յեկեղեցիս սրբոց օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր: Այսօր վերին գօրացն համաձայնեալ, դասք նահապետաց և մարգարէից երգեն Աստուծոյ զերգըս հոգևորս. ի յիշատակի սոցա երգեմք և մեք զփառս ի բարձունս:

Ապաշխարութեան.

Ա.Զ.

Տ. Տէր, որ ի վերայ քերովբէից
փառաբանիս, քաղցրութեամբ խո-
նարհեալ ընկալ զաղաչանս մեր:
Տէր, որ շնորհեցեր ողորմութիւն
ազգի մարդկան. քաղց՝ Տէր, որ
ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառս
տալ անուանդ քում սրբոյ. քաղց:

Առաքելոց.

Ա.Զ.

Տ. Որք ի սկզբանէ պատուեալ
եղին ի սէր բոլորից հօր, առաքե-
լական կոչմամբ զտիեզերս հրաւի-
րեցին յուսով հասանել մասին,

վարդապետութեամբ սոցա ամենե-
քեան օրհնեսցուք զՏէր: Որք ա-
կանատեսք և սպասաւորք եղեն
մարմնացելոյ Բանին գեր ի վերոյ
անմարմնոց դասուցն հանդիպելով
շնորհի. վարդա: Որոց դատողական
աթոռ անեղ ատենին հանդերձեալ
մնայ. կատարել ի մեզ դատաստան
ըստ գրեալսն, առ սոսա անկցուք
զղջացեալ անձամբ պաղատելով,
հաշտեցուցանել սոքօք ընդ մեզ
զահաւոր զդատաւորն:

Առաքելոց.

Ա.Զ.

Տ. Առաքեալք Աստուծոյ սիւնք
հաւատոյ կաթողիկէ եկեղեցւոյ,

Քրիստոսի Աստուծոյ երկնաւոր վարդապետին աշակօրաց, բարեխօսեցէք շնորհել զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի: Բարեկամք Քրիստոսի և հաղաբապետք աստուածային խորհրդոցն, ընդունողք ըզբանն կենաց և լուսաւորիչք տիեզերաց. բարե: Դատաւորք անեղատենին և դատապարտողք զՔրիստոս, ոչ խոստովանողաց. աղաչեմք զձեզ բարե:

ՆՈՇԵՑԵԼՈՅ.

Ա.Զ.

Տ. Քեզ վայել է Աստուած օրհնութիւն, որ յարութիւնդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցելոցն. թա-

դաւոր և իշխան, վերօհնեմք զքեզ: Ի միւս անգամ դաւաժեալն քո, Քրիստոս, փառաց թագաւոր, ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ննջեցելոցն և յառնեն ի մեռելոց անպական մարմնով: Վասն որոյ և մեր զքեզ աղաչեմք, Հայր երկնաւոր, դատաւորեա՛ զննջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէմ, ի ժողովս անդրանկաց զբերոց ի յերկինս:

ՆՈՇԵՑԵԼՈՅ.

Ա.Զ.

Տ. Ձայն արկեալ կենարարին աստուածային բարբառովն. առէ, եկա՛յք օրհնեալք Հօր իմոյ, ժառանգեցէ՛ք սլափաստեալ ձեզ զկեանսն

ի հանդերձեալ երկրին: Ընդ առաջ
եկանել քեզ հաւատով ի յօդս վե-
րին, աստուածազգեաց լուսով պայ-
ծառացեալ ի դասս անմարմնոցն,
ի լսել դձայն երանաւէտ կոչմանն:
Ընդ աջմէ քաւմմէ կացո՛ր ընդ իմաս-
տուն սուրբ կուսանան, ի լուսեղէն
առաքաստին պայծառացեալ ի դա-
սըս անմարմնոցն, ի ժողովս ան-
դրանկաց զրեւոց ի յերկինս:

Մարտիրոսաց.

Ա.Ձ.

Տ. Ժողովկաւքս ի յիշատակ սրբոց
մարտիրոսացն, միաբանութեամբ
երգելով օրհնութիւն ի բարձունս
երկնաւոր թագաւորիդ: Ի՛նչպիսի

հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ
թշնամին և մեծարեալ պարծի Սիօն
երգելով. օրհ: Դասակցելոցն ընդ
զօրս վերին զուարթնոց, յիշատա-
կաւ բերկրեալ ի սրբութիւն սոցա
երգեսցուք. օրհ:

Մարտիրոսաց.

Ա.Ձ.

Տ. Ուրք զհանդէս նահատակու-
թեան առ բռնաւորսն ցուցին և
յաղթեցին հաւատով երրեակ լու-
սոյն եղեն մեկ առ իթ, ազաչանօք
սոցա կեցո՛ր զմեզ: Ուրք զխաւար
կռասպաշտութեանցն վանեալ հեր-
քեցին և կանգնեցին մեկ նշան
յաղթող ընդդէմ թշնամոյն. ազա:

ՆԷ հրաշափառ ճգնութեամբ պատերազմեալք ի յերկրի վերհամբարձեալք երկնայնոց դասուցն եղին երգակից. աղա:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՅՈՏՈՒ

Զկնի Տէր Երկնիցին առացեալ Յանմարմնոց, այլ եւ ի Կոստանդնուպօլսոյ սուրբ ժողովոյն ճԾ. հայրապետացն.

(Ս. Զաւ.) Փառք ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն և օրհնութիւն քեզ ի բարձունս: Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, օրհնեմք զքեզ և զովեմք զքեզ, խոստովանեմք, Տէր, զքեզ և երկիրապաշտեմք քեզ, փառաւորեմք զքեզ, զոհա-

նամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թաղաւոր սուրբ երկնային, Աստուած և Հայր ամենակալ: Տէր և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ Որդի. Տէր Աստուած, Գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր, որ առեր զմերս ի կուսէն, ողորմեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի և արդ ընկալ զաղաչանս մեր: Սուրբք որ նստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեանց մեզ: Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր և Հոգիք սուրբ որ ի փառս Աստուած ընդ Հօր. Ամէն:

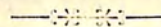
ՆԷ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ Տէր և զովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արն, Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ և առանց

մեղաց պահեան գմեղ: Օրհնեալ ես,
Տէր Աստուած հարցն մերոյ. զո՜-
վեալ և ժառառեալ է անուն
սուրբ քո յաւիտեանս. Ամէն:

Օրհնեալ Տէր, ուսն ինձ գարգա-
րութիւնս քո (հրէս՝ փփփփ): Տէր
ապաւէն եղիւր մեր յազգէ յազգ:
ես ազաչեմ, Տէր, ողորմեան ինձ և
բժշկեան զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:
Յոյց մեղ Տէր զողորմութիւնս քո,
և զփրկութիւնս քո տնւր մեզ: Տէր,
ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգո՛ր-
ծըս ձեռաց քոց մի՛ անտեսաւնեղ:
Տէր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արա-
րի. ուսն ինձ առնել զկամս քո.
զի՛ դու ես Աստուած իմ: Ի քէն է,
Տէր, աղբիւր կենդանութեան և
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
զոյս: Ծաղկան զողորմութիւնս քո,
սրբ ճանաչեն զքեզ Տէր:

ՄԱՂԹԱՆԲ

Փառք, պատիւ և երկրպագու-
թիւն ի բարձունս Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Առաւօտս Երգ Յարութեան կար-
գաւ.

ՀԱՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՑ

Ձկնի ասելոյ Փառք ի Բարձունս

Ա.Զ. Ա.Կ.

(Ա.ա.ժ.) Զարութիւն զՓրկչին
օրհնեսցուք, զՓրկչին մերոյ օրհ-
նեսցուք զարութիւն:

Յարեաւ Աստուած և ջրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա:

ԲԶ. ԲԼ.

Ձյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Ձյարուցեալն զՅրիստոս օրհնեսցուք և զյարութիւն նորա փառաւորեսցուք:

ԳԶ. ԳԼ.

Ձյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Որ ելն ի բարձունս և դերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց սլարդես և ետ որդւոց մարդկան:

ԳԶ. ԳԼ.

Ձյարութիւն զՓրկչին օրհնես-

ցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Որ համբերեաց խաչի և եղաւ ի նորափոր վիմի և աստուածային յարութեամբն զմահացեալսն վերածեաց ի կեանս:

Համբարձմանն Գրիսոսի

Ձյարութիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն:

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Հոգւոյն Մերոյ Գալսեսան

Ձգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք, զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք զգալուստ:

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած և զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

ԱՌԱՄՈՏՈՒ ԵՐԳՔ.

ԱՂՈՒՀԱՅԻՑ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԱՆՈՒՐՑ ՊԱՀՈՑ

ԵՐԿՈՒՇԱՐՔԻ.

Այս ատուր, Տէր, աչաց խնայ, զի մի երբէք ննչեցից ի մահ:

Մի առաոցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծացեն թէ ես սասանեցայց:

ԵՐԿՈՒՇԱՐՔԻ.

Ի քէն է Տէր աղբեր կենաց, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Ծագեան զօգորմու թիւնս քո որք հանաչեն զքեզ. զարդարու թիւնս քո, ոչք ուղիղ են սրբութիւնք:

ԶՈՐԵՖՈՒՐՔԻ.

Ես առացի Տէր ողորմեան ինձ. և բժշկեան զանձն իմ, ես մեղայ քեզ: Երանի որ խորհի զաղքատն և զանանկն. յառուր չաբի փրկէ զնա Տէր:

ՀԻՍՈՒՐՔԻ.

Ես առ քեզ, Տէր, աղաղակեցի, առաւօտառ աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ:

Ընդէք, Տէր, մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինչն:

Ուրբար.

Մացին աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, խոնարհեացի ունին քո ի
խնդրուածս իմ:

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ,
ի տուէ կարգացի և զիշերի առա-
ջի քո:

Ղազարու Յարուքեան.

Տէր, հաներ ի զԺոխոց զանձն իմ,
փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջա-
նեն ի գուր:

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի
ընկալար զիս և ոչ ուրախ արարեր
զթշնամին իմ յիս:

Ծաղկազարդի.

Այսօր մտանէ թաղաւորն մեր

Քրիստոս ի յՅրուաղէմ նոր քա-
ղաք Դաւթի:

Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք
ձիթենեօք և զԱստուած որդին
փառաւորէին:

Աւագ Երկուցաբքի.

Ի սկզբանէ, Տէր, զերկիր հաս-
տատեցեր և գործք ձեռաց քոց եր-
կինք են:

Նոքա կորնչին և զու կաս և
մնաս յաւիտեան

Աւագ Երեքաբքի.

Տարցին թաղաւորի կուսանք
զհեա նորա, և զընկերս նորա տար-
ցին նմա:

Ածցին ցնծութեամբ և ուրախու-

թեամբ և տաբցին ի տաճար թա-
ղաւորի:

Աւագ Յարեհաբբի.

Խորհեցան և խօսեցան զչարու-
թիւն, և զապիրատութիւն ի բար-
ձունս խորհեցան:

Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց,
և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկ-
բաւ:

Աւագ Հինգեաբբի.

Որսացին զանձն արգարոց, և
զարբին ամբիւծ պարտաւոր առնէին:

Եղև Տէր աղաւէն իմ, Աստուած
օգնական յուսոյ իմոյ:

Աւագ Ուրբար.

Մատնեցայ և ոչ եղանէի, աչք
իմ տկարացան յաղքատութենէ:

Սաղ. Աղաղակեցի տո. Տէր զօր-
հանապաղ, և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ:

Աւագ Շաբար.

Եղին զիս ի զբի Ներքնումն, ի
խաւարի և ի սառուեա մահու:

Յիս հաստառեցաւ սրամտութիւն
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր
ի վերայ իմ:

Մահումն.

Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո,
զի Տէր կոչեաց զքեզ:

Փռի. Սիրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն
աղօթից իմաց, զի խոնարհեցոյց
զունկն իւր առ իս և ես յառնէրս
իմ կարդացի առ նա:

զփոխն եւս լման ասացես.

ՆԿԻՊԵՏԱՅ

Տան քում վայելէ սրբութիւն,
Տէր, ընդ երկայն առուրս:

Տէր թաղաւորեաց վայելչութիւն
զգեցաւ, զդեցաւ Տէր զօրութիւն
ընդ մէջ իւր էած:

Տապանակի եւ Վերափոխման

Արի Տէր ի հանդիսս քո, դու
և տապանակ կոտակի սրբութեան
քո:

Յիշեա՛, Տէր, զԴաւիթ և զամե-
նայն հեղութիւն նորա:

ՎԱՐՊԱՎԱՐԻ

Քն եւն երկինք և քո է երկիր.
զաշխարհս լրիւ դու հաստատեցեր:

Զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր.
Թաքօր և Հերմօն յանուն քո ցըն-
ծացեն:

Աւեհեաց եւ Ծննդեան Աստու-
ծածնի եւ այլ տօնից

Խջցէ ոցպէս զանձրե ի վերայ
զեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յեր-
կիր:

Ստառած զիրաւունս քո արքայի
տնւր. և զարդարութիւնս քո որդ-
ւոյ թաղաւորի:

ԽԱՅԻ

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան,
զի ապրեացին յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո.
կեցն աջով քով և լուր մեզ:

Հրեցականաց

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս, օրհնեցէք զնա ի բարձունս:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Առաքելաց

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք. որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառնոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Մարգարէից

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա:

Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած, և զՏէր յաղբերացն Խորայելի:

Հայրապետաց

Քահանայք քո զգեցցինն զարգարութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Յիշեան, Տէր, զԴաւիթ, և զամենայն հեղութիւն նորա:

Մարտիրոսաց

Պարծեացին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

**Ս. Սեփաննոսի եւ Ս. Հովսիփի-
մեայ**

Առաքեան, Տէր, զոյս քս ե զճըշ-
մարտութիւնս քո. ցոյց մեզ, Տէր,
զոգորմութիւն, ե քո ծառայիցս
լեր օգնական, բարեխօսութեամբ
սրբոց մաքաիրոսացն, որոց այսօր
է յիշատակ:

Զի սոքօք առաջնորդեալ ելցուք
ի լեառն սուրբ ե յարկս քո. մտից
առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աս-
տուած, ուրախ առնէ զմանկու-
թիւն իմ. ցոյց մեզ:

Յայնժողքեան եւ Տեառնդառաջի

Արեգական արդարութեան. այ-
սօր յայտնեցար ազգի մարդկան,
մարդ եղեալ սրբեցեր զջուրսն վե-

լածնեալ զմեզ մկրտութեամբն
սրբոյ Հոգւոյն:

Ի վայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո, յարգանդէ յառաջ քան
զարուսեալ ծնայ դքեզ, մարդ
եղեալ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

**Կիրակնամսից, Կիրակիից եւ Յի-
նանց**

(Աշա՛.) Ասացուք ամենեքեան
միաբանութեամբ, Տէր ողորմեան:

Տէր ողորմեան:

Վասն խաղաղութեան ամենայն
ոչխարհի ե հաստատութեան սրբոյ
եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ ե ուղղա-

վառ եպիսկոպոսաց, զՏէր աղա-
չեսցուք:

Վասն հայրապետին մերոյ տեա-
ռն (այս անուն) կենաց և վերելու-
թեան հոգւոյ նորին, զՏէր աղա-
չեսցուք:

Վասն վարդապետաց, քահանա-
յից, սարկաւադաց, զսրբաց և ամե-
նայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց
և տառուածասէր իշխանաց, զօրա-
վարաց և զօրաց նոցին, զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնա-
դանդեցուցէ առաջի նոյա զամե-
նայն պատերազմունս թըշնամեաց,
զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հարց և եղբարց մերոց,

որք ի գերութեան են և ի չար ծա-
ռայութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց, խաղաղութեամբ հասանիլ
ի նաւահանդիստն բարութեան,
զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հիւանդաց և ամենայն
վշտացելոց վուժապէս առողջու-
թեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս բարեխառնութեան օ-
ղոց, անձրեաց քաղցրութեան և
պտղոց առատութեան, զՏէր աղա-
չեսցուք:

Յաղագս ուխտաւորաց և պաղա-
բերից ի սուրբ եկեղեցի Աստուծոյ,
զՏէր աղաչեսցուք:

Նւ յաղագս այնոցիկ, որք մատ-
նեալք են ի ձեռս անօրինաց վասն
անուանն Քրիստոսի, զՏէր աղա-
չեսցուք:

Աղատեան, Տէր, և ողորմեան:

Յաղագս հողւոցն հանգուցելոց,
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղա-
չեցուք:

Յիշեան, Տէր, և ողորմեան:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն
Աստուծոյ, յերեւելի և յաներևոյթ
թշնամեաց զՏէր աղաչեցուք:

Տէր ողորմեան

ՄԱՂԹԱՆԻ

Քարեկիսս ունիւք սուրբ զՄա-
րիամ զԱստուածածինն զփառաւո-
րեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն,
սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն, սուրբ
զՍտեփաննոս նախավկայն, սուրբ
զառաքեալսն և զմարգարէսն, զարի
և զյաղթող սուրբ զվկայսն: Եւ

զմեծ խոստովանողն Քրիստոսի,
զպատուական հայրապետն մեր,
զսուրբն Դրիգոր լուսաւորիչն Հա-
յաստանեայց աշխարհի:

Յիշեալք և զամենայն սուրբս,
և նոքօք զՏէր աղաչեցուք:

Յիշեան, Տէր, և ողորմեան:

Ձառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել,
հաւատով ի Տեառնէ խնդրեցուք:

Շնորհեան Տէր:

Ջհրեշտակ խաղաղութեան պա-
հապան անձանց մերոց ի Տեառնէ
խնդրեցուք:

Ջքաւութիւն և զթողութիւն յան-
ցանաց մերոց ի Տեառնէ խնդրե-
ցուք:

Ջորրոյ խաչին մեծ և կարող զօ-
րութիւն յօղնութիւն անձանց մե-
րոց, ի Տեառնէ խնդրեցուք:

Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ
և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր
աղաչեցուք:

Տէր ողորմեա:

Ձանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն
Աստուծոյ ամենակալին յանձն ա-
րացուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում,
ասացուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Ի Մրբոյն Գրիգորէ Լուսաւորչէն մեքմէ
ասացեալ

Վասն Մրբոց Հռիփսիմեացն այլ
և վասն Սառաֆեոց և Մար-
գարէից

Աստուած մեծ, հզօր և փառա-
ւորեալ, լուսաւորիչ սրբոց և ի
սուրբս հանգուցեալ, զճգնութիւն
սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք
առ քեզ աղաչեմք:

Լճւր, Տէր, և ողորմեա:

Որ անդադար օրհնաբանիս ի դա-
սուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթ-
նոցն, արժանաւորեան զմեզ ուղիղ
փառատրութեամբ ընդ սուրբս քո,
երկրպագել մեծի և ահաւոր տէ-
րութեանդ քո. աղաչեմք:

Յրհնեմք զքեզ միաբան սիրով ի յիշատակս վկայից քոց, որք հետեւողք եղեն լուսաղարդ ճանապարհաց քոց Տէր, որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի և մահու աղաչեմք:

Կատարիչք հաճոյից կամաց ատուածութեան քո, զանձինս իւրեանց պատարագեցին ի վկայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քո. և բուրեցին զհոտ անուշից տէրութեանդ քո. աղաչեմք:

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում սրբոյ. մաքրրեալք զմիտս և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւղ քով. և զասակիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Ատուածածնին և Յովհաննու Կարա-

պետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախալկային, և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոց, որք միացան ի սէր ատուածութեանդ քո, յիշեալ զհոգիս նրնջեցելոց մերոց և այլ ալ ի քում զալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բաբեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք: Զանձինս: Որդորմեաց մեզ:

Հայրապետաց և Աստղապետաց

Առաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ զնացիւք ի շաւիղս արքայութեան

կերկնից, մեծապայծառ ջահիւ, հաւատով և սիրովն իւրեանց, ծագեցին զլոյս աստուածգիտութեան ի սիրտս մեր. աղաչեմք:

Պահպանութեամբ խորհրդոց, բանից և գործոց մերոց, սրբութեամբ փառաւորել զամենասուրբ զնորդութիւն, զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն, Տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ քում սրբոյ, նայեա՛ն յերկրապողծիւն ժողովելոցս, և շնորհեա՛ն մեզաց զթողութիւն և հա՛ն մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցն, Տէր, որք զանձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգեհեա՛ն

յերկրի մերում դքսոցրախառն օդ և զուարճալի զրոյս, առ ի լցումն լինիլ ամենայն հարկաւոր սխառից մերոց. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին և Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախալկային, և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին: Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոց, Տէր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեա՛ն զհոգիս նընջեցելոց մերոց և այց արա՛ն ի քում գալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգեհել

մեզ խնդրեմք: Զանձինս: Ողորմեաց
մեզ:

Մարտիրոսաց եւ ճգնաւորաց

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրո-
սացն բարեխօս ունիմք առ բա-
րերար Որդիդ Աստուծոյ, զի շնոր-
հեսցես աշխարհի զանչարժ զխա-
ղաղութիւն, եւ սղահեսցես հաստա-
տուն սուրբ զեկեղեցի, հաստա-
տեալ ի վերայ հիման առաքելոց
եւ մարգարէից, աղաչեմք:

Լճւր, Տէր, եւ ողորմես:

Զճգնութիւն սրբոց մարտիրո-
սացն բարեխօս ունիմք առ բարե-
բար Որդիդ Աստուծոյ, զի խաղա-
ղեսցին խռովութիւնք, դադարես-

ցին յարձակմունք թշնամեաց, տըն-
կեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յեր-
կրի. աղաչեմք:

Աղաչանօք սրբոց մարտիրոսացն,
Տէր, որք ճգնեցան վասն անուանդ
քում սրբոյ, նայեա՛ յերկրպագու-
թիւն ժողովելոցս, եւ շնորհեա՛ մե-
ղաց զթողութիւն, եւ հան մասն եւ
բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղա-
չեմք:

Աղաչանօք սրբոց արեամբ նա-
հատակեալ վկայիցն, Տէր, որք զան-
ձինս իւրեանց տաճար մաքրեցին
Հոգւոյդ քում սրբոյ, պարգեհն
յերկրի մերում դքաղցրախառն օդ
եւ զուարճալի զբոյս, առ ի լցումն
լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից
մերոց. աղաչեմք:

Բարեխօսութեամբ սրբունհոյ Աս-
տուածածնին եւ Յովհաննու Կարա-

պետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային. և սրբոց առաքելոց, մարգարէից և մարտիրոսաց, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսաւսրչին: Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոցն (այս անունն) որոց այսօր է յիշատակ: Եւ ամենայն սրբոց քոյ, Տէր, որք միացան ի սէր աստուածութեանդ քո, յիշեալ զհոգիս նրնջեցելոց մերոց և այց արա՛ ի քում զալստեանդ. աղաչեմք:

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք: Զանձինս: Ողորմեաց մեզ:

Ծննդեան Գրիգորսի և Աւետեաց և Փռխման Մրբուհոյ Աստուածածնին և Տեառնդառաջին

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր, և ցնծութիւն աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած, աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեալ:

Աղաչեա՛ լաոս մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ, էառ մարմին ըստ մարգկային ընութեանս. առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեալ:

Աղաչեա՛: Ներել մեզ, անտես առնել զյանցանս մեր, և տալ օգնականութիւն ընդդիմակայ լինիլ

հակառակամարտիցն ի սլտտերազմի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեան:

Աղաչեան: Զի լուսցին սլատերազմունք, դաժարեացին յարձակմունք թշնամեաց, տնկեսցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեան:

Աղաչեան: Անեցուցանել յերկրի մերում գլխաղցր բլիսումն աղբեբաց, զառաա սլտղաբերութիւն բուսոց և տնկոց, առ ի զուարճալի լինիլ ամենայն հարկաւոր սխտոյից մերոց. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեան:

Աղաչեան: Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարդաբէից, պահել անարատ մինչև յօր երևելոյ գալստեան իւրոյ. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեան:

Աղաչեան վասն մեր Սրբունի զՄիածին քո զորդին: Եւ վասն հողւոցն հանդուցելոց, ընդունիլ յարքայութիւն երկնից և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղա:

Յիշեան, Տէր, և ողորմեան:

Եւ ևս սուաւել զյորդորումն սիրոյ և զգործս բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք:

Տնւր մեզ, Տէր Աստուած:

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն տրասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն տրասցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան, Տէր
ողորմեան:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Պահոց

(Աշւի.) Փառաւորեացուք զամե-
նակալն Աստուած զՀայր Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, գոհա-
նալով զնմանէ, որ պահեաց զմեզ
խաղաղութեամբ ի դիչերիս յասմիկ:
Նւ առաջնորդեաց մեզ ի խաւարէ
ի լոյս, ի մահուանէ ի կեանս, յաղա-
կանութենէ յանապականութիւն,
յանգիտութենէ ի դիտութիւն ճշ-
մարտութեան իւրոյ: Աղաչեացուք
և խնդրեացուք ի նմանէ, զի զեր-
կարութիւն տուրնջեանս, խաղա-
ղութեամբ և ամենայն մտադիւր

զուարթութեամբ արասցէ անցու-
ցանել ի մէջ: Նւ պարսպեալ
պահեացէ զԺողովուրդս իւր աս-
տուածային զօրութեամբն, որ ի
վերայ ամենայնի բարերարութեամ-
բըն իւրով իշխանութիւն ունի:

Ամենակալ Տէր Աստուած մեր,
կեցո՛ւ և ողորմեան:

Կեցո՛ւ, Տէր:

Ձառաւօտս լուսոյ և զառաջա-
կայ օրս խաղաղութեամբ անցու-
ցանել հաւատով ի Տեառնէ խընդ-
րեացուք:

Շնորհեա՛ն, Տէր:

Զհրեշտակ խաղաղութեան: Զքա-
ւութիւն: Զսրբոյ խաչին: Նւ ևս
միաբան: Զանձինս մեր: Ողորմեաց
մեզ Տէր:

ԱՂՕԹՔ

(Ա. ա. չ.) Պոհանա՞ք զքէն, Տէր Աստուած մեր, որ երևելի լուսով քով զուարճացուցեր զամենայն արարածս քո, իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց, զամենեւորան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ: Զօրացո՞ւ և զմեզ, Տէր, ի պահպաթիւն պատուիրանաց քոց, ի տուրնջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Որպէս զի լուսաւորեալ մըտօք, միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո: Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեսառնդ մերոյ և Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեկուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Խաղաղութիւն մեր և կեանք, որ ի Հօրէ առաքեցար, Միածին Որդիդ Աստուծոյ, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս: Տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո. զոր շնորհեցեր սրբոց քոց առաքելոցն, փչմամբ քո ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր Հոգիդ քո սուրբ: Որպէս զի և մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց, լիցուք տաճար և բնակարան աստուածային շնորհացդ, և զոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և սուրբ Հոգւոյդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ և:

ՍՈՒՐԲ ԷՍՏՈՒԸԺ

ՀՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ

Յաւուրս Աւետեաց, Ծննդեան եւ Թլփա-
սորեան զայս ասա՛

(Ա.-ա.բ.) Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ
հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնե-
ցար վասն մեր, ողորման մեզ: (Եբ. Ե-
բ. Ե-Ե):

Քառասնօրեայ զալսեանն Քրիս-
տոսի եւ Ծաղկազարդին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր եւ գա-
լոց ես, ողորման մեզ:

Աւագ ուրբարու մատենական
գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ մատենցար
վասն մեր, ողորման մեզ:

Ուրբարու շաբաթն եւ ամենայն
օրնից սրբոց, Խաչի եւ Նկեղեցւոյ,
այլ եւ ամուրց Պահոց

Սուրբ Աստուած, որ խաչեցար
վասն մեր, ողորման մեզ:

Աւագ ուրբարու երեկոյին եւ
Շաբարու գիշերին

Սուրբ Աստուած, որ թաղեցար
վասն մեր, ողորման մեզ:

Ջաշկի եւ ամենայն յարութեան
Կիրակեկից

Սուրբ Աստուած, որ յարեար ի
մեռելոց, ողորման մեզ:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Սուրբ Աստուած, որ համբար-
ձար փառօք առ Հայր, ողորմեան
մեզ:

Գալսեան Հոգւոյն սրբոյ

Սուրբ Աստուած, որ եկիր և
հանգեար յառաքեալսն, ողորմեան
մեզ,

Պաշտաակերպութեան Քրիստոսի
(Վարդավառին)

Սուրբ Աստուած, որ յայտնեցար
ի Թաբօր լերինն, ողորմեան մեզ:

Փռխման Սուրբ Աստուածածնին

Սուրբ Աստուած, որ եկիր ի փո-
խումն մօր քո և կուսի. ողորմեան
մեզ:

Թովմայի առաքելոյ ասացեալ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ
սուրբ կոյս Աստուածածին Մարի-
ամ, մայր Քրիստոսի, մատո՛ գա-
ղաչանս մեր, Որդւոյ քոյ և Աստու-
ծոյ մերոյ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ և
յամենայն վառնդից մերոց:

Գ Ա Բ Ո Ջ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն խելի լինելոյ Տեառն Աս-
տուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց
բարեխօսութեամբ սուրբ Աստու-
ածածնին և իջանելոյ ի վերայ մեր

ողորմութեան և զթուլթեան Տեառն
Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր, կեցն, և ողորմես:

Օրհնութիւն և վառք Հօր և Որդ-
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և :

Եւ ասի սաղմոս ձայնիւ յաւուր կիրա-
կէի յառաջընթաց բժեկութեան աւեսա-
րանին:

Սաղմոս ձեռն.

(Ա.-Գ.) Եղիցի անուն Տեառն օրհ-
նեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր և օրհ-
նեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ,
յայսմհետև մինչև յաւիտեան:

Յարևելից մինչև ի մուտս արևու-
օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազ-
գաց, Տէր, և յերկինս են վառք
նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր
ի բարձունս բնակեալ. և զխոնարհս
տեսանէ յերկինս և յերկրի.

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ,
և բարձր առնէ զտառապեալս յաղ-
բեաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ
իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան
ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք
բերկրեալ:

Յաւուրս կիրակէից աս ընթերցեալ լինի
աւեսարան բժեկութեան: Եւ ի soぬ stու-
նականս սաղմոս Եւ զիբ Եւ աւեսարան
pus Տօնացուցին:

ԱՐԵՏԱՐԱՆԻ ԲԺՅԱՌԹԵԱՆ

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՅ

Աւետարանի քս Մատթեոսի (Գլ. ԺԵ.
հ. 21—28):

ԲԱՆ. ԳԱՆ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

ՆԱ ելեալ անտի Յիսուսի զնաց
ի կողմանս Տիւրոսի և Սիդոնի: ՆԱ
ահա կին մի Քանանացի ի սահ-
մանաց անտի նոցա ելեալ, աղա-
ղակէր և ասէր. ողորմեաց ինձ,
Տէր, Որդի Դաւթի. դուստր իմ
չարաչար այսահարի: ՆԱ նա ոչ ետ
նմա պատասխանի. և մատուցեալ

աշակերտքն նորա աղաչէին զնա և
ասէին. արձակեալ զնա զի աղաղա-
կէ զհետ մեր: Նա պատասխանի
ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ,
եթէ ոչ առ ոչեարս կորուսեալս
տանն Իսրայէլի: ՆԱ նա մատու-
ցեալ երկիրպարանէր նմա և ասէր.
Տէր, օգնեալ ինձ: Պատասխանի ետ
նմա և ասէ. ոչ է բարեւոք առնուլ
զհաց մոնկանց և արկանել շանց:
ՆԱ նա ասէ. այո՛. Տէր, քանզի և
չու՛ք կերակրին ի փշրանաց ան-
կելոց ի սեղանոյ տետուն իւրեանց:
Յայնժամ պատասխանի ետ նմա
Յիսուս և ասէ. ոչ կին դու. մեծ
են հաւատք քո, եղիցի քեզ որպէս
և կամիս: ՆԱ բժշկեցաւ զուստր
նորա ի նմին ժամու:

Աւետարան ըստ Մարկոսի (Գլ. Է.
հ. 31 - 37):

ԲԶ. ԳԶ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ ելեալ միւստանգամ ի սահմանացն Տիւրոսի և Սիդոնի և եկն ի ծովեզրն Գալիլիացւոց ի մէջ սահմանացն ի Գեկապոլիս: Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր. և աղաչէին, զի ձեռն զիցէ ի վերայ նորա: Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբօխէ անտի, էարկ զմատունս իւր ընդ ալանջս նորա և եթուք անշր. և կալաւ զիւզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս, յովոց եհան և ասէ ցնա. Եփփաթայ, որ է բացիր:

Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, և լուծան կապանք լեզուի նորա, և խօսէր ուղիղ: Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք ասիցեն. և որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա ևս առաւել քարոզէին. և ևս քան զևս զարմանային և առէին. զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի իսկից լսել տայ և համերց խօսիլ:

Աւետարան ըստ Ղուկասու (Գլ. Թ.
հ. 37 - 43):

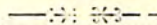
Ա.Կ. Գ.Կ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եւ եղև ի վաղիւն մինչ իջա-

նէին նոքա ի լեռնէ անտի, լնդ
առաջ եղև նմա ժողովուրդ բա-
զումս։ Եւ ահա այլ մի ի ժողովըր-
դենէ անտի աղագակեաց և ասէ.
վարդապետ, աղաչեմ զքեզ, հայ-
եաց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ։
Եւ ահա այս հարկանի ի նմա, և
յանկարծ գոչէ և զսրկուցանէ զնա
և թաւալեցուցանէ և փրփրեցու-
ցանէ, և հազիւ մեկնի ի նմանէ
խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զա-
շակերտսն քո զի հանցին զնա. և
ոչ կարացին։ Պատասխանի ետ Յի-
սուս և ասէ. ո՞վ ազգ անհաւատ և
թիւր, մինչև յերբ եղէց ընդ ձեզ.
և անսայցեմ ձեզ. մատո՞ւ այսր զոր-
դին քո։ Եւ մինչդեռ մատչիւր,
զարկոյց զնա դին և շարժեաց։
Սաստեաց Յիսուս այսոյն սղծոյ, և
բժշկեաց զմանուկն, և ետ զնա

ցհայր իւր. Եւ զարմանային ամե-
նեքեան ի վերայ մեծամեծացն
Աստուծոյ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու (Գլ. Գ.
հ. 46-51):

Ա.Զ. Գ.Զ.

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Եկն զարձեալ ի Կանա Գալի-
լիացւոց, ուր արար զՅուրն գինի,
և անդ էր թագաւորացն մի. որոյ
որդին հիւանդ կայր ի Կափառնա-
յումս։ Նա իբրև լուսա եթէ Յիսուս
եկեալ է ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա,
եկն առ նա և աղաչէր, զի իջցէ և

բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ի մեռանել: Ասէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ նշանս ինչ և ա-
րուեստս տեսանէք, ոչ հաւատայք: Ասէ ցնա Թադաւորազն. Տէր՝ էջ մինչչև մեռեալ իցէ՝ մանուկն իմ: Ասէ ցնա Յիսուս, երթ որդին քո կենդանի է. և հաւատաց այրն քանին, զոր ասաց ցնա Յիսուս և գնաց: Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ առաջ կղեն նմա ծառայքն նորա, աւետիս ետուն և ասեն, թէ մա-
նուկն նորա կենդանի է: Հարցա-
նէր ցնոսա վասն ժամուն, յորում ապաքինեաց: Եւ ասեն ցնա. երեկ յեօթներորդ ժամուն եթող գնա ջերմն: Գիտաց հայրն նորա, եթէ յայնմ ժամու յորում ասացն ցնա Յիսուս, թէ որդին քո կենդանի է, և հաւատաց ինքն և ամենայն տուն

իւր: Զայս դարձեալ երկրորդ նշա-
նըս արար Յիսուս եկեալ ի Հրէաս-
տանէ ի Գալիլիա:

Ե Ր Գ

Առաջնոյ աւուր Միաշարաբին ի խոր-
հուրդ Արարչութեանն, եւ Յարութեանն
Բրիսնսի

Կ Ի Լ Դ Կ Է

(Ա.—Չ.) Նորաստեղծեալ Բանն
յանէից,
Ի սկըզբանէ զերկինս երկնից,
Եւ զերկնային զօրս անմարմնոց
Իմանալեացն զուարթնոց,
Եւ զգալի տարիւրց քառից
Հալառակաց միաբանից.

Որով յաւէտ փառաբանի
 Երբորդութիւնն անճառելի:
 Յրեքսրբեան մի տէրութիւն
 Միով բնութեամբ աստուածութիւն.
 Լոյսն որ աննդ արարչական
 Ասաց լինել լոյս հղական.
 Զոր և ծագեաց յօրն առաջին
 Միաշաբաթ կիրակէին.
 Որով յաւէտ փառ:

Բարունօրէն բացա օրեսցուք
 Զծածկեալ խորհուրդն ծանկցուք,
 Զի լոյսն անաես իմանալի
 Մաքուր հոգւոց տեսանելի.
 Ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ
 Մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ.
 Եկայք, փրկեալք ընդ զուարթնոյն,
 Տակք օրհնութեան յարուցելոյն:

Մէրդ սիրով խոնարհեցար,
 Ի փրկութիւն մեր մարմնացար.
 Նովին մարմնովն խաչեցար,

Ի գեղեղման մահու եղար.
 Սյօր յարեար աստուածաբար,
 Ի հրեշտակաց քարոզեցար.
 Եկայք փր:

Նրեկցար խնկարերիւն
 Յոյջոյն կենացն ուրախալից,
 Եւ ի լերինն Գալիլեա
 Առաքելոց մետասանից.
 Արժանացն զմեզ ընդ նոսին
 Զբեզ տեսանել յօրն վերջին.
 Եկայք փր:

Սիօնի որդիք զարթիք,
 Հալսին լուսոյ տուք աւետիք,
 Եթէ փեսայն քո յարուցեալ
 Յաղթեաց մահու իշխանութեամբ.
 Գայ սլտակէ զքեզ փառօք,
 Եւ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք.
 Երգեա՛ հրդ նոր յարուցելոյն
 Ննջեցելոց կենաց սլտոյն:

Գ Ա Ր Ո Ջ

Կիրակեից եւ այլաց Տէրունա-
կան տօնից

Խնդրեսցուք հաւատով միաբա-
նութեամբ ի Տեառնէ, զի զոգոր-
մութեան զնորէս իւր արասցէ
ի վերայ յեր, Տէրն ամենակալ կե-
ցուցէ եւ ոգորմեցի: Եկցն Տէր:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Քու՛մ ամենազօր եւ հրաշալի յա-
բութեանդ, Քրիստոս Աստուած
մեր, երկիրագանին գօրք հրեշ-

տակաց, զի զու միայն ունիս
դանմահութիւն ընակեալդ ի լոյս
անմատոյց: Եւ մեք, հոգեղէն արա-
րածքս, խոնարհեալք երկիւղիւ եր-
կիր պագանեմք, զսուրբ եւ զհրա-
շալի եւ զյաղթող զյարութիւնդ քո
օրհնեմք եւ փառաւորեմք: Եւ ընդ
երկնային զօրսն մատուցանեմք
զօրհնութիւն եւ զփառս, ընդ Հօր
եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Յարժամ ի քարօր եղանկ

Սաբի. ԱԼ ևս խաղաղութեան
զՏէր աղաչեսցուք:

Քահ. Տէր ողորման:

Սաբի. Վասն ի վերուստ խա-
ղաղութեան և փրկութեան ան-
ձանց ձերոց զՏէր աղաչեսցուք:

Քահ. Տէր ողորման:

Սաբի. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աս-
տուած մեր, ըստ մեծի ողորմու-
թեան քում. ասասցուք ամենեքեան
միաբանութեամբ:

Քահ. Տէր ողորման, Տէր ողոր-
ման, Տէր ողորման:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր

և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:
Գղբ. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա,
ալէլուիա:

Քահ. Օրհնեսցի և պահպանեսցի
և նախախնամեալ պահեսցի արե-
ւելեան կողմ աշխարհիս և հա-
րապետութիւն Հայոց. այս նշա-
նաւ սուրբ խաչիս և սուրբ աւե-
տարանաւս, և առուրս շնորհիւ,
անուամբ Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և:

Երջելով զնան յարեւելս և և զե-
րեսս յարեւմուտս ասեն

Գղբ. Ամէն. ալէլուիա, ալէլուիա,
ալէլուիա:

Քահ. Օրհնեսցի և պահպանեսցի
և նախախնամեալ պահեսցի արեւ-

ժառանգ կողմ աշխարհիս, և թագաւորութիւն քրիստոնէից այս նշանաւ սուրբ խաչիս և սուրբ:

ՍԷ ՇԵՃԵԼՈՎ զՆԱՆԻ Ի ԵԻՆՍԻԱ զԵՐԵՍՈՒ Ի ԿԱՐԱՆ ԱՍԵՆ

Դ. Բ. ԱՄԷՆ. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ք. Ն. Օրհնեսցի և սլանալանեսցի և նախախնամեալ սլանեսցի հարաւային կողմ աշխարհիս, երկիրս անդաստանս և պաղարերութիւն տարւոյս. այս նշանաւ սուրբ խաչիս և սուրբ:

ՍԷ ՇԵՃԵԼՈՎ զՆԱՆԻ Ի ԿԱՐԱՆ զԵՐԵՍՈՒ Ի ԵԻՆՍԻԱ ԱՍԵՆ

Դ. Բ. ԱՄԷՆ. ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ք. Ն. Օրհնեսցի և սլանալանեսցի և նախախնամեալ սլանեսցի հիւսիսային կողմ աշխարհիս, վանքս, անապատս, քաղաքս և գիւղս, և բնակեալ ժողովուրդս ի սմա. այս նշանաւ սուրբ:

ՍԷ ՊԱՌՆԱՆԻ Ի ԲԵՄԵՆ ԵՆ ԱՍԵՆ ՊԱՐՈՆԵԱՎ

Ք. Ն. Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ:

Ք Ս Բ Ո Ջ

ԹԱՄԻՐՈՐԻ ԵՆ ԿԱՇԻ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք ըզՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի

մեղաց և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Ա. Ղ. Օ Թ Ք

Պահարանեան զմեզ, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով ի խաղաղութեան, փրկեան յերկրի և աներևոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեան դոհութեամբ փառաւորել չքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւի:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Իսկ յայլ աւուրս յէս սուրբ Աստուծին եւ Բարդին, փոխանցե՛ք ասեմ սաղմոս ի քիւ:

Սաղմոս ՀԺԲ.

(Ա.-ա. 4.) Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր և օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն: Նղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:

Յարեւից մինչև ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն աղ-գաց Տէր, և յերկինս եւ փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ և բարձր առնէ զտառապեալս յաղ-բեաց:

Նառուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ
իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան
ուրախամիտ, որպէս մայր որդ-
ւովք բերկրեալ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և:

Մ Ը Ն Կ Ո Ւ Ն Փ

Հրեօսակապեօսաց

Ս Ե Ղ Ի

ԴԱ.

(Ա. ա. Ժ.) Երկնաւոր հօտ ընտ-
րեալ, զոր հովիւն քաջ թողեալ
յերկինս, և եկեալ ի խնդիր, մեզ

մոլորելոցս, որով լցեալ զթիւ հա-
րիւրոցդ, արար ուրախութիւն ի
յերկինս երկնաւորացդ. աղաչեմք
զձեզ բարեխօս լերուք առ Տէր
վասն քառութեան մեղաց մերոց:
Տեսանողք անտեսին, խորհրդա-
ծուք խորոցն Աստուծոյ, որք իջ-
եալ ընդ միածնին ոսկասաւորել
տնօրէնութեանըն ի ծննդեանն ա-
ւետաւորք հովուացն. և կանանցն
իւղարբրից կենաց քարոզք ըզկեն-
դանւոյն. աղաչեա Պահապանք աշ-
խարհի, բանակք Տեառն շուրջ
զերկիւղածովք, բարեկամք ազգի
մարդկան, միջնորդք մահու և յա-
րութեան, Միքայէլ և Գաբրիէլ
մեծք, որ կայք միշտ առաջի ամե-
նասուրբ Նրբորդութեանն. աղա:

Հայրապետաց

Դ.Լ.

Այսօր ցնծայ զուարճացեալ և կեդեցի հեթանոսաց, տօնելով ըզյիշատակ մեծի հաճապետին և հօրն հաւատոյ Արրահամու. օրհնեցէք, մանկունք Սիովնի, զհայրն լուսոյ անլուելիւ Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալ մարգարէիւքն առ Աստուած, տօնեալ ցնծութեամբ զտօն հովուացն Իսրայէլին առաջնոյ, գովելով զգլուխ անկեան երկուց որմոց յարմարութեան. Այսօր ի զըլուխ լերանց տուն Աստուծոյ հաստատեալ, որ և յաւէտ ոռոգիս յամպսց Հոգւոյն աստուածարուղիս առատահոս անձրեօք. բարեբանեալ

զաղբիւրն կենաց զարբուցանողն ծարաւեաց:

Ապաշխարութեան.

Ա.Զ.

Ջառաւօտու զօրհնելիութիւնս մարդասիրութեամբդ քո ընկալ թագաւոր փառաց և զմանկունս եկեղեցւոյ քո պահեալ ի խաղաղութեան: Որ տեսողդ ես խոնարհաց յերկնից ի յերկիր, և առողողորմութեան աղգի մարդկան, զման:

Ընդ սերովբէսն սրբասաց համաձայնեալ քեզ երգեմք, երեքսըրբեան տէրութիւն խնայեալ քաղցրութեամբ յարարածս քո, և զման:

Առաքելոց

Ա.Կ.

Աշակերտք Քրիստոսի և առ
ամենայն տիեզերս առաքեալք, բա-
րեխօսեցէք առ Տէր վասն մեր:
Որք առիք զպատուէր, քարոզիկ
աներկիր զԳաւնն կենաց աշխար-
հի. բարեւ: Որք արժանի եղէք տե-
սանել մարմնով զՈրդին Աստու-
ծոյ յայտնապէս. բարեւ:

Մատթիոսաց

Ա.Զ.

Զճգնութիւն սրբոց քոյ, Քրիս-
տոս, տօնելով ալսօր ընդ զօրս
անմարմնոցն, քեզ երգեմք ան-

լուի զօրհնաբանութիւն: Մեր-
կացեալք զմարդկային տկարու-
թեան զգեստ, հաւատոյ վառեալ
զգեստուք, յաղթեալք հակառա-
կամարտիցն ի պատերազմի: Մը-
կրտեալք ընդ Քրիստոսի հեղմամբ
արեան ի մահ, աստուածութեանն
գոլով հրաշակերտք. շինեալք ի
վայելչութիւն սուրբ արքայու-
թեանն:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Զկնի Մանկանց շարականաց

(Ս. ա. 7) Վասն խաղաղութեան
ամենայն աշխարհի և հաստատու-
թեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր ա-
ղաչեացուք: Աստուծոյ ամենեքեան
միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան,
Տէր ողորմեան:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. 2. 1.) Սուրբ ես, Տէր Աստուած մեր, հզօր և փառաւոր-
եալ, որ նստիս ի կառս քերով-
բէականս և լոյս ծագես յարարածս
քո: Լուսաւորեան դմեզ, Տէր, ի
ժամ առաւօտուս, որպէս զի ի
ծագիլ լուսոյ տունջեանս, ծագեսցի
առ մեզ զուրթ մարդասիրութեան
քո: Հեռացո՛ ի մէնջ, Տէր, զխա-
բէութիւն սատանայի, և զբռնու-
թիւն նորա խորտակեան աղօթիւք
և բարեխօսութեամբ ամենայն սըր-
բոց: Արան և զերկիրս պաղարբերս
ի սնունդս ծառայից քոց: Յորոց

հանասլազ փառաւորեալ դովի ա-
մենասուրբ Նրբորդութիւնդ. այժմ
և միշտ:

Յառուս աղուհացից աստ ասի, Տէր
ամենակալ եւ յէս նորա՝ Բանից իմաց.
եւ յայլ առուս պահոց միայն Բանից
իմացն:

Իսկ ի տօնս սրբոց սաղմոսս այս.

Սաղմոս չժ. 7.

(Ա. 1. 1.) Սիրեցի, զի լուսիցէ Տէր
զձայն աղօթից իմոց, զի խոնար-
հեցոյց զօրնկն իւր առ իս, և ես
յաւուրս իմ կարգացի առ նա:

Շրջեցան զինն երկունք մահու
և վիշաք զժոխոց գաին զիս:

Ձեռդուծիւն և զանձկութիւն
գտի, և զանուն Տեառն կարգացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ, ողոր-
մած Աստուած մեր ողորմի և պա-
հէ գաղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ և Տէր կեցոյց
զիս. գործ անձն իմ ի հանգիստ
քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց և զոտս իմ
ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց
առաջի Տեառն յերկրին կենդա-
նեաց:

(Սղմ. ձԺԵ.) Հաւատացի զոր և
խօսեցայ և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում,
թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զինչ տաց տրիտուր Տեառն
ընդ ամենայնի զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց
և զանուն Տեառն կարգացի:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նոցա:

Պատուական է առաջի Տեառն
մահ սրբոց իւրոց. ո՛, Տէր, ես ծա-
ռայ քո եմ. ծառայ և որդի ա-
ղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մա-
տուցից սլատարագ օրհնութեան և
չանուն Տեառն կարգացի:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առա-
ջի ամենայն ժողովրդեան նորա.
ի գաղթս տան Տեառն և ի մէջ
քո, Նրուսողէմ:

(Սղմ ձԺԶ.) Օրհնեցէք զտէր ա-
մենայն ազինք. գովեցէք զնա
ամենայն ժողովուրդք:

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի

վերայ մեր, և ճշմարտութիւն Տեառն
մնասցէ յաւիտեան:

(Սղմ. ԵԳ.) Աստուած, յանուան
քում կեցն դիս, և ի զօրութեան
քում իրաւ արն ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց.
նկնելն դիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ և
հօրք խնդրեցին զանձն իմ և ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած ա-
ռաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ և
Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշ-
նամիսն իմ. ճշմարտութեամբ քով
սատակեան զնոսա:

Նս կամօք իմոյք պատարագս
մատուցից քեզ և խոստովան եղէց
անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փր-
կեցեր զիս, և ի թշնամիւն իմ ե-
տես ակն իմ:

(Սղմ. ԶԵ. 15. 16.) Տաւր զօրու-
թիւն ծառայի քո. կեցն զորդի
աղախնոյ քո և արն առ իս նշան
բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեա-
ցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ի օգն ամենայն սրբոց

Պրիստոս Աստուած մեր, վասն
խաչի քո պատուականի, զխաղա-
ղութիւն քո տաւր մեզ, Տէր:

Գ. Բ. Տճւր մեզ, Տէր:

Վասն սրբուհւոյ Աստուածած-
նին և Յովհաննու Կարապետին և
սրբոյն Ստեփաննոսի նախապա-
շին, զխաղաղութիւն քո տճւր մեզ,
Տէր:

Գ. Բ. Տճւր մեզ, Տէր:

Վասն սրբոց քոց առաքելոց,
մարգարէից, վարդապետաց, մար-
տիրոսաց, հայրապետաց, ճգնաւո-
րաց, կուսանաց, միանձանց և երկ-
նային զօրացն, զխաղաղութիւն քո
տճւր մեզ, Տէր:

Գ. Բ. Տճւր մեզ, Տէր:

Նւ վասն նախկին լուսաւորչացն
մերոց Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի
և սրբոյն Գրիգորի մերոյ լուսա-
ւորչին և սրբոց Յովորեանց եր-
ջանիկ առաքելոցն և սրբոյն Յա-

կովբայ Մծբնայ հայրապետին, Մա-
րութի ճգնաւորին և Մեկիտոսի
կալսկոպոսին և Գէորգայ զօրա-
վարին: Բարեխօսութեամբ յիշա-
տակաւ և ազօթիւք սրբոցն (այս
անուն) որոց այսօր է յիշատակ,
զխաղաղութիւն և զմեծ զողորմու-
թիւն քո պարգեհան մեզ, մարդա-
սէր Տէր:

Գ. Բ. Ամէն:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Ի Յօնի առաքելոց ևւ ամենայն
սրբոց

(Աշուհ.) Սուրբ ճգնաւորօքն ա-
ղայնացուք զՏէր, որք զչարսն պար-
տեցին, նեղութեանցն համբերե-
ցին, լուսեղէն և երկնային ան-

Թառամ պսակացն արժանի եղեն:
Աղօթիւք նոցա և բարեխօսու-
թեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր, կեցն և
ողորմեա:

Ա Ղ Յ Թ Ք

Ի Զօնի առաքելոց եւ մարգարէից
եւ հայրապետաց եւ վարդապետաց

(Ա. Գ. Գ. Գ.) Որ ընտրեցիր և ընկա-
լար գերանելի գլխայն քո (ալս
անուն) Քրիստոս Աստուած մեր,
և հաղորդս արարեր զնոսա կամա-
ւոր չարչարանաց քոց: Արդ, բա-
րեխօս առ քեզ ունիմք, որք աստ
և ընդ ամենայն տիեզերս սուրբք
իցեն: Որպէս զի աղօթիւք նոցա
և բարեխօսութեամբ խաղաղա-

ցուցես զկենցաղալարութիւնս մեր,
փրկելով զմեզ յերկելի և յանե-
րևոյթ թշնամաց: Շնորհեա մեզ,
Տէր, ըստ օրինակի նոցին կեալ, և
զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ
խոստովանութեամբ ի յոյս կենացն
յաւիտենից: Զի և մեք արժանի
եղիցուք մտանել յերկնային խո-
րանն լուսոյ և ժառանգել ըզ-
պատրաստեալն ի սկզբանէ աշ-
խարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ:
Եւ ընդ նոսին գոհանալով փա-
ռաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և
ընդ սրբոյ Հոգւոյդ այժմ և միշտ և:

Ի սարկաւազ վարդապետէն ասացեալ

Յիշեա Տէր զսաշտօնեայս քո,
զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զՆդ-

բարս, զԳնկերս, զԿերակրիչս,
զՈւխտաւորս, զՃանապարհորդս,
զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս,
զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս,
զԳերիս, զՀիւանդս, - զՆեղեալս,
զԻշխանս, զՉարարարս, զԲարե-
բարս, զԹշնամիս, զԱտելիս, եւ
որք պատուիրեցին մեզ հաւատով:
Յիշեան Տէր և ողորմեան:

Ա. Ղ. 0 Թ. Ք.

Բարեբար՝ և բազումողորմ Աս-
տուած, քո անմոռաց զիտու-
թեամբդ և անբաւ մարդասիրու-
թեամբդ, յիշեան զամենայն հաւա-
տացեալս ի քեզ և ողորմեան ամե-
նեցուն: Օգնեան և փրկեան յիւրա-
քանչիւր վտանգից և ի փորձու-

Թեանց: Արժանաւորեան գոհու-
թեամբ փառաւորել զՀայր և զՈր-
դի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Ա. Ղ. 0 Թ. Ք.

Ի ՏՕՆԻ մարտիրոսաց, ճգնաւորաց
և կուսանաց

(Ա.-ւ.՝.) Պսակիչ սրբոց Քրիս-
տոս, որ պսակեա զսուրբս քո, և
առնես զկամա երկիւղածաց քոց,
և նայիս սիրով և քաղցրութեամբ
յարարածս քո: Լճւր մեզ յերկնից
ի սրբութենէ քումմէ բարեխօսու-
թեամբ սուրբ Աստուածածնին, և
աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և
որոց այսօր է յիշատակ: Լճւր մեզ:
Տէր, և ողորմեան, ներեան, քաւեան,

և թո՛ղ զմեզս մերս, Արժանաւորեան
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ Հօր և ընդ սուրբ Հոգւոյդ,
այժմ և:

Յիշեան, Տէր, զսպաշտօնեայս: Բա-
րերար և բազումօղորմ Աստուած:
Տես յերես 433:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Մանասի քաղաւորին

(Ա. շ. 4.) Տէր ամենակալ, Աս-
տուած Աբրահամու, Իսահակայ,
Յակովբայ և զաւակի նոցա ար-

դարոց. ամենակալ Տէր, թո՛ղ ըզ-
մեզս իմ:

Որ արարեր զերկինս և զերկիւր
և զամենայն զարդ նոցա, ամենա-
կալ Տէր թող:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրա-
մանի քո. փակեցեր զխորս. կըն-
քեցեր ահաւոր և փառաւորեալ
անուամբ քով. ամենակալ:

Որ ամենայն ինչ սարսի և դո-
ղայ յերեսաց ահի զօրութեան քո.
ամենակալ:

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փա-
ռաց սրբութեան քո և սաստիկ է
բարկութիւն սպառնալեաց քոց ի
վերայ մեղաւորաց, անչափ և ան-
քննին են ողորմութիւնք աւետեաց
քոց. ամենակալ:

Դու, Տէր, բարձրեալ, զթած,

երկայնամիտ, բաղձնադուրս և զըղ-
ջանաս ի վերայ չարեաց մարդ-
կան. ամենակալ:

Դու Աստուած, ոչ եղեր ապաշ-
խարութիւն վասն արդարոցն Աբ-
րահամու, Իսահակայ և Յակովբայ,
որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն
իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի
քան զաւագ ծովու. և բազմացան
անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ:

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանիլ
զբարձրութիւնս երկնից, ի բազ-
մութենէ անօրէնութեան իմոյ. ա-
մենակալ:

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ
կապանաց երկաթից և ոչ գոյ ինձ
հանգիստ. ամենակալ:

Բարկացուցի զսրտմտութիւն և

զչար առաջի քո արարի. կանգ-
նեցի պատկեր և բազմացուցի ըղ-
ցասումն անձին իմոյ. ամենակալ:

Եւ արդ, Տէր, խոնարհեցուցա-
նեմ զծունր սրտի իմոյ և հայցեմ
ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենա-
կալ:

Մեղայ, Տէր, մեղայ, և Պանօ-
րէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ.
ամենակալ:

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն,
Թո՛ղ ինձ, Տէր, Թո՛ղ ինձ և մի կո-
րուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ. ամենակալ:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ,
Տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ. և
մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն
ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամե-
նակալ:

Զի դու Աստուած, Աստուած
ապաշխարողաց են և յիս ցոյց ըզ-
բարեբարութիւնդ քո, որ անար-
ժան հմ. ամենակալ:

Կեցուցես զիս ըստ բազում
ողորմութեանքում և ես օրհնե-
ցից զքեզ զամենայն առուրս կե-
նաց իմոց. ամենակալ:

Զքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն
զուարթունք երկնից և քո են փառք
յաւիտեանս ամէն:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւի:

Աղայեմ և խնդրեմ ի քէն, Տէր,
թող ինձ զմեզս իմ:

Բազումողորմ Տէր, ողորմեաց
ինձ:

Աստուած, քաւեան զիս զմեղա-
ւորս ի մեղաց և կեցոյ:

Արարիչ իմ և յոյս Աստուած,
զթան յիս ի մեղուցեալ ծառայս և
ողորմեան ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբունի և միշտ
կոյս Աստուածածին Մարիամ, բա-
րիխօսեան առ Տէր վասն իմ մե-
ղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ, բա-
րիխօսեցէք առ Հայր ի յերկինս
վասն մեր մեղաւորացս:

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անո-
խակալ, ընկալ զաղաչանս մեր, զի
ի քեզ են ասպարեանալ անձինք
մեր:

Յաղթող զօրութեամբ սուրբ և

Կենդանաբար և պատուական խա-
չիւ քո, Տէր, պահպանեալ զմեզ:

Առաքեալ, Տէր, զհրեշտակ խա-
ղաղութեան քո, որ եկեալ պա-
հեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ և
ի զիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ քով յի-
շեան զմեզ, Տէր, յիշեան զմեզ, յոր-
ժամ զաս արքայութեամբ քով և
ողորմանց մեզ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա. շ. 1.) Եկեալքս ի խոստովա-
նութիւն ասպաշխարութեան, հա-
ւատով զյոյս միածնի Որդւոյն Աս-
տուծոյ զիցո՛ւք ի սիրտս մեր.
խնդրելով ի նմանէ զքաւութեւն և
զթողութիւն յանցանաց մերոց:
Վասն զի նա ինքն է նախախնա-

մողն Աստուած յաւիտենական, որ
եկն կամաւ Հօր ի վրկել զարա-
րածս. և ասաց զինքն լինիլ քա-
ւիչ մեղաւորաց, յոյս ասպաշխա-
րողաց, շնորհելով զհանգիստ աշ-
խատելոց. ընդունելով զծանրա-
բեռնեալսն և զտաժանեալսն մե-
ղօք յասպաշխարութիւն քաւու-
թեան: Ա՛րդ, եկանք ամենեքեան
խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ
սրտիւք, անկցո՛ք և լացցուք ա-
ռաջի Տեառն Արարչին մերոյ. զի
անցուցէ ի մէնջ զցտտումն պա-
տուհասի յանցանաց մերոց բարե-
բարութեամբն իւրով: Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողոր-
մեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. ա. ք.) Տէր Աստուած Վրկու-
թեան մերոյ, որ ողորմածդ ես և
զթած, ևրկայնամիտ, բազումողորմ
և զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդ-
կան, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւո-
րին, այլ զղառնալ նորա ի չար
հանապարհէն և զկեալն: Իսկ Տէր,
առաւ որոշմութեամբ քով մխի-
թարեան զծառայսս քո, և աճար
սոցա տեղի ապաշխարութեան:
Հաշտեան մարդասիրութեամբ քով,
և արան զսոսա անդամս եկեղեցւոյ
քում սրբոյ: Որպէս զի առողջա-
ցեալք հոգւով՝ խոստովանութեամբ
և ապաշխարութեամբ մտցին յե-
կեղեցի քո սուրբ: Եւ ընդ ժողո-

վրդեան քում քեզ հանցին զօրհ-
նութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյդ սրբոյ: Այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Աղուհացից եւ այլոց աւուրց
պահօց

Սաղմոս Ե.

(Ա. ա. ք.)

Քանից իմոց ունկն զիր,
Տէր, և ի միտ առ զազազակ իմ:

Նայեան ի ձայն աղօթից իմոց,
թազաւոր իմ և Աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ, Տէր, ընդ ա-
ռաւօտս լուիցես ձայնի իմում,
ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց
յանդիման լինիլ առ քեզ Աստուած:
Ո՛չ թէ դու, Աստուած, կամիս

զանօրէնութիւն, և ոչ բնակին առ քեզ չարք և անօրէնք մի բնակեսցին առաջի աչաց քոց:

Ատեցեր զայնօսիկ, ոչք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան, ոչք խօսին զսուտ:

Չայր արիւնահեղ և զնհնգաւոր պիղծ առնես դու, Տէր, այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից ի տուն քո և երկրպագից ի տաճար սուրբ քո երկրիդ ընդ քո:

Տէր, առաջնորդեա՛ս ինձ յարգարութեան քում վասն թշնամեաց իմոց, և ուղիղ արա՛ս առաջի իմ զճանապարհս քո:

Զի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն, և սիրտք նոցա նանրեալք են:

Որպէս գերեզման բաց են կո-

կորդք նոցա, և լեզուօք իւրեանց նհնգաւորք եղին:

Դատեա՛ս զնոսա Աստուած, զի անկցին ի խորհրդոց սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա, մերժեա՛ս զնոսա, զի զառնացուցին զքեզ:

Ուրախ լիցին ամենեքեան, ոչք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեանցն ծառցեն և բնակեսցին դու ի նոսա:

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարգարն, Տէր, որպէս զինու հաճութեամբ քով պսակեցեր զնոսա:

(ՁԹ 13.) Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ առուրցն, յորս խոնարհ արար զմեզ, և ամացն, յորս տեսաք զչարչարանս:

Հայեան Տէր ի ծառայս քո, և ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեան որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղաբան ի մեզ, Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեան մեզ:

(ձեռք.) Ի խորոց կարգացի առքեզ, Տէր, Տէր, լուր ձայնի իմում: Նղիցին ախանջք քո, ի լսել ըզձայն աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէր, Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո. զի ի քէն է քաւութիւն:

Վասն տնուան քո համբերի,

Տէր, համբեր անձն իմ բանի քում, ուսացաւ անձն իմ ի Տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր:

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և ի նմանէ է փրկութիւն. և նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

(ձեռք Տ.) Լսելի արան ինձ առաւօտու ողորմութիւնս քո, զի ես ի քեզ, Տէր, յուսացայ:

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գընացից, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեան զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէր, զի զքեզ աղաւէն ինձ աբարի:

Ուսո՞ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո, Տէր, կե-
ցուցես զիս. արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեան,
Աստուած, զթշնամիս իմ. և կորս
դամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմ:

(ԾԳ.) Աստուած, յանուան քում
կեցն զիս. և ի զօրութեան քում
իրաւ արա ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց,
ունկն դիւր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ և ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած առա-
ջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ, և

Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշ-
նամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով
սատակեան զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ, և խոստովան եղէց
անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրը-
կեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ ետես
ակն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ե Ր Պ.

ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ վասն երկրորդի ա-
ռնոց արարչութեանն, եւ վասն երկնայ-
նոց զօրացն.

Երկուսաբքի.

(Ա.—ա. 7.) Արարչական բանին հը-
րաման,

Ի յերկրորդումն առուր սկզբան.
Զջուրսն ի ջուրցն բաժանեաց,
Հաստատութեամբ պարունակեաց,
Որով զաշխարհս հողեղինաց,
Անջրպետեաց ի հրեղինաց,
Ընդ նոսին որդիք լուսոյ,
Տնէք օրհնութիւն երբեակ լուսոյն:

Բազմաչեայ հոյք քրովբէից,
Երեքսրբեանդ սրովբէից.

Աթոռք անեղ աստուածութեանն
Համագոյ երրորդութեանն.
Բարեխօս լերուք առ Տէր,
Վասն մանկանց եկեղեցւոյ.
Ընդ նոսին որդիք:

Պերագոյն իշխանութիւնք
Եւ անփոփոխ միշտ տէրութիւնք,
Անյաղթելի սուրբ զօրութիւնք,
Ի յարարչին փառատրոնութիւն.
Աղաչեցէք զՏէրն որորմած
Անտես չառնել զգործս ձեռացն.
Ընդ նոսին որդիք:

Պասք անմարմնոցն պետութեանց
Հրեշտակապետք բարձրութեանց.
Հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք,
Հրեշտակաց զինուորութիւնք.
Մաղթեցէք զՏէրն տերանց,
Վասն մարդկան երկրաւորաց.
Ընդ նոսին որդիք:

Նրկնաւորաց դասուց վերնոց,
Օրհնաբանից քոց զուարթնոց,
Քաղցրասցի առ քեզ գթած,
Որ վասն մեր ձայն մաղթանաց,
Զորս և ապցես մեզ սահապան,
Յայսմհետէ մինչ ի վախճան.
Ընդ նոսին որդիք:

Զօրութեանց և տէրութեանց,
Իշխանութեանց և պետութեանց,
Նւ ամենայն անուանելոց
Որք ի յերկինս պաղատանօք.
Ընեալ, Քրիստոս, ուրախութեամբ
Զմեզ յօր մահու և յարութեան.
Ընդ նոսին օրհնել հոգևով,
Զքեզ ընդ Հօր փառատրելով:

Վասն երրորդի աւուր առաջուրեանն,
Եւ վասն երրորդի դարուն, եւ ի Յով-
հաննէս Մկրտիչն.

Նրեհաքիի.

Իսկան Բանն որ ընդ Հօր
Արարչակից և համազօր.
Յերրորդ աւուր զջուրսն զատոյց
Զբոյսս և զտունկս բղխեցոյց,
Իսկ ի յերրորդ դարուն դարձեալ
Զջուրսն հեղեղ ցամաքեցոյց.
ԶՆոյ տապանաւն իւր ապրեցոյց,
Զկենդանեաց սեռս անեցոյց.
Տաւք օրհնութիւն անճառ լուսոյն,
Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյն:

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց
Տնկեաց և զտունկս իմանալեաց,
Զհեղեղ մեղացն ցածուցեալ,

Զգասս արդարոց բազմացուցեալ,
 Յորոց և մեծն ի ծնունդս կանանց,
 Միջնորդ շնորհաց և օրինաց.
 Տո՛ւք օրհնութիւն անճառ լուսոյն,
 Հօր և Որդւոյ և:

Թագաւորին երկնից զինուոր,
 Արքայութեան աւետաւոր,
 Խնդրեա՛ դնել ելս ի սրտի՝
 Առ ի հովտէս արտմականէ.
 Յուխտեալ տեղին տէրունական,
 Ի խոստացեալն սրդւոց մարդկան.
 Տո՛ւք օրհնութիւն:

Ժառանգին Հօր սպասաւոր
 Եւ յարգանդէ երկրպագող.
 Կարապետ և Մկրտիչ
 Այնմ, որ մեղաց մերոց քաւիչ.
 Լէր բաբելոսս առ նոյն գթած,
 Զնջիւ զղիր մեր յանցանաց.
 Տո՛ւք օրհնութիւն:

Ի Հօրէ լոյս ծաղեցար
 Մեռեալ բնութեանս կենդանարար,
 Առաքեցեր յառաջընթաց,
 Սուրբ զՅովհաննէս քարոզ կենաց,
 Սորին հայցմամբն ամենակալ
 Զպաղատանս մեր ընկալ.
 Տո՛ւք օրհնութիւն:

Առևտաշաւիղ յերկինս կրին
 Հողանիւթեայ սուրբ հրեշտակին,
 Արժանացո՛ւ դմեղ նորին
 Նեղ և անձուկ ճանապարհին,
 Զի հետեողք գոլով նորին,
 Հօր քո վերին օթեւանին,
 Եւ երգեսցուք ընդ երջանկացն
 Որդւոց լուսոյ քիզ երգս փառաց:

Վասն չորրորդի անուր արաչութեանն,
 Եւ վասն չորրորդի դարուն, եւ վասն
 անեւեաց ա. Աստուածածնին.

Զորեհարքի.

Խաւարն անգոյ և սկզբնածին
 Հայածեցաւ յօրն առաջին,
 Լոյսն այն պայծառ յօր չորրորդին
 Յարեգական նիւթ հաւաքեալ,
 Լուսինն ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ
 Եւ աստեղաց պարք յօրինեալ,
 Որով օրհնի ստեղծողն էից
 Ի բախաւոր պաշտօնէից:

Շածկեալ խորհուրդն ծանուցաւ
 Զորրորդ դարուն Իսահակաւ,
 Ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակն
 Եւ զաւետիսն կուսական,
 Թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի,
 Ի քէն մարմնով պարունակի,

Յոր օրհնեցայք ազգք երկրածինք
 Տնւք օրհնութիւն պտղոյ կուսին:

Լուսին նախնւոյ մօրն Եւայի,
 Յորմէ Ադամն հին պարաի,
 Բարձան անէծքն արտմական
 Քո սուրբ ծննդեամբ կոյս Մարիամ,
 Ադաչեա՛ գբո միածինն
 Թողուլ զմեղս որդւոց նոցին.
 Յոր օրհնեցայք:

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս
 Յոր համբառնամք առ քեզ զհօդիս.
 Յօր լսելոյ քո զաւետիս
 Խնդրեա՛ լինել մեզ լսելիս.
 Զձայն աւետեաց քո միածնին,
 Եթէ եկայք օրհնեալք Հօր իմ.
 Յոր օրհնեցայք:

Զայնիւ առ քեզ, Տէր, պաղատիմք
 Եւ առաջի քո անկանիմք.

Աղաչանօք Աստուածածնին
Շիջո՛ւ ի մէնջ՝ դրոց հնոցին,
Տո՛ւր արտասուօք զմեզս ջնջել
Եւ վերստին զմեզ նորոգել:
Յոր օրհնեցայք:

Ղեկսղա՛ր ճարտարապետ,
Անցեր ընդ ծով կենցաղս անհետ՝
Վերաբերեա՛ս ընդ Պետրոսի
Զմեզ ի յալեաց մեղաց ծովէս՝
Պաղատանօք գերազուենին
Անապական քում ծնողին:
Յոր օրհնեցայք, ազգք երկրածինք,
Տո՛ւր օրհնութիւն:

Վասն հինգերորդի աւուր արաչուքեանն,
Եւ վասն հինգերորդի դարուն, եւ ի
սուրբ առաքեալսն.

Հինգաբբի.

Ճառագայթեալ Բանն ի Հօրէ՛

Յոր հինգերորդն հրամայէ
Բղխել ի ջրոց սեռս կայտառաց
Եւ թեաւորս օգականաց:
Իսկ ի դարուն հինգ՝ մկրտին
Յամալն և ի ծովն Իսրայէլ հին.
Տացո՛ւք հրաշից ներգործողին
Պատիւ և փառս անեղ Բանին:

Մաքրապէս օրինակի
Առաքելոցն Քրիստոսի,
Ուրք ի ծովէն Տիրերական
Ի յերկնայինսն կոչեցան,
Անցին ընդ ծով աշխարհական
Եւ ի հոգին մկրտեցան.
Տացո՛ւք:

Յուրախութիւնսն անգրաւական,
Ի հարսանիսն անապական
Զձեզ առաքեաց հայրն փառաց՝
Հրաւիրատուք տրտմականաց.

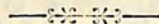
Սուրբ հարսանեացն այն հայցեցէք
Ընդ ձեզ լինիլ մեզ սլարակից.
Տացուք:

Նորոգողք տիեզերաց
Ի նախահօրն յանցանաց,
Նորափետուր զարդարեցիք
Զեկեղեցիս հեթանոսաց.
Պաղատեցէք առ նոյն զթած՝
Զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց.
Տացուք:

Շինող էլիցս համայնից
Արարածոց ի յանգոյից,
Նոյն շինեցեր զեկեղեցի
Վէմզ ի վերայ վիմին Բանի.
Ընդ եզեալ հիմունս ի նոր Սիօն,
Զմեզ յօդեա շինամաք ի նոյն.
Տացուք:

Ուրախացաւ զնացիւք գետոց,

Քաղաք ի քէն շինեալ, Յիսնու,
Յորմէ վտակք շնորհաց հոսին
Զողիս մարդկան ոռոգանին.
Արբո՛ւ և մեզ ի ջրոյն կենաց
Հայցմամբ Հոգւոյն մատուակաց,
Զի բանաւոր երկիրս քո,
Պաղաքերցի ի փառս քո:

Վասն վեցերորդի ամուր արաշուրեանն,
Եւ վասն վեցերորդի դարուն, եւ ի խա-
չելութիւնն Քրիստոսի.

Ուրբար.

Զհանդուրժեալ բնութեամբ բար-
ւոյն

Ունել միայն զանճառ բարին,
Սյլ ստեղծեալ զմարդ յիւր պատ-
կերին

Ի վեցերորդ առաւօտին,
 Նւ ի յերրորդ ժամ զկողածինն՝
 Ի յօգնութիւն ետ հողածնին,
 Զորս ի դրախտին եդ վայելել,
 Բայց ի պողոյն մահու արգել:

Պապանձեալ առ դատողին
 Յետ յանցանաց Ադամն հին,
 Զկինն պատճառ եղեալ խաբաման
 Նւ կինն զօձն դաւաճան,
 Որով երկիրս այս անիծաւ,
 Փռչ և տատասլ ի սմա բուսաւ.
 Վճիռ մահու մարդոյն տուաւ
 Գառնալ ի հող ուստի ստեղծաւ:

Զնջել փութայր Հայրն փառաց
 Զգիր պարտեաց մեր յանցանաց,
 Որով զգեցաւ Որդին զթած
 Ի վեց դարուն զմարմին մեղաց,
 Հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին
 Նկն կամաւ ի յուրբաթին.

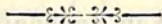
Գառն զենաւ ի հին զատկին,
 Փոխան դառանցն օրինակին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին
 Արդարութեան ճանապարհին,
 Բարձրանալով քո ի խաչին
 Բարձրացուցեր զմեզ ի յերկինս.
 Քո անպատում խոնարհութեամբդ
 Նւ կամուռը խաչիլութեամբդ
 Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէր, զթու-
 թեամբ
 Նւ թող զմեզս ողորմութեամբ:

Սոսկալի՛ք սերովբէից
 Նւ ահաւորդ քրովբէից,
 Խոնարհեցար ի չարչաւանս,
 Չարչարելի բնութեամբ մարդկան.
 Ի խաչին զմեզս սպաներ
 Նւ զդատակնիք մահու լուծեր.
 Հաշտեաց ընդ մեզ, Տէր, զթու-
 թեամբ

Եւ թող զմեզս ողորմութեամբ:

Վեհագոյն բնութեանցն էից
Եւ արարիչդ բոլորից,
Յորժամ ծագես զխաչիդ նշան
Ի գալստեան քո միւսանգամ՝
Ձերկրպագուս այժմ հաւատով
Լուսաւորեալ նորին լուսով,
Ձի համաձայն խաչազգեցիցն
Ձքեզ օրհնեմք յաւիտենից:

Վասն Եօքնեբողի աւուր արաջութեան,
Եւ վասն Եօքնեբողի դարուն, եւ ի
խորհուրդ հանգստեանն.

Շաբաթ.

Տէրն յիտ ստեղծմանն արարածոց
Հանգեաւ յեօթն օրն ի գործոց.

Այն որ հանգիստ աշխատելոց
Եւ կամքն գործ է եղելոց,
Ուստի և մեզ յոյս հաստատուն
Եւ հանգստեամբն շաբաթուն,
Թէ աստ գործել զգործս Աստուծոյ,
Անդէն հանգչիլ ընդ Աստուծոյ:

Բարունաբար վարդապետիմք,
Յօրինակէ Տեառն խրատիմք,
Որ ի յերկրորդ արարչութեանն,
Յետ կատարման տնօրէնութեանն,
Յեօթներորդ օր հանգստեան
Իջեալ մարմնովն ի գերեզման,
Ձկապեալ հոգիսն վերածեաց
Ձանանց հանգիստն պատրաստեաց:

Յօղդ, որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ՝
Բժշկեսցէ զհանգուցեալսն,
Իջցէ ի հող մահու նոցին
Եւ բուսուցէ յօրն վերջին.

Կենդանաւարար ձայնիւդ քո
 Կոչիւն զնոսա ի կեանս քո,
 Եւ դասեցն ընդ արդարոցն
 Երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն:

Ի իւծեալ զընութիւնս կենաց ու-
 նող

Պարձոյց յաճեցանքն ի մահու հող,
 Իսկ անմահիդ մեռելութիւն՝
 Շնորհեաց դարձեալ զանմահու-
 թիւն.

Զորս են ընդ քեզ թաղեալ մահուամբ
 Աւագանին մկրտութեամբ՝
 Յարն ընդ քեզ քոյին փառօք
 Արեգական նման լուսով:

Փայլին արդարքն յարքայութեան
 Եւ ճգնաւորքն ի հանդստեան.
 Մարտիրոսքն սլակին
 Եւ կուսանաց լափտերք վառին.
 Դասեցն, Տէր, ընդ նոսին,

Որք զքեզ Աստուած խոստովանին,
 Արդարութեամբ մի վատեսցին,
 Այլ գթութեամբ քո քաւեսցին:

Քո անդատում խոնարհութեամ-
 բբդ,

Որ թաղեցար մեռելութեամբդ
 Եւ յարուցիր յորդոց մարդկան,
 Որք հաւատով ի քեզ անկան,
 Յարն և զմեզ արդարութեամբ
 Եւ զննջեցեալսն ողորմութեամբ,
 Զի կենդանեացս բերանով
 Տացին քեզ փառք ընդ Հօր հոգւով:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Պատկոց

Յե՛ս արարչական երգոյն

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն,
Տէ՛ր Յիսուս, յորժամ երեւիս փա-
ռօք Հօր ընդ ամսոյս լուսաւորս:
Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յու-
սացեալքս ի քեզ, այլ զօրութեամբ
քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աջմէ-
քումմէ, որպէս զորդիս լուսոյ և
որդիս առնջեան:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա. շ. 1.) Աղաչեսցուք զամենա-
կալն Աստուած, զի պահպանեսցէ
զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ

սուրբ և պատուական խաչին իւ-
րոյ ի խաղաղութեան: Ամենակալ
Տէ՛ր Աստուած մեր, կեցն և ողորմեա՛ն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Պատկոց

(Ա. շ. 2.) Օղնեան մեզ, Տէ՛ր, օղ-
նեան մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր,
վասն մեծի փառաց անուանդ քո.
Տէ՛ր, փրկեան զմեզ և քաւեան զմեզս
մեր վասն անուան քոյ սրբոյ: Պա-
րսպիալ պահեան զառ ի քեզ ա-
պաւինեալ և զյուսացեալ զժողո-
վուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչի քո ի խա-
ղաղութեան: Փրկեան յերեւելի և
յաներևոյթ թշնամոյն: Արժանա-
ւորեան զոհութեամբ փառաւորել

ղբեղ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգ-
ւոյդ, այժմ և միշտ և:

**Ի Սարկաւագ վարդապետէն
առաջեալ**

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զպաշտօնեայս քո,
զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զՆդ-
բարս, զԲնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխ-
տաւորս, զՃանապարհորդս. զՀան-
դուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոս-
տովանողս, զԱսլաշխարողս, զԳե-
րիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշ-
խանս, զՉարարարս, զԲարերարս,
զԹշնամիս, զԱտելիս: Եւ որք սլա-
տուիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա՛ Տէ՛ր և ողորմեա՛:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Բ.

Քարերար և բազումողորմ Աս-
տուած, քո անմոռաց զիտութեամբ-
բըդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ,
յիշեա՛ դամենայն հաւատացեալս ի
քեզ և ողորմեա՛ ամենեցուն: Օգ-
նեա՛ և փրկեա՛ յիւրաքանչիւր վը-
տանգից և փորձութեանց: Արժա-
նաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւո-
րել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հո-
գիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն:

Օրհնեալ Տէ՛ր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԴԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՄՐՔՈՅ

Այլ եւ ի դէմս

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԻՍՏՈՍԻ

Ե Ի

ԵՐԵՒՄԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅՆ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս

Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քահ. ԵՂԻՅԻ անուն Տեառն օրհ-
նեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան
զարն է անունն նորա:

(Աշու.) Աբի. Ի նա օրհնեսցին
ամենայն ազգք երկրի, և ամենայն
ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իորա-
յէլի, որ առնէ սքանչելիս միայն,
և օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց նորա յաւիտեան, լցցի փա-
ռօք նորա ամենայն երկիր. եղի-
ցի, եղիցի:

Քահ. Փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ:

Սուրբ. Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր
և Որդւոյ և

Ե Ր Գ.

Արեւագալի

(Աշու.) Գ. Գ. Յարեւելից մինչ ի
մուտս, ի հիւսիսոյ և ի հարաւոյ,
ամենայն ազգք և ազինք, յօրհնու-
թիւն նոր օրհնեցէք զարարիչն
արարածոց, որ ծագեաց զլոյս ա-
րեւականն այսօր յաշխարհս:

Եկեղեցիք արգարոց, փառա-
բանիչք ամենասուրբ երրորդու-
թեան, յառաւօտս լուսոյ՝ զառա-
ւօտ խաղաղութեան Քրիստոս գո-
յկեցէք ընդ Հօր և Հոգւոյդ, որ
ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ
ի մեզ:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

Յարեւելից յարեւմուտս, մանկունք
Սիօնի, օրհնեցէք միշտ անդադար
զծագողն լուսոյ:

Նկեղեցիք արդարոց և վառա-
բանիւք, բարեբանեցէք որ ետ զի-
մաստս լուսոյ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աւագ.) Յարեւելից մինչև ի մուտս
արեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիս-
տոնէութեան, ուր և կարդան զա-
նուն Տեառն սրբութեամբ, Տէր,
աղօթիւք նոցա և բարեխօսու-
թեամբ մեզ ողորմեսցի: Ուստիւք
զԱստուած աղաչեսցուք, զի նա
փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց և ի ցան-

կութենէ աշխարհի: Ընկալցի զուխ-
տըս և զխնդրուածս սրտից մե-
րոց, և արժանի արասցէ զմեզ
հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց
ընդ ամենայն սուրբս իւր, ամե-
նակալ Տէր Աստուած մեր, կեցն
և ողորմես:

Ձառաւօտս լուսոյ և զառաջի-
կայ օրս խաղաղութեամբ անցու-
ցանել հաւատով ի Տեառնէ խընդ-
րեսցուք: Զհրեշտակ խաղաղու-
թեան: Զքառութիւն և: Զսրբոյ
խաչին: Նւ ևս միաբան: Զանձինս
մեր: Ողորմեսց մեզ Տէր:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աւագ.) Յարեւելից մինչև ի մուտս
արեւու օրհնեալ ես Տէր, վասն զի

Թագաւոր քաղցր ես և անուն քո
անեղ է ընդ ամենայն արեգեհս:

Քաղցրասցին սաղմոսերգութիւնք
մեր առաջի քո. ելցեն իրաւունք
յարգարութենէ քումմէ ի տկա-
րութիւնս մեր և փառաւորեացի
ամենասուրբ անուն քո: Եւ մեք
արժանի եղիցուք կալ ի պատուի-
րանի քում, և քեզ երգել զօրն-
նութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեացուք.

Աստուած մշտնջենաւոր, Աս-
տուած յաւիտենական, որ ի ստո-
րին աշխարհս լոյս ծագեցար և
լուսաւորեցեր զմեզ ի խաւարային
մեղաց մերոց: Որ վասն մեր ի

չափաւորութիւն եկիր, անչափդ
Աստուած, և հեղեալ ծաւալեցեր
զչնորհս Հոգւոյդ սրբոյ յարարածս
քո, այժմ և յաւիտեանս ժամա-
նակաց բարեբանեալ ես, ամենա-
մեծդ Աստուած, ընդ Հօր և ամե-
նասուրբ Հոգւոյդ. այժմ և:

Սաղմոս ԳԹ.

(Ա-ա-ճ).

Փ.Խ. Աղաղակեցէք առ Տէր
ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն
ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծու-
թեամբ. ծաներուք, զի նա է Տէր
Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք,
մեր ժողովուրդք և խաչն արօտի
նորա:

Մտէք ընդ դրողնս նորա խոտովանութեամբ և օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովանեղերսնք Տեառն և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ոգորմութիւն նորա, յազդէ մինչև յազդ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ն Բ Գ.

(Ս. ա. ք.) Ճըզնաւորք Աստուծոյ և Ժառանգորդք երկնից արքայութեան, որք փոխանակեալք զանցաւորս՝ առիք զանանցն բարութիւնս. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Նահատակք պանծալիք և սիրեցեալք ի յերկնաւոր Հօրէն, որք

միլրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին՝ բարեխօսեցէք:

Մարտիրոսք ցանկալիք և օթեւանք Հոգւոյն ճշմարտութեանն, որք յազմեցիք հոգւով կարեաց և ցանկութեանց՝ բարեխօսեցէք:

Գոյիլիք աշխարհի և բաղձալիք վերնոցն պետութեանց, որք երանութեան մատին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարեխ.

Կամաւոր պատարադք, մանկունք տիօք և կատարեալք իմաստութեամբ, որք փոխանակ կաթին արբիք զգլինին զմայլեցուցիչ՝ բարեխօսեցէք:

ՅՈՐԳՈՐԱԿ

Ճըզնաւորք ճըշմարիտք, վկայք Քրիստոսի, բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Նահատակէր կենդանիք, սիրողք
Գրիստոսի, որք չարչարեցայք մար-
մնով վասն անուանն Տեառն:

Մարտիրոսք ցանկալիք, մարդ-
կան ըղձալիք, հայցեցէք ի սուրբ
Հոգւոյն տալ մեզ զբարիս:

Գովելիք վերնոց դասուց պար-
ծանք աշխարհի, խնդրեցէք զխա-
ղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ:

Կամաւոր սուրբ պատարագք,
հասակաւ մանկունք, հայցեցէք լի-
նիլ և մեզ ձեզ պսակակից:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Աղաչեմք ողորմեաց, Տէր բա-
րերար, աղաչեմք ողորմեաց, վասն
աղօթից սրբոց ճգնաւորացն, ա-
ղաչեմք ողորմեաց:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա. ա. խ.) Սուրբ ճգնաւորօքն աղա-
չեացուք զՏէր, որք զչարսն պար-
տեցին նեղութեանցն համբերե-
ցին, լուսեղէն և երկնային ան-
թառամ պսակացն արժանի եղին:
Աղօթիւք նոցա և բարեխօսու-
թեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողոր-
մեա՛ւ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. ա. խ.) Սուրբ Խո, Տէր, և ի
սուրբս հանգուցեալ. և մեք սուրբ
վկայիւքս աղաչեմք զքեզ, բարեխօ-
սութեամբ սուրբ Աստուածածնին
և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց՝
մի՛ մերժել զմեզ յողորմութենէ

քումմէ, այլ կեցո՞ղմեղ աղօթիւք
սոցին, զի դու ես բաղումողորմ
Աստուած. և քեզ վայելէ փառք,
իշխանութիւն և պատիւ:

Յիշեա՛, Տէր, զպաշտօնեայս: Բա-
րերար և բաղումողորմ Աստուած:
Տէ՛ր. յէ՛րէ՛ն

Սաղմոս ԿԶ.

(Ս. Զ. Դ.)

Փոփ. Աստուած Աստուած իմ,
ես առ քեզ առաւօտ առնեմ. ծա-
րակեցաւ առ քեզ հողի իմ. քանի՞
պատիւիկ ես և մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և ան-
ջուր, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանա-
պարհ:

Սյուպէս ի սուրբս երկեցայց
քեզ, տեսանել ինձ զգորութիւնս
քո և զփառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմու-
թիւն քո, քան զկեանս իմ և չըր-
թունք իմ դովեացեն զքեզ:

Սյուպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ և յանուն քո համբարձից ըզ-
ձեռս իմ:

Որպէս ի ճարպոյ պարարտու-
թենէ լցցի անձն իմ, չըթամք
ցնծութեան օրհնեացէ զքեզ բն-
րան իմ:

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ քեզ:

Զի եղեր իմ օգնական, ի հովա-
նի թևոց քոց ցնծացայց:

Նկն զկնի քո անձն իմ և զլո-
ւնկալաւ աջ քո և նոքա ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ:

Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց եր-
կրի, մատնեցին ի ձեռս սրոյ և

բաժինք աղուխուց եղիցին:

Թագաւոր յուսացաւ ի Տէր, դու-
ւեացին ամենեքեան, ոյք երգնուն
նովաւ, խցցին բերանք այնոցիկ,
ոյք խօսին զանխրաւութիւն:

(ԱՊԻ.) Լուր, Աստուած, աղօթից
իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւ-
ղէ թշնամոյն վրկեմ, զանձն իմ:
Ծածկեացիս զիս ի դժոխոց չա-
րաց, ի բազմութենէ՝ ոյք գործեն
զանօրէնութիւն:

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլե-
զուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս
իւրեանց յիրս զառնութեան:

Զգել ի գաղանիս այնոցիկ, ոյք
ուղիղ են սրտիւք, յանկարծակի
ձգեացես ի նոսա և մի՛ եկեացեն:

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւր-
եանց զբանս չարութեան, խորհե-

ցան թաղուցանել ինձ որոգայթ և
ասացին ոչ տեսանէ զայս Տէր:

Քննեցին զանօրէնութիւն, պա-
տիաստեցան ի քննել զքննութիւն:

Մատիցէ այր ի խորութիւն սրտի
իւրոյ և բարձր եղիցի Աստուած:

Նեաք տղայոց եղեն վէրք նոցա,
տկարացան ի նոսա լեզուք նոցա,
և խռովեցան ամենեքեան, ոյք հա-
յէին ընդ նոսա:

Նրկեաւ ամենայն մարդ, ի պատ-
մել զգործս Աստուծոյ և զարարածս
նորա ի միտ առին:

Ուրախ եղիցի արգար ի տէր և
յուսացի ի նա, նովաւ գովեցին
ամենեքեան, ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Քառք Հօր և Որդւոյ և:

Ե Ր Պ.

(Ա.շ.Գ.) Լճյս, արարիչ լուսոյ,
առաջին լոյս, բնականաբար ի լոյս
անմատոյց, - Հայր երկնաւոր, ի դա-
սուց լուսեղինացն օրհնեալ, ի ծա-
գել լուսոյ առաւօտոսս՝ ծագեալ ի
հոգիս մեր զլոյս քս խմանալի:

Լճյս, ի լուսոյ ծագումն, արե-
գակն արդար, անճառ. ծնունդ Հօր
Որդի, յառաջ քան զարե անուն
քո դովեալ ընդ Հօր. ի ծագել:

Լճյս, ի Հօրէ բղխումն աղբիւր
բարութեան, Հոգիդ սուրբ Աստու-
ծոյ, մանկունք եկեղեցւոյ ընդ
հրեշտակս զքեզ բարեբանեն. ի
ծագել:

Լճյս, երեակ և մի անբաժանելի
սուրբ Երրորդութիւն. զքեզ ընդ

երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փա-
ռաւորեմք. ի ծագել:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

(Ա.շ.Գ.) Անեղանելիդ Աստուած,
Հայր ամենակալ, ընկալ զողաչանս
մեր քոց պաշտօնէից:

Ի Հօրէ ծագումն անճառ, արե-
գակն արդար, ծագեալ ի յանձինս
մեր զլոյսդ ողորմութեան:

Ի Հօրէ բղխեալ Հոգի, աղբիւր
բարութեան. լուսով քով լցն զմեզ
յայսմ առաւօտոսս:

Երեք անձինք և մի բնութիւն,
մի աստուածութիւն. զքեզ խոս-
տովանի՛ք յաւէտ սուրբ երրոր-
դութիւն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Լուսովդ քո, Գրիստոս, ամենեքեան լուսաւորեցաք. և ի սուրբ խաչ քո, Փրկիչ, հաւատացեալքս անպաւինեցաք: Լո՛ւր մեզ Աստուած Փրկիչ մեր, ա՛նր մեզ զխաղաղութիւն քո և արա՛ առ մեզ զողորմութիւն քո, մարդասէր Տէր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշու.) Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղայեսցուք:

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աստուած, որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յարարածս իւր, ծագեսցէ և այժմ զառաւ որորմութիւն իւր ի վերայ փառաբանչաց անուան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշու.) Զառաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս ընկալ, ամենակալ, ամենամեծդ Աստուած, ի քո անասական և յերկնային խորանսդ: Մագիս առ մեզ զարդարութեան և իմաստութեան զլոյս քո, արա՛ զմեզ ոգիս լուսոյ և որդիս տուրնջեան, որպէս զի ի դաւաւորս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր և առանց զայթակղութեան կատարեսցուք: Զի դու ես օգնական և Փրկիչ մեր, և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և սլաութիւն. այժմ:

Ստղմոս ԻՅ.

(Ա. ա. Գ.)

(Փ. Գ.) Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ
ինչ ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի գոլարւոյ՝ անդ բնա-
կեցոյց զիս և առ ջուրս հանգըս-
տեան սնոյց զիս:

Գարձոյց զանձն իմ առ իս և
առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս
արդարութեան վասն անուանիւրոյ:

Թէպէտ և զնոցից ես ի մէջ
ստուերաց մահու, ոչ երկեաց ի
չարէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես:

Յուս ջո և գաւազան՝ նոքա
մխիթարեցին զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ
զսեղան, ալն յանդիման նեղչաց
իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ

քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ
եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց, բնակիլ ինձ ի տան Տեառն
ընդ երկայն աւուրս:

(Ճեմ. Գ.) Յոյց ինձ ճանապարհ
յոր և զնացից, զի առ քեզ, Տէր,
համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց,
Տէր, զի գըեզ տալաւն ինձ արա-
րի:

Ուսն ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քոյ, Տէր, կե-
ցուցես զիս, արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով ստաակեալ,

Աստուած, զթշնամիս իմ և կորս
զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմ:

(ԽՆԾ.) Աստուած մեր ապաւէն
և զօրութիւն, օգնական ի վերայ
նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ:

Վասն այսորիկ սչ երկիցորք մեք
ի խռովիլ երկրի, ի փոփոխիլ լե-
րանց ի սիրտս ծովու:

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք
նոցա, խռովեցան լերինք ի զօրու-
թենէ նորա:

Գնացք գետոց ուրախ առնեն
զքաղաքն Աստուծոյ և սուրբ արար
զյարկս իւր Բարձրեալն:

Աստուած ի մէջ նոցա և նոքա
մի սասանեսցին, օգնեսցէ նոցա
Աստուած ի վաղորդենէ մինչև ի
վաղորդեան:

Խռովեցան հեթանոսք և խոնար-

հեցան թագաւորութիւնք, ետ զձաշն
իւր Բարձրեալն և խռովեցաւ եր-
կիր:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ըն-
դունող է մեր Աստուած Յակոբայ:

Նկայք և տեսէք զգործս Աստու-
ծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս
ի վերայ երկրի:

Նհար զպատերազմ ի ծագաց
մինչև ի ծագս երկրի, զաղեղունս
փշրեաց, զզէնս խորտակեաց և
զասպարս այրեաց հրով:

Կանխեցէք և ծանեալք, զի ես
եմ Աստուած, բարձր եղէց ի հե-
թանոսս և բարձրացոյց ի վերայ
երկրի:

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ըն-
դունող է մեր Աստուած Յակոբայ:

(ԽԹ.) Աստուած, յօգնել ինձ

նայեանց, և Տէր, յընկերել ինձ վերա-
թա՛ն:

Ամաչեսցես և յամօթ լիցին, ոյք
խնդրէին զանձն իմ, դարձցին յետս
և ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ
զկար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչե-
ցեալք, ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Յնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ
ամենեքեան, ոյք խնդրին զքեզ,
Տէր:

Ասասցեն ամենայն ժամ մեծ է
Աստուած, ոյք սիրեն զփրկութիւնս
քո:

Նս աղքատ և տնանկ եմ, Աս-
տուած, օգնեա՛ ինձ. օգնական և
Փրկիչ իմ ես դու, Տէր իմ, մի՛ յա-
մենար:

(ՁԵ 15.) Տո՛ւր զօրութիւն ծա.

ռայի քո, կեցո՛ զօրդի աղախնոյ
քո, և արա՛ առ իս նշան բարու-
թեան:

Տեսցեն ստեղծք իմ և ամաչես-
ցին, զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ և
մխթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Ն Ր Գ.

(Ա.-ւ.) Ճանապարհ և ճշմար-
տութիւն և կեանք Քրիստոս, ա-
ռաջնորդեա՛ հոգւոց մօրոց յերկրէ
եկանել յերկիրնս:

Դուռն կենաց մտից Յիսուս,
մոյծ և զմեզ առ Հայրն քո և Հո-
գի, երգել միշտ զփառս:

ՅՈՐԴՈՐԱԿ

(Ա.-ափ.) Ճանապարհ բարի Քրիստոս և մշմարտութիւն, առաջնորդ հոգւոց մերոց յերկրէ ի յերկինս:

Դուռն կենաց մօից Յիսուս, Աստուած ճշմարիտ, մոյժ և զմեզ առ Հայրդ քո հոգւովդ սրբով:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տէր, ուղղեա՛ն զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան. Տէր, ուղղեա՛ն և առաջնորդեա՛ն հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց զնալ յարդարութեան ճանապարհն և ի կեանսն յաւիտենից:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա.ափ.) Աղաչեսցո՛ւք զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի և ի խաղաղութիւն: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա.-ափ.) Առաջնորդ կենաց և պարգեի՛չ խաղաղութեան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ն մեզ զնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան շնորհօք ողորմութեան քո, զի դու ես օգնական և Փրկիչ մեր և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Աւուրց պահեց

Յորս օգնող լինի

(Աւագ) Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես և սչ հրքէք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայնօսիկ, որք հաւատով և ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ: Ազաչեմք և խնդրեմք ի քէն, Տէր, ճանապարհորդակից լէր ծառայից քոց՝ քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութեան. և առաջնորդեան մեզ միւսանցամ խաղաղութեամբ և խնդութեամբ հասանիլ յիւրաքանչիւր բնակութիւն ի Գրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր: Որում վայելէ

փառք, իշխանութիւն և պատիւ. ոյժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Գրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԵՐՐՈՐԳ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ԻԶՄԱՆ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

ՆԸ Ի ՂԵՄԱ ՆԱԽԱՐԵՐՈՐԻ ՃԱՇԱԿ-
ՄԱՆ ԷՆ ՊԱՐԱՏԱՐԵԱՆՆ ԳՐԱՏԱՐԻ

ՕՐԻՆԵԱԿ ՏԷՐ ՄԷՐ ՅԻՍԱՆ ԳՐԻՍ-
ՏԱՆ. ԱՄԷՆ:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած
ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմա՛ն Ե.

(Ա. — Գ.) ՈՂՈՐՄԵՍ՝ ԻՆՃ, Աս-
տուան, ըստ մեծի ողորմութեան

քում, ըստ բազում գթութեան
քում քաւեան զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուան զիս յանօրէնութեանէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ արան զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղաց, Տէր, և չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո և յազթեսցես ի դատել քում:

Սնօրէնութեամբ յղացաւ և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէր, զճամբատութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յողեան յիս մշտկու և սուրբ

եղէց. լուան և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ, Տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծացեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Գարձն զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեան ի փոքի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Տօւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պետութեան քո հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ զարձցին:

Փրկեան զիս յաիկենէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ. ցըն-
ծասցէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր, եթէ զշթունս իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս
քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արա, Տէր, կամօք քովք
Սիօնի և շինեացիս պարիսպքն Ե-
րուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեացիս ընդ պատա-
րագս արդարութեան, յորժամ ուխ-
տից պատարագս հանցեն ի սեղան
քո զուարակս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ե Ր Գ

Երրորդի ժամու աւուրն

Զկնի ողորմեայի Սաղմեսին

(Ա.-ա.ժ.) Օրհնեմք ըզքեզ, Հայր
անսկիզբն

Էիցս էակ ի յանգոյից.

Բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ

Եւ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր քո.

Գլուխն ոտից խոնարհեցաւ,

Զի զպատուիրան քո մոռացաւ.

Դարձեալ ասեմք ըստ անառակին,

Թէ, Հայր, մեղայ քեզ ի յերկինս:

Երկնաւորացն՝ անքննելի

Եղեր մարդկան տեսանելի.

Զդեցար պատկեր հաղեղինի

Պատկերդ Հօր անփոխելի.

Ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին

Վասն Ադամայ նախաստեղծին.

Ընդ աւազակին քում խաչակցին

Արժանացն զմեզ դրախտին:

Թագաւոր թաղաւորաց,

Առատաբուղիս Հօգի շնորհաց.

Ժողովելոցն ի վերնատանն

Առաքելոցն երկոտասան՝

Ի հրոյ լիզուս երեւցար,

Յոգիս նոցա վերանստար.

Լուր յանուն քո ժողովելոցս,

Եջ և առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Քահ. Յամենայն ժամու աղաչանք
իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ
արն գլիս, Տէր, և յօտարէն պահեա
ղծառայս քո, մարդասէր Տէր:
Աբէ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք, ընկալ կեցն և ողոր-
մեան:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Մեծի պաւսցն

Ի Յովնանու Մանդակունոյ ասացեալ

(Ա. Գ. Գ.) Միաբան ամենեքեան գո-

հացարուք զմարդասիրէն Աստու-
ծոյ և զՓրկչէն մերմէ Յիսուսէ
Քրիստոսէ, որ ազատեաց զազգս
մարդկան ի դատապարտութենէ
անիծիցն և երարձ զմեզս աշխարհի
ի ժամուս յայսմիկ խաչիւն իւրով,
և շնորհեաց առատապէս զսար-
գեա Հոգւոյն սրբոյ երանելի առա-
քելոցն: Խնդրեսցուք հաւատով, զի
զմեզ զամենեւեան արասցէ հա-
ղորդս մեծամեծաց և աստուածա-
յին բարեացն այնոցիկ անօթիւք
և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբ-
բոց; որք աստ և ընդ ամենայն
տիեզերս: Որպէս զի անարատ վա-
րուք և ճշմարիտ առաքինութեամբ
կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ
աշխարհիս, մասն և վիճակ ժա-
ռանգութեան ընկալցուք ընդ ա-
մենայն սուրբս նորա զբնակու-

թիւն յաւիտեանական և երկնային
խորանացն: Ձոր խոստացաւ սի-
րելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած
Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր, կեցն
և ողորմեա: Զժամս և զառաջիկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել,
հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:
Զհրեշտակ խաղաղութեան: Զքա-
ւութիւն և: Զսրբոյ խաչին: Եւ ևս
միաբան: Զանձինս մեր: Ողորմեաց
մեզ, Տէր Աստուած մեր:

Ա. Ղ. Օ Թ Ք

(Աշխ.) Որ ի քրովբէական և յան-
պատում հանդուցեալ ես յաթոռ,
և այցելու ես միշտ արարածոց
բոց: Որ և ի ժամուս յայսմիկ հե-
ղեր յիրանելի առաքեալսն զշնորհս
Հոգւոյդ սրբոյ: Դու, Տէր, յառա-

Չիկայ ժամուս և յաւէտ մինչև
ի կենցաղոյս աւարտումն, տալա-
ւորեալ միացն զմեզ ընդ ամենայն
բարեգործութեան յորդորմունս և
խոստացելոց բարեացդ հաղորդս
լինիլ զմեզ արժանի արն, Տէր մեր
և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս: Որ ես
օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ
Հոգւոյդ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս,
Բանդ Աստուած էակից Հօր, և
արարչակից սուրբ Հոգւոյդ: Որ և
զնախաստեղծին պատուիրանա-
զանցութիւն պտղոյն ճաշակման,
նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո ի
ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ ի

կենդանութիւն փոխեցեր և զա-
նօրէնութիւնս մեր ի նմա բեկե-
ւալ, կեանք տնապական և նորո-
գումն կենաց յուսացելոց ի քեզ
խոստացար: Որոց մասնաւորիլ և
զմեզ արժանի արն, Տէր մեր և
Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, որ ես
օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ
Հոգւոյդ, այժմ և:

Ս ա ղ մ ո ս

(Աշւի.) Տէր Աստուած օրհնեալ,
օրհնեալ Տէր զօրհանապաղ:

Աստուած մեր, Աստուած կե-
նաբար, և նա փրկեսցէ զմեզ:

Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհ-
նեալ Տէր զօրհանապաղ. առաջ-
նորդեսցէ մեզ Աստուած Փրկիչ
մեր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշուհ.) Խնդրեսցուք հաւատով ի Տեառնէ վասն ճանապարհորդաց հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ ցամաք զնասցեն, որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ և տարեալ հասուցէ յիւրաքանչիւր տեղիս Տէր Աստուած մեր: Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան, որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղաղութեամբ հասանիլ ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցն և ողորմեա:

Ա Ղ Յ Թ Ք

(Աշուհ.) Առաջնորդեա մեզ, Տէր Աստուած մեր, և ուսն մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արգարութեամբ. պահեա ի խաղաղութեան զկեանս մեր, և զգնացս ի հաճոյս քո: Ժամանեցն զհոգեւոր և զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտեանական ի կեանսդ: Շնորհօք միածնի քո Տեառնդ մերոյ և Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ հանդերձ կենդանաբար և ազատիչ սուրբ Հոգւովդ. այժմ և:

Ի Սարկաւազ վարդապետէն առացեալ

Յիշեան Տէր զՊաշտօնեայս քո,
զԾնողսն մեր, զՎարդապետս, զՆդ-
բարս, զԸնկերս, զԿերակրիչս, զՈւխ-
տաւորս, զՃանապարհորդս, զՀան-
գուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոս-
տովանողս, զԱպաշխարողս, զԳե-
րիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշ-
խանս, զԶաբարբարս, զԲարերարս,
զԹշնամիս, զԱտեկիս: Նւ որք
պաշտօնիրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեան Տէր և ողորմեան:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Քարերար և բազումողորմ Աս-
տուած, քո անմոռաց գիտութեամբդ
և անբաւ մարդասիրութեամբդ,

յիշեան զամենայն հաւատացեալս ի
քեզ և ողորմեան ամենեցուն: Օգ-
նեան և փրկեան յիւրաքանչիւր վը-
տանգից և ի փորձութեանց: Ար-
ժանաւորեան գոհութեամբ փառա-
ւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն:

Մաղմուս Ի. Բ.

(Ա. - Գ. .)

Փ. Խ. Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ
ինչ ոչ պակասեցի:

Ի վայրի դաւարւոյ անդ բնակե-
ցոյց զիս և առ ջուրս հանդատեան
սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս և
առաջնորդեաց ինձ ի հանապարհս

արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և զնայից ես ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ի չտրէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես:

Յուպ քո և դաւադան՝ նոքա մխիթարեացեն զիս:

Պատրաստ արարեր տաղի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւզով զգլուխ իմ, բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս և կենաց իմոց, բնակիլ ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

(ձեմբ.) Յոյց ինձ հանապարհ յոր և զնայից, զի առ քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց, Տէր, զի զքեզ աօլաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեացէ ինձ յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո, Տէր, ևկեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛, Աստուած, զթշնամիս իմ և կորս՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա. 7.) Նւ ևս խաղաղութեան
զՏէր աղաչեսցնւք:

Պոռաբանելով աղաչեսցուք զբա-
րերար Հոգին Աստուած, և խնդ-
րեսցուք զոգորմութիւն ի նմանէ,
զի անցուցէ ի մէնջ զցասումն
սլատունասի յանցանաց մերոց բա-
րերարութեամբն իւրով, ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր կիցն և
ողորմեան:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. 2.) Խաղաղութեամբ քով, Հո-
գիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ, որ
ի վեր է քան զամենայն միտս և
զխորհուրդս, մխիթարեան զանձինս
ծառայից քոց, ընդունելով զաղա-

չանս մեր: Անցն ի մէնջ զցասումն
սլատունասի յանցանաց մերոց բա-
րերարութեամբ քով: Ներեան և
լնւր միզ, քաւեան և թոզ զմեզս
մեր: Արժանաւորեան զոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ
Որդւոյն միածնի. այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ևս:

ԿԱՐԴԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ եւ ի յէմս

Չարհարանաց եւ խաչկուրեանց

Որդւոյն Աստուծոյ

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս

Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած
ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(Ս. ագգ.) ՊՂՈՐՄԵՍ՝ ինչ, Աս-

տուան, ըստ մեծի ողորմութեան

քում, ըստ բազում գթութեան
քում քաւեան զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուսն զիս յանօրէնու-
թեանէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ
արան զիս:

Չանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
զիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղաց, Տէր, և չար
առաջի քո արարի:

Որպէս արգար եղիցիս ի բանս
քո և յաղթեցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ և ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէր, զճշմարտութիւն սի-
րեցեր, զանյայտս և զծածկեալս
իմաստութեամբ քով յայտնեցեր
ինձ:

Յողեան յիս մշտեալ և սուրբ

եղէց: Լուսն և քան զձիւն սպիտակ
եղէց:

Լսելի արան ինձ, Տէր, զցնծու-
թիւն և զուրախութիւն, և ցնծաս-
ցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձն զերեսս քո ի մեղաց ի-
մոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս
իմ քաւեան յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս,
Առտուած, և հոգի ուղիղ նորոգեան
ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերե-
սաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի
հաներ յինէն:

Տճւր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան և հոգեով պետութեան քո
հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ
զարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ. ցըն-
ծասցէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր, եթէ զշթունս իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս
քո:

Թէ կամեցեալ էիր, սլատարագս
մատուցանէար, բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ Աստուած ոչ աւհամարհէ:

Բարի արա՛, Տէր, կամօք քոյք
Սիօնի և շինեսցին պարիսպքն Ե-
րուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ սլատա-
րագս արդարութեան, յորժամ ուխ-
տից պատարագս հանցին ի սեղան
քո զուարակս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ե Ր Գ.

Վեցերորդի ժամուռն

(Աւշակ.) Խաւարեցաւ լոյսն արե-
ւուն,

Ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն,

Ծանոյց թէ լոյսն արարչական

Նսեմացոյց զլոյսն եղական.

Կախեալ զքեզ մերկ ի խաչին,

Քօղով ստուերաւն ծածկէին.

Հերքեան ի մէնջ զծանրութիւն

Շրջող դիւին միջօրէի:

Ձանձրութեան մարտ այսոյն չարի,
 Որ յայսմ ժամուս պատերազմի՝
 Ղօղեալ յողոց մեր հերքեսցի,
 Քո նշանաւ սրբոյ խաչին,
 Ճշմարտութեան քո ճառագայթ
 Ձառ ի յերկնից անկեալ փայլակն
 Մերժեալ ի մէնջ հալածեսցէ
 Եւ զմեզ լուսով քո վառեսցէ:

Յայս միջօրեայ տուրնջեան ժամուս՝
 Վայելչական աչաց մարմնոյս,
 Նետիւք զաղտնեաց մի խոցիցուք,
 Ի խաւարէն որ ի ծածուկ.
 Շուրջանակի բանակեսցին
 Ձմեօք բանակք հրեշտակաց,
 Որք պարակից մեզ լինելով,
 Զքեզ ընդ Հօր փառատրելով:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քա՜հ. Յամենայն ժամուս աղաչանք
 Իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ
 արա՛ զիս, Տէր, և յօտարէն պահեմ
 զծառայս քո, մարդասէր Տէր:
 Սա՜հ. եւ ևս խաղաղութեան զՏէր
 աղաչեսցուք:

Քա՜հ. Օրհնութիւն և փառք Հօր և
 Որդւոյ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Մեծի պահեցն

(Աչա՛հ.) Արթուն մտօք և անդրօս
 խորհրդով կացցուք միաբան յա-
 ղօթս առաջի Տեառն մերոյ և
 Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Հա-

ւատով խնդրեսցուք ի նմանէ ըզհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց, որ եկեալ լանակեսցէ շուրջ զմեօք և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի որ թըռչի ի տուէ, յիրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ գիւին ի հասարակ աւուր: Յորմէ զգութեամբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն ողբոց, չնորհեսցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ առաքինութեամբ ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ և ի փառս կենդանացոցիչ անուան իւրոյ: Յոյս հաղորդութեան ընկալցուք ի յայտնութեան միածնի Որդւոյն Աստուծոյ, կերպարանակից առնել ըզմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ

նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոց: Վասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կիցն և ողորմեա:

ԶԺամս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ խնդրեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան: Զքաւութիւն և: Զսրբոյ խաչին: Եւ ևս միաբան: Զանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

(Ա. ա. Ժ.) Զգեցն մեզ, Տէր Աստուած մեր, զէն արդարութեան, զօրաւոր և յաղթող լինիլ ընդդէմ սատանայական պոտերագմաց, և

ղամենայն հրեղէն նետս նորա շիջուցանելով՝ անկասկած լիցուք յիւրաց խաւարային գնացից ի գայթակղութենէ զիւին ի հասարակ աւուր: Եւ զգաստացեալք վայելչական տուրնջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք ի փրկութիւն անձանց մերոց, ի պատիւ և ի փառս սրբոյ Նրբորդութեանդ. այժմ և միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրաղեսցուք:

Երկնաւոր խաղաղութեամբդ քով պարսպեալ պահանս գանձինս մեր, Տէր զօրութեանց: Վասն զի դու ես Աստուած խաղաղութեան և բաց ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք և զանուն քս ամենազօր կարգամբ յօգնականութիւն անձանց մերոց:

Նայեան յերկրաղագութիւնս մեր և ուսն մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան: Եւ գոհութեամբ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և:

Ս ա ղ մ ո ս .

(Ս. Գ. Գ.) Տէր, մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո, Տէր, զի աղքատացաք յոյժ:

Օգնեան մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր, վասն փառաց անուան քո:

Տէր, փրկեան զմեզ և քաւեան զմեզս մեր վասն անուան քո:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աւագ.) Վասն հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց աղաչեսցուք ըզփրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում և բժշկեսցէ զախտս և ըզհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց և կատարեալ առողջութեամբ հասուցէ զամենեսեան ի մշտնջինաւոր և յանախտ կեանս: Որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան, միածին Որդին Աստուծոյ, Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցն և ողորմես:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշուհ.) Պարտեան զցաւս և բըժշկեան զհիւանդութիւնս ի Ժողովրդենէ քումմէ, Տէր Աստուած մեր, և շնորհեան ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութեան մերոյ: Դու ես կեանք մեր և փրկութիւն, բարերար և բազումողորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ զմեզս և մերթիւ զախտս և զհիւանդութիւնս ի մէնջ, որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց: Պարգեիչդ բարեաց, պարգևեան զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց

քոց, ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից,
յորոց հանապազ փառաւորեալ զո-
վի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ.
այժմ և միշտ և:

Յիշեան, Տէր, զՊաշտօնեայս: Բա-
րերար և բազումօղորմ Աստուած:
(Տե՛ս յերես 518:)

Սաղմոս՝ Խ.

(Սաղմոս 134.) Երանի որ խորհի զաղ-
քատն և զոնանկն, յաւուր չարի
փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ.
Երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի
և ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշ-
նամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ի մահի՞նս
ցաւոց իւրոց, զամենայն անկո-
ղինս նորա դարձուցանէ ի հի-
ւանդութենէ նորա:

Նա ասացի, Տէր, ողորմեան ինձ.
բժշկեան զանձն իմ, ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն
բարձրելոյն, բնդ հովանեաւ Աս-
տուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասացէ Տեառն բնդունող իմ ես
դու, ապաւէն իմ Աստուած և ես
յուսամ ի նա:

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ
որսողին և ի բանիցն ի խռովու-
թենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզ-
քեզ և ի հովանի թևոց նորա յու-
սացիւս:

Որպէս գէն շուրջ եղիցի զքե
հշմարտութիւն նորա:

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի և ո՛չ ի նեւեմ, որ թռչի ի տունէ:

Յիրէ, որ շրջի ի խաւարի և ի գայթակղութենէ՝ դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քու՛ք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու, Տէր, յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն, զի ո՛չ հասցեն առ քեզ չարք և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկըս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից զընացես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդասցէ առ իս և ես լուայց նմա և առ նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա. 2-1.) Եւ ես խաղաղութեան ըզ-
Տէր աղաչեալ:

Խնդրեացուք հաւատով ի Հօրէ
վասն քաւութեան մեղաց եւ թո-
ղութեան յանցանաց, փրկելոյ ըզ-
մեզ ի վշտաց եւ ի նեղութեանց,
իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմու-
թեան եւ գթութեան Տեառն Աս-
տուծոյ ամենակալին. կեցո՛ւ եւ ո-
ղորմեա՛ւ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. 2-2.) Հայր գթութեանց եւ Աս-
տուած ամենայն մխիթարութեանց,
որ մխիթարես զմեզ յամենայն նե-
ղութեան մերում, լուր եւ այժմ
Հայնի պաղատանաց ծառայից քոց,

ընդունելով զաղաչանս մեր: Անցո՛
ի մէնջ զցասումն պատուհասի
յանցանաց մերոց բարերարութեամբ
քով: Ներեա՛ւ եւ լուր մեզ, քաւեա՛ւ
եւ թո՛ղ զմեզս մեր, արժանաւորեա
զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այ-
ժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕՐԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԻՆՆԵՐՈՐԳ ԺԱՄՈՒՆ

ԻՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒՆՈՅ

Այլ եւ մահուանն՝ եւ բանական
հոգւոյն աւանդման

Օրհնեալ Տէր Մեր Յիսուս Գրիս-
տու. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած
ճշմարիտ. Ամէն:

Սաղմոս Ծ.

(Ա. Ե. Գ. Դ.) ՈՂՈՐՄԵՍ՝ ինչ, Աս-
տուած, ըստ մեծի ողորմութեան

քում, ըստ ըստ զ[թու]թեան
քում քաւեան զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուան զիս յանօրէնութեանէ իմմէ և ի մեղաց իմոց սուրբ արան զիս:

Ձանօրէնութիւնս իմ եւ ինձէն զիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ եւն յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղաց, Տէր, և չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո և յաղթեսցես ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Գու, Տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յորեան յիս մշտկաւ և սուրբ

եղէց. լուան և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արան ինձ, Տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձն զերեսս քո ի մեղաց իմոց, և զամենայն զանօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեան ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս, Տէր, յերեսաց քոց և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

Տնւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պետութեան քո հաստատեան զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո և ամբարիշտք առ քեզ զարձցին:

Փրկեան զիս յարենէ, Աստուած,
Աստուած փրկութեան իմոյ. ցըն-
ծասցէ լեզու իմ յարդարութեան
քում:

Տէր, եթէ զշթունս իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս
քո:

Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս
մատուցանէաք, բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խո-
նարհ Աստուած ոչ արհամարհէ:

Բարի արան, Տէր, կամօք քոյք
Սիօնի և շինեսցին պարիսպքն Ե-
րուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութեան, յորժամ ուր-
տից պատարագս հանցեն ի սեղան
քո զուարակս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ե Ր Գ

ԻճՆԵՐՈՂԻ ԺԱՄՈՒՆ

(Ա. ա. Գ.) Չարչարակցեալ քեզ
տիւ լուսոյ

Երեք ժամու խաւարելոյ,
Պայծառացեալ յիններորդին,
Ի տիպ լրման մահու ստուերին,
Չահդ լուսոյ մեծապայծառ,
Աւանդեցեր զՀոգիդ առ Հայր,
Ռահիւ կցորդ քեզ ի յերկինս,
Զմեզ ուղղեան հոգւով քոյլին:

Սանդարամետք սաբսեցին,
 Զկապեալ հողիսն արձակեցին,
 Վէմք ի վիմէդ պատառեցան,
 Ի տապանաց մեռեալք յարեան,
 Տարերք երկրի տառանէին
 Նւ աշխարհի սիւնք դողային,
 Բամեալքս առ քեզ պաղատեցուք,
 Զի ընդ արգարսն դասիցուք:
 Յուցեր յայնժամ սքանչելիս
 Նւ այժմ մեզ ողորմեցիս,
 Իբլծեալ բնութիւնս քե ողջացաւ,
 Շնորհեաւ և մեզ լինիլ անցաւ,
 Փոխան մահու քս կենարար,
 Կեցո՛ւ գմեզ, Տէր բարերար,
 Քեզ պաղատիմք ըստ աւագակին,
 Յիշեա՛ւ գմեզ յօրն ահագին:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ
 այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ աբա
 դիս, Տէր, և յօտաբէն պահեա՛ւ ըզ-
 ծառայս քո, մարդասէր Տէր:

Նւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
 ղաչեցո՛ւք, ընկալ կեցո՛ւ և ողոր-
 մեա՛ւ:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և
 Որդւոյ և Հօգւոյն սրբոյ. այժմ և
 միշտ և յաւիտեանս:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Մեծի պստոցն

(Ս.-առ.) Սուրբ սրաիւ և հաս-
 տատուն հաւատով կացցուք յա-

ղօթն առաջի Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, յիշելով Գմեծամեծս նորա զանչալի շնորհս, զհամբերութիւն կենսատու խաչին և զհեղումն աղատեցուցիչ արեան նորա և զսոցին նմանս, որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա: Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ ածելով, սրբեացուք ի մեղաց զխորհուրդս, զբանս և զգործս մեր. կատարեացուք զսրբութիւն անձանց մերոց անիւն Աստուծոյ: Մի յապաղիցուք խոստովան լինիլ նմա զմեզս մեր և խնդրել զթողութիւն մեղաց մերոց, զի մի կորիցուք անապաշխար զյաւիտենական կորուստն: Այլ մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեացուք զբարիս ի կեանս յայտոսիկ, օրինակ վարուց

մերոց ունելով զամենայն սուրբս և զյաղթող նահատակսն, որք միանգամ ի սկզբանէ հաճոյ եղեն Տեառն և Փրկչին բոլորեցունց: Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբն շնորհեացէ մեզ մարդասէրն Աստուած զհաճոյսն իւր և զօգուան մեր խորհիլ միշտ և առնել և անպատում պարգեացն հաղորդս գտանիլ: Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Աստուած մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել: Զհրեշտակ խաղաղութեան սլա: Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցա: Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութ: Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ: Զանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ Տէր:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշուհ.) Տէր պօրութեանց, որ կամաւոր մահուամբ քով ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ ի մեռելութենէ մեղաց մերոց և բեւեռեցիր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին, և չնորհեցեր ազատութիւն ազգի մարդկան ի ծառայութենէ ապականութեան յազատութիւն փառաց հեղմամբ արեան քո սրբոյ: Բնիսլ և այժմ զաղաչանս մեր և յաջողեան մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարութեամբ կալ յայսմ աշխարհիս և արժանաւոր լինիլ յաւիտեանական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո: Սև գահանա-

լով փառաւորիկ զքեզ ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկրպագեսցուք.

Քաղսմոյսում Աստուծոյ և հաստատիչ խաղաղութեան, հաստատեան զանձինս մեր քոյով խաղաղութեամբդ, որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի դամենայն արարածս քո ուղիղ հրամանաւդ մատակարարիլով, վասն զի այդ իսկ է կամք քո, խաղաղական և հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս և սպասել արթուն մտօք յայտնութեան միածնիդ Աստուծոյ և Փրկչիդ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ ամսովք ընդ առաջ Տեառն յօդս. զուարթեալ կացցուք յաջմէ

քումմէ՛ ընդ սուրբս և ընդ սիրե-
լիս անուանդ քո սրբոյ և ժառան-
գեսցուք զպատրաստաւն ի սկըզ-
բանէ աշխարհի սրբոց քոց զար-
քայութիւնդ և ընդ նոսին գոհա-
նալով վառաւորեսցուք զքեզ ընդ
Հօր և ամենաօրբոյ Հոգւոյդ. այ-
ժըմ և։

ՍԱՂՄՈՍ

(Ս. Զ. Լ. Գ.) Տէր, մի՛ մատներ զմեզ
իսպառ վասն անուանդ քում սրբ-
բոյ, մի՛ ցրեք զուխտս քո և մի՛
ի բացեայ առնեք զողորմութիւնս
քո ի մէնջ։

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո,
Իսահակայ ծառայի քո և Իսրայէլի
սրբոյ քո։

Տէր, մի՛ մատներ զմեզ իսպառ

վասն անուան քո սրբոյ, մի՛ ցրեք
զուխտս քո, և մի՛ ի բացեայ առ-
նեք զողորմութիւնս քո ի մէնջ։

Ն Բ Գ.

Տ Ե Ա Ռ Ն Ն Ե Ր Ս Ւ Ս Ւ

ԲԶ.

(Ա. Զ. Լ. Գ.) Նահապետին Աբրահամու
Հայցմամբ ընկալ, Տէր, զաղաչանս։
Ն. Ժառային քում Սահակայ
Խնդրուածովքն ի մեզ զթմ։
Բենատեսին Իսրայէլի։
Սիրով սրբոյն ի մեզ խնայեան։
Նրեքսրբեան երիւք սոցին։
Սրբեան զհոգի, զմիտս և զմարմինս։

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ա.շ.է.) Աղաչեացուք զկենսատու
Փրկիչն մեր Քրիստոս, որ կամա-
ւոր խաչելութեամբն իւրով դա-
րարածս փրկեաց և հեղմամբ ա-
րեան իւրոյ զթողութիւն շնորհեաց
յուսացելոց իւրոց. ամենակալ Տէր
Աստուած մեր, կեցն և ողորմիս:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա.ա.է.) Անկեալ առաջիք, բա-
րերար և բազումողորմ Աստուած,
աղաչեմք ամենայն սրտիւք մե-
րովք և խնդրեմք զգթութիւն ի
քէն, որպէս խոստացար ծառայից
քոց և ասացեր, զամենայն զոր
ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն

Արդւոյ ի Հօրէ տացի ձեզ: Շնոր-
հեան և այժմ հաւատացելոցս ի քեզ
և կատարեան ի բարի զխնդրուածս
մեր, զի ի քեզ եմք ապաւինեալ և
քո առատ ողորմութեամբդ մխի-
թարեան զմեզ ի կեանս յայտասիկ
և առաջնորդեալ հասն յանձառ-
եղինից արքայութիւնդ, ի վառա-
բանութիւն և ի պատիւ ամենա-
սուրբ Ներսիսեանդ. այժմ և:

Յիշեան Տէր զպաշտօնեայս քո:
Բարերար և բազումողորմ Աս-
տուած: (Տես յերես 472):

Սաղմոս ձԺԳ.

(Ա.ա.է.) Սիրեցի, զի լուիցէ
Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խո-

Նարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և
ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա:

Շրջեցան զինև երկունք մահու
և վիշտք դժոխոց գտին զիս:

Զնեղութիւն և զանձկութիւն
գտի, և զանուն Տեառն կարգացի:

Ո՛ր Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ. ո-
ղորմած Աստուած մեր սղորմի և
պահէ զտղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ և Տէր կեցոյց
զիս. դա՛րձ անձն իմ ի հանգիստ
քո, զի Տէր օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ.
զաչս իմ յարտաբուաց և զոտս իմ
ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց
առաջի Տեառն յերկրին կենդա-
նեաց:

(Սղմ. ձԺԵ.) Հաւատացի զոր և
խօսեցայ և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում,
թէ ամենայն մարդ սուտ է:

Զի՛նչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց
և զանուն Տեառն կարգացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տայ առա-
ջի ամենայն ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն
մահ սրբոց իւրոց. ո՛ր, Տէր, ես ծա-
ռայ քո եմ. ծառայ և որդի աղախ-
նոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մա-
տուցից պատարագ օրհնութեան
և զանուն Տեառն կարգացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առա-
ջի ամենայն ժողովրդեան նորա.

ի գաւիթս տան Տեառն և ի մէջ
քո, Երուսաղէմ:

(Սղմ. ձԺԶ.) Օրհնեցէք զՏէր ամենայն աղինք. գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք:

Զօրասցի ողորմութիւն նորա ի վերայ մեր. և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

ՅԱՐԸԿԱՆՔ

Հանգսեան Տէրունեաց և

Մարտիրոսաց

ԸՍՏ ՈՒԹ ԶԱՅՆԻՑ

Ա.Զ.

(Ա. առ 4.) Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո, Տէր, պատուեցեր

ըզմեզ, ընկալ և այժմ զնընջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում ողորմութեան: Որ շընորհօք սուրբ Հոգւոյն լուսաւորեցեր, յիշատակի իւրեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարգասէր, ըստ մեծի: Որք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան քո Տէր, հանգսն զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո, Քրիստոս Աստուած, քանզի զինք սուրբ արեան քո են: Միայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր և միշտ կոյս և իմանալի լոյս, ծնող արարչին մերոյ անդադար բարեբանեայուք:

Ա.Լ.

(Ա. առ 4.) Արարիչ Աստուած և ստեղծիչ ազգի մարդկան, մի ան-

տեսա առնելը զննջեցեալսն մեր,
այլ հանգձ գհոգիս նոցա ընդ սուր-
բըս քո: Ողորդ միածին, յարու-
թիւն տիեզերաց, մի անտեսա առ-
նել: Հոգիդ ճշմարիտ, մխիթարիչ
սգաւորաց, մի անտեսա առնել:
Հոգւոյն զքե հովանացեալ միայն
սրբուհի, ծնար զբանն Աստուած
զանճառելոյ Հօր ծնունդ և յայտ-
նեցաւ միութիւն Երրորդութեանն:

ԲԶ.

(Առաջ.) Ողորդ ևս և Բանդ Աս-
տուած, հաւասարակից ընդ Հօր
յէութեան, առ քեզ կարդամք, մար-
դասէր, հանգձ գհոգիս ննջեցելոց
մեր ընդ սուրբս քո: Ողորդ
թեանց ևս տուող, Աստուած, թող
զմեզս մեր ննջեցելոցն, կարճ յա-

մենայնի և հզօր. ողորմած: Ող-
լուսատու ևս տիեզերաց, Քրիս-
տոս Աստուած, լուսաւորեա և ըզ-
մեր զննջեցեալսն լուսով երանա-
ւէտ զուարթնոցն. ողորմած: Յոյս
մեր և ապաւէն մայր Տեառն և
կոյս սուրբ, որ հուր աստուածութեան
ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ
զորովայն, բարեխօսեա առ Տէր
վասն մերոյ փրկութեան:

ԲԷ.

(Առաջ.) Ողորդ ևս և Բանդ Աս-
տուած, հաւասարակից ընդ Հօր
յէութեան, առ քեզ կարդամք, մար-
դասէր, հանգձ գհոգիս ննջեցելոց
մեր ընդ սուրբս քո: Ողորդ
թեանց ևս տուող, Աստուած, թող
զմեզս մեր ննջեցելոցն, կարճ յա-

ուեր գլխանցանսն Աղամայ, մերով
բնութեամբ բարձեր ի վերայ խա-
չին անարատ ձեռօք. հանգո: Որ
լուծեր զիշխանութիւն մահու, կա-
մաւորական մահուամբ քո, Յրիս-
տոս, բանաւորաց զաղաչանս առա-
ջի քո հեղեալ մաղթեմք. հանգո:
Տիրուհի անարատ մայր Տեառն և
կոչս Մարիամ, քրովբէական աթոռ
զքեզ տեսաք ի յերկրի, բարեխո-
սեան առ Տէր վասն մերոյ փրկ-
կութեան:

Պ.Զ.

(Ս. Գ. Գ.) Հայր բարեգութ, որ
գլթացար ի յազգս որդւոց մարդ-
կան, առաքեցեր զմիածինդ ի փրկ-
կութիւն, յիշեան զհոգիս ննչեցե-

լոց մերոց. և հանգս ընդ սուրբս
քո: Որդիդ միածին, որ յարեալդ
ի մեռելոց, ի միւսանգամ զալըս-
տեանն քո յարութիւն մեզ խոս-
տացար. յիշեան: Հոգիդ ճշմարիտ,
մխիթարիչ սղաւորաց, աղաչանօք
սուրբ Աստուածածնին և ամենայն
քոց սրբոց, յիշեան: Ի բարեխոսու-
թիւն փութացիր մեզ, սուրբ Աս-
տուածածին, առ ի փրկել զժողո-
վուրդս ի մեղաց և յաղականու-
թեանէ:

Պ.Է.

(Ս. Գ. Գ.) Յանսկզբնական ծոցոյ
Հօր խոնարհեալ բանդ մարմնա-
ցար ի կուսէն վասն փրկութեան
մերոյ. աղաչեմք դէեզ. զննչեցեալ-
սըն մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով,

յիշեան Տէր, յորժամ դաս թաղաւորութեամբդ քո:

Անոխակալ քաղցրութեամբ, Որդի՛ Աստուծոյ, հաճեցար բառնալ զմեզս աշխարհի քո խաչելութեամբըն. աղաւ: Կամաւորական մահումբ քո լուծեր զերկունս մահու, և արժանի արարեր թողութեան յանցանաց քաւիչ քո արեամբ. աղաւ: Որ փոխտնակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն առեր, իջանելով ի դժոխս փրկեցեր ի մեղսապէր բանտէն զգերեալսն, աղաւ: Բարեբանեմք զանչափ քո ըզմարդասիրութիւնդ, որ երեքօրեայ յարուցեալ զկենդանութիւն պարգևեցեր աշխարհի. աղաւ: Մաքուր և անբիծ կոյս յետ ծննդեան, որ մարմնով ծնար զարձակելն ի կապից մահու, բարեխօս լեր վասն

անձանց մերոց, փրկել ի սպառնալեաց գեհնոյն:

ԴԶ.

(Ա.-աւ.) Յորժամ հարկանի փող զալստեան քո, Տէր, յայնժամ զարհուրեալ դողան արարածք ի յահէ քումմէ. աղաւ: Զքեզ Փրկիչ, հանդս և զմեր զննջեցեալսն ընդ սուրբս քո, որ միայնդ ևս բազումողորմ: Յահաբեկ լուսոյ ծագման քո, Տէր, ցնծան դասք առաքիներացն ի վերայ լուսեղէն ամսոյն. աղաւ: Անոխակալ բազմագութ, ողորմած Տէր, մի՛ անտես առներ զմեղուցեալքս յահագին աւուրն, որ մի՛ Որ իջեր ի յերկնից և մարմնացար ի սուրբ կուսէն, անձառելի քոյին ծննդեամբդ և զիս մի՛

անտես առնէր, այլ պահեալ պատահական և սուրբ լնայիւ քո:

ՊԵՆ.

(Ա-աշ.) Որ թագաւորդ ես յաւիտենից, Քրիստոս Սատուած, ընկալ զծառայս քո ի բարի և չնորհեալ ի յաջակողմեան քում զասիլ: Որ ունիս իշխանութիւն մահու և կենաց, հանգստի զհոգիս քոց ծառայից. և չնոր: Յորժամ կարգի աթոռ տէրութեանդ քո և հառտառի ատեան դատաստանին, յայնժամ խնայեալ ի ծառայս քո. և չնոր: Ամենօրհնեալ աստուածամայր Մարիամ, քերովբէական աթոռ արարչին մերոյ տնօրէնութեան, զոր երանեն ամենայն ազգիք հանապուղ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Սատուած, արա հանգիստ և ողորմութիւն, և մեզ մեղաւորացս չնորհեալ զթողութիւն յանցանաց:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Եւ ևս խաղաղութեան զՏՐ աղաչեսցուք:

(Աշաշ.) Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարօն դասեսցէ, և զմեզ կեցուցէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Սատուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Տէր սղորմեան, Տէր սղորմեան,
Տէր սղորմեան: -

Ա. Ղ. Ս. Թ. Ք.

Յարուես մեծի պահոց «Քրիստոս Որդին»
Աւագ երիցու դասուն է:

(Աշտհ.) Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ և բարեգութ, գլխ քո արարչական սիրովդ ի հողիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեան յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արան արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացն ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց:

Եւ քեզ վայելէ վառք, իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և: Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Մ. Ա. Ղ. Թ. Ա. Ն. Ք.

Զաաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց, մեր մեղացն և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեացէ, ի չարեաց վրկեսցէ, ի մեղաց պահեացէ, և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ թաղաւորութիւնն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ սրբոյ. այժմ

և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
Ամէն:

ՓԼՄԸՄՈՒՏՔ

Հոս կարգի աւուրց պահոց եւ
սօճից տեւումականաց եւ ամե-
նայն սրբոց ԲԾ. ՊԾ. ՆԾ.
պահոց

(Աշուհ.) Որ ի Հօրէ առաքեցար,
Փրկիչ, և մարմնացար ի սրբոյ կու-
սէն, որ վասն մեր ի յերկնից իջեր
և լուսաւորեցեր զտիեզերս: Զխա-
ղաղութիւն քո տոնր մեզ, Տէր, որ
խաղաղութեանց ես թագաւոր, ըզ-
խաղաղութիւն և զօղորմութիւն,
որ յամենայնի ես կարող մարդա-
սէր:

ՊԾ. ՈՒՐ.

(Աշուհ.) Որ ըստ ամենայն միտս ան-
ցանեա, զխաղաղութիւն քո, Աս-
տուած, տոնր մեզ հանապազ, զքեզ
աղաչեմք:

Երևակէ.

(Աշուհ.) Միածին Ուրի և բանդ Աս-
տուած և անմահ էութիւն, որ
յանձն առեր մարմնանալ ի սրբ-
բունւոյ Աստուածածնէն և միշտ
կուսէն. անխոփոխելիդ մարդ և զ-
եալ խաչեցար, Քրիստոս Աստուած
մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր,
մինդ ի սրբոյ Ներդրութենէն փա-
ռաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգ-
ւոյն, կեցո՞ւ զմեզ:

ԾՆՆՈՒԹԱՆ ԷԼ Աստուածածնի

ԸՍՏ ՅՈՒՅԱԿԻ ՏՕՆԱՅՈՒՅԻՆ

Աստուածածին անհարսնացեալ,
զԲանն անսկիզբն յղացար և զԱ-
ստուած անխմանալի ծնար, զանպա-
րագրելին ի գիրկս քո բարձեր,
նմա անղաղար բարեխօսեան վրան
անձանց մերոց:

ԾՆՆՈՒԹԱՆ

Աստուածածին, զքեզ խոստո-
վանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղ-
ղափառաց. քանզի, ուր քերովբէքն
բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք
և վեցթեան սերովբէքն նայիլ ոչ
իշխէին, կրեցեր անսերմնապէս զա-
նապականութն ի յարգանդի քում

որպէս աղախին զՏէր և ծնար որ-
պէս զմարդ զԱստուածն բոլորից
զմարմնացեալն առ ի քէն զանճառ
զԲանն ի փրկութիւն աշխարհի և
կեանք անձանց մերոց:

ԾՆՆՈՒԹԱՆ

Աղաչեմք զքեզ, սուրբ կոյս Մա-
րիամ Աստուածածին, բարձրելոյն
զօրութեամբն հովանաւորեալ և
սուրբ Հոգւոյն եկաւորութեամբն
լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյու-
թեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար
անճառապէս, մարմնացելոյն առ
ի քէն բարեխօսեան կեցուցանել
զանձինս մեր:

ՏԵՂԱՆՈՒՆԴԱՐԱՆՈՒՄ

Ծիրունին այսօր Սիմէօն հոգ-
ւովն գայր ի տաճարն, երևելով

քերովբէիցն վեհագոյն, զի որոց
թեօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին նա-
յիլ ի յահեղ փառացն, սա ի գիրկս
իւր բարձրեալ համբուրէր համար-
ձակապէս և գգուէր որպէս գմա-
նուկ և աղերսելով հայցէր արձա-
կիլ ի խաղաղութիւն:

Տեստերնդառաջի

Անսկզբնական Բանդ Աստուած,
ի վերջին աւուրս յանձն առեր լի-
նիլ մարդ ի կուսէն. և աբարիչդ
յաւիտենից փակեցաւ ընդ ժամա-
նակաւ. սուրբ Տէր սրբութեանց և
անկարօտ մաքրութեանց, եկիր ի
տաճարն քառասնօրեայ, զօրինացն
կատարեցեր զարդարութիւն: Զոր
բարձեալ Սիմէօնի զանպարագըն-
լիդ ի գիրկս իւր հայցէր, որ աբ-

ձակիչդ ես կապիւրց, արձակեա
զիս ի խաղաղութիւն: Ասան որոյ
ընդ ծերունւոյն Սիմէօնի վերագո-
չեմք առ քեզ, Տէր, սուրբ, սուրբ,
սուրբ, Տէր զօրութեանց, լի են
երկինք և երկիր փառօք քովք ի
փրկութիւն մեզ, Քրիստոս Աս-
տուած, փառք քեզ:

Ղազարու յարութեան

Զղազարու ննջումն, որպէս կան-
խագէտ յառաջ ասէիր, որ և ի Բե-
թանիա յառաջէիր, զի յարուսցես
զսիրելին քո: Արդ և մեք գոչելով
ասեմք, օրհնեալ որ դաս ի չարչա-
րանս կամաւ Հօր ի փրկութիւն
անձանց մերոց:

Ղազարու յարուբեան

Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն Ղազարու, աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիլ ասելով՝ Ղազարէ, արի՛ եկ արտաքս: Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքնդ զանմահութեան պարգևսդ ետուր սիրելոյդ և աստուածային ձայնիւդ ի գերեզմանէն կոչեցեր: Վասն որոյ և մանկունք ներայեցուց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւն քո: Ընդ նոսին և միք ասեմք. սոյսաննա, օրհնեալ է գալուստ քո, օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն:

Ծաղկազարդի

Յնձն, Նրբասողեմ, և զարդարեա զառագաստ քո, Սիօն, քանզի ահա թագաւոր քո Քրիստոս նշատեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեղութիւն ցուցանելով, զայ մտանէ յառագաստ քո: Նւ միք աղաղակեմք. սոյսաննա, օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զոգորմութիւն:

Ջասկի

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս ուարդեաց, նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

Յինանց

Ահաւոր և սքանչելի խորհուրդ
փրկութեան մերոյ, որ անսկիզբն
ի Հօրէ անճառարար մարմնացաւ
ի կուսէն, խաչի համբերելով և կա-
մաւոր մահուամբն իւրով զկենդա-
նութեան մեզ պարգևեաց շնորհս:

Յինանց

Քանզի յարեաւ ի միռելոց Քը-
րիստոս Աստուած յաւատենից, ա-
րարիչ և յարութիւն ազդի մարդ-
կան, զոր օրհնեն անդադար զին-
ռորութիւնք հրեշտակաց և ամե-
նայն զուարթունք երկնից: Ընդ
որս գոչելով ասեմք, փառք սոս-
կալի յարութեան քո, Տէր:

Համբարձման

Հիացան վերնական բազմու-
թիւնքն տեսանելով զքեզ ի հրեղէն
կառս բազմեալ՝ սարսեալ առէին.
ո՞վ է սա, որ դիմեալ զայ յնդով-
մայ. և եկեալ մոտնէ փառօք ի
փառս. Տէր. փառք քեզ:

Համբարձման

Որ յանպատոււմ աթոռ նըս-
տիս և յանմարմնոցն վերօրհնիս,
անհասանելի Բանդ Աստուած, ի
յերկրի երեւցար ճշմարիտ մարդ,
դանօրէնութեան կատարեալ զխոր-
հուրդ, խաչի և մահու համբարե-
ցեր. և զհրաշալի զյարութիւնդ քո
ցուցեր հզօր զօրութեամբ, այսօր

համբարձար փառօք ի յերկինս և
 զկուսածին մարմինդ քո հրաշա-
 փառապէս լուսադարեցեր, զոր
 տեսեալ Նսայիաս նախածայնեալ
 ասէր. ո՛վ է սա, որ զիմեալ դայ
 յերկրէ: Հիացեալ պետութեանց
 երկնից զոչէին առ միմեանս. համ-
 բարձէք իշխանք, զգրունս ձեր ի
 վեր, և մտցէ թագաւոր փառաց:
 Արդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և
 հօր, շնորհեա՛ն և մեզ հանդիպիլ
 քեզ ամպովք ի միւսանգամ քո գա-
 լլատեանդ, որ միայնդ ես մարդա-
 սէր:

Հոգւոյ զալսեան

Աստուած դքեզ խոստովանիմք
 զսուրբ Հոգիդ և երկիրսլազանեմք,
 որ ես պատճառ կենդանութեան

եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի,
 որ զագիտութիւն աշակերտացն
 բաղում գիտութեամբ լցեր և ի հրե-
 դէն լեզուս բաժանեալ անճառե-
 լեօք ցուցար նոցա. աղաչեմք, Տէր,
 խնայեա՛ն և կեցո՛ղ զմեզ:

Երկուեսքի

Այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժա-
 նեալ հանդեար յառաքեալսն լու-
 սաւորելով զնոսա, և այժմ աղա-
 չեմք գքեզ, սուրբ Հոգիդ Աստուած,
 որ ես պատճառ կենդանութեան
 եղելոց և խաղաղարար աշխարհի,
 խնայեա՛ն և կեցո՛ղ զմեզ:

Երեւեսքի

Վասն որոյ և մեք զՀոգիդ սուրբ

Աստուած ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ միասնական խոստովանիմք. և հայցեմք մեզ ի վերնաստուգէդ զհոգեւորական խաղաղութիւնդ, Տէր, փառք քեզ:

Վարդավառ

Երևի Տէրդ այսօր աշակերտացն ի Թափօրական լերինն, և աշակերտացդ զարհուրեալք աղաղակէին ասելով. արասցնւք երիս տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, և մի Մովսիսի և մի Նդիայի: Արդ ե մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա՛ ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ի քո միւսանդամ զալստեանդ և կեցն:

Խաչի

Առաջի սլատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատաւարութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի. շնորհեա՛ զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

Էջմիածնի

Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս. որ աղօթիւք և միջնորդութեամբ բաղմաշարչար վկային քո և հօրն մերոյ սրբոյն Գրիգորի լուսաւորչին. մեծաւ փառօք և բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց

իջեր յերկնից ի դաշտն Արարատեան, ի յայցելութիւն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս Հայոց և ի ցուցումն յատկականի սիրոյդ և մեծի սղորմութեանդ, և ոսկեռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց և հալածեցեր զգունդս սանդարամտականաց, ուր և լուսաձև յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զՄայր Աթոռն մեր զսուրբ Էջմիածին և արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ի լինիլ ծընող, դաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս Հայաստանեայց. արդ՝ սլահեա՛ զնա անարատ, հաստատուն և անաղօտ, ի պայծառադարդութիւն եկեղեցեացս մերոց և մանկանցս սոցին՝ մինչև ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառաւորի ամենասուրբ

անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եկեղեցւոյ

Զխաղաղութիւն շնորհեա՛ եկեղեցւոյ քում սրբոյ. զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն ի թշնամեաց սլատերադմէ. և հաստատեն ի մի հաւատ զկաթողիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր և Աստուած, կեցո՛ զմեզ:

Յովհաննու Մկրտչին

Զյառաջընթացութիւն քո և զկարապետութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարծելով, որ ի ձեռն կնոջն զնախաստեղծն ի դրախտէն արտաքս ընկէց: Նա՛ և այժմ զՀերովդելադա անօրէնութեամբ բորբո-

քեալ և բազմեւոցն Հերովդիայ, զկա-
քաւս ոտից աղջկանն հաճոյացոյց,
զի գբոյդ հատցէ զգլուխ, որ դա-
մենեցուն ձեռնադրեցեր զգլուխն
զՔրիստոս: Այլ դու որ յանապա-
տէ բարբառոյ ձայն՝ գոչեա՛ս օրում
ձեռնադրեցեր՝ պարգեւել զխաղա-
ղութիւն և զմեծ զօղորմութիւն:

Սեփաննոսի

Յնծա՛ս այսօր, ցնծա՛ս և զուար-
ճացիր, կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝
յիշատակաւ սրբոյն Ստեփաննոսի
նախավկային Քրիստոսի վկայեցե-
լոյ Հօր: Որ աղօթիւք բանայր զեր-
կինս, զոր փակեաց Ագամ, և հը-
րեշտակակերպ տեսիամբ տեսա-
նէր զկերպարանն Հօր ի կերպի

Ադամայ նստեալ ի յաթոռ փա-
ռայ: Որ զբազմութիւն քարանցն
որպէս զծաղիկս հաւաքելով բոլո-
րէր պսակս փոխանակ փշոցն և
եղեգանն: Եւ զմարտիրոսական ա-
րիւնն իւր խառնէր ընդ փրկա-
կան արեանն Քրիստոսի հոսեցե-
լոյն ի կողէն: Վասնորոյ գերա-
զանցեալ ի փառս առաւել քան
զամենայն սուրբս՝ հայցէ և վստն
մեր ի վերնատուողէն զպարգևս
կենաց անվախճանից և զմեծ զօ-
ղորմութիւն:

Սեփաննոսի

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն
Ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ
սուրբն Ստեփաննոս, վկայ ճշմա-

ըիտ առաքելական քարոզութեան-
ցըն, որ ի վերայ անօրէն քարա-
ձգողացն աղօթէր առ Քրիստոս
Աստուածդ ասելով. մի՛ համարիր
սոցա զայս մեղս: Աբդ՝ ի ձեռն
սորին բարեխօսութեանն շնորհեա՛
մեզ, Տէր, զմեծ քո զողորմութիւնդ:

Լուսաւորչիւն

Յնծայ այսօր, ջնծայ և զուար-
ճանայ եկեղեցի սուրբ, տօնելով
մեծաւ հանդիսիւ գհանրատենչ յի-
շատակս քո, սվ գերազանցեալ ի
հարս սուրբ հայրապետ և լուսա-
ւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ
Գրիգորիոս: Որ քոյով անտանելի
չարչարանօքդ զաշխարհս ամենայն
հիացուցեր: Անօրինակ ճգնութեամբ-
բողդ զհրեղէնան զարմացուցեր, որք

և գունդ գունդ յերկնից ի յերկիր
խոնարհեալ ի տես հանդիսի նա-
հատակութեանդ փութային: Եւ
անհամեմատ համբերութեամբդ ըզ-
գոռողացեալ արքայն իւրական դօ-
րօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր: Եւ
աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զլու-
րացեալ միտս նոցին լուսաւորե-
ցեր և աւետարանին Քրիստոսի
պաշտօնեայս արարեր: Ընդ նմին
և զազկս Հայոց նորոգ հոգեւոր ծը-
նընդեամբ ի լոյս աստուածգիտու-
թեան ածեր: Վասնորոյ և յատ-
կապէս լուսափայլեցար ի մէջ ամենայն սրբոց և զառաքելականն
ընկալար զաթոռ և զպատիւ և
ընդ նոսին պսակեցար ի Քրիստոսէ
Աստուծոյ: Արդ՝ սվ հայր մեր և
լուսաւորիչ հոգւոց մերոց, աղա-
չեմք զքեզ, միաբան ուխտիւք ե-

կեղեցւոյ քո, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քո, յատկապէս բարեխօս իցես առ Քրիստոս Աստուածն մեր, զի գեկեղեցիս և զմնացորդս ժողովրդեան քո պահեսցէ ի խաղաղութեան, փրկելով ի հոգեւոր և ի մարմնաւոր թշնամեաց, զի և մեք միշտ դիշատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս. ամէն:

Լուսաւորչիւն

Պրիզոր սուրբ քահանայապետ, որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս գիւացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զՆորորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ՝ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

Սուսիւր

Սուսքեալք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեւեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միասնական սուրբ երրորդութեանն յորդորեցին երգել զփառս ի յաւիտեանս. ամէն:

Որդւոց Որոհման

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն Սիօնի, հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ, որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտու-

կեղեցւոյ քո, զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քո, յատկապէս բարեխօս իցես առ Քրիստոս Աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և զմնացորդս ժողովրդեան քո պահեսցէ ի խաղաղութեան, վրկելով ի հոգևոր և ի մարմնաւոր թշնամեաց, զի և մեք միշտ գլխատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին յաւիտեանս, ամէն:

Լուսաւորչիւն

Պրիգոր սուրբ քահանայապետ, որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս գիււացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զՆրբորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ՝ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

Առաքելաց

Առաքեալք և վկայք Քրիստոսի Աստուծոյ, ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միասնական սուրբ երրորդութեանն յորդորեցին երգել զփառս ի յաւիտեանս. ամէն:

Որդւոց Որոսման

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն Սիօնի, հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ, որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտու-

Թեանց. և միշտ հայցեն ի Բրիստոսէ զքառութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց: Արդ՝ մաղթանօք սոցա, Տէր, խնայեան ի փրկեալ քո ժողովուրդս, որ միայնդ ես մարդասէր:

Մարգարէից.

Տէր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցիք քո ի վերայ վիմի հաւատոյ և կարգեցեր ի սմա առաքեալս և մարդարէս, հովիւս և վարդապետս, առ ի հաստատութիւն սրբոց և ճգնութեամբ վկայից զթշնամին սորա վանեցեր, ի խաղաղութեան զսա պահան, Աստուած, որպէս մարդասէր:

Հայրապետաց

Ջհայրապետականն զարդարեցեր աթոռ ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ յերկնուստ, ծառայ Բրիստոսի, ով երանելիդ ի հարս սուրբ հայրապետ: Քանզի՝ քո վարդապետութեանդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով և հաւատացելոցս փրկութիւն շնորհելով. վասնորոյ բարեխօսեան առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Թագաւորաց

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին Իսրայէլի եղեկիա յարոյց

Աստուած զՅովսէ, որ զամենայն
կռապաշտութիւնսն ի բաց ընկէց,
որպէս և զբարեպաշտն Կոստան-
դիանոս, որ զԱրիօսի զմոլումն
խափանեաց, և զմեծն Թէոդոս յա-
րոյց աստուածային նախանձուն
վառեալ ընդդէմ այնոցիկ, որք
զսուրբ Հոգին հայհոյէին: Արդ, ո՞վ
աստուածարեալ և ուղղափառ սուրբ
Թագաւոր, աղաչեան զՏէր ի փրկ-
կել զմեզ ի մարդապաշտ հայհո-
յութենէ, զի և մեք տօնեցուք
գլխատակս քո, խնդրելով ի Քրիս-
տոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զո-
ղորմութիւն:

Թագաւորաց

Որպէս յետ աստուածասէր Թա-
գաւորին Իսրայէլի Նզեկիա յարոյց

Աստուած զՅովսէ, որ զամենայն
կռապաշտութիւնսն հնոյ ժողովր-
դեանն ի բաց ընկէց, որպէս և
ի նորումս յարոյց զանդրանիկն
Թագաւորաց զբարեպաշտն Արգա-
րիոս, որ ի հեռաստանէ ծանեաւ
զերկնաւոր Թագաւորն զՔրիստոս,
և եղև քարոզ աստուածութեան
նորա ընդ ծագս տիեզերաց: Յետ
նորին և զմեծն Տրդատիոս, որ իս-
պառ հալածեաց զդիւամուր կռա-
պաշտութիւնսն յաշխարհէս Հայաս-
տանեայց, և զարդարեաց ճշմարիտ
և ուղղափառ հաւատով: Արդ, ո՞վ
աստուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ
Թագաւոր, աղաչեան զՏէր՝ ի փրկ-
կել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց, զի
և մեք տօնելով գլխատակս քո,
խնդրեցուք ի Քրիստոսէ զխաղա-
ղութիւն և զմեծ զողորմութիւն:

Մարտիրոսաց,

Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի
սրբոց մարտիրոսաց, զձեռս համ-
բառնալով աղաչեմք, բարեխօսու-
թեամբ սոցա և աղօթիւք, զկեն-
դանութիւնս մեր խաղաղացո՛ւ, Աս-
տուած, որպէս մարդասէր:

Ճգնաւորաց

Ճգնաւորք Քրիստոսի, որք տան-
ջանաց անօրինացն համբերեցիք և
զմոլութիւն կռօցն խաւանեցիք,
դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի
յերկինս, որք ունիք զհամարձա-
կութիւն ի Քրիստոսէ, բարեխօ-
սեցէք կեցողցանել զանձինս մեր,
զձեզ աղաչեմք:

Հռիփսիմեանց

Որք ծագեցան մեզ յարեմտից
որպէս զօրեգակն և լուսաւորեցին
համանգամայն զաշխարհս Հայաս-
տանեայց, փարատեցին զխաւարն
անդիտութեան կռապաշտութեան,
և լուսաւորեցին զամենայն հոգի
հաւատով աստուածգիտութեան:
Սոցա բարեխօսութեամբն, Քրիս-
տոս Աստուած, պարգևեա՛ւ աշխար-
հի քում զխաղաղութիւն և ան-
ձանց մերոց զմեզաց թողութիւն,
որպէս մարդասէր Տէր:

Փայիանեանց

Ձյաղթական ձեր զհանդէս զը-
ւարճացեալ տօնէ եկեղեցի սուրբ,

քանզի՝ սրբութեամբ ստացայք ըզկուսութիւն և ի մարմնի զանմարմնոցն յուցիք զհանդէս:

Ա Ո Ւ Ս Ա Ն Ա Գ

Հարսնացեալք Քրիստոսի երկնաւոր փեսային, դստերք վերին Սիօնի, խնդրեցէք ի Քրիստոսէ զհաշտութիւն և զմեծ զոգորմութիւն:

Վ Ա Ր Դ Ա Ն Ա Ն Գ

Յաշխարհական ի ճակատամարտին, յաշխարհական ի ճակատամարտին և ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ: Իսկ երանելի նահատակքն զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին և յաղթող գը-

տան. քանզի որոց ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ: Արդ, Քրիստոս Աստուած, սոցա բարեխօսութեամբն խնայեալ ի մեզ և ողորմեալ:

Զ Ի Ն Ո Ւ Ր Ա Գ

Զօրական և վկայ ճշմարիտ, քաջ նահատակ Քրիստոսի սուրբ (Թեոդորոս), որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ քոժ փրկանս, և ոչ ածեր զմտաւ զսպառնալիսն անօրէն բռնաւորացն: Այլ վերին ազգեցութեամբն գիտելով զայրեցումն հոգւոց նոցա, վասն այնորիկ լուցեր զտաճար կռոցն և նարգեցեր զպաշտամունս նոցա:

Արդ, ի յաղթող պատերազմի տօնողացս զօր նահատակութեան քո, բարեխօսեալ առ Տէր փասն անձանց մերոց:

Քառասուն մանկանց

Վնալով փառաց քոց ի փառս կաթողիկէ եկեղեցի քո, Քրիստոս, մեծապէս պայծառանայ, քանզի թագաւորեալքն ի քէն գիմեալք ի յերկինս ի Սերաստիայ նահատակին ի յամօթ և ի քարընկէց յերեսս բանասրկուին: Որք և քաջալերէին զմիմեանս, զի մի լուծեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս՝ պակասեցի, այլ զողալով առաքինաբար զինքն ըլերձեալ ի յանիւս աստուածային գանձուցն հոլովիցի աղաղակելով առ Քրիստոս:

Արդ, սոցա բարեխօսութեամբն ընկալ և զորդեգրութիւն ժողովոյս մերոյ ի յոյս սիրողաց քոց, Տէր, փառք քեզ:

Երից մանկանց

Որ ի վերայ քերթիւնսն հանգչիս և ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս, իջեր ի Բաբելօն և փրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն բռնութենէ: Որք աղաղակելով գոչէին երգ նոր. ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք: Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից, որ մարդասիրապէս զթացար ի սուրբ մանկունսն և փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն, որք անարգեցին զբռնութիւն թագաւորին և

շիջուցին զգորութիւն հրոյն, ընդ նոսին և մեք քեզ վերագոչեմք, փրկեալ զմեզ ի հրոյն յաւիտեանից: Զի դու միայն ես բարեգութ, Տէր, քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Հրեհակապեաց

Զոր օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմանալի գորութիւնք, երկնաւոր նահապետութիւնք, հրեշտակք և հրեշտակապետք, աթոռք և տէրութիւնք, իշխանութիւնք և պետութիւնք, սերովբէք և քերովբէք, և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ երրորդութիւնն և զմի աստուածութիւնն:

Հրեհակապեաց

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն ցնծայ հրաշափառապէս՝ զերկնաւոր քահանայապետութեանցդ կատարելով զտօնախմբութեան տօնս: Եւ ընդ անմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ և մեք մարմնականքս և հոգեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն ի ձէնջ: Արդ, ով սուրբ Գաբրիէլ և Միքայէլ մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն, և ամենայն զինուորութիւնք երկնից, որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանըն, անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ Տէր, վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկ-

նից արքայութիւնն և միաձայն
բարբառով երգել զփառս:

Ամենայն սրբոց

Քարեխօսութեամբ սրբունէոյ
Աստուածածնին և Յովհաննու կա-
րապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի
նախավկային և սրբոյն Գրիգորի
մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց առա-
քելոց և մարգարէից, հայրապե-
տաց և վարդապետաց, մարտիրո-
սաց և թաղաւորաց, ճգնաւորաց
և կուսանաց, նահատակաց և մի-
անձանց և ամենայն սրբոց քոյ,
հնոց և նորոց, յայտից և անյայ-
տից, որոց այսօր է յիշատակ, ըզ-
խաղաղութիւն և զերկնային ողոր-
մութիւն քո պարգեհն մեզ, մար-
դասէր Տէր:

Նւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛ւ և ողոր-
մեա՛ւ:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և:

Ճ Ը Յ Ո Ւ Ք Փ Ո Ւ Ք

ԸՍՏ ԱԽՈՒՐ ՊԱՏԵԱՃԻ

Աւետեաց, Ծննդեան, Տեառներ-
դառաջին, Վարդավառին, Վե-
րափոխման ևւ ամենայն տօնից
Աստուածածնի

(Սկսուածք յաւագ երիցու դասէն են):

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր,

և ցնծացէ հոգիւ իմ Աստուծով
Փրկչաւ իմօվ: (Տես յերես 293):

Աղուհացին, Ծաղկազարդին
Հոգւոյ զալսեան, Խաչի, Եկե-
ղեցւոյ եւ ամենայն Եփեսայէից

Տէր Թաղաւորեաց՝ զվայելչու-
թիւնն զգեցաւ, զգեցաւ Տէր զօրու-
թիւնն, ընդ մէջ իւր էած:

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի
սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ-
քո, ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես:

Ամբարձան գետք, Տէր, և ամ-
բարձին գետք զձայնս իւրեանց, և
յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բաղմաց, սքան-
չելի եղեն զբօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու, Տէր, ի բար-

ձունս, վկայութեանց քոց մեք յոյժ
հաւատացաք:

Տան քում վայել է սրբութիւն,
Տէր, ընդ երկայն աւուրս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Ի Ձառկէն մինչեւ ի Հոգւոյ
զալուսն

Գովեան, Երուսաղէմ, զՏէր:

Եւ օրհնեան զԱստուած քո, Սիօն:

Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց,
և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո եղ գահամանս քո ի խաղա-
ղութիւն, պարարտութեամբ ցորե-
նոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղ-
վաղ ընթանան պատգամք նորս:

Դնէ զձիւն որպէս զասր, և ըզ-
մէզ որպէս վռչի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որսլէս պատա-
ռըս. առաջի ցրտոյ նսրա ո՞ կարէ
կեալ:

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնո-
սա, շնչեացեն հողմք և զնասցեն
ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զար-
դարութիւն և զիրաւունս Իսրա-
յէլի:

Ոչ այսպէս արար ամենայն աղ-
գաց Տէր, և զգառառառանս իւր ոչ
յայտնեաց նոցա:

Մամնայն սրբոց ռօնից

Միրեցի, զի լուիցէ Տէր զձայն
աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց
զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս
իմ կարգացի առ նա: (Տես յեքես
425):

Շարարպապաի

Յարսոն ոչ սօնի

Եւ ամենայն հարեհաքքի եւ ուր-
բարի յարս պահի լինի

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ա-
զինք, զովիցէք զնա, ամենայն ժո-
ղովուրդք:

Զօրացի ողորմութիւն նորա ի
վերայ մեր, և ճշմարտութիւն Տեա-
ռըն մնացէ յաւիտեան:

Փառք Հօր և Արդւոյ և:

Եւ ապա ասի նաեւ շարական քս
պատեանի առուր, քս ցուցակի Տօնա-
ցոյցին:

ՃԱՅՈՒ ՅԱՐԱԿԱՆՔ

ՀՍՏ ՊԱՏՇՍՃԻ ԱՒՈՒՐ

ԿԻՐԱԿԷԻ ԵԱՐԱՐԵԱՆ

(Յաւագ երիցու դասէն):

Ա.Զ. Չթագաւորն փառաց Բը-
րիստոս, որ վասն մեր մարմնա-
ցաւ ի սրբոյ կուսէն և խաչի համ-
բերելով, միաբանութեամբ երգով
բարեբանեցուք: Որ զթագուծն ե-
րեքօրեայ յանձն էաւ յարուցեալ
ի մեռելոց իշխանութեամբ. միա-
կարողապէս զգրուեն զժողոց խոր-

տակեաց, եկեղեցւոյ իւրում զգե-
ցոյց զմեծ վայելութիւն. միաբա-
նութեամբ:

ՀՐԷՇԱԿԱՍԿԵԱՅ

Դ.Ա. Այսօր ուրախացեալ սուրբ
եկեղեցի Բրիստոսի, տօնէ խըն-
դութեամբ դոօն վերինն Նրուսա-
ղէմի, սրբասաց ձայնիւ փառաւո-
րելով զԲրիստոս: Այսօր համաձայ-
նեալք որդիք Սիովնի երկնայնոյ,
տօնիւ դուարձանան որդւոց անդ-
րանկաց վերին Սիովնի. սրբա: Այ-
սօր դառք անմարմնոցն երգս ա-
ռեալ պարեն ընդ մարդկան, զեր-
զըս հոգեորս յանմահ փեսային ա-
ռազաստ. սրբասաց.

Մարգարէից.

Ա.Զ. Ճառագայթ անճառ լուսոյ անքննելի տէրութիւն, յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն թարգարէիցն, իջանելով ի ստորինս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Որք զտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, յոր եմուտ բանն Աստուած եօթնարփեան ճառագայթիւք. իջանելով:

Յրևեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ թարգեղութեամբ, զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն համազոյ հօր և հոգւոյն, լուսաւորելով զտիեզերս աստուածային տնօրէնութեամբ:

Ամենայն չարեւարքի

Պահաց և ուսեաց

Պ.Զ. Փառարանութիւն առաքեմք քեզ, Հայր երկնաւոր, յիշեալ զննջեցեալսն մեր, և հանգսն ընդ սուրբս քո:

Որ էակիցդ ես Հօր և Հոգւոյ, Որդիդ միածին. յիշ:

Որ փառակիցդ ես Հօր և Որդւոյ, Հոգիդ ճշմարիտ. յիշ:

Հ ի ն գ Ե ա ր ք ի

Առաքելաց

Ա.Զ. Որ սիրողդ էք արարչին արարածոց Քրիստոսի սուրբ առաքեալք, բարեխօսեցէք առ Տէր

վասն մեր: Որ քաղողդ էք ընդհանուր տիեզերաց, Քրիստոսի սուրբ առա: Որ սրահդ էք ամենայն եկեղեցեաց, Քրիստոսի սուրբ առաքեալք:

Ուրբարու

Պահպ եւ ուսեաց

ՊԵ. Որ անսկիզբն յէութեան եկիր յաշխարհս, մարմնացար ի կուսէն յաղագս մերոյ պարտեաց, հանգսն զննջեցեալսն մեր: Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ծաղեցար մեզ եկեանք, միածին Որդի Հօր համագոյակից. հանգո: Որ ի վերդ ես քան զմիտս եւ զխորհուրդս, եւ խաչի համբերեալ փրկեցեր զտիեզերքս, հանգո:

Շաքաքապանց, յորում սուրբ ոչ so-
ցին, երկուշաբաթի, երեքշաբաթի, հինգ-
շաբաթի զայս ասա:

ՊԶ. Քրիստոս Աստուած, յիշեան զննջեցեալսն ի սուրբ անունըդ քո: Զգինս արեան քո, Տէր, յիշեան եւ հանգսն ընդ սուրբս քո: Եւ ի միւսանգամ քո դալստեանն, զննջեցեալսն մեր յիշեա:

Յաւուրս շաքաքապանց յորում սուրբ ոչ soցին յամենայն ուրբարու զայս ասա:

ՊԳ. Որ յանէլց ստեղծող դոյնից արարչակից Հօր, բանդ Աստուած, թողուլիւն շնորհեա նրնջեցելոց քոց ծառայից, յորժամ դաս

դատել զոր անարատ ձեռօք ըստեղծեր: Որ ի Հօրէ առաքեցար և մարմնացար ի սուրբ կուսէն. թողութիւն շնորհեա:

Որ ի խաչին անշնչացար, զմահու լուծեր զիշխանութիւն. թողութիւն շնորհեա:

Որ պսակիչդ ես քոց սրբոց, և անվախճան բարեաց բաշխող. թողութիւն շնորհեա:

Մարտիրոսաց

ՊԼԵ. Ճղնաւորք ճշմարիտք և վրէպք Քրիստոսի, որք զչարչարանս և զմահ յտնձն առիք վասն Տեառն, զձեզ ունիմք բարեխօս առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց: Քանզի հեղմամբ արեան ձերոյ սրայ-

ծառացան սուրբ եկեղեցիք, և զքստուերամած խաւար կռապաշտութեանցն բարձիք. զձեզ: Նրկնային զօրքն իջեալ ի պատիւ պատարադի մահուան ձերոյ, և զպսակս անապականս առբերելով ի հօրէ լուսոյ. զձեզ:

Ս. Լ. Ե. Տ. Ե. Կ.

ՊԼԵ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրաժակ արժւոյն կինաց, որ եղբր արեւելք արեգակունն արդարութեան, և նստեղոցս ի խաւարի լոյս ծագեցար, վասնորոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացունեմք: Անապական տաճար, և մորենի անկիլգելի, որ զանշէջ հօւր աստուածութեանն ի քեզ տարեալ

կրեցեր, որով բնութեանս կիզեալ չիջաւ կրից բոց, վասն որոյ ամենեքեան: Կենդանի տապանակ կըտակարանաց նորոյ ուխտիս, որով եւք յերկիր աւետեաց հորդեալ հողւով ի քեզ տպաւորեալ Բանին, վասն որոյ ամենեքեան:

Ծ Ն Ն Ղ Ե Ա Ճ

ԳԶ. Սուրբ զԱստուածածինն օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Աւետաւոր հրեշտակն աւետարանէր զծնեալ Փրկիչն ի սրբոյ կուսէն: Ասէ ուրախ լեր բերկրեալդ, քանզի Տէր տերանց է ընդ քեզ:

Տեառնընդառաջին

ԴԼ. Անսկիզբն Բանն յանրահզբնական ի Հօրէ, և սկզբնաւորեալ ի կուսէն մարմնոյ զգեցմամբ, բովանդակելով յորովայնի և ընդ Հօր գոլով, և սահմանեալ ժամանակաւ ծնեալ լինի Աստուած և մարդ: Մտեալ ընդ օրինօք անհիւթականն հողանիւթ գոլով, զի ըզհողածնեալքս Հօրն ընծայեաց աստուածորդին որ ի ծոց Հօր, տղայ քառասնօրեայ բառնի ի գիրկս ծերունոյն, և յայտնապէս ծանուցանի աստ: Վասն որոյ և Սիմէօն զնծայր հողւովն, աղաղակէր ի տաճարին, արդ արձակեան զծառայսքո, Տէր, ըստ բանի քում ի խա-

դադուլթիւն, զի ընդհանուր տեսի
զվրկողդ Աստուած և մարդ:

Ծաղկազարդիւն

ԴԶ. Անսկիզբն Բանն Հօր, որ
ի վերայ քերովբէիցն հանգչի, այս
սօր ի վերայ յաւանակի նորոյ
նստեալ. օրհնեալ արքայ եկեալ
անյաղթելի թագաւորն: Յառաջ քան
զյաւիտեանս Որդին, որ ի վերայ
քառակերպիցն բազմի, այսօր ի
ծերոց և ի տղայոց փառաբո-
ցաւ. օրհնեալս Նկայք, նոր ժողո-
վուրդք, ընդ անմարմնոցն դասս
բազմութեան, գաս հնչմամբ եր-
գով քաղցր ձայնիւ փառատրեա-
ցուք. օրհնեալս:

Ձ ա ս կ ի ն

ԱԶ. Յարեաւ Քրիստոս ի մե-
ռելոց, ալէլուիա: Նկայք ժողո-
վուրդք, երգեցէք Տեառն ալէլուիա:
Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա,
որ զաշխարհս լուսաւորեաց, ալէ-
լուիա:

Համբարձման

ԱԶ. Որ համբարձաւն այսօր
աստուածային իշխանութեամբ ի
հայրական ի կառս, սպասաւորե-
լով ի հրեշտակալսն զասուցն, որք
նուագէին ասելով. համբարձէք, իշ-
խանք, զդրունս ձեր ի վեր, և մրտ-
ցէ թագաւոր փառաց: Հիացան
վերնական իշխանութիւնք և սոս-

կալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմեանս, մի է սա թագաւոր փառաց, եկեալ մարմնով և սքանչելի զօրութեամբ. համբարձէք: Նղանակէին լերնական պետութիւնքն հրաշալի ձայնիւ. երգէին երգ նոր ասելով, սա ինքն է թագաւոր փառաց, Փրկիչ աշխարհի և ազատիչ ազգի մարդկան. համբարձէք:

Հոգւոյ զպլսեան

ՔԶ. Որ ի յարաշարժ ի յաղբերէն յառաջ բղխեալ անհատարար ի յՈրդւոյ տիրապէս սուրբ Հոգին, այսօր ի յերկնից սաստիկ հեղեալ ի դասս առաքելոցն լցուցիչ բոլորից, զնա օրհնեսցուք երկրպագելով:

Որ յանսկիզբն և ի միշտ ի յէնն,

նոյնագոյ բնութեամբ անորիչ բաժանմամբ ի յՈրդւոյ, արարչակից սուրբ Հոգին այսօր հրով բաժանեալ լեզուս քարոզիցն, ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէսպէս շնորհաց. զնա: Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս, անանջրպետն ի Հօրէ և յՈրդւոյ իշխանակից սուրբ Հոգին, այսօր վերածեաց զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ յերուսաղէմ. զնա:

Վարդավառից

ՊԼ. Ուրախացիր պսակ կուսից տիրամայր, այսօր Որդին քո ըզհայրենին փայլեաց զփառս, նմա յաւէժ յանձն արա՛ զանձինս մեր:

Նմա Մովսէս և Նղիաս սպասեն,
յանուն նորա ցնծան Թաբօր և Հեր-
մօն. նմա յաւէժ: Նսայիաս զքեզ
թեթև ամպ ետես, և Հայր յամ-
պոյն զքո զՈրդին իւր դաւանեաց.
Նմա յաւէժ:

Վերափոխման Աստուածածնի

ԲԶ. Անթառամ ծաղիկ անդա-
տապարտ շառաւիղ, վերաբուսեալ
յարմատոյն Յեսսեայ զքեզ Նսայիաս
կանխաւ վերագոչեացեօթնարփեան
շնորհաց հոգւոյն ընդունարան գոյ,
Աստուածածին և կոյս. զքեզ մե-
ծացուցանեմք: Համեղաճաշակ պլտ-
դոյն բանաւոր բարունակ, յորմէ
կթեցաւ մեզ ողկոյզն անսպառ յու-
րախութիւն տրտմեցելոց, ի ճա-

շակմանէ ծառոյն դիտութեան, սրբ-
րունի անարատ. ամենեքեան զքեզ:
Քաղաքավարեալ ի մարմնի անա-
րատ վարուք, այսօր յառաքելոցն
ամփոփեալ վերին ակնարկութեամ-
բն վերափոխեցար յարքայութիւն
Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ, բա-
րեխօս խոստովանողացս. զքեզ:

Խ ա չ ի

ՊԱ. Յաղթող և զնոր օրհնու-
թիւն միշտ ի բարձունս երգես-
ցուք, թագաւորին Քրիստոսի հա-
ւատացեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի
լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկե-
ղեցի, և պսակեաց սուրբ խաչին,
նմա զփառս երգեսցուք: Այսօր և
մեք աօնեացուք զնաւակատիս սուրբ

խաչին, և փրկողին մատուցուք
փառք և սլափալ յաւիտեան:

Տապանակին

Ա.Ա. Որ խնկրանէ իմաստու-
թեամբ հաստատեցեր զկկեղեցի հօր
իմաստութիւն, զոր նախանկար տե-
սութեամբ նշանակեալ Մովսէս խո-
րանաւն երկնահանգոյն ի Սինա լե-
րինն, լուսաւորելով փառօքն Աս-
տուծոյ: Որ զխորհուրդ անապա-
կան տնօրէնութեանդ քո ի սրբոյ
կուսէն, տպաւորելով տապանակն
աստուածային ուխտին կտակաբա-
նաց Բանիդ Աստուծոյ, փառաց ա-
նեղիդ տեղի հանգստեան: Որ ի
կեանս վերադարձի բնութեանս
դարձմամբն Յօրդանեանու օրինա-
կեցեր, և զբռնութիւն մահու և

դժոխոց կործանմամբն Նրիքալիտա-
պանակաւ խաչին հրաշագործեալ
նոր Խորայէլի, օրհնութիւնքեղ, Տէր,
երգեսցին մանկունք:

Ե կ ե դ ե ց ւ ո յ

Դ.Զ. Որ հաստատեցեր բանիւ
զկկեղեցի քո, Քրիստոս, ի վերայ
առաքելական յիմի, երգել ի սմա
զերգս հոգևորս: Կանգնեալ ի սմա
սեղան սրբութեան, բաշխէ զմար-
մին իւր և զարիւն, և տայ ի սը-
մանէ մեղ նորոգութիւն, ի թողու-
թիւն մեղաց մերոց: Իջեալ Հոգ-
ւոյն սրբոյ, աղաւնակերպ երևմամբ,
ի վերայ մարմնոյ և արեանն Տեա-
ռըն, ի բժշկութիւն հոգւոց մերոց:

Հայրապետաց

ՊԶ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ
տօնախմբելով զյիշատակսուրբ վար-
դապետացն, որք լուսաւորեցին ըզ-
հաւատոյ մանկունս, և ընդ հրեշ-
տակացն դասս վերակարգեցան: Այ-
սօր առաքելոց և մարգարէիցն
դասք, տօնակից գոլով դստեր վե-
րին Սիովնի, ի յիշատակի սուրբ
վարդապետացն, որք զիմաստից նո-
ցին զխորոց յայտնեցին զխորհուրդ:
Այսօր քահանայք և սղաշտօնեայք
սուրբ եկեղեցոյ վերապատուեն
զյիշատակ սուրբ վարդապետացն,
որովք զարգարեցան երկնային շը-
նորհօքն, երգեն ընդ նոսին զփա-
ռըս յաւիտեան:

(Յաւագ երիցու դասէն)

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր,
սուրբ և անմահ, որ յայտնեցար վա-
սըն մեր, ողորման մեզ:
(Երիցս կրկնեա՛ առանց փառա-
ւորեալի):

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Յաւակերտի դասէն)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն խաղաղութեան ամենայն
աշխարհի և հաստատութեան սըր-
բոյ եկեղեցոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ և ուղ-
ղափառ եպիսկոպոսաց, զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեա-
ռըն (այս անուն) կենաց և փր-
կութեան հոգւոյ նորին, զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն վարդապետաց, քահանա-
ւոց, սարկաւազաց, դպրաց և ա-
մենայն ուխտի մանկանց եկեղեց-
ւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թաղաւորաց
և աստուածասէր իշխանաց, զօրա-
վարաց և զօրաց նոցին, զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն: Եւ ևս մեաբան:
Զանձինս մերս Ողորմեացմեզ Տէր:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զի ողորմած և մարդասէր ևս
Աստուած գոլով, և քեզ վայելէ

փառք, իշխանութիւն և պատիւ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. ամէն:

Ճ Ը Թ Ո Ւ Ս Ը Ղ Մ Ո Ս Ք

ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ ԱԻՈՒՐ

Սաղմոս հաւու որ ասի յինանցն, յա-
ւուրն երեք փոխ. զի մինչեւ ի Հոգւոյ
զայռւսն ձԾ. փոխ սաղմոս Դաւթի վր-
նաբեցի: Եւ ամեն փոխի վերջն երեք ա-
լելուիս ասա՛:

Յ Ի Ն Ա Ն Գ

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ի
խորհուրդս՝ Ալէլուիա, ալէլուիա,
ալէլուիա:

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք և
ժողովուրդք՝: Ալէլուիա:

Տէր, զի՛ բազում եղեն նեղիւք
իմ և բազումք՝: Ալէլուիա:

Համբարձմանն

Համբարձաւ Աստուած օրհնու-
թեամբ, և Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:
Ծափա հարէք, ամենայն հեթա-
նոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած
ի ձայն ցնծութեան: (Սղմ. ԽԶ):

Ընթերցուածս ի գարծոց առաքելոց

Այնպէս պաշտեմ զհայրենի Աս-
տուածն, հաւատացեալ ամենայնի,
որ ինչ յօրէնս և ի մարգարէս գը-

րեալ է: Ունիմ յոյս առ Աստուած,
որում և դռքա իսկ ակն ունին՝
թէ յարութիւն լինելոց է արգա-
րոց և մեղաւորաց: Յորում և ես
իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել
առ Աստուած և առ մարդիկ յա-
մենայն ժամ: Ի բազում ամաց ո-
ղորմութիւնս եկի առնել յազգդ
իմ, և ետու պատարագիս, որովք
զտին զիս սրբեալ ի տաճարին:

Հագուոյ գալստեան

Կիր. Հագի քո բարի առաջնոր-
դեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիդ:

Տէր, լուր աղօթից իմոց, սն-
կնդիր խնդրուածոց իմոց ճշմար-
տութեամբ քու: (Սաղմ. ՃԽԲ):

Տապանակին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Յիշեա՛, Տէր, զՂաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա: (Սաղմոս ՃԼԱ):

Վարդավառին

Եիր. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցի ի լեռն սուրբ քո:

Որ գնայ ամբիժ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

ԲԵ. Որ ոչ նենգաւորեաց իւ-

զուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար:

Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու, արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն:

ՊԵ. Զերկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ, որ երգնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ:

Զարծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ առնու, որ զայս արասցէ նա մի սասանեսցի յաւիտեան: (Սղմ. ԺԴ):

Վերափոխման Աստուածածնին

Արի՛ Տէր ի հանգիստ քո, դու և տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Յիշեա՛ Տէր զՂաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա: (Սղմ. ՃԼԱ):

Սուրբ Խաչին

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեւաց քոյ, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր, ողորմեան ինձ և լուր աղօթից իմոց: (Սաղմ. 91):

Շողակաքին եւ այլոց եկեղեցեաց
սօնից

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան. ընկալաք, Աստուած, զողորմութիւն քո ի մէջ ժողովրդեան քո:

Մեծ է Տէր, և օրհնեալ է յոյժ ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ, ի լեռն ռըն սուրբ նորա: (Սղմ. 102):

Աւետեաց Աստուածածնին

Տէր տացէ զԲան, ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ:

Յարիցէ Աստուած և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա: (Սաղմ. 102):

Ծննդեան Բրիսառի

Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, և

Ժողովուրդը խորհեցան ի սնոտիս:
(Սաղմ. Բ):

Քառասնօրեայ զալսեանն Քրիս-
տոսի

Տեսին ամենայն ծագք երկրի
զիրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր,
զի սքանչելիս արար: (Սաղմ. Գ. Է):

Մեծի ողորմեանն որ է ծագ-
կազարդին

Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեա-
ռըն, զի գայ, զի հասեալ է Տէր ի
դատել զերկիր:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր,
զի սքանչելիս արար: (Սաղմ. Գ. Է):

Հառարակաց կիւրակեից

Քեզ վայելէ օրհնութիւն, Աս-
տուած, ի Սիօն. և քեզ տացին ա-
ղօթք յերուսաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ:

Բանք անօրինաց զօրացան ի վե-
րայ մեր, և զամբարշտութիւնս մեր
դու քաւեսցես:

Նրանի՜ զոր ընտրեցեր և ընկա-
լար, և բնակեցին ի գաւիթս քո:
Լցցուք մեք ի բարութենէ տան
քո, սքանչելի արդարութեամբ:

Լուր մեզ, Աստուած Փրկիչ մեր,
յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ
ի ծով հեռի:

Ո սլաութաստէ զլերինս զօրու-

Թեամբ իւրով, և զգեցեալ է զօրութիւնն:

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ:

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնակիչք երկրի ի նշանաց քոց: Յեթա առաւօտու, ընդ երեկոյս զուարճացին. հայեցար յերկիր, արբեցուցեր զնա և բազում արարեր զմեծութիւն նորա:

Գեան Աստուծոյ լի եղև ջուրք, պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութիւն:

Զաիօս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր զարմօխ նորա:

Ի ցօղիլ նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա, օրհնեսցի սլակ տառայ քաղցրութեան քո:

Կաշաք քո լցցին պարարտութեամբ, պարարտացին գեղեցկութիւնք անապատի:

Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին, և զգեցցին խոյք մաքեաց:

Հովիտք բազում արացեն ըզցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն: (Սաղմ. ԼԳԻ):

Հրեհապապեաց

Ո՞ արար զհրեշտակս իւր յողիս, և զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզելոյ:

Յրհնեա՛ն անձն իմ զՏէր, Տէր Աստուած իմ, մեծ եղիւր յոյժ: (Սաղմ. ԶԳԻ):

Առաւելոց եւ մարգարեից

Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ
նոցա, եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա:

Նրկինք պատմեն զվառս Աս-
տուծոյ, եւ զարարածս ձեռաց նո-
րա պատմէ հաստատութիւն: (Սղմ.
ԺԸ):

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն եւ սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցին:

Յիշեա՛ Տէր զՎաւրթ եւ զամե-
նայն հեղութիւն նորա:

Որպէս երզուաւ Տեառն, եւ ուխ-

տըս եւս Աստուծոյ Յաւորայ: (Սղմ.
ԼԱ):

Համօրէն մարտիրոսաց

Պատուական է առաջի Տեառն
մահ սրբոց իւրոց. ո՛ր Տէր, եւ ծա-
ռայ քո եմ, ծառայ եւ սրդի ազախ-
նոյ քո:

Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ, եւ
եւս խոնարհ եղէ յոյժ: (Սղմ. ՃԺԵ):

Յովհաննու առաւելոյն ի կտրուղիկեաց
առաջին րպրոյն է ընթերցուածս Գ. 7:

Սիրելիք, սիրեացն զմիմեանս,
զի սէր յԱստուծոյ է. եւ ամենայն,

որ սիրէ՝ յԱստուծոյ է ծնեալ և
 ճանաչէ զԱստուած: Եւ որ ոչն սի-
 րէ՝ ոչ ճանաչէ զԱստուած, զի Աս-
 տուած սէր է: Եւ զի յայսմ երե-
 ւեցաւ սէրն Աստուծոյ ի մեզ, զի
 զՈրդին իւր միածին առաքեաց յաշ-
 խարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդա-
 ներ: Յայսմ է սէրն, ոչ զի մեք սի-
 րեցաք զԱստուած, այլ զի նա սի-
 րեաց զմեզ, և առաքեաց զՈրդին
 իւր ի քաւութիւն մեզաց միտոց:
 Սիրելիք, եթէ Աստուած այնպէս
 սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պար-
 տիմք զմիմեանս սիրել: ԶԱստուած
 ուրաք երբէք չիք տեսեալ, եթէ
 սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ի
 մեզ բնակէ, և սէր նորա ի մեզ
 կատարեալ է: Այսուիկ գիտեմք,
 եթէ մեք ի նմա բնակեալ եմք և
 նա ի մեզ, զի ի Հոգւոյն իւրմէ ետ

մեզ: Եւ մեք տեսաք և զկայեմք
 զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր
 Փրկիչ աշխարհի: Որ որ խոստո-
 վանեացի, եթէ Յիսուս է Որդի Աս-
 տուծոյ, Աստուած ի նմա բնակէ
 և նա յԱստուած: Եւ մեք հաւա-
 տացաք և ծանեաք զսէրն Աստու-
 ծոյ, զոր ունի առ մեզ: Աստուած
 սէր է և որ կայ ի սէրն՝ բնակեալ
 է յԱստուած և Վստուած ի նմա
 բնակէ: Յայսմիկ կատարեալ է սէ-
 րն նորա ի մեզ, զի համարձա-
 կութիւն ունիցիմք յաւուրն դա-
 տաստանի: Զի որպէս և նայն է,
 նոյնպէս և մեք եմք յաշխարհիս
 յայսմիկ: Երկիւզ ոչ գոյ ի սէր,
 այլ սէրն կատարեալ ի բաց մերժէ
 զերկիւզն. զի երկիւզ բնդ տան-
 ջանօք է, իսկ որ երկնչին, չէ կա-
 տարեալ ի սէրն: Մեք սիրեսցուք

զԱստուած, վասն զի նա նախ սի-
րեաց զմեզ: Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ
սիրեմ զԱստուած և զեղբայր իւր
ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղ-
բայր իւր զոր տեսանէ, զԱստուած,
զոր ոչն ետես, զիմորդ կարիցէ սի-
րել: Եւ զայս պատուէր ունիմք առ
ի նմանէ, զի որ սիրէ զԱստուած,
սիրէ նա և զեղբայր իւր:

ՄԵՍԵՒԻԲ ՃԵՇՈՒ

Զկնի գ-«Գործոց»ն, ի չորեքաբլէն սկսեալ:

Յ Ի Ե Ա Ե Գ

ԴԵ. Գործեան Երուսաղէմ զՏէր:
Եւ օրհնեան զԱստուած քո Սիրովն:

ՆԵ. Բարձր արարէք զՏէր Աս-
տուած մեր. երկիրպաղէք պա-
տուանդանի ստիցնորա զի սուրբ է:

Տէր թագաւորեաց, բարկացան
ժողովուրդք, որ նստիս ի քրով-
րէս, սասանեցաւ երկիր:

ՈՒՐ. Տեսին ամենայն ծագք երկ-
րի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր,
զի սքանչելիս արար:

ՇԲ. Աստուած, ողորմեան մեզ և
օրհնեան զմեզ. երեւեցն զերեսս քո
ի մեզ և ողորմեան մեզ:

Հանաչել յերկրի զճանապարհս
քո, յաղինս ամենայն զփրկութիւ-
նըս քո:

ԿԻՐ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-

տուած ի Սիւղն. և քեզ տացին ա-
ղօթք յերուսաղէմ:

Լճւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ:

Ք. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-
տուած ի Սիւղն. և քեզ տացին ա-
ղօթք յերուսաղէմ:

Լճւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ:

Պ. Տէր, որպէս զինու հաճու-
թեամբ քոյ ստակեցիր զմեզ:

Բանից իմոց ղնկն դիր, Տէր, և
ի միտ առ զազազակ իմ:

Յերկրոյ Նաղկագարդին ընթե- նանի

Ընթերցուածս յեսայեայ մարգարէէ ԿԳ. 1:

Իսկ այս ճով է, որ զիմեալ դայ
յնդովմայ, կարմրութիւն ձորձոց իւ-
րոց ի բոսորայ. գեղեցիկ պատմու-
ճանաւ և բուռն զօրութեամբ: Ես
խօսիմ զարդարութիւն և իրաւու-
նըս փրկութեան: Վասն էր կար-
միր հն ձորձք քո և հանդերձք քո
իրբև հնձսնահարի լիոյ հնձանի կո-
խելոյ: Հնձան հարի միայն և ի
հեթանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս: Կո-
խեցի զնոսա սրտմտութեամբ և
ճմլեցի զնոսա բարկութեամբ և ի-
ջուցի յերկիր, և զամենայն հան-
դերձս իմ թաթաւեցի: Զի հասեալ

էր ի վերայ նոցա օր հատուցման,
և ամ փրկութեան եկեալ հասեալ:
Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր.
զմտաւ ածի՝ և ոչ ոք էր՝ որ ի թի-
կունս հասնէր. փրկեաց զնոսա
բազուկ իմ և սրամտութիւն իմ մի-
այն զգէմ կալաւ: Կոխեցի զնոսա
բարկութեամբ իմով և զենի զնոսա
սրամտութեամբ իմով և իջուցի ըզ-
նոսա յերկիր:

Շաբաթապահաց

Նախ քան զգիրքն

ԲԵ. Արքայութիւն քո արքայու-
թիւն ամենայն յաւիտենից. և տէ-
րութիւն քո յազգէ մինչև յազգ:

Փ. Հաւատարիմ է Տէր յամե-

նայն բանս իւր և արդար է յամե-
նայն գործս իւր:

ՊԵ. Նրկիրպագից ի տաճար սուրբ
քո երկրիւղիւ քո, Տէր:

Փ. Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք
անուան քո, զի օրհնեսցես դու
զարդարն:

ՊԵ. Կեցո՛ղ զծառայս քո, Աստուած
իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Փ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի առ-
քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ:

ՄԵ. Բարձր արարէք զՏէր Աս-
տուած մեր, երկիրպագէք պա-
տուանդանի ոտից նորա՝ զի սուրբ է:

Փ. Տէր թագաւորեաց, բարկա-
ցան ժողովուրդք, որ նստիս ի
քրովբէս, սասանեցաւ երկիր:

Ուր. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, զի սքանչելիս արար:

Ա. դ ց ի ց

Ռե. Պարձո՛ւ զիս, Տէր, ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեան յինէն:

Փ. Ողորմեան ինձ, Աստուած. ըստ մեծի ողորմութեան քում ըստ բազում զթութեան քում քաւեան զանօրէնութիւնս իմ:

Պե. Երանի ամենեցուն, ոչք երկնչին ի Տեառնէ և գնան ի ճանապարհս նորա:

Փ. Զվաստակս ձեռաց քոց կե-

րիցես. երանի է քեզ և բարի եղիցի:

Պե. Մի թողուր զիս, Տէր, Աստուած իմ, և մի ի բացեայ առներ յինէն. հայեանց յօգնել ինձ, Տէր փրկութեան իմոյ:

Փ. Տէր, առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ. և հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Նե. Մի ընկենուր զիս, Տէր, ի ժամանակի ծերութեան. ի ոլակասիլ զօրութեան իմոյ՝ մի թողուր զիս:

Փ. Ի քեզ, Տէր, յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեան և ապրեցո՛ւ զիս:

Ուր. Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս:

Փ. Զայնի իմում լմբ, Տէր, ըստ
ողորմութեան քում. և յիրաւունս
քո կեցն զիս:

Յարութեան

Ա.ձ. Ամենայն երկիր երկիր պաղ-
ցեն քեզ, և սաղմոս ասացեն քեզ:

Փ. Աղաղակեցէք առ Աստուած
ամենայն երկիր, սաղմոս ասացէք
անուան նորա, և տուք զիառս
օրհնութեան նորա:

Ա.կ. Մեծ արարէք զՏէր Աստուած
մեր, և բարձր արասցուք զանուն
նորա ի միասին:

Փ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն
ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն
նորա ի բերան իմ:

Բ.Զ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնու-
թիւն նոր:

Փ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն եր-
կիր, օրհնեցէք զՏէր և օրհնեցէք
զանուն նորա:

Բ.կ. Օրհնեցէք զԱստուած մեր,
օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք Տեա-
ւրն Աստուծոյ:

Փ. Տէր Աստուած օրհնեալ, օրհ-
նեալ է Տէր զօրհանապաղ:

Գ.Զ. Մեծ է Տէր, և մեծ է զօրու-
թիւն նորա. իմաստութեան նորա
ոչ գոյ բաւ:

Փ. Օրհնեցէք զՏէր, զի բարի է
սաղմոս. Աստուծոյ մերում քաղցր
եղիցի օրհնութիւն:

Գ.կ. Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ

մերում, սաղմոս տասցէք թաղա-
ւորին մերում, սաղմոս տասցէք:

Պ. Մաւիս հարէք ամենայն հե-
թանոսք, աղաղակեցէք առ Աս-
տուած ի ձայն ցնծութեան:

ԳԶ. Սուրբ է տաճար քո սքան-
չելի արդարութեամբ:

Պ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-
տուած ի Սիօն և քեզ տացին ա-
ղօթք երուսաղէմ:

ԴԿ. Այսօր է, զոր արար Տէր, ե-
կայք ցնծասցուք և ուրախ եղի-
ցուք ի սմա:

Պ. Խոստովան եղերուք Տեառն,
զի բարի է, զի յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա:

Աղցից կիրակիից

Ուխտս դիք և կատարեցէք Տեա-
ռն Աստուծոյ մերոյ:

Յայտնի է ի Հրէաստանի Աս-
տուած, և յԻսրայէլ մեծ է անուն
նորա:

Մ Տ Ո Ղ Ո Ք Ի Ք

Մեծի ուրաքի ձառուն

Ա. Յարեան ի վերայ իմ վկայք չա-
րաց, և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հար-
ցանէին ցիս:

Դատեա, Տէր, զայնոսիկ՝ ոյք դա-

տեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ,
որք մարանչին ընդ իս: (Սղմ. Լ. Գ):

Բ. Սս ի տանջանս պատրաստ եմ,
և ցաւք իմ առաջի իմ են յամե-
նայն ժամ:

Տէր, մի սրտմտութեամբ քով յան-
դիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ
քով խրատեր զիս: (Սղմ. Լ. Լ):

Գ. Մտանէր տեսանել զնանրու-
թիւն, խօսէր ի սրտի իւրում, և
ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն իւր:
Նրանի որ խորհի զաղքատն և
զտնանկն, յաւուր չարէ փրկէ ըզ-
նա Տէր: (Սղմ. Խ):

Դ. Ռաժանեցին զհանդերձս իմ ի
մէջ իւրեանց և ի վերայ սլատմու-
ճանի իմոյ վիճակս արկանէին:

Աստուած, Աստուած իմ, նայեալոյ

առ իս, ընդէր թողեր զիս. հեռի
եղէ ի փրկութենէ իմմէ վասն բա-
նից յանցանաց իմոց: (Սղմ. ԽԱ):

Ս. Խ ձեռս քո յանձն տունեմ ըզ-
հողի իմ:

Խ քեզ, Տէր, յուսացայ, մի ա-
մաչեցից յաւիտեան. յարգարու-
թեան քում փրկեա և ապրեցն զիս:
(Սղմ. Լ):

Զ. Ստուն ի կերակուր ինձ լեղի,
և ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քա-
ցախ:

Կեցն զիս, Աստուած, զի հասին
ջուրք յանձն իմ, ընկլայ ես ի խո-
րըս անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ
հանգիստ: (Սղմ. ԼԵ):

Լ. Մղէ ես որպէս մարդ առանց
օգնականի, և ի մեռեալս ազատ:

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ,
ի տուէ կարգացի և ի դիշերի ա-
ռաջի քո: (Սղմ. ԶԷ):

Ը. Այցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ,
նմանեցայ ևս հաւալասան անա-
պատի:

Տէր, լո՛ւր աղօթից իմոյ, աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛
զարձուցաներ զերեսս քո յինէն:
(Սղմ. ՃԱ):

Պողոս առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առա-
ջին բոլորն է բնօրհնուածս

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրի-
ստոսի՝ ըստ հրամանի Փրկչին
մերոյ Աստուծոյ և Քրիստոսի Յի-
սուսի յուսոյն մերոյ. Տիմոթեայ

որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք,
ողորմութիւն, խաղաղութիւն, յԱս-
տուծոյ Հօրէ և ի Տեսաւնէ մերմէ
Յիսուսէ Քրիստոսէ: Որպէս աղա-
չեցի զքեզ կալ յՅիսուս՝ մինչ եր-
թային ի Մակեդոնիա, զի պա-
տուէր աացես ոմանց չլինել օտար-
ուամուսնս, և չհայել յառասպելս և
ի տոհմաթիւս անչափս, որ մանա-
ւանդ խնդիրս յուզեն և ոչ զորն-
տեսութիւն Աստուծոյ հաւատովք:
Քանզի գլուխ պատուիրանին սէր
է, ի սուրբ սրտէ և ի մտաց բա-
րեաց և յանկեղծաւոր հաւատոց:
Յորոց ոմանք վրիպեցան խոտս-
րեալք յունայնութիւն բանից: Կա-
մին լինիլ վարդապետք օրինաց,
ինքեանք ոչ իմանան զինչ խօսին
և ոչ վասն որոց պնդեալն են: Գի-
տնէք՝ եթէ բարւոք են օրէնք՝ եթէ

որ զնոսա օրինօքն կրեսցէ: Բայց
զայս զխտացէ՝ զի ի վերայ ար-
դարոց օրէնք ոչ կան, այլ ի վե-
րայ անօրինաց և անհնազանդից,
ամբարշտաց և մեղաւորաց, ան-
սրբոց և սղծոց, զհայր և զմայր
անարգողաց, մարդասպանաց, պո-
ռնկաց, արուստգիտաց, մարդե-
լուղաց, ստոյց, ստերգմանց, և եթէ
այլ ինչ իցէ հակառակ ողջամիտ
վարդապետութեանս, որ ըստ ա-
ւետարանի փառաց երանելոյն Աս-
տուծոյ է, որում եղէ ես հաւա-
տարիմ:

ճԵՏՈՒ ԱԼԵԼՈՒԻՆՅՈՒ

Աւուրց պահոց. ըստ ձայնից

Ա.ձ. Հոգի քո բարի՝ առաջնոր-
դեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Կա.՝ Վասն անուան քո, Տէր, կե-
ցուցես զիս արդարութեամբ քով:

Ա.կ. Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ քով
յանդիմանիր զիս, և մի՛ բարկու-
թեամբ քով խրատեր զիս:

Կա.՝ Զգնացս իմ ուղիղ արն ըստ
բանի քում, և մի՛ տիրեսցեն ինձ
ամենայն մեղք:

Ռ.ձ. Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և
երկիւղ մահու անկաւ ի վերայ իմ:

Բկ. Դանձ, Տէր, և փրկեա՛ն զանձն իմ. կեցո՛ւ զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում:

Դձ. Վասն անուան քո, Տէր, քաւեա՛ն զմեզս իմ, զի բազում եղևն յոյժ:

Դկ. Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի հլաւնդ եմ ես, բժշկեա՛ն զանձն իմ, զի խռովեցան սակերք իմ:

Դձ. Յիշեա՛, Տէր, զգթութիւնս քո և զողորմութիւնս քո, որք են յաւիտեանից:

Կճ. Զմեզս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ն զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես:

Դկ. Տէր, ողորմութիւն քո յա-

ւիտեան, զդործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առնել:

ԿԳ. Զմեզս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ն զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քո, զի քաղցր և ուղիղ ես:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

ՇՍ.ԲԱԹԱՊԱՀՈՅ

**Նրկուաբբի, Նրեհաբբի եւ
Հինգաբբի**

Նրբ Աջ եւ Դկ լինի՛ զայսոսիկ ասա:
Իսկ երբ յալ ձայնից, զիւրեանցն ասա:

ԲԵ. Նկայք ցնծասցուք ի Տէր, ա-

ղաղակեցուք առ Աստուած Փրկիչ մեր:

ԳԵ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր, երգեցէք Տեառն ամենայն երկիր, երգեցէք Տեառն և բարձր արարէք զանունն նորա:

ԵԵ. Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ իմմէ: Գաի զԴաւիթ ծառայ իմ, և իւզով սրբով իմով օծի զնա:

Աղցից կիւրակէից

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ:
Զփոխն լման առա (Սաղմ. ԴԹ).

Յարութեան ըստ ձայնիմ

ԱՃ. Դու յարուցեալ զթաօցիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ զթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

ԿԺ. Թաղաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Աստուած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ:

ԱԿ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւնն ի նոր, օրհնութիւնն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

ԲՃ. Մափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան:

ԿԺ. Աստուած, դու զարձեալ կեցուցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ:

ԲԿ. Արի, Տէր, Աստուած իմ ի

հրամանս քո՝ զոր սկսառւիրեցեր,
և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղի-
ցին զքե: Վասն այսորիկ ի բար-
ձունս դարձ, Տէր:

ՊՁ. Ուրախ եղև Իսրայէլ յարա-
ւրիչ իւր, որդիք Սիօնի ցնծասցեն
ի թագաւորն իւրեանց:

ՊԿ. Նկալք և տեսէք զգործս
Աստուծոյ, որպէս զի անեղ են խոր-
հրդով քան զամենայն որդւոց մարդ-
կան:

ՊՁ. Հաճեցար, Տէր, ընդ երկիր
քո և զարձուցեր զգերութիւն Յա-
կոբայ:

ՊԿ. Յարեաւ Աստուած և ցըր-
ուեցան ամենայն թշնամիք նորա,
փախիցին ատիւիք նորա յերեսաց
նորա:

Ջ ա ս կ ի ն

Հասեալ կային ոտք մեր առ դը-
րունս քո, Նրուսաղէմ:

Ջասկի, Յարութեան եւ Յիւնաց
Հաւու աւեսարանի

Կիր. Գովեան Նրուսաղէմ զՏէր:

ՆԵՕՐՆՆԵԱՆ զԱստուած քո, Սիւղն:

ԲԵ. Գովեան Նրուսաղէմ զՏէր:

ՆԵՕՐՆՆԵԱՆ զԱստուած քո, Սիւղն:
(Սղմ. ՃԽԷ):

ՊԵ. Տէր ի զօրութեան քում ու-
րախ եղիցի թագաւորն, ի փրկու-
թեան քում ցնծասցէ յոյժ: (Սղ. Ի):

ՊԵ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն. Աս-
տուած, ի Սիօն, և քեզ աացին ա-
զօթք յՆրուսաղէմ: (Սղմ. ԿԴ.)

ՅԵ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի
քում, կամ ո՞վ բնակեացի ի լեռն
սուրբ քո: (Սղմ. Ժ. Գ.):

Աւր. Տէր թագաւորեաց, վայել-
չութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօ-
րութիւն ընդ մէջ իւր էած: (Սաղ-
մոս Գ. Բ.):

ՇԲ. Յնծացէք առ Աստուած, օգ-
նական է մեր. աղաղակեցէք առ
Աստուած Յակոբայ:

Առէք սաղմոս և տուք օրհնու-
թիւն, սաղմոս ասացէք նմա ի ձայն
քաղցրութեան:

Փող հարէք ի գլուխս ամսոց,
յաւուր՝ նշանաւորի տարեկանաց
մերոց:

Հրաման է այս Իսրայէլի, և իրա-
ւունք են Աստուծոյ Յակոբայ:

Վկայութիւնն Յովսէփու՝ զոր

եղ ընդ նմա, որպէս ելանէր նա
յերկրէն Նզիպտացւոց, լեզու զոր
ոչ գիտէր՝ լուաւ:

Ի բաց արար ի բեռանց զթի-
կունս նորա. և զձեռս նորա յորթ
և ի թի ծառայելոյ:

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս
և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ ի գաղտ-
նութենէ մըրկին, և փորձեցի զքեզ
ի վերայ ջուրցն հակառակութեան:

Լճւր, ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ. և Իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ:

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք
առժամայնք, և մի՛ երկիրպագանի-
ցես դու Աստուծոյ օտարի:

Նա եմ Տէր Աստուած քո, որ
հանի զքեզ յերկրէն Նզիպտացւոց.
բաց զբերան քո և լցից զդա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի

իմում, և Իսրայէլ յիս ինչ ոչ նա-
յեցաւ:

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ
կամաց որտից իւրեանց, զի զնա-
ցին նորա ըստ կամս անձանց իւ-
րեանց:

Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ
էր ինձ, կամ Իսրայէլի զճանա-
պարհս իմ զնացեալ էր:

Որպէս զոչինչ խոնարհ արա-
րեալ էր իմ զթշնամիս նորա. և
ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր
զձեռն իմ:

Թշնամիք Տեառն ստեցին նմա,
և եղիցին ժամանակք նոցա յաշ-
խարհի:

Կերակրեաց զնոսա ի սարար-
առութենէ ցորենոյ, և ի վիմէ մեղր
յագեցոյց նոցա: (Սղմ. Զ):

Նոր կիւրակէին մինչեւ ցՀամ-
բարձումն

Պովեա՛, Երոստղէմ, զՏէր:
Նւ օրհնեա՛ զԱստուած քո Սիովն:

Համբարձմանն Քրիստոսի

Մինչեւ ի գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ.

Համբարձէք, իշխանք, զգրուես
ձեր ի վեր, համբարձին դրունք յա-
ւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց:

Հոգւոյն Սրբոյ զալսեալն

Նիւ. Ողորմութեամբ Տեառն լի
եղև երկիր, և բանիւ Տեառն եր-
կինք հաստատեցան, և հոգւով բե-
րանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք
նոցա:

ՔԵ. Նկայք ցնծասցուք ի Տէր,
աղաղակեսցուք առ Աստուած Փրը-
կիչ մեր:

ՊԵ. Նրդեցէք Տեառն երգնոր, ծա-
ռայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

ՊԵ. Վասն անուան քո, Տէր, կե-
ցուցես զիս, արդարութեամբ քոյ
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ:

ՅԵ. Ողորմեան ինձ, Տէր, զի հի-
ւանդ եմ ես, բժշկեան զանձն իմ,
զի խռովեցան ոսկերք իմ:

Ուր. Յիշեան, Տէր, զՌաւիթ և զա-
մենայն հեղութիւն նորա:

ՇԲ. Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱս-
տուած և զՏէր յաղբերացն Իսրա-
յէլի:

Տապանակին.

Արի Տէր ի հանգիստ քո, դու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Այլակերպութեանն Քրիոստի

Որ կոչի Վարդապառ.

Եիր. Ամպ լուսաւոր հովանի լի-
նէր նոցա, ձայն եղև յամպոյն, որ
ասէ. դա է Որդի իմ սիրելի ընդ
որ հաճեցայ:

ՔԵ. Բարձրութիւնք լերանց նորա
են, նորա է ծով և նա արար զնա
և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին:
Նկայք երկիրպագցուք նմա, անկ-
ցուք և լացցուք առաջի Տեառն
արարչին մերոյ-

ՊԵ. Քո հն երկինք և քո է երկիր. դաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր. Թափօր և Հերմօն յանուն քո ցնծացեն:

Նառակասեաց

Խաչի եւ Եկեղեցւոյ.

ՇԲ. Սիրեաց Տէր զՍիօն և ընտրեաց բնակիլ ի նմա. ասէ. այս է հանգիտտ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա:

Նիր. Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցն՝ զօրդի աղախնոյ քո, և արն առիս նշան բարութեան:

ԲԵ. Նտուր երկիւղաց քոց նշան, զի ապրեցին յերեսաց աղեղան:

ՊԵ. Սիրեաց Տէր զՍիօն և ընտրեաց բնակիլ ի նմա. ասէ. այս է հանգիտտ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա:

ՊԵ. Տէր սիրեցի զլայելութիւն տան քո և զտեղի յարկի փառաց քոց:

ՆԵ. Որպէս սիրելիք հն յարեք քո, Տէր զօրութեանց, ցանկայ և փափազի անձն իմ ի գաւաթս քո: Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացէ առ Աստուած կենդանի:

Ուր. Նտուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեցին յերեսաց աղեղան:

ՇԲ. Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցն՝ աջով քո, և լուր մեղ:

Յիւնդ. Հիմունք նորա ի լեառն
սուրբ նորա. սիրէ Տէր զգրունս
Սիօնի առաւել քան զամենայն յարկ-
սըն Յակոբայ:

Յիդ. Փառաւորեալն խօսեցաւ վա-
սըն քո, ահաւադիկ քաղաքդ Աս-
տուծոյ:

Յիդ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի
քում, կամ ո՞վ բնակեացէ ի լեառն
սուրբ քո:

Խաչի. Որ զնայ ամբիծ գործէ
զարդարութիւն, խօսի զճշմարտու-
թիւն ի սրտի իւրում: Նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր
ուրախութիւն սրտից մերոց:

Վերափութման Աստուածածնին

Ի ն ճ աւուրց

Ա. Գ. Է. օր. Այսօր ծնաւ որ ի
Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որ-
դին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի
Դաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց
յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ
ծնայ զքեզ:

Բ. Ն. Ը. օր. Ուրախ լիւր բերկ-
րեալդ Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ևս
դու ի կանայս, և օրհնեալ է պը-
տուդ որովայնի քո:

Գ. Զ. Թ. օր. Արի, Տէր, ի հան-
գիստ քո, դու և տապանակ կոտ-
կի սրբութեան քո:

Աւետիաց Աստուածածնին

Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Ճրագալուցի Ծննդեան

Ը ս ս աւուրց

Հողին սուրբ եկեացէ ի քեզ, և զօրութիւն բարձրելոյն հովանասցի քեզ:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Դաւթի: Ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայդքեզ:

Ա. { Հողութիւն սրբով զօրացեալ սուրբ
Բ. { Ստեփաննոս և ընտրեալ յորովայնէ, ճշմարիտ վկայ, սիրօղ և առաքեալ առաքողին, ի Քրիստոսէ ընկալար զգուարթնոցն պսակ:

Գ. Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկրպագէր. սպասաւոր եղև Բանին Աստուծոյ և լուեալ զահաւոր ըզՀայնն աղաղակէր ասելով. ահա Գառն Աստուծոյ, որ բառնայ ըզմեղս աշխարհի:

Դ. Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Ե. Դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյն կոչեալիւր. զնասցես առա-

Չի Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա:

Զ. Եհան զիս ի զբոյ տառապանաց, ի կաւոյ և ի տղմոյ: Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս ի և ուղղեաց զգնացս իմ:

Վա՛հ. Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեղեկի, և Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Է. Երբուաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ և ոչ սահաց նմա, ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա:

Ը. Ուրախ լեր, բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կամ նայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո:

Քառասնորեայ զայսեանն Քրիստոսի ի ճաշարն

Տէր ի տաճար սուրբ իւրում, Տէր, յերկինս յաթոռ իւրում:

Մեծի սղոգումեան ճաշուն

Տէր Աստուած մեր երեւցաւ մեզ, արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Հրեշտակապետաց

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, և բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Յովհաննու Կարապետին

Դու մանուկ, մարգարէ բարձրե-

լոյն կոչեալիւ. գնացես առաջի
Տեառն՝ սլաորաստել զճանապարհ-
հըս նորա:

Յովիաննու զվտասման

Կարապետն Յովհաննէս զարհու-
րեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն եր-
կրպաղէր. սպասաւոր եղև Բանին
Աստուծոյ, և լուեալ զհաւուր ըզ-
ձայնն՝ աղաղակէր ասելով. Իհնա
Գառն Աստուծոյ՝ որ բառնայ զմեզս
աշխարհի:

Համօրէն մարգարէից

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած,
և զՏէր յաղբեւացն Իսրայէլի:

Ամենայն առաքելոց

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ

ամենայն երկիր, և յիշեսցի անուն
քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Ընդ ամենայն երկիր և լարբառ
նոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա:

Պաւրի եւ Յակոբայ

Յիշեա՛ Տէր զՊաւրիթ, և զամե-
նայն հեղութիւն նորա:

Նախահարցն

Պատմէ զբանն իւր Յակոբայ՝
զարդարութիւն և զիրաւունս Իս-
րայէլի:

Գրիգորի Լուսաւարչին

Համբերելով համբերի Տեառն, և
նայեցաւ առ իս և լուաւ աղօթից
իմոց:

Հայրապետաց եւ վարդապետաց

Քահանայք քո՞ զգեցցին զարդարութիւն, և սուրբք քո՞ ցնծալով ցնծասցեն:

Ճգնաւորաց

Երանելի են, որք բնակեալ են ի տան Տեառն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

Առաքելաց

Ասացցէ դչխոյ ընդ աջմէ քումմէ, ի հանդերձս ոսկեհոռոս զարդարեալ և պաճուճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք ըզհետ նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա:

Թագաւորաց

Տէր, ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն, ի փրկութեան քում ցնծացէ յոյժ:

Քառասնից եւ երկուց բիւուցն

Անցար մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ ի հանդիստ:

Մեծի հինգեաբբի

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան, ալն յանդիման նեղչաց իմոց:

Այգուց

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Մատենադարան

Ա.ձ. Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր: այլ յաւիտեան պահէ զնոսա:

Կ.՝. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս ներդոյթեան:

Ա.Կ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանդիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց:

Կ.՝. Լոյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից եղև ուրախութիւն:

Բ.ձ. Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանդիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց:

Բ.Կ. Կարդացին արդարքն առ Տէր, և Տէր լուաւ նոցա, յամենայն ներդոյթեանէ նոցա փրկեաց զնոսա:

Պ.ձ. Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. համարեցաք որպէս զոչնար ի զենուամն:

Պ.Կ. Ուրախ լիցին ամենեքեան, որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակեսցին դու ի նոսա:

Պ.ձ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին, որպէս զմայրսն Լիբանանու բազումք եղիցին:

Պ.Կ. Բազում ներդոյթիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր և պահէ զամենայն ռսկերս նոցա, և մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ:

Աս ընթեռնու աւեսարան ըս պաւստանի,
եւ յետոյ ասի հանգանակն Նիկիական:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(Գլ. Ե. հ. 1):

ԲԼ. ԴԼ.

Տէրն մեր ՅԵՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Եւ տեսեալ զԺողովուրդն՝ ել ի
լիառն, և իբրեւ նստաւ անդ՝ մա-
տեան առ նա աշակերտք նորա, և
բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր
զնոսա և ասէր. Նրանի աղքատաց
հոգւով. զի նոցա է արքայութիւնն
երկնից, Նրանի սղաւորաց, զի նո-
քա ժառանգեցին զերկիր: Նրանի
որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն ար-
դարութեան, զի նոքա յաղեսցին:
Նրանի ողորմածաց, զի նոքա ողոր-

մութիւն գտցեն: Նրանի այնոցիկ,
որ սուրբ ևն սրտիւք, զի նոքա
զԱստուած տեսցեն: Նրանի խա-
ղաղաբարաց, զի նոքա որդիք Աս-
տուծոյ կոչեսցին: Նրանի որ հա-
լածեալ իցեն վասն արդարութեան,
զի նոցա է արքայութիւնն երկնից:
Նրանի ձեզ, յորժամ նախատիցեն
զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն
զամենայն բան չար զձէնջ սուտ
վասն իմ: Յնծացէք և ուրախ լե-
ւո՛ւք, զի վարձք ձեր բազում են
յերկինս, զի այսպէս հալածեցին
զմարդարէսն, որ յառաջ քան ըզ-
ձեզ էին:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

(Գլ. Գ. հ. 13):

ԲԶ. ԳԶ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ԲՐԻՍՏՈՍ

Եւանէ ի լեառն և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, և չոգան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել, և ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս և հանելոյ զգլխս: Եւ եղ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս. և Յակովբոս Զաբեդեայ և Յովհաննու եղբօրն Յակովբայ՝ եղ նոցա անուանա Բաւերեգէս, որ է որդիք Որոտման, և զԱնդրէաս, և զՓիլիպպոս, և ըզԲարդուղիմէոս, և զՄատթէոս ըզ-

մաքսաւորն. և զԹովմաս և զՅակոբոս Ալփեայ, և զԹադէոս, և ըզՍիմովն Կանացի. և զՅուդայ Իսկարիովտացի, որ և մատնեաց զնա:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ

(Գլ. ԺԴ. հ. 12):

Ա.Լ. Դ.Լ.

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՄ ԲՐԻՍՏՈՍ

Ասէ և ցկոչնատէրն, յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչիւր զբարեկամս քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգակիտս քո, և մի՛ զզրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս. զի մի՛ և նոքա փոխաւէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հառուցումն: Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա՛ զաղքատս և զխեղս

և զկաղս և զկոյրս: Նւ երանելի
լինիցիս. զի ոչ ունին փոխարէն
հատուցանելոյ քեզ, և հատուցի
քեզ փոխարէն ի յարութեան ար-
դարոց: Իբրև լուսա զայս ոմն ի
բաղմականացն՝ ասէ ցնտ. երանի
որ կերիցէ ճաշ յարքայութեանն
Աստուծոյ:

ԱԻՆՏՈՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

(Գլ. Ժ. հ. 11):

Ա.Զ. Գ.Զ.

Տէրն մեր ՅԵՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Նս եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ
զանձն իւր գնէ ի վերայ ոչխարաց:
Իսկ վարձկանն, որ ոչ է հովիւ,
որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրև
տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու

զոչխարսն և փախչի, և գայլն յա-
փշտակէ զնոսա և ցրուէ. քանզի
վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն
ոչխարացն: Նս եմ հովիւն քաջ, և
ճանաչեմ զիման և ճանաչիմ յիմոցն:
Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ և
ես զՀայր, և զանձն իմ գնեմ ի
վերայ ոչխարաց: Նաև՝ այլ ես ոչ-
խարք են իմ, որք ոչ են յայսմ
գաւթէ, և զայն ես սլարտ է ինձ
ածել այսր. և ձայնի իմում լուի-
ցեն, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ:

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Հանգանակ Նիկիական

(Աւագ երեցն)

Հաւատաւմք ի մի Աստուած
 ի Հայրն ամենակալ՝ յարարիչն եր-
 կնի և երկրի, երեւելաց և անե-
 րեւութից: Եւ ի մի Տէր Յիսուս
 Քրիստոս Որդին Աստուծոյ, ծը-
 նեալն յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին.
 այսինքն յէութենէ Հօր: Աստուած
 յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած
 ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծը-
 նունդ և ոչ արարած: Նոյն ինքն
 ի բնութենէ Հօր. որով ամենայն
 ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկ-
 րի, երեւելիք և աներևոյթք: Որ
 յազադս մեր մարդկան և վասն մե-
 լոյ վերկութեան իջեալ ի յերկնից՝
 մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կա-

տարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ
 կուսէն Հոգւովն սրբով: Որով էառ
 զմարմին, զհոգի, և զմիտ, և զա-
 մենայն, որ ինչ է ի մարդ՝ ճշմար-
 տապէս և ոչ կարծեօք: Չարչա-
 րեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ
 աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս
 նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ
 Հօր: Դաւոյց է նովին մարմնովն և
 վառօք Հօր ի դատել զկենդանիս
 և զմեռեալս, որոյ թագաւորու-
 թեանն ոչ գոյ վախճան: Հաւա-
 տամք և ի Սուրբ Հոգին յանդն և
 ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօ-
 րէնս և ի մարգարէս և յաւետա-
 րանս: Որ էջն ի Յորդանան, քա-
 րողեաց զԱռաքեալն և բնակեցաւ
 ի սուրբսն: Հաւատամք և ի մի-
 միայն, ընդհանրական և յառաքե-
 լական եկեղեցի, ի մի մկրտու-

Թիւն, յապաշխարութիւն, ի քա-
ւութիւն և ի թողութիւն մեղաց:
Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաս-
տանն յաւիտենից հոգւոց և մարմ-
նոց, յարքայութիւնն երկնից և ի
կեանսն յաւիտենականս:

Մինչեւ ցաս են հաւատոյ բան:

Իսկ որք ասին. էր երբեմն, յոր-
ժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն,
յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգի, կամ
թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էու-
թենէ ասին լինիլ զՈրդին Աստու-
ծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ՛
փոփոխելիք են կամ այլայլելիք,
զայնպիսիսն նզովէ կաթողիկէ և
առաքելական եկեղեցի:

Ի սրբոյ Հոսաւորչէն մեռմէ ասացեալ

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ
յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիր-
պազանելով սրբոյ Երրորդութեանն
և միոյ աստուածութեանն Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և
միշտ և:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Յաւակերտի դասէն)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և
խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աստուծոյ
և ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիս-
տոսէ ի ժամուս պաշտաման և ա-
ղօթից, զի արժանի ընդունելու-

Թեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի
աղաչանաց մերոց, ընկալցի ըզ-
խնդրուածս սրտից մերոյ, թողցէ
զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վե-
րայ մեր: Աղօթք մեր և խնդրուածք
յամենայն ժամ մոցեն առաջի մե-
ծի տէրութեան նորա, և ի ա տացէ
մեզ միաբան միով հաւատով և ար-
դարութեամբ վաստակիլ ի դործս
բարեաց, զի զսղորմութեան ըզ-
չնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր
Տէլն ամենակալ, կեցուցէ և ողոր-
մեսցի: Զժամս և զառաջակայ: Ըզ-
հրեշտակ խաղաղութեան: Զքառու-
թիւն և զթողութիւն: Զօրբոյ խա-
չին: Եւ ևս միաբան: Զանձինս մեր:
Ողորմեաց մեզ Տէր:

Ա. Ղ. Օ. Թ. Ք.

(Աւագ երէցն)

Տէր մեր և Փրկիչ Յիսուս Քրի-
ստոս, որ մեծդ ես ողորմու-
թեամբ և առատ պարգեօք բա-
րերարութեան քո: Որ դու քոյին
կամաւդ ի ժամուս յայսմիկ համ-
բերեցեր չարչարանաց խաչի և մա-
հու՝ յաղաղս մեղաց մերոց, և պար-
գեցեր առատապէս զպարգես Հոգե-
ւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն,
հաղորդս արն և զմեզ, Տէր, աղա-
չեմք զքեզ՝ աստուածային պար-
գեացդ, թողութեան մեղաց և ըն-
դունելութեան Հոգւոյդ սրբոյ: Որ-
պէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք դո-
հութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ
և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Խաղաղութեամբ քով, Քրիստոս
Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան գա-
մենայն միտս և զրանս, ամբայն
զմեզ և աներկիւղ պահեն յամե-
նայն չարէ: Հաւասարեան զմեզ ընդ
ճշմարիտ երկիրպաղուս քո, որք հոգ-
ւով և ճշմարտութեամբ քեզ երկիր-
պաղանեն: Վասն զի՝ ամենասուրբ
Ներդրողութեանդ վայելէ փառք, իշ-
խանութիւն և պատիւ, այժմ և
միշտ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրի-
ստոս:

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամե-
նեանդ. Ամէն:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ
եղիցի:

Միայն սուրբ. միայն Տէր. Յի-
սուս Քրիստոս ի փառս Աստու-
ծոյ Հօր. ամէն:

Քա՜ն. Օրհնեալ Հայր սուրբ՝ Աս-
տուած ճշմարիտ.

Դուր. Ամէն:

Քա՜ն. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ՝ Աս-
տուած ճշմարիտ.

Դուր. Ամէն:

Քա՜ն. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ՝ Աս-
տուած ճշմարիտ.

Դուր. Ամէն:

Դուր. Հայր սուրբ. Որդիդ սուրբ.
Հոգիդ սուրբ:

Քա՜ն. Օրհնութիւն և փառք Հօր
և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն, այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Դուր. Եղիցի անուն Տեառն օրհ-

նեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեանս
(երիցս կրկնեա):

Քառ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քառ. Կատարումն օրինաց և մար-
գարէից դու ես, Քրիստոս Աստուած
Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն
հայրական տնօրէնութիւնս քո. լից
և զմեզ հոգևորի քով սրբով:

Արի. Օրհնեցից զՏէր յամենայն
Ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն
նորա ի բերան իմ:

Քառ. Օրհնեալք եղերսք ի շնոր-
հաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խա-
ղաղութեամբ. և Տէր հղիցի ընդ
ձեզ, և ընդ ամենեւեանդ. ամէն:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՍԵՂԱՆՈՅ

Վասն մարմնաւոր կերակրաց եւ
ըմպելեաց

Պատաստեն զսեղանն հացիւ, եւ զարդա-
րեն կերակրօք, եւ կանգնին իւրաքանչիւր
ոք ի սեղիս խրեանց: Եւ զայ իշխանաւորն
կամ քահանայն, եւ ասէ սաղմոս կցորդ:

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան,
և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամուս:

Դպր. Բարձր առնեմ զքեզ, Աս-
տուած իմ և թագաւոր իմ, և օրհ-
նեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից:

Զօրհանապաղ օրհնեցից զքեզ,
և գովեցից զանուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յաւիտենից:

Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ,
և մեծութեան նորա ոչ գոյ չալի:

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս
քո, և զգորութիւնս քո պատմեսցեն:

Զմեծ վայելչութիւն փառաց սըր-
բութեան քո խօսեսցին, և գաբան-
չելիս քո պատմեսցին:

Զգորութիւն ահի քո աստացին,
և զմեծութիւնս քո պատմեսցին:

Զյիշատակ ըազում քաղցրութեան
քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ
քո ցնծասցեն:

Գթած ողորմած է Տէր, երկայ-
նամիտ և բազումօղորմ:

Քաղցր է Տէր առ ամենեւեան
և գթութիւն նորա ի վերայ ամե-
նայն արարածոց իւրոց:

Խոստովան եղիցին առ քեզ, Տէր,
ամենայն գործք քո. և սուրբք քո
օրհնեսցեն զքեզ:

Զփառս արքայութեան քո ա-
սացեն, և զգորութիւնս քո պատ-
մեսցեն:

Ճանաչել որդւոց մարդկան ըզ-
գորութիւնս քո, և զփառս մեծ-
վայելչութեան արքայութեան քո:

Արքայութիւն քո արքայութիւն
ամենայն յաւիտենից. և տէրութիւն
քո, յազգէ մինչև յազգ:

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն
բանս իւր, և արդար է յամենայն
գործս իւր:

Հաստատ է Տէր զամենայն գայ-
թակղեսայս, և կանգնէ զամենայն
զլորեալս:

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան,
և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամուս:

Տաս դու նոցա և կերակրին, բա-
նաս զձեռն քո, և լցուցանես զա-

մինեստան քաղցրութեամբ կամօք քովը:

Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս իւր և սուրբ է յամենայն գործս իւր:

Մերձ է Տէր առ ամենեստան՝ ոյք կարգան առ նա, առ ամենեստան՝ ոյք կարգան առ նա ճշմարտութեամբ:

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր, ազօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա:

Պահէ Տէր զամենեստան, ոյք սիրեն զնա, և զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր:

Զօրհնութիւնս Տեառն խօսեացի բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա յաւիտեան, և յաւիտեանս յաւիտենից:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Մեհ. Ողորմած գթած է Տէր. կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց:

Սարգ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած՝ զի պարգեւեցէ մեզ կերակուր ուրախութեան, և լցուցէ զսիրտ մեր ի լիութենէ արարածոց իւրոց: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր:

Օրհնեան Քրիստոս Աստուած մեր հագեոր օրհնութեամբ զկերակուրս և զլմպելիս ծառայից քոց. և շնորհեան առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ: Որպէս զի կրօնաւորական պարկեշտութեամբ վայելելով ի մարմնաւոր պիտոյիցս՝ անանց բարեացդ և երկնից արքայութեանդ

հաղորդս լիցուք ընդ ամենայն սուր-
բըս քո: Եւ գոհութեամբ փառա-
ւորեսցուք զբեզ ընդ Հօր և ամե-
նասուրբ Հոգւոյդ. այժմ:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Եւ օրհնող սեղանոյն կալով կանգուն
Եւ առեալ զհացն բեկանէ ընդ պատա-
ւորացն, որք առնօքեր կան, կամ ընդ
այնմիկ, որ պատրաստոյն է նաւոյն, եւ
նոքա առ ամենեսեան, եւ ասէ. **Ճառա-
կեցէ՛ք խաղաղութեամբ.** Եւ նստին ի
նաւն: Իսկ եթէ վանականի իցեն, կամ
անապատաւորք, նսցի մին յեղբարց ի
բարձրագոյն սեղոյ, եւ առեալ ընթեռ-
նուցու զգիրս ասուածային. եւ ամե-
նեքեան ունկն զիցեն ընթերցմանն՝ ան-
մոռունչ նաւակմամբ: Եւ եթէ ոք խնդրե-
ցէ զլուծումն ինչ տարակուսանաց՝ լուծ-
ցեն՝ որք կարողքն իցեն. եւ դարձեալ նա-

եեսցեն լուեղայն, եւ ոչ աղաղակաւ: Եւ
յես յառնելոյ ի սեղանոյն, դարձեալ կաց-
ցեն ի սեղիս իւրեանց: Եւ ասասցէ քա-
նանայն:

Բ. Տէր Յիսուս, լցաք ի բա-
րութեանց քոց:

Գ. Տացուք գոհութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ:

Աչք Տեառն ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց, և ոյք յուսան յողոր-
մութիւն նորա:

Փրկել ի մահուանէ զանձինս նո-
ցա, և կերակրել զնոսա ի սովու:

Անձինք մեր համբարեսցեն Տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրաք մեր,
և յանուն սուրբ նորա յուսացուք:

Նղիցի ողորմութիւն քո, Տէր, ի
վերայ մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Քառ. Կերակրիչ և ուրախարար
Տէր, փառք քեզ լցուցանող Քրիս-
տոս՝ գոհանամք զքէն:

Ար. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր
աղաչես:

Գոհացարուք ի վերայ լիութեանց
պարգեաց Տեառն Աստուծոյ մե-
րոյ, որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ
առատապէս քաղցրութեամբ կա-
մօք իւրովք. զի հոգեւոր բարութեան
և երկնից արքայութեանն
հաղորդս արասցէ զծառայս իւր
ըստ ակնկալութեան յուսոյն մերոյ:
Ամենակալ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր՝
որ կերակրես զմեզ ի մանկութենէ,
և տաս կերակուր ամենայն մսե-
ղեաց. լցո՛ւ ուրախութեամբ և բերկ-
րութեամբ զսիրտս մեր: Որպէս զի
զամենայն բաւականութիւն ունի-
ցիմք առաւելաւք ի գործս բա-
րութեան ի Քրիստոս Յիսուս ի
Տէր մեր: Որում վայելէ փառք, իշ-
խանութիւն և պատիւ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեացուք.

Փառք քեզ, Տէր, փառք քեզ
Թագաւոր փառաց, որ ետուր մեզ
կերակուր ուրախութեան և լցու-
ցել զսիրտս մեր ի լիութենէ ամե-

նաբաւական ողորմութեան քո՛ լցն
և այժմ զմեզ հոգւովդ քով սրբով.
որպէս զի գացուք առաջի քո հա-
ճոյք, և մի՛ ամաչեցեալք, զի դու
գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր
ըստ գործս իւր. և քեզ վայելէ
փառք, իշխանութիւն և պատիւ.
այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն.

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Զկերողքս Աստուած օրհնեսցէ.
ոպասաւորացն և երախտաւորացն
վարձս բարեաց պարգևեսցէ. և օրհ-
նեսցէ զամենեսեան: Քրիստոս Աս-
տուած, որ զմեզ կերակրեաց և
լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս
ամէն:

ԿԱՐԴԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԵՐԵԿՈՅԻ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որ էջ ի խաչէն եւ պատեալ պա-
տաւակալաւ եղաւ ի գերեզմանի

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Քահ. Եւ առ Աստուած կար-
գացի և նա լուաւ ինձ յերկոյս՝

Ի վաղորդայն եւ ի հասարակ աւուրս
Սրհ. Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, եւ
ալն ունէի կենարարին, որ փրկէ
զծառայս իւր եւ կեցուցանէ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
սրբոյ:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեացուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ
Որդւոյ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս 26.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Մօնարհեց՛, Տէր, զունկն քո եւ
լնւր ինձ, զի աղքատ եւ տնանկ
եմ ես:

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ՝ Տէր,

եւ փրկեա՛ զծառայս քո, Աստուած
իմ՝ որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեաց ինձ, Տէր՝ զի առ քեզ
աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ
արա զանձն ծառայի քո, զի առ
քեզ, Տէր, համբարձի զանձն իմ:

Զի դնւ, Տէր, քաղցր եւ ուղիղ
եւ, բազումողորմ առ ամենեւեան,
որք կարդան առ քեզ:

Ունկն դիւր, Տէր, աղօթից իմոց,
եւ նայեա՛ ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կար-
դացի առ քեզ, եւ լուար ինձ:

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս,
Տէր, եւ ոչ որ է որպէս զգործս քո:

Զամենայն ազգս զոր արարեր,
եկեացեն եւ երկիրպաղցեն առաջի
քո, Տէր, եւ փառաւոր արասցեն
զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եւ դու, Տէր, եւ առնես

սքանչելիս. եւ դու միայն ես Աստուած:

Առաջնորդեալ ինձ ի ճանապարհի քում՝ եւ գնացից ի ճշմարտութեան քում, եւ ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչիլ յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ, Տէր Աստուած իմ, բոլորով սրտիւ իմով եւ փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղեւ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, եւ փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց ներքնոց:

Աստուած, անօրէնք յորեան ի վերայ իմ, եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Այլ դու, Տէր Աստուած իմ, գլխով թած ես եւ ողորմած, երկայնա-

միտ, բազումողորմ եւ ճշմարիտ. նայեալ առ իս եւ ողորմեալ ինձ:

Տոբ զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՞ զորդի աղախնոյ քո եւ արա՞ առ իս նշան բարութեան:

Տեսցին ատելիք իմ եւ ամաչեցեն, զի դու Տէր, օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, Ա՜ժմ եւ միշտ եւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Փառք քեզ, Աստուած, փառք քեզ. յաղաղս ամենայնի, Տէր, փառք քեզ:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր ազախացուք:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ

Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ
եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս ճԺԲ.

(Յաւակերթի դասէն)

Ապրեցո՛ղ զիս, Տէր, ի մարդոյ չա-
րէ. յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ղ զիս:

Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիր-
տըս իւրեանց. զօր ամենայն պատ-
րաստեցան ի պատերազմ:

Սրեցին. զիզուս իւրեանց որպէս
զօձի. եւ թոյնք իծից ի ներքոյ
շրթանց նոցա:

Պահեա՛ղ զիս, Տէր, ի ձեռաց մե-
ղաւորի. եւ ի մարդոյ չարէ փրկ-
եա՛ղ զիս:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ.

Թաղուցին ամբարտաւանք ուր-
գայթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից ի-
մոց. շուրջ զշաւղօք իմովք եղին
ինձ զգայթակղութիւն:

Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ես
դու. ունկնդիր, Տէր, ձայնի աղօ-
թից իմոց:

Տէր՝ Տէր զօրութիւն փրկու-
թեան իմոյ. հովանի գլխոյ իմոյ.
յաւուր պատերազմի:

Մի՛ մատներ զիս Տէր, ի ցան-
կութիւն մեղաւորաց. ոչք խորհե-
ցան վասն իմ՝ մի ընդ վայր հար-
կաներ զիս:

Զի՛ մի երբէք բարձրացին, եւ
խորշուրդք նոցա մի կատարեցին.
վախճան կատարածի նոցա՝ վաս-
տակ շրթանց իւրեանց ծածկեայէ
զնոսա:

Արկղես ի վերայ նոցա զկայ-
ծակունս հրոյ եւ կործանեսցես ըզ-
նոսա. ի տառապանաց մի՛ կարաս-
ցեն կեալ:

Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջո-
ղեսցի ի վերայ երկրի. զայր մե-
ղաւոր՝ չարիք իւր որստացեն ի կո-
րուստ:

Ծանեայ՝ զի առնես Տէր զգա-
տաստանս աղքատի, եւ զիրաւունս
տնանկի:

Արդարք գոհասցին զանուանէ
քումմէ. եւ բնակեսցին ուղիղք ա-
ռաջի երեսաց քոց:

Տէր՝ կարգացի առ քեզ եւ լմւր
ինձ. նայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց՝
ի կարգալ իմում առ բեզ:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո, Տէր. համբար-

ձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե-
րեկոյի:

Դի՛ր, Տէր, պահապան բերանոյ
իմոյ եւ գուռն ամուր՝ շրթանց ի-
մոց. զի մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ
բանիւ չարութեան:

Ի պատճառել զպատճառս մե-
ղաց բնդ մարգս, ոչք զործեն զա-
նօրէնութիւն. եւ ոչ կղէց կցորդ
ընտրելոց նոցա:

Խրատեսցէ զիս արդարն ողոր-
մութեամբ եւ յանդիման արասցէ.
իւղ մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ.
այլ աղօթք իմ ի կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վիմին գա-
տաւորք նոցա. լուիցեն բանից ի-
մոց եւ քաղցրասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի
սփռեալ է ի վերայ երկրի. ցրուես-
ցին ոսկիրք նոցա մերձ ի դժոխս:

Առ քեզ, Տէր, Տէր, եւ աչք իմ.
ի քեզ յուսացայ, Տէր, մի հաներ
զհոգի յինէն:

Պահեա՛ զիս յորդայթէ, որ թա-
գուցաւ ինձ, ի գայթակղութենէ
գործողին զանօրէնութիւնս:

Անկցին ի նանցս նորա մեղա-
ւորք. միայն եմ ես՝ մինչև անցից:

Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կար-
դացի. ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի:

Սիրուեցից առաջի Տեսուն զա-
ղօթս իմ. եւ զնեղութիւնս իմ ա-
ռաջի նորա պատմեցից:

Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ իմոյ՝
դու, Տէր, ծանեար զլաւիդս իմ. ի
ճանապարհ յոր եւ դնայի՝ թագու-
ցաւ ինձ որդայթ: Հայէի յաջմէ ե
տեսանէի, եւ ոչ որ ճանաչէր զիս.
Կորեաւ յինէն վախուստ իմ. ե ոչ
գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Աղաղակեցի առ քեզ, Տէր, եւ
ասացի. դու ես յոյս եւ բաժին իմ
յերկրին կենդանեաց:

Նայեաց, Տէր, յաղօթս իմ. զի
ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո՛
ղիս ի հալածչաց իմոց՝ զի հզօրք
եղեն քան զիս:

Տէր, հոն ի բանտէ զանձն իմ,
զոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն՝ մին-
չեւ հասուցես:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշուհի Գրատ.): Հասկալքս ի ժամ
Երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով
զձեռս մեր փառաւորեմբ զքեզ,
Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր
մեզ զտիւս խաղաղութեամբ ան-
ցուցանել և հասանիլ ի ժամ երե-
կոյիս. արժանաւորեան զմեզ, Տէր՝
սուրբ սրտիւ, և հրեշտակային եր-
գով՝ գահաբանութիւն մատուցա-
նել Տեառն Աստուծոյ ամենակա-
լիդ. կեցն և ողորմեան: Ողորմեաց
մեզ, Տէր Աստուած մեր, ըստ մե-
ծի ողորմութեան քում. աստացուք
ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան,
Տէր ողորմեան:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հասկալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան անդադար փառաւորեմբ
զՀայր և զՈրդի և զսուրբ զՀոգիդ.
այժմ և միշտ:

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՄԵՍԵՒԻՔ

Ըստ աւուր պատշաճի

(Սկսուածք յաւագ երիցու դառն)

Ծննդեան Քրիստոսի, և Աւետեաց
և Վերափութման և այլոց բօնից
Աստուածածնի

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու

և ես այսօր ծնայ զքեզ:

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք.
և ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս:
— Կեծացուցէ անձն իմ զՏէր.
և ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով
փրկչաւ իմով:

Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն
աղախնոյ իւրոյ. ահա՛ յայսմհետէ
երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

— Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ
գեղման. որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր:

Աստուած զիրաւունս քո ար-
քայի տնւր, և զարդարու թիւնս քո
որդւոյ թագաւորի:

Յարութեան

ԱԶ. Տէր կարող և հզօր. Տէր
կարող ի պատերազմի:

Տեառն է երկիր և իւր իւրով, աշ-

խարհ և ամենայն բնակիչք նորա:

ԱԿ. Աթոռ քո, Աստուած, յա-
ւիտեանս յաւիտենից, գաւազան
ուղղութեան գաւազան արքայու-
թեան քո:

Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի և
ասեմ զգործս իմ թագաւորի:

ԲԶ. Տէր թագաւորեաց, ցնծա-
ցէ երկիր. ուրախ եղիցին կղզիք
բազումք:

Երևեցան փայլատակունք նորա
տիեզերաց. ետես և սասանեցաւ
երկիր:

ԲԿ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր,
ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեա-
ռըն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ,
ծանիրուք զի նա է Տէր Աստուած
մեր:

ԳՁ. Նկայք և տեսէք զգործս
Աստուծոյ, որ արար զնշանս և
զարուեստս ի վերայ երկրի:

Աստուած մեր ապաւէն և զօ-
րութիւն. օգնական ի վերայ նե-
ղութեանց՝ որք գտին զմեզ յոյժ:

Գկ. Աստուած մեր յերկինս և
յերկրի. զամենայն զոր ինչ կամե-
ցաւ և արար:

Յեղանելն Իսրայէլի յՅգիպտոսէ,
տանն Յակոբայ ի ժողովրդենէ այ-
լազգեաց:

ԳՁ. Նզիցի ձեռն քո ի վերայ
առն, աջ քո ի վերայ որդւոյ մար-
դոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի քեզ:

Որ հովուեսդ Իսրայէլի՝ նայեաց,
որ առաջնորդես որպէս խաչին
Յովսէփոս:

Գկ. Աստուած աստուծոց Տէր
խօսեցաւ. և կոչեաց զերկիր:

Յելիցն արեգական մինչև ի մու-
տըս արևու:

Պալատեան

Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն,
օրհնեալ որ գալոցդ ես:

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ
մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան
կանխաւ մինչև յանկիւնս սեղանոյ:

Նկեղեցւոյ

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
Տեառն զՏէր:

Ո՛ր կայք ի տան Տեառն ի գա-
ւիթս Աստուծոյ մերոյ:

Աիւրակամօքից

Միրեցի՛՛ զի լուիցէ Տէր զձայն
աղօթից իմոց:

Զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ
իս. և ես յաւառս իմ կարգացի
առ նա:

Մարտիրոսաց

Ա.Ձ. Եղիցի ողորմութիւն քո,
Տէր, ի վերայ մեր. որպէս յուսա-
սացաք ի քեզ:

Յնծացէք արդարք ի Տէր. ուղ-
ղոց վայելէ օրհնութիւնս:

Ա.Կ. Տէր սիրէ զիրաւունս և ոչ
ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր:

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ

է. վերակացու է նոցա ի ժամա-
նակս նեղութեան:

Բ.Ձ. Սքանչելի է Աստուած ի վե-
րայ սրբոց իւրոց. Աստուած Իս-
րայէլի:

Տէր Աստուած օրհնեալ. օրհնեալ
է Տէր զօրհանապաղ:

Բ.Կ. Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ
եկեօցէ, որ արար զերկինս և
զերկիր:

Համարձի զաչս իմ ի լերինս,
ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

Գ.Ձ. Աստուած վառաւորեալ է
ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և
ահաւոր ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ
են զնովաւ:

Խոստովան եղիցին երկինք ըս-
քանչելեաց քոց, Տէր. և ճշմար-
տութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց:

ԳԼ. Սիրեցից զբեզ, Տէր, զօրութիւն իմ. Տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և Փրկիչ իմ:

Աստուած օգնական իմ. և ես յուսամ ի նա, ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է:

ԿԶ. Մերձ է Տէր առ ամենեւեան՝ որք կարգան առ նա. առ ամենեւեան՝ որք կարգան առ նա հշմարտութեամբ:

Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր, ազօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա:

ԴԿ. Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեացին. որպէս զմայրօն Լիբանանու՝ բազումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին ի տան Տեառն.

և ի դաւիթս Աստուծոյ մերոյ ծաղկեացին:

Ապագիտարեւան

ԱԶ. Տէր լուիցէ ինձ ի կարգալ իմում առ նա:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ, Աստուած, ըստ արդարութեան իմոյ:

ԱԿ. Մի առաւցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծաւցին՝ թէ ես սասանեցայ:

Մինչև յէրբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն. մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեա և լճւր ինձ, Տէր Աստուած իմ:

ԲԶ. Բերան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն և լիզու նորա խօսեացի զիրաւունս:

Մի նախանձիր ընդ չարս, և մի ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

ԲԿ. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ բանի բում:

Քաղցր ես դու, Տէր, և քաղցրութեամբ քով խրատեալ զիս:

ԴՁ. Նայեսց և լուր ինձ, Տէր Աստուած իմ:

Մինչև յերբ Տէր մոռանաա զիս իսպառ. մինչև յերբ դարձուցանես զերևսս քո յինչն:

ԳԿ. Գթութիւն քո բազում են, Տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցն զիս:

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեալ զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

ԴՁ. Աստուած, յօգնել ինձ նախնաց. և Տէր, յընկերել ինձ փութա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զանձն իմ:

ԴԿ. Լուր, Աստուած, աղօթից իմոց յազաչել ինձ առ քեզ. յերկիւզէ թշնամոյն փրկեալ զանձն իմ:

Ծածկեսցես զիս ի ժողովոց չաւաց, ի բազմութենէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Ի մեծի հիմեօաբբի

Լուացից սրբութեամբ պճեռս իմ. և շուրջ եղէց զսեղանով քո. Տէր:

Տէր, սիրեսցի զվայելութիւն տան քո, և գտեղի յարկի փառաց քոց:

Խ մեծի ուրաքուն

Յառն ի կերակուր ինձ լեղի.
և ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ
քացախ:

Նղիցին սեղանք նոցա առաջի
նոցա յորոգայթ. ի հատուցումն և
ի դայթակղուծիւն:

Խ օտնի սրբոյ խաչին

Յառուր ևրկիւղածաց քոց նշան,
զի ապրեսցին յերեսաց աղիղան:

Որպէս վրկեցան սիրելիք քո.
կեցն աջով քո և լուր մեզ:

Կարգ ուղիղեղիցեաց

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:

Որպէս խունկ առաջի քո, Տէր:

Համբարձումն ձեռաց իմոց:
Պատարագ երեկոյի:

Յառուկ առ աջակողմանն

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո, Տէր. համբար-
ձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ
երեկոյի:

Տէր, աղաղակեցի առ քեզ և
լուր ինձ:

Նայեաց ի ձայն խնդրուածաց
իմոց, յաղաղակել խնում առ քեզ:

Խ մեծի հինգօտարաբու

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո, Տէր:

Զերեկոյի աղօթս մեր ընկալ,
Տէր, և զտարածումն ձեռաց մերոց:

Ի մեծի ուրբաթու

Ուղիղ եղիցին աղաչանք մեր
որպէս խունկ առաջի քո, Տէր:
Համբարձումն ձեռաց մերոց՝ պա-
տարագ երկկոյլ:

Ք Մ Ր Ո Ջ

Եկեալիս ամօրից եւ ամենայն առաւրց
սէրունեաց

(Առաւ. դուս)

Ասացուք ամենեքեան միաբա-
նութեամբ Տէր ողորմեա:
Վասն խաղաղութեան ամենայն

աշխարհի եւ հաստատութեան սրբ-
ոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղ-
ղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր աղա-
չեսցուք:

Վասն հայրապետին մերոյ Տեառն
(այս անուն) կենաց եւ վրկութեան
հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն վարդապետաց, քահանա-
ւոց, սարկաւադաց, դպրաց եւ ամե-
նայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ
զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն բարեպաշտ թաղաւորաց
եւ աստուածասէր իշխանաց, զօ-
րավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր
աղաչեսցուք:

Վասն զի Տէրն ամենակալ հնա-
զանդեցուցէ առաջի նոցա զամե-
նայն պատերազմունս թշնամեաց
զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հարց և եղբայրց մե-
րոց՝ որք ի գերութեան են և ի
չար ծառայութեան զՏէր աղաչեա-
ցուք:

Յաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանիլ
ի նաւահանգիստան բարութեան ըզ-
Տէր աղաչեսցուք:

Յաղագս հիւանդաց և ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու-
թեան զՏէր աղաչեսցուք:

Յաղագս բարեխառնութեան օ-
գոց, անձրեաց քաղցրութեան, և
սլտոց սառառութեան զՏէր աղա-
չեսցուք:

Յաղագս ուխտաւորաց և սլըտ-
դաբերից ի սուրբ եկեղեցի Սատու-
ծոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ յաղագս այնոցիկ՝ որք մատ-
նեալ են ի ձեռս անօրինաց՝ վասն

անուանն Քրիստոսի զՏէր աղա-
չեսցուք:

Յաղագս փրկելոյ զմեզ Տեառն
Սատուծոյ՝ յերևելի և յաներևոյթ
թշնամւոյն զՏէր աղաչեսցուք:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Քարեխօս ունիմք սուրբ զՄա-
րիամ զՍատուածածինն զփառա-
ւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ
կոյսն, սուրբ զՅովհաննէս Մկր-
տիչն, սուրբ զՍտեփաննոս Նախա-
վկայն, սուրբ զառաքեալսն և ըզ-
մարգարէսն, զարի և զյաղթող սուրբ
զվկայսն, և զմեծ խոստովանողն
Քրիստոսի զհայրապետն մեր ըզ-
սուրբն Գրիգորիոս լուսաւորիչն
Հայաստանեայց աշխարհի:

Յիշեսցիք և զամենայն սուրբս
և նոքօք զՏէր աղաչեսցուք:

Զերեկս մերձեալ և զառաջիկայ
գիշերս խաղաղութեամբ անցու-
ցանել հաւատով ի Տեառն: խընդ-
րեսցուք:

Զհրեշտակ խաղաղութեան պա-
հապան ան":

Զքաւութիւն և զթողութիւն յան-
ցանաց":

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող
զօրութիւն":

Եւ ևս միաշուն վասն հշմարիտ
և սուրբ":

Զանձինս մեր և": Ողորմեաց
մեզ Տէր":

Ք Ա Ր Ո Զ

Ի Յօնի սրբոյ եւ պառօն

(Առակ. դաս.)

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Աղաչեսցուք զամենակալն Աս-
տուած՝ զՀայր Տեառն մերոյ Յի-
սուսի Քրիստոսի զթագաւորն խա-
ղաղութեան յաղագս խաղաղու-
թեան և վասն միայնոյ սուրբ կա-
թողիկէ և առաքելական եկեղեց-
ւոյ. զի զբազում ամս խաղաղու-
թեամբ տացէ մեզ Տէր Աստուած
մեր, և զթագաւորս խաղաղարարս
առաքեսցէ առ մեզ վասն մեծի
սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ.

զպետս գաւառաց, զգորավարս,
զգորազլուխս, զժողովուրդս, զմու-
տըս, և զելս մեր խաղաղութեամբ
պահեսցէ. և զամենայն պատերազ-
մունս թշնամւոյն խորտակեսցէ ի
մէնջ Տէրն ամենակալ կեցուցէ
և ողորմեսցի: Զերեկս մերձեալ՝
և զառաջիկայ գիշերս խաղաղու-
թեամբ: Զհրեշտակ խաղաղութեան:
Զքաւութիւն և: Զսրբոյ խաչին: Ն
ևս միաբան: Զանձինս մեր: Ողոր-
մեաց մեզ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Ա. ա. Էրեց.) Առը ձայնից մերոց,
Տէր Աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս
մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց
և զբանս աղօթից. սրբելով զերե-
կոյի պատարագս մեր ի հոտ անու-

շից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել:
Յաւել ի մեզ, Տէր ամենակալ, ըզ-
հաւատ, գոյս, զսէր, և զամենայն
գործս առաքինութեան. որպէս զի
ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ
կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ
ի տուէ և ի գիշերի՝ արժանաւորք
եղիցուք յաղագս անձանց մերոց
փրկութեան, և վասն հոգևոր կե-
նացդ աղաչել զքեզ, Տէր, և գտա-
նել ի քէն զչնորհս և զողորմու-
թիւն. և գոհանալով փառաւորես-
ցո՛ք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ
Հոգիդ. այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Քեզ երկիրպագանելով, Տէր Աս-
տուած մեր, գոհանամք զքէն յա-

զազս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ ի մէնջ գերկարութիւն տուրնջեանս: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր, ազաչեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջիկայ զիշերս առանց միշաց և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ ի հաւատ, ի յոյս, ի սէր և ի պատուիրանապահութեան քո: Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաւատաւորութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ և:

Եւ ասի Սուրբ Աստուած լոս պաշտանի յաւագ երիցու դասէն

Սուրբ Աստուած. սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասըն մեր, ողորմեա՛ մեզ: (Երիցս կրկնեա՛):

Ա Գ Ո Ր Պ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ, մայր Քրիստոսի, մատո՛ զազաչանս մեր Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Յաւագ երիցու դատեն)

Եւ եւ խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Ասան լսելի լինելոյ Տեառն Աս-
տուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց
բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնին: Եւ իջանելոյ ի վերայ մեր
ողորմութեան և գթութեան Տեառն
Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր կեցո՞ւ և ողորմեա՞:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և
Որդւոյ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

(Յաւագ երիցու դատեն)

Համբարձի զաչս իմ ի լերինս,
ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն:

Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկես-
ցէ, որ արար զերկինս և զերկիր:

Մի տար ի սոսանութիւն զոտն
քո. և մի ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ի քուն եր-
թայ պահապանն Իսրայէլի:

Տէր պահեսցէ զքեզ և Տէր ըն-
կալցի աջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն ի տուէ քեզ մի մե-
ղիցէ, և մի լուսինն՝ ի գիշերի:

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն
շարէ. պահեսցէ Տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զմուտ և զեղ քո՝
յայտահատէ մինչև յաւիտեան:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Աստ ասի Համբարձի շարական
բաժ պատժաւի

(Յաւագ երիցու դատեն)

Ի կիւրականսի գայս ասա՛:

ԱԶ.

Սուրբ ես, Տէր զօրութեանց,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս. և
բարեբանիս ի սրտց քոց: Երկնա-
յին զօրութիւնք, սերովբէք և քե-
րովբէք, անգագար օրհնեն սուրբ
զանունդ քո: Քահանայք ընդ նո-
սին պաշտօնեայք և ժողովուրդք՝
երկրպագեսցուք տէրութեանդ քո:
Լոյսդ, որ յառաջ քան զյաւիտեանս
ի Հօրէ առաքեցար և լուսով իմա-
նալեաւ լցեր զարարածս, օրհնեալ

եւ, Թադաւոր յաւիտենից: Ար ըզ-
լոյսն իսկզբանէ հաստատեցեր վե-
րստին, և զխաւարն անգիտու-
թեան յարութեամբ քո հալածե-
ցիր՝ օրհ: Ուստի և մեր լուսա-
ւորեալքս ընդ լուսեղէն զուարթ-
նոցն երգեսցուք ցնծութեամբ ի
յարութեան երեկոյիս. օրհ:

Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս
մեծ ի ծնունդս կանանց, քարոզէր
յանապատի ազդարարող բարբա-
ռովն զծագումն լուսոյ արեգա-
կանն արդարութեան: Ճշմարիտ
մարգարէ և ձեռնադրող Արդւոյն
Աստուծոյ, յառաջընթաց կարա-
պետ և պատմող աստուածային
օրինացն՝ հորդէր ճանապարհս Թա-
ղուորին յաւիտենից: Յանօրէն գի-
նարբուսն մոլեցնեալ Հերովդիա-
գայ ի պարգևի մոսին խնդրէր ըզ-

գլուխ մարգարէին. յիջուցանել զարուսեակն և զանազօտ լապտերն: Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն: Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ պարգեհն երկրպագուացս ամենասուրբ Նրբորդութեանդ՝ գյարութիւն յուսոյ կենացն յաւիտենից: Այժմ՝ և միշտ: Զհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ Նրբորդութեանդ և զապաւինեալս ի խորան վառաց քոյ՝ պահեաւանխոռով ի խաղաղութեան:

Իսկ յաւուրս սօնի Առաքելոց ի տեղի
Երկնաբաղաբացոյն ասի այս:

Ի քէն հայցեմք բազում զորմ ի
ձեռն սրբոց քոյ առաքելոցն. խը-
նայեա Տէր ի յանձինս մեր:

Զորս ընտրեցիր յառաջգիտութեամբ զարժանացելոցն անձինս, ապաւորեալ ի նոսա զՀոգի շնորհաց քոյ, որով վանեալ հերքեցին զապստամբ զթշնամին. բարիխօսութեամբ սոցա խնա: Որք զխաւարն անգիտութեան մերկացին յամենայն ազանց, զգետաւորեալ ըզհեթանոս՝ առաքելական կոչմամբ ի յոյս կենացն յաւիտենից. բարեխօսութեամբ սոցա խնա: Վասնորոյ և մեր հաւատացեալքս կատարեսցաւք զյիշատակ սրբոց առաքելոցն. աղաչեմք զքեզ, որ միայն զթածդ ես, առատաձեռնեա ի մեզ զմիծ քո զողորմութիւնդ. Տէր, որ կեցուցանես զամենայն արարածս: Փառք: Արդ աղաչեա, մայր Աստուծոյ, զձեռնալն ի քէն վասն մեր. զի ընդ նմին պահելով՝ սուրբ յա-

ըութեամբ նորա նորագիցուք. առ
նա միշտ բարեխօսեա կ'իցուցանել
զմեզ: Այժմ: Այսօր ցնծան առա-
քեալքն. զարդարեալք ի շնորհաց
Հոգւոյն սրբոյ մեծացուցանելով զե-
լօղն ի Հօրէ:

Կա՛. Եւ համբարձեալ զձայնն
Յուդայի խնդրելով ի Տեառնէ ըզ-
տենչալին ամենեցուն սուրբ զխաչն.
և հաւատով գոչէր, եկայք երկըր-
սլազեսցուք աստուածային սուրբ
նշանիս՝ մեծացուցանելով զծնեալն
ի կուսէն:

Հ Ա Մ Բ Ա Ր Զ Ի Ք

Յարութեան

Գ.Լ.

Ա. Ըզբո յարութիւնդ օրհնեմք,
մարդասէր, աղաղակելով Տէր փառք
քեզ: Զոր օրհնեն սերովրէքն և
գովին քերովրէքն. աղա: Անդա-
դար բերանով, անհանգիստ բար-
բառով. աղա:

Գ.Լ.

Բ. Առեալ և մեր զօրհնութիւնս
հրեշտակացն երգեմք, և ասեմք.
փառք յարութեան քո, Տէր: Որ
խաչեցար վասն մեր, թաղեցար,
և յարեար. ազատեցել ի մեղաց:

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր,
սուրբ անմահ թագաւոր:

Փարսիոսաց

ԳԼ.

Այսօր մարտիրոսաց դասքն ցըն-
ծացեալ բերկրին ընդ առաջ Տեսուն
Քրիստոսի Որդւոյն Աստուծոյ: Ձայն
ի յերկնից վկայեալ ասէ. եկնք,
օրհնեալք Հօր իմոյ, Ժառանգորդք
երկնից խորանացն: Լցէք զտեղի
անկեղոցն առպստամբողական թըշ-
նամւոյն, որ ի յերկնից վայր ան-
կեալ:

Ապաօխարութեան

ԳԼ.

Մացեն աղօթք իմ, Տէր, ի տա-
ճար սուրբ քո. և առաքեալ ի մեզ,
Տէր, զօգնութիւն ի լեռնէ սրբոյ
քումմէ: Հովանացի աջ քո, Տէր,
ի վերայ սոնդծուածոց քոց. և ա-
ռաքեալ ի մեզ, Տէր, Զերեկոյի ա-
ղօթս մեր ընկալ, Տէր, բարեխօ-
սութեամբ ծնողի քո, և առա:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշուհ. դատաս.): Վասն խաղաղու-
թեան ամենայն աշխարհի, և հաս-
տատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ ըզ-
Տէր աղաչեսցուք: Ասացուք ամե-
նեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛,
Տէր ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աշակ. Դաւթ.): Հայր գթած, բարեխնամող, արարիչ ամենայն տրարածոց, ընկալ զպաշտօնս ծառայից քոց ի ժամ երեկոյիս, որ առատդ եւ առ ամենեւեան՝ պարգեօք բարեբարութեան քո: Ողորմեա՛, Տէր, ամենայն աշխարհի, ե եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, հանապարհորդաց, նաւորդաց, խոտտվանողաց, ապաշխարողաց ե հողւոյն հանգուցելոց: Զի դու, Տէր ամենակալ՝ գիտես զպէսս մեր ե զկարիս՝ առաւել քան զոր խնդրեմք ե իմանամք. ե քեզ ընդ Որդւոյ ե ամենասրբոյ

Հողւոյն վայելէ՛ վառք իշխանութիւն ե պատիւ. այժմ ե:

Յաւուրս աղուացից աստ ասի՝ Տէր ամենակալն. իւր Քարգն եւ Աղօթն. սես յեւս 436. յառաւօտ ժամուն, եւ յես նորա՝ Որ բնակեալն: Իսկ յայլ աւուրս պահոց, եւ ի տօնս մարտիրոսաց՝ ասի միայն Որ բնակեալն: Եւ ի կիրակամօսս՝ Աստ օրհնեցեմք:

Փ Ո Խ

Ա Ր Ճ Ա Կ Մ Ա Ն

(Աշակ. Դաւթ.): Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասացէ՛ Տեառն ընդունող իմ

ես. ապաւէն իմ Աստուած, և ես
յուսամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որ-
սողին, և ի բանիցն ի խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզ-
քեզ, ի հովանի թևոց նորա յու-
սասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե-
զ ճմարտութիւն նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւզէ գի-
շերի և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:
Յիրէ, որ չըջի ի խաւարի, ի
գայթակղութենէ գիւին ի հասա-
րակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա-
ղարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ.
և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայես-
ցիս դու, և զհատուցումն մեղա-
ւորաց տեսցես. զի, Տէր, յոյս իմ ես:

Ձբարձրեալն արարիւր քեզ ապա-
ւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք.
և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յար-
կըս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ. զի մի՛ երբէք հարցես ըզ-
քարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից և քարբից զնաս-
ցես դու. և առ ոտն կոխեսցես
զառիւծն և զվիշապն:

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկե-
ցից զնա. հովանի եղէց նմա՝ զի
ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդատցէ առ իս և ես լուայց
նմա. և առ նմա եղէց ի նեղու-
թեան:

Փրկեցից և փառաւոր արարից

զնա. երկայն աւուրբք լցուցից՝ և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ. որ բնակեալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեսառն իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն արկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ, Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեսց մեզ, Տէր՝ ողորմեաց մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝ ոյք նախատէին ըզմեզ. և արհամարհանօք ամբարաւանից:

Աստուած յանուան քում կեցո՞ց զիս, և ի զօրութեան քում իրաւ արա՞ն ինձ:

Աստուած՝ լուր աղօթից իմոց. ունին դէր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան գրեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թըշնամիս իմ. ճշմարտութեամբ քով սատակեա՞ն զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Ջրարձրեալն զԳրիստոս արասցուք մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցին առ մեզ չարք. և տանջանք մի մերձեացին ի յարկս մեր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշախ. Դաս.): Նւ մեր միարան զողորմութիւն ի Տեառնէ խնդրելով, ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան, Տէր ողորմեան:

Ս Ղ Օ Թ Ք

(Առաք. Եբեյ.): Յոյս կենաց, ընդունող աղօթից, քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրուածաց, Գրիստոս Աստուած մեր, ընկալ զսլաղատանս մեր ի ժամ երկկոյիս՝ բարեխօսու-

թեամբ սուրբ Աստուածածնիդ և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց: Լո՛ւր մեզ, Տէր, և ողորմեան. ներեան, քաւեան և թո՛ղ զմեզս մեր. արժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յառ

(Աշախ. Դաս.): Յիշեան Տէր զՊաշտօնեայս քո, զՄնոզսն մեր, զՎարդապետս, զՆղբարս. զԸնկերս, ըզկերակրիչս, զՈւստաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զՎաստակաւորս, զԽոստովանողս, զԱպաշխարողս, զԳերիս, զՀիւանդս, զՆեղեալս, զԻշխանս, զՉարարարս, զԲարերարս, զԹշնամիս, զԱտելիս: Նւ ուրք պատուիրեցին մեզ հաւատով:

(Աւագ. երէց.): Քարերար և բազումողորմ Աստուած, քո անմուռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարգասիրութեամբդ յիշեան զամենայն հաւատացեալս ի քեզ և ողորմեան ամենեցուն: Օգնեան և փրկեան յիւրաքանչիւր վտանգից և ի վտրձութեանց: Արժանաւորեան գոհութեամբ փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Փ Ռ Խ

Կիւրակամօից

(Աշակ. դաս.): Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր, 6 կայք ի տան Տեառն և ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն. և օրհնեցէք զՏէր:

Օրհնեացէ զմեզ Տէր ի Սիօնէ, որ արար զերկինս և զերկիր:

Խոստովան եղէց քեզ, Տէր, բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քում,

Վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո:

Մեծ արարելի յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում առաքելարգամ առ քեզ, վաղվադակի լուր ինձ, և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի. զի լուան զբանս բերանոյ քո. և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր, զխօնարհս տեսանէ և ըզբարձունս ի հեռաստանէ ճանաչէ:

Թէ գնացից ես ի մէջ նեղութեանց, կեցուցես զիս ի բարկութենէ թշնամոյն:

Զգեցեր զձեռն քո և փրկեաց զիս աջ քո. և Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր, ողորմութիւն քո յաւի-

տեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առնել:

Աստուած, յանուան բում կեց՛ զիս. և ի զօրութեան քում իրաւարան ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց, ունկն զի՛ր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարս ի թընամիսն իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեան զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում, Տէր զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկ-

կեցեր զիս. և ի թշնամիս իմ ետես
ակն իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

ՔԱՐՈՋ

(Աշտ. Դառ.): Խնդրեսցուք հա-
ւատով միաբանութեամբ ի Տեառ-
նէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր
արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամե-
նակալ կեսցուցէ և ողորմեսցի:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Աւագ. երէց.) Թագաւոր խա-
ղաղութեան՝ օգնական և փրկիչ
անձանց մերոց, Քրիստոս Աստուած
մեր, պարսպեալ պահեան զժողո-
վուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ

և պատուական խաչի քո ի խա-
ղաղութեան: Փրկեան յերևելի և յա-
ներևոյթ թշնամւոյն. արժանաւո-
րեան գոհութեամբ փառաւորել ըզ-
քեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգ-
ւոյդ այժմ և միշտ և:

Աղօթք ի կիրակամուսն յիմանց:

Քու՛մ ամենազօր և հրաշալի
յարութեանդ, Քրիստոս Աստուած
մեր, երկիրպագանեն զօրք հրեշ-
տակաց, զի դու միայն ունիս զան-
մահութիւն, բնակեալդ ի լոյս ան-
մատոյց: Եւ մեք, հողեղէն արա-
րածքս, խոնարհեալք երկիւղիւ եր-
կիրպագանեմք, զսուրբ և զհրաշալի
և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհ-
նեմք և փառաւորեմք: Եւ ընդ երկ-
նային զօրսն մատուցանեմք զօրհ-

նութիւն և զփառս, ընդ Հօր և
ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Խ ա չ Ի

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք ըզ-
Տէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ Ի
մեղաց, և կեցուցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր
Աստուած մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Առաջ երէց.): Պահպանեա՛ զմեզ,
Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հո-
վանեաւ սուրբ և պատուական խա-
չի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛ն
յերեկի և յաներկոյթ թշնամոյն:
Արժանաւորեա՛ն գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Խ Ր Ա Տ Ք

Վասն երկրպագութեան եկեղեցւոյ

Ուրախ եղէ ես՝ ոչք ասէին ցիս՝
ի տուն Տեառն և լիցուի մեք:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դը-
րունս քո, Երուսաղէմ:

Ձերուսաղէմ՝ շինեալ որպէս քա-
ղաք, և բնակութիւն իւր շուրջ
զնովաւ:

Անդ երանէին ազգք՝ ազգ Տեա-
ռըն ի վկայութիւն Իսրայէլի՝ խոս-
տովան լինիլ անուան Տեառն:

Անդ արկեալ են աթուր դատաս-
տանի. աթուր արկեալ են ի տան
Դաւթի:

Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի
և զշինութիւնէ՝ ոյք սիրէք զՏէր:

Նդիցի խաղաղութիւն ի զօրու-
թեան քում. և շինութիւն յաշտա-
բակս յամուրս քո:

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց
խօսեցայ զխաղաղութիւն. վասն քո
և վասն տան Տեառն Աստուծոյ մե-
րոյ խնդրեցաք զբարութիւն ի քէն:

Տնւր զօրութիւն ծառայի քո, կե-
ցն զորդի աղախնոյ քո, և արան
առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ասեկլք իմ և ամաչեա-
ցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք
զՏէր՝ զի սովաւ փրկեացէ զմեզ ի
մեղաց, և կեցուցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ. ամենակալ Տէր
Աստուած մեր, կեցն և ողորմես:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Առ դրան սրբոյ եկեղեցւոյս, և

առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող տէրութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

— — —

Պ Ո Խ

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք, զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա աւար զմեզ և ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ և օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերսնք Տեառն և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ոգորմութիւն նորա, յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ք Ս Ր Ո Ջ

Օրհնեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի աւար զմեզ կալ ի տեղւոջ փառա-

բանութեան և երգել զերդս հոգեւորս: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Խ մէջ տաճարիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս, և սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Խ յարկի սրբութեան և ի տեղւոյ փառաբանութեան, հրեշտա-

կաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ խորանացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և ընդ երկնային զօրոն քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և ըզփառս ընդ Հօր և Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՄԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԷԱՂԱՂԱԿԱՆ ԺՕՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԳԷՄՍ

ՀՈԳԻՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Այլ և ի դէմս Բանին Աստուծոյ
որ Եղաւ ի գերեզմանի և Էջ ի
դժօխս և խաղաղութիւն արար
և ազատցն:

ՕՐՀՆԵՑԻՑ զՏէր յամենայն ժամ.

յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա
ի բերան իմ:

Ի Տէր պարծեացի անձն իմ. լուի-
ցեն հեղբ և ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ինև. և բար-
ձրը արասցուք զանուն նորա ի
միասին:

Խնդրեցի ի Տեառնէ և լուաւ
ինձ. յամենայն նեղութենէ իմմէ
փրկեաց զիս:

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս.
և երեսք ձեր մի սմաչեսցեն:

Այս աղբատ կարգաց առ Տէր,
և Տէր լուաւ սմա. յամենայն նե-
ղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք, և պա-
հեն զնոսա:

Փառք Հօր և Որդոյ և:

Ն և ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղայեսցուք:

Օրհնութիւն և վառք Հօր և
Որդւոյ:

Ե Ր Վ

Ա ս ս ի ձ ա ն ա ց

Խ նեղութեան իմում ես առ Տէր
կարգացի և լուաւ ինձ. Տէր փրկեաց
զանձն իմ ի չրթանց նենգաւորաց
և ի լեզուէ չարէ:

Զի տացի քեզ կամ զինչ յաւելցի
լեզու նենգաւոր:

Զկանոնն բովանդակ ասա՛: Բայց ունամ
ալելուիա չասեն, զի երգ ասիւնաց է:

Օրհնել Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս,
Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս 21.

ժամօրհ. Տէր Աստուած փրկութեան
իմոյ. ի տուէ կարգացի, և ի գիշերի
առաջի քո Տէր:

(Աշուհ. դաս.) Մտցեն աղօթք իմ
առաջի քո, Տէր, խոնարհեացի՛ ունկըն
քո ի խնդրուածս իմ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ:

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր ազաչեացուք:

Օրհնութիւն և վառք Հօր և
Որդւոյ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Սաղմոս Դ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ի կարգալ իմում լուար ինձ,
Աստուած, ըստ արդարութեան. ի
նեղութեան ինձ անդորր արարեր.
ողորմեան ինձ և լուր ազօթից իմոց:
Ո՛րդիք մարդկան, մինչև յերբ
էք խտտասիրտք. ընդէր սիրէք ըզ-
նանրութիւն, և խնդրէք զստու-
թիւն:

Մաներո՞ւք՝ զի սքանչելիս արար
Տէր սրբոյ իւրում. Տէր լուիցէ ինձ
ի կարգալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկո-
ղինս ձեր զղջացարձւք:

Մտաւեցէք պատարագս արդա-
րութեան և յուսացարձւք ի Տէր:

Բազումք ասէին թէ՛ ո՞ր ցուցցէ
մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանե-
ցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ. և
ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:
Ի պաղոյ ցորենոյ, գինւոյ և ձի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու,
Տէր, միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ:

Տէր, մի սրտամտութեամբ քով
յանդիմանիր զիս. և մի բարկու-
թեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմանց ինձ, Տէր, զի հիւանդ
եմ ես. բժշկեան զանձն իմ, զի խը-
ռովեցան ոսկերք իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու,
Տէր, մինչև յերբ:

Դարձ, Տէր, և փրկեան զանձն

իմ. կեցն գիտ, Տէր, ըստ սղորմութեան քում:

Ձի նչ ոք է, որ ի մահու յիշէ գրեզ. կամ ի դժոխս խոստովանաւնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահինս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մտչեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց:

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքան, ոյք գործէք զանօրէնութիւնս:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ Տէր աղօթից իմոյ, և Տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին

յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվադակի և խռովեսցին:

Մինչև յե՛րբ, Տէր, մոտանաւ դիտ խաղաղ, մինչև յե՛րբ դարձուցանեաւ զերեսս քո յինէն:

Մինչև յե՛րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս:

Մինչև ցե՛րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեաց և լուր ինձ Տէր Աստուած իմ:

Լոյս տնւր, Տէր, աչաց իմոց՝ զի մի երբէք ննջեցից ի մահ:

Մի առաջէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նկղիչք իմ ցընձացեն՝ թէ ես սասանեցայց:

Ես յսղորմութիւնս քո, Տէր, յուսացայ. ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկիւթեան քում, օրհնեցից զՏէր զբարեբարդ իմ:

Պահեան զիս Աստուած իմ, զի ես ի քեզ յուսացայ. ասացի Տեառն՝ Տէր իմ ես դու ե բարիք իմ ինձ ի քէն են:

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում, սքանչելի արարեր գոմենայն կամս իմ ի նոսա:

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվադեսցին:

Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա յարեանց և ո՛չ յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթուես իմ:

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ՝ դու ես, որ այսրէն զարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս:

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս. և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ:

Օրհնեցից զՏէր որ իմաստուն արար զիս. մինչ ի զիշերի ես խրատեցին զիս երիկամունք իմ:

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի ստասնեցայց:

Վասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ և ցնծացաւ լեզու իմ. ևս ե մարմին իմ բնակեսցի յուսով:

Ձի ո՛չ թողցես զանձն իմ ի դըժոխս, և ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն:

Յուցեր ինձ զճանապարհս կենաց. լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ:

Լուր, Տէր, արդարութեան և նայեան ի խնդրուածս իմ. ո՛ւնկն դիւր աղօթից իմոց՝ զի ո՛չ չբժամբք նենգաւորօք:

Յերեսայ քոց իրաւունք ինձ ել-
ցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղու-
թիւնս:

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննե-
ցեր ի գիշերի. փորձեցեր զիս և
ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ զգործս
որդւոց մարդկան. վասն բանից
չլթանց քոց ես պահեցից զճանա-
պարհս խիստոս:

Հաստատեան զշաւիղս իմ ի ճա-
նապարհի քուծ, զի մի՛ գայթակ-
ղեսցին դնացք իմ:

Ես առ քեզ, Տէր, կարգացի՝ զի
լուար ինձ, Աստուած, խոնարհեցն
առ իս զունկն քո և լուր բանից
իմոց:

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո. ո՞ր փրկես զայնոսիկ, ոյք յու-

սացեալ են ի քեզ, յայնցանէ ոյք
հակառակ կան աջոյ քո:

Պահանձ զիս որպէս բիր ական.
Ընդ հովանեաւ թևաց քոց ծած-
կեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց՝
ոյք տառապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին,
և ի ճարպս իւրեանց արգելին, և
բերանք նոցա խօսեցան զամբար-
տաւանութիւն:

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ
պառեցան զինեւ. ուշ եղին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր:

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ,
զի պատրաստի յորս, և որպէս
կորիւն տռիւծու զի նստի զա-
րանեալ:

Աբի՛ Տէր ժամանեան նոցա և խա-
փանեան զնոսա. փրկեան զանձն իմ

յամբարշտաց, ի սրոյ ե ի ձեռաց
թշնամւոյն:

Տէր, կորո՞ղնոսա յերկրէ, բա-
ժանեա՞ն, ե խափանեա՞ն զնոսա ի
կեանս իւրեանց:

Քաղտնեօք քովք լցան որովայնք
նոցա, յազեցան կերակրովք՝ ե թո-
ղին զմնացուածս տղայաց իւրեանց:

Նս արդարութեամբ երևեցայց
երեսաց քոց. ե յազեցայց քերեկի
փառաց քոց:

Դատ արա՞ն ինձ, Աստուած, ե ի-
րա՞ւ արա՞ն ինձ ի դատաստանի ի-
մում:

Յազգէ՞ որ ոչ է սուրբ, ի մար-
դոյ մեղաւորէ նեղաւորէ փըր-
կեա՞ն զիս:

Գու, Աստուած, հօրիչ իմ ես.
ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տըր-

տում զնամ ես ի նեղել թշնամ-
ւոյ իմոյ:

Առաքեա՞ն Տէր զոյս քո ե զճըշ-
մարտութիւն քո, զլուսաջնորդեա-
ցեն ինձ ե հանցեն զիս ի լիառն
սուրբ ե ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առ-
նէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ, Աստուած, Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն
իմ, կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս. յու-
սա՞ն առ Աստուած. խոստովանեա
նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աս-
տուած է:

Աստուած, յօգնել ինձ նայեաց.
ե Տէր, յընկերել ինձ փութա՞ն:

Ամաչեացեն ե յամօթ լիցին, ոյք
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յե-

տըս և ամաչեցեն, քոյր խորհէին
ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչե-
ցեալք. ոյք ասէին ինձ վնչ վնչ:

Յնծառցեն և ուրախ լիցին ի քեզ
ամենեքեան, ոյք խնդրեն զքեզ Տէր:

Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է
Աստուած. և ոյք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո:

Նս աղբատ և տնանկ եմ, Աս-
տուած, օգնեա՛ ինձ. օգնական և
փրկիչ իմ ես դու, Տէր իմ, մի՛ յա-
մենար:

Տնւր զօրութիւն ծառայի քո. կե-
ցո՛ զօրդի աղախնոյ քո. և տրս
առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ասելիք իմ և ամաչե-
ցեն. զի դու, Տէր, օգնեցեր ինձ,
և մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ն Բ Գ.

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ծնորհեա մեզ, Տէր, ի դիշերի
դերկնային զխաղաղութիւն քո. և
պահեա՛ զմեզ ի պատրանաց թըշ-
նամւոյն՝ ամենայաղթ զօրութեամբ
սուրբ խաչի քո: Տէր Աստուած
փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդա-
ցի և ի դիշերի առաջի քո: Մըտ-
ցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր,
խոնարհացի ունին քո ի խնդրուա-
ծըս իմ:

Նկեսցէ առ մեզ, Տէր, պահա-
պան ի քէն, և պահեսցէ զմեզ յա-
մենայն ժամ: Առաքեա՛ ի մեզ, Տէր,
զօրութիւն ուրոյ խաչին, որ պա-
հեսցէ զմեզ յամենայն ժամ: Ար-

ժանի արա, Տէր, զերեկս զայս
խաղաղութեամբ և առանց վտր-
ձութեան անցն գմեօք: Արժանա-
ւորեալ, Տէր, զղիշերս զայս խա-
ղաղութեամբ և առանց մեղաց
պահելով զմեզ: Ընդ մեզ Տէր Աս-
տուած, զխառնջիր, հեթանոսք, և
պարտեցարուք. զի Աստուած ընդ
մեզ է: Սէ լուարուք զայս ի ծա-
ղաց մինչև ի ծաղս երկրի. զի: Սէ
հզօրացեալքդ պարտեցարուք. զի:
Սէ զի թէսլէտ և զարձակ զօրա-
նայք՝ զարձակ ի պարտութիւն
մատենաջիք. զի: Սէ զխորհուրդն
զոր խորհիք խափանէ Տէր. զի: Սէ
յրանն զոր խօսիք մի մնասցէ առ
ձեզ. զի: Սէ քանզի յերկիւղէ ձեր-
մէ մեք ոչ երկիցուք և ոչ խռովի-
ցուք. զի: Սէ զՏէր Աստուած մեր
փառաւոր արասցուք. և նա եղիցի

մեզ յերկիւղ. զի: Սէ յուսացեալ
եղիցուք մեք ի նա, և նա եղիցի
մեզ ի սրբութիւն. զի: Սէ յուսա-
ցեալ եղիցուք մեք ի նա, և նա
եղիցն մեզ ի փրկութիւն. զի: Սէ
սհաւաստիկ ես և մանկունք իմ,
զոր ես ինձ Աստուած. զի: Սէ ժո-
ղովուրդ, որ նսաէր ի խաւարի՝
հաւեա զլոյս մեծ. զի: Սէ որ բնա-
կեալք էք ի խաւարի և ի ստուերս
մահու՝ լոյս ծաղկացի առ ձեզ. զի:
Սէ քանզի մանուկ ծնաւ որդի և
ստաւ մեզ. զի: Սէ որոյ իշխա-
նութիւն իւր ի վերայ սւտոց իւ-
րոց. զի: Սէ որ կոչի անուն նորա
մեծի խորհրդոյ հրեշտակ. զի: Սէ
սքանչիլ խորհրդակից. զի: Սէ Աս-
տուած հզօր իշխան. զի: Սէ իշ-
խան խաղաղութեան հայր հանդեր-
ձելոյ յաւիտենին. Տէր Աստուած

ընդ մեզ է: Եւ Վատք Հօր և Որդ-
ւոյ և Հոգւոյն սբբոյ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Եւ մերձենալ երեկոյիս՝ համբառ-
նամք զձեռս մեր ի սրբութիւն.
զոր ինչ մեղաք այսօր խորհրդով՝
բանիւ կամ գործով՝ ի յանկողինս
մեր զղջանալով. խոստովան լինե-
լով զգաղտնիս սրաից մերոց ծած-
կադիտիւ Աստուծոյ. յուսալով յո-
ղորմութիւն քո: Եւ մեք միարան
զոչեացուք՝ յիշիս զմեզ, Տէր, յոր-
ժամ դաս արքայութեամբ քով, և
ողորմիս մեզ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Ս. շալ. Դ. Կ. Կ.) Եւ ևս խաղաղու-
թեան զՏէր աղաչեացուք:

Պահապարհք զՏեառնէ, որ իւ-
րով ողորմութեամբն առաջնորդեաց
մեզ ի գործս տունջեան. և շնոր-
հեաց մեզ միարան զալ հասանիլ
ի հանգիստ զիշերիս: Եւ մեք յա-
մենայն ժամ աղաչեացուք զմար-
դասէրն Աստուած, լինիլ սլահա-
պան անձանց մերոց. և նա իւրով
ողորմութեամբն սլահեացէ զմեզ. և
առաջնորդեալ հասուցէ յիւր բա-
րութեան յանգիստն. զոր խոստա-
ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն
Աստուած Յիսուս Քրիստոս. Տէրն
ամենակալ կեցուցէ և ողորմեացի:
Ջհանգիստ զիշերիս խաղաղու-

Թեամբն Զհրեշտակ խաղաղութեան
պահապանն Զքառութիւն և զթա-
ղութիւն յանցանաց: Զսրբոյ խա-
չին մեծ և կարող զօրութիւն: Նւ
ևս միարան վասն ճշմարիտ և
սուրբ: Զանձինս մեր և: Ողորմենց
մեզ Տէր:

Ա. Գ. Ս. Թ. Ք.

(Աշտ. դաս.) Տէր բարերար, որ
մեծաւ զթութեամբ քով պատրաս-
տեցիր զյաւիտեանական հանգիստ
առաքինութեամբ աշխատելոցն, և
կոչեցիր առ քեզ քաղցր ձայնիւ
զծանրարիւնեալսն և զտաժանեալ-
սըն մեղօք՝ հանգիստ նոցա խոս-
տանալով: Շնորհեաւ և մեզ Տէր՝
անխռով խաղաղութեամբ զգիշերս
անցուցանել. և ի ծանրութենէ մե-

զաց զաշխատեալսս տղահովեաւ ո-
ղորմութեամբ քով. և արժանա-
ւորեաւ մշտնջենաւոր հանգստեանն
ընդ ամենայն սուրբս քո: Նւ զո-
հանալով վառաւորեսցուք զքեզ ընդ
Հօր և ամենաօրբոյ Հոգւոյդ. այ-
ժըմ և միշտ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք.

Պարգեատու բարեաց և աղբիւր
խաղաղութեան, Տէր Աստուած մեր,
յամենայն սատանայական խռովու-
թեանց խաղաղացն զմիտս մեր և
զխորհուրդս ի գիշերիս յայմիկ և
յամենայն ժամանակի: Որպէս զի
առաջնորդեալք յանցաւոր կենցա-
ղոյս՝ ժամանեցուք յաւիտեանական
երկնից արքայութեան քո. զոր

պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց: Նւ ընդ նոսին դահանալով վառաւորեացուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ աճմ և:

Սաղմոս ԻԶ.

(Յաւազ երիցու դաւեճ)

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ևս յուսմէ՛ երկեայց. Տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ևս յուսմէ՛ զողջացայց:

Ի մերձեանալ առ իս չաբաց ուտեկ զմարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ նոքա տկարացան և անկան:

Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուիկ ի քեզ, Տէր, յուսացայ:

Զմի խնդրեցի ի Տեառնէ և ըզտոյն տղաչեմ. բնակիլ ինձ ի տան Տեառն զամենայն առուրս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն. և հրաման տալ ի տաճարի նորա:

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յառուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և այժմ բարձր արն զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց և մատուցից ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան. օրհնեցից և սաղմոս անուցից Տեառն:

Լուր, Տէր, ձայնի իմում, զի կարգացի առ քեզ. ողորմեա՛ ինձ և

լուր ինձ, զի քեզ անասց սիրա իմ.
և խնդրեցին երեսք իմ. զերեսս
քո, Տէր, խնդրեցին:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. և մի խոտորիւ բարկու թեամբ
ի ծառայէ քումմէ:

Օղնական իմ լեր, Տէր, մի ա-
նարգեր զիս. և մի թողուր զիս,
Աստուած Փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս.
և Տէր իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնադէտ արա զիս, Տէր, ի ճա-
նապարհի քում. և առաջնորդան
ինձ ի շաւիղս քո ուղիս:

Վասն թշնամիաց իմոց մի մատ-
ներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան ի վերայ իմ վիայք մե-
ղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնու-
թեան իւրեանց:

Հաւատացի առսանել զբարութ-

Թիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց:
Համբեր Տեառն և քաջալերեաց.
Վորասցի սիրաքո և համբեր Տեառն:
Փառք Հոր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Ե Ր Գ.

Տ Ե Ս Ռ Ն Ն Ե Ր Ս Ի Ս Ի

(Յաւագ երիցաւ դասէն)

ՌԶ. Մայնայ սիրով, Հայրդ զթած՝
Ի քո ստեղծեալ զործս ձեռաց.
Նւ զբանալս հրեշտակաց՝
Տուր պահապան մեզ տըկարացո.
Փրկեա՛ զանձինս ի փորձանաց՝
Ի խաւարի չըջող գիւաց.
Ձի ի տուընջեան և գիշերի՝
Տացուք քեզ փառս անլըսելի:

Էշին անեղ անըսկըզրան՝

Ծընունդ անճառ Որդի և Բան.

Որ արարիւր ըզաիւ գործոյ

Նւ ըզդիշիւր ի հանդիստ քնոյ՝

Տուր ի նընջել աչաց մարմնոյ՝

Արթուն լինիլ մեղ ըստ հոգւոյ. զի:

Քարուն հոգւոյ բանաւորաց՝

Աղբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց,

Ի փակիլ դրանց բնութեանց
մարմնոյ՝

Լոյս տուր աչաց սրտից մերոց.

Ի գիշերաց առ քեզ կանխել՝

Ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. զի:

Սուբբդ սրբոց Նըրորդութիւն,

Ըզմեղ մաքրեան քեզ բնակութիւն.

Շնորհեան բնդ մանկանցն առա-
գաստի՝

Հանգիլ ընդ քեզ ի յանկողնի.

Տուր ըզհայցուած բարեկամին՝

Ըզիտիս երից նըկանակին. զի:

Նըկելի լոյս ըստեղծեր,

Ձաիւ և զդիշիւր բաժանեցեր.

Ծագեան մեղ, Տէր, ի գիշերի

Ըզճառադայթս իմանալի.

Տուր յամենայն ժամանակի

Ձգահալանող աջ քո հովանի. զի:

Սիրոյ քո հուր արեւալ յերկիր՝

Բորբոքեսցի ի հոգիս մեր.

Ձխորհուրդ սրտից մեր մաքրեսցէ,

Ձլոյս գիտութեան քո վայլեսցէ,

Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ,

Ձմրտս բոցով քո վառեսցէ. զի:

Ի քեզ նայիմք, լոյսդ անմատոյց

Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ.

Որ վասն մեր եղար ի գրի,

Նւ նընջեցեր ի տապանի՝

Առ մեզ ննջեան, արթնն լնու-
թիւն,
Հերքեան զչարին ներդործու-
թիւն. զի:

Էլիք լուսոյ անըստուերի

Պաղատանօք կամք առաջի.

Որ փակեալ զրամբք յերեկոյին՝
Երեկոյար մեռատանին.

Ընդ Թովմայի առքեղ դռնմբ՝
Տէր և Աստուած զքեզ դաւա-
նեմք.

Եջ և առ մեզ յերեկոյիս՝

Նւ տնւր զողջոյն քո ի հողիս:

Քամեալքս ըզքեզ, Տէր, աղաչեմք՝
Մեզ յօգնութիւն նայեան, հայ-
ցեմք,

Պահաղանդ Իսրայէլի՝

Անձանց մերոց լէր հովանի.

Օթեան առ մեզ, խաղաղարար,

Զի ննջեսցուք անխռովաբար.
Նւ ընդ առաւօտըս կանխեսցուք
Օրհնել զքեզ ընդ Հօր հողով:

Պոչման փողոյն Գարբիէլի՝

Որ ի վերջնումն գիշերի

Լըսել արա մեզ արժանի,

Նւ յաջակողմն օգեաց դասի.

Անչէջ վառեալ զլոյս լապտերաց՝

Ըստ իմաստուն հինգ կուսանաց.

Զի ընդ փեսայիդ ի յառադաստ՝

Հարսունք հողով մտցուք ի
փառս:

Հալածեան ի մէնջ, Տէր, նըչա-
նաւ խաչի քո զընդդիմամարտ և
զաներևոյթ դադանն. և մի տար
յապականութիւն զքո ժառանգու-
թիւնս:

Բարեխօսեա վտան մեր, Աս-
տուածածին Մարիամ, որ ծնար

զՏէր Աստուած՝ որ հովուէրըն զԽա-
բայէլ՝ ամենազօր և սքանչելի փա-
ռօքն իւրովը:

Մ Ա. Ղ. Թ Ա. Ն. Ք

Տէր՝ մի՛ դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն, Տէր բարերար, աղաչեմ
զքեզ. օղնական իմ լեր: Տէր, մի՛
անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս,
Աստուած փրկիչ իմ:

Ք Ա. Ք Ո Ջ

(Աշակ. Դաւ.) Աղաչեսցուք զա-
մենակալն Աստուած և խնդրեա-
ցուք ի նմանէ, զի առաքեսցէ ըզ-

հրէշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ
պահեսցէ զմեզ յերկիւղական զի-
շերիս՝ ի զիւական խռովութենէ,
ամբողջ պահելով զհողի և զմար-
մին մեր մինչև ի կատարումն ժա-
մանակի ամաց մերոց: Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր կէցո՛ւ և ողորմեա՛:

Ա. Ղ. Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասն)

Շնորհատու բարեաց յամենայնի
առատ անմահ Տէր, աղաչեմք ըզ-
քեզ՝ փարատեալ յանձանց մերոց
զաղջամղին և զխաւարային խոր-
հուրդս: Ի պատրանաց բանասար-
կուն պահեալ զմեզ, և շնորհեալ
մեզ հաւատով ապաւինիլ յամենա-
սուրբ Երրորդութիւնդ՝ ի Հայր և
յիմրդի և ի սուրբ Հոգիդ. այժմ և

միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Յառութս աղուհացից աստ ասի Ամբիծքն՝
իսկ յայլ առութս՝

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Սաղմոս ՀԺԸ.

(Աչախ. Կառ.) Երանեալ են ան-
բիծք ի ճանապարհի, և ոյք զնան
յօրէնս Տեառն:

Երանի՛ ոյք քննեն զլկայութիւնս
նորա. բոլորով սրտիւ իւրեանց
խնդրեացեն զնա:

Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն, ի ճանապարհս նորա զնա-
ցեն:

Դու պատուիրեցիր զպատուի-
րանս քո՝ ի սլահել ինձ յոյժ:

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ
ճանապարհք իմ, ի սլահել ինձ զար-
դարութիւնս քո:

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, ի ըզ-
դուչանալ ինձ ի պատուիրանս քո:

Խոստովան ևզէց քեզ, Տէր, յուղ-
ղութիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց
զիրաւունս արդարութեան քո:

Զիրաւունս քո սլահեցի. մի թո-
ղուր զիս մինչ իսպառ:

Ի՞նչ ուղղեացէ երկառասարդ ըզ-
ճանապարհս իւր, այլ ի սլահել ըզ-
րանս քո:

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի
զքեզ. մի՛ մերժեր զիս ի պատուի-
րանաց քոց:

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս
քո, որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ:

Օրհնեալ ես դու, Տէր. ուսն ինձ
զարգարութիւնս քո:

Շրթամբք իմովք պատմեցից պա-
մենայն իրաւունս բերանոյ քո:

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, որպէս յամենայնի
ի մեծութեան:

Ի պատուիրանս քո հոգացայ և
զգուշացայ ի ճանապարհս քո:

Զիրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ
մոռացայ զբանս քո:

Հատն ծառայի քում, զի կեցից,
և պահեցից զբանս քո:

Զաբթն դաչս իմ, և նայեցայց
ի սքանչելիս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի՝ մի
թաղուցաներ յինէն զպատուիրա-
նըս քո:

Փալազեաց անձն իմ ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Սատեցեր ամբարտաւանից. ա-
նիծեալ՝ ոյք խոտորեցան ի պա-
տուիրանաց քոց:

Ի բնոց արն յինէն զնախատինս
և զարհամարհանս. զի վկայութիւ-
նըս քո խնդրեցի:

Քանզի նստան իշխանք և չա-
րախօսին զինէն, այլ ծառայ քո
խորհէր յիրաւունս քո:

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ
էին. և խորհուրդք իմ արդարու-
թիւն քո:

Մերձեցաւ անձն իմ ի հող. Տէր,
կեցն զիս ըստ բանի քում:

Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ,
և լուար ինձ. ուսն ինձ զարդա-
րութիւնս քո:

Ի ճանապարհս արդարութեանց
քոց իմաստունն արն զիս, և քննե-
ցից զսքանչելիս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ ի ձանձրանալ. հաստատեան զիս ի բանս քո:

Զճանապարհս մեղաց ի բաց արան յինէն. և յօրէնս քո ողորմեաց ինձ:

Զճանապարհս ճշմարտութեան քո ընթերցի. և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս քո, Տէր, մի՛ յամօթ առնելի զիս:

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ. զի անդորր արարելի սրտի իմոյ:

Օրէնսդէտ արան զիս, Տէր, ի ճանապարհս իրաւանց քոց. և խընդրեցից զնա յամենայն ժամ:

Իմաստուն արան զիս, Տէր, և քննեցից զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով:

Առաջնորդեան ինձ ի շաւիղս պա-

տուիրանաց քոց, Տէր, զի ընդ նոսա հաճեցայ:

Խոնարհեցն զսիրտ իմ ի վկայութիւնս քո, Տէր. և մի՛ յաղահուծիւնս:

Գարձն դաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրութիւն. ի ճանապարհս քո կեցն զիս:

Հաստատեան ծառայի քում ըզրան քո յերկիրդ քո:

Հան յինէն զնախատինս, զօր և կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են:

Անն ցանկացայ պատուիրանաց քոց, Տէր. յարդարութեան քում կեցն զիս:

Նկեացէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր, և վերկութիւն քո ըստ բանի քում:

Տայ պատասխանի, ոչք նախա-

տեն զիս բանիւք, զի ես ի բանս
քո յուսացայ:

Մի ի բացեալ առնեւ ի բերա-
նոյ իմմէ՝ զբան ճշմարտութեան մին-
չե յոյժ, զի յիրաւունս քո յու-
սացայ:

Պահեցի զօրէնսս՝ քո յամենայն
ժամ, յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից:

Գնայի ես յանդորբու, զի ըզ-
պատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առա-
ջի թաղաւորաց և ոչ ամաչէի:

Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուի-
րանս քո զոր սիրեցի. և խորհէի
յարգարութեան քում:

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացեր զիս:

Սա մխիթարեացէ զիս ի խո-
նարհութեան իմում. զի բան քո
կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տրեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտե-
նից, Տէր, և մխիթարեցայ:

Տրամութիւն կալաւ զիս ի մե-
ղաւորաց. և ոչք թողին զօրէնս քո:

Գողելի են ինձ իրաւունք քո, ի
տեղովս պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի զիշերի զանուն քո,
Տէր, և պահեցի զօրէնս քո:

Սա եղև ինձ ճանապարհ ի կեա-
նըս. զի վարդարութիւնս քո խընդ-
րեցի:

(Աշակ. Դաւ.) Բաժին իմ ես

դու, Տէր, ասացի սլանել ինձ գօրէնս քո:

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով. ողորմեաց ինձ ըստ բանի քում:

Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ. և դարձուցի զոտս իմ ի վկայութիւն ըս քո:

Պատրաստեցայ և սփ խռովեցայ, զի սլանեցից զսլատուիրանս քո:

Տուռնք մեղաց սլառեցան զինս. այլ գօրէնս քո ես սփ մոռացայ: Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինիլ առ քեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո:

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց քոց. որոց սլանեալ էին ըզսլատուիրանս քո:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր. զարդարութիւնս քո ուսն ինձ:

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ բանի քում:

Ձքաղցրութիւն, զխրատ, և ըզգիտութիւն ուսն ինձ. զի ի սլատուիրանս քո ես հաւատացի:

Մինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վասն այսորիկ զբանս քո սլանեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու, Տէր, և քաղցրութեամբ քով ուսն ինձ զարդարութիւնս քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի զսլատուիրանս քո:

Մածան որսէս կաթն սիրտք նոցա. այլ ես գօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս, որսէս ուսայց զարդարութիւնս քո:

Բարի է ինձ օրէնք բերանոյ քո՝
քան զհաղարս ոսկւոյ եւ արծաթոյ:

Ձեռք քո արարին եւ ստեղծին
զիս. իմաստուն աբն զիս եւ ուսաց
զպատուիրանս քո:

Նրկիւզածք քո տեսցեն զիս եւ
ուրախ եղիցին. զի ես ի բանս քո
յուսացայ:

Ծանեալ, Տէր, զի արգարու-
թեամբ են դատաստանք քո. յի-
րաւի խոնարհեցուցեր զիս:

Նղիցի ողորմութիւն քո ի մխի-
թարեւ զիս, ըստ բանի քում, ըզ-
ծառայս քո:

Նկեցեն յիս զթութիւնք քո եւ
կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ էին:

Ամաչեցեն ամբալ տաւանք՝ որք
ի տարապարտուց անիրաւեցան
յիս. այլ ես հոգացայ ի պատուի-
րանս քո:

Նղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդա-
բութեան քում. զի մի՛ ամաչեցից:

Կարօտացաւ տնձն իմ ի փրկու-
թիւնս քո, զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Սպասեցին աչք իմ ի բանի քում.
ասացի՝ Լըր մխիթարեցես զիս:

Նղէ որպէս տիկ ի պարզի. զի
զարգարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:

Բանի՛ ինչ են աւուրք ծառայի
քո. Լըր արտացես ինձ իրաւունս
ի հալածչաց իմոց:

Պատմեցին ինձ տնօրէնք զխոր-
հուրդս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:

Ամենայն պատուիրանք քո ճշ-
մարիաք են. ի նանիր հալածեցին
զիս՝ օգնեալ ինձ:

Փոքր մի եւս եւ կորուստնէին

զիս յերկրի. այլ ես ոչ թողի զսպա-
տուիրանս քո:

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՞
զիս. եւ սղահեցից զվկայութիւնս
բերանոյ քո:

Յաւիտեան, Տէր, բան քո կայ
յերկրինս. յազգէ մինչեւ յսղգէ է
ճշմարտութիւն քո:

Հաստատեցեր զերկիր, եւ կայ:

Հրամանի քում մնայ տիւ. զի
ամենեւեան ծառայք քո են:

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին,
կանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ
էի ի խոնարհութեան իմում:

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զար-
դարութիւնս քո, զի նոքօք կե-
ցուցեր զիս:

Քո եմ ես եւ կեցո՞ զիս. զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սղասեցին մեղաւորք ի կո-

րուսանել՝ զի զվկայութիւն քո ես
ի միտ առի:

Յամենայն կատարածի տեսի ըզ-
վախճան. յոյժ անյօրը էին ինձ
պատուիրանք քո:

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօր-
հանապաղ խօսք իմ էին:

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն
արարեր զիս ի պատուիրանս քո.
զի յաւիտեան իմ էին:

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ
իմաստուն եղէ. զի վկայութիւնք
քո խօսք իմ էին:

Քան զծերսն իմաստուն եղէ.
զի զպատուիրանս քո քննեցի:

Յամենայն ճանապարհաց չարաց
արգելի դոտս իմ. որպէս զի սղ-
հեցից զբանս քո:

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորե-

ցայ. զի դու օրէնսդէտ արարեր
զիս:

Որպէս զի քաղցր են ի քիմս իմ
բանք քո, քան զմեզր բերանոյ իմոյ:

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝
ատեցի զամենայն ճանապարհս չա-
րաց. զի դու օրէնսդէտ արարեր
զիս:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց,
եւ լոյս տան շաւղաց իմոց:

Նրդուայ եւ հաստատեցի. զի
պահեցից զամենայն իրաւունս ար-
դարութեան քո:

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, Տէր,
կեցո՛ղ զիս ըստ բանի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց,
Տէր, եւ զիրաւունս քո ուսո՞ղ ինձ:

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ. եւ զօրէնս քո եւ ոչ մո-
ռացայ:

Նզին ինձ մեղաւորք որդայթ,
ի պատուիրանաց քոց եւ ոչ մո-
լորեցայ:

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո
յաւիտեան, զի ցնծութիւն է սրբ-
տի իմոյ:

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առ-
նել զարդարութիւնս քո յաւիտեան՝
վասն հաստուցման:

Ձանօրէնսն ատեցի. եւ զօրէնս
քո սիրեցի:

Օգնական եւ վրկիչ իմ եւ դու,
եւ եւ ի բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղերո՛ւք յինչն չարք. եւ
քննեցից զպատուիրանս Աստու-
ծոյ իմոյ:

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, եւ
կեցո՛ղ զիս. եւ մի յամօթ առներ
զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա՛ ինձ եւ ասրեցո՛ղ զիս, եւ

խոնարհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Անարգեցեր զամենեւեան, որք ապստամբք եղևն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զսպառուիրանս քո:

Բեւեռնս ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի ի դատաստանաց քոց եկայց յոյժ:

(Աշակ. Դատ.) Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի՛ մատնէր զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Ընկալ զծառայոյ քո ի բարի. զի մի՛ ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէր, և բանից արդարութեան քո:

Արնս ընդ ծառայի քում, Տէր, ըստ սղորմութեան քում. զարգարութիւնս քո ուսո՞ւ ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո:

Վասն այսորիկ սիրեցի զսպառուիրանս քո. քան զամենայն ոսկի և զտպագին:

Ամենայն սպառուիրանք քո յաջողեցան ինձ, զի ատեցի ես ըզճանապարհս չարաց:

Աքանչեղի եմ վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսանձն իմ:

Յայտնութիւն բանից քոց լու-

սաւոր է, և իմաստուն առնէ ըզ-
արայս:

Զբերան իմ բացի, և տուի ըզ-
հողի ի սլատուիրանս քո փափա-
ղեաց անձն իմ:

Նայեաց առ իս և ողորմեա ինձ,
ըստ իրաւունս սիրողաց անուանքս:

Ձանապարհս իմ ուղիղ արա՛
ինձ ըստ բանի քում և մի՛ աիրեա-
ցեն ինձ ամենայն մեղք:

Փրկեա՛ զիս ի զրպարտութենէ
մարդկան. և սլահեցից զսլատուի-
րանս քո:

Նրկեցո՛ զերեսս քո ի ծառայս քո,
և ուսո՛ ինձ զարգարութիւնս քո:

Վտակք ջուրց իջին յաչաց ի-
մոց. զի ոչ պահեցին զօրէնս քո:

Արդա՛ր ես դու, Տէր, և ուղիղ
են դատաստանք քո:

Պատուիրեցեր զարգարութիւն

վկայութեանց քոց, Տէր, և ճշմա-
րիտ են յոյժ:

Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի
մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ:

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա:

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ.
և զարգարութիւնս քո ես ոչ մո-
ռացայ:

Արդարութիւն քո, արդարու-
թիւն յաւիտեանից. և օրէնք քո
ճշմարիտ են:

Նեղութիւնք և վիշաք գաին
զիս. և սլատուիրանք քո խօսք
իմ էին:

Արդարութեամբ են վկայութիւնք
քո յաւիտեան, իմաստուն արա՛ և
կեցո՛ զիս:

Կարգացի առ քեզ բոլորով սրբ-

տիւ իմով. լուր ինձ, Տէր, զար-
զարութիւնս քո խնդրեցի:

Աղաղակեցի առ քեզ և վերկեա
զիս. և սլահեցից զվկայութիւնս քո:

Ամենխեցի ապրամամու՝ աղա-
ղակեցի. և ես ի բանս քո յու-
սացայ:

Ամենխեցին աչք իմ առաւօտու.
ի խօսիլ ինձ զբանս քո:

Ձայնի իմում լուր, Տէր, ըստ
ողորմութեան քում. և յիրաւունս
քո, կեցո՞ զիս:

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց
հեռի եղեն:

Մերձ ես դու, Տէր, և ամենայն
պատուիրանք քո ճշմարիտ են:

Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայու-
թեանց քոց. զի յաւիտեան հաս-
տատեցեր զնոսա:

Տես զխոնարհութիւն իմ, և վեր-
կեան զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ
մոռացայ:

Դատեան զդատաստանս իմ, և
վերկեան զիս. և ըստ բանի քում
կեցո՞ զիս:

Հեռի է ի մեղաւորաց վերկու-
թիւն. զի զիրաւունս քո ոչ սլա-
հեցին:

Բազում են ուրք հալածեն և նե-
ղեն զիս. ի վկայութեանց քոց ես
ոչ խոտորեցայ:

Հայէի յանաղորոյնս և մաշէի,
զի զպատուիրանս քո ոչ սլահեցին:

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սի-
րեցի, Տէր, ողորմութեամբ քով
կեցո՞ զիս:

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտու-
թիւն է. յաւիտեան են ամենայն
իրաւունք արդարութեան քո:

Իշխանք հալածեցին զիս ի նա-
նիւր, և ի բանից քոց երկեաւ
սիրտ իմ:

Յնծայայ ես ի բանս քո որպէս
այն, որ դատանէ աւար բազում:

Զմեղս առեցի և անարգեցի և
զօրէնս քո սիրեցի:

Նօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո:

Խաղաղութիւն բազում է այնո-
ցիկ՝ ոյք սիրեն զօրէնս քո. և ոչ
գոյ ի նոսա գայթակղութիւն:

Սպասեցի փրկութեան քում, Տէր.
և զպատուիրանս քո սիրեցի:

Պահեսց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ
առաջի քո են:

Մերձեացին խնդրուածք իմ ա-

ռաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում
իմաստուն արն զիս:

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, և բանիւ քով փրկեա՛ն զիս:

Բղխեցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո. յորժամ ուսուցես ինձ
զարդարութիւնս քո:

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո,
զի ամենայն պատուիրանք քո ար-
դարութեամբ են:

Նղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել
զիս, զի զպատուիրանս քո ընտ-
րեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում,
Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ օրհնեացէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոշխար
կորուսեալ. խնդրեա՛ն զծառայս քո.

զի զպատուիրանս քո ևս ոչ մո-
ռացայ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Եւ զկնի ասի

ՅԵՐԵԿԵՆ

ԳԶ.

(Աշուհ. Դաս.) Ի քէն հայցեմք,
Հայր գթութեանց և Աստուած
մխիթարութեանց. ի տխրական զի-
չերային մերձեալ ժամուս՝ մխի-
թարեան դմեզ ի արամութեանց մե-
ղաց՝ և շնորհեան գուրախութիւն
զործուիք արդարութեան. ազաչա-
նօք սուրբ Աստուածածնին՝ և ու-
մենայն արդարաց:

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային
քո հրամանի կոչման, Որդի Աս-
տուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յե-
րեկոյիս աշխատեալք և ծանրա-
բեռնեալք. թեթեացո ի ծանրու-
թեանց մեղաց զանձինս և զօրացն
բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց
պատուիրանաց. աղա:

Պաշտօնիմք առ քեզ հոգւով ի
հանդստեան հասեալ ժամուս, մար-
դասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ
նորոգես զերեսս երկրի, և վե-
րըստին ստանաս զոգիւս մարդ-
կան՝ նորալիեալսր զարդարեան ըզ-
ննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի քէն
սուրբ առաքանաւն. աղա:

Զկենդանագիր անարատ ծնողի
քո արկանեմք առաջի անոխակալ
տէրութեանդ քո. յորժամ դաս փա-
ռօք Հօր դատեւ զթշնամին խաչի

քո՛ ներեա յանցանայ մերոց բա-
րեխօսութեամբ մօր քո և կուսի.
աղաչեմք զքեզ, Տէր, պահպանեա
զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո
սուրբ:

Հաղորդս արա և զմեզ, Տէր,
ընդ սրբոց քոց առաքելոցն՝ որք
արժանի եղեն տեսանել զքեզ ի
յարութեան քո. արժանաւորեա
Տէր, տեսանել զքեզ ի միւսանդամ
քո դալստեանն. օրհնութիւն առա-
քողին ի բարձունս:

Ի նստիլ քո յատենի, դատաւոր
աչեզ, աղաչանօք սուրբ Աստուա-
ծածնին, յիշեա զննչեցեալսն մեր,
յորժամ դայցես անճառ վառօք.
քանզի քո ևն վառք յաւիտեանս
ամէն:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄՏԵՂԻՔ ՄԵԾԻ ՊԸՀՈՅ

Սկսեալ ի հորհոյ Շաբաթ.

(Սկսուածք առաջ. դատուն են).

Դ. ԴՇ. Սրբունի Մարիամ. սա-
փոր սակի և տաղանակ կտակա-
րանաց. որ ըզ ի վերուստ զհացըն
կենաց պարգևեցեր քաղցեալ բնու-
թեանս. առ նա միշտ բարեխօ-
սեա վասըն քաւութեան մեղաց
մերոց:

Ե. ԴՇ. Պապ անմարմնոց հը-
րեշտակաց քեզ երանեն, ամենօր-
նեալ կոյս Մարիամ, որ զէակից
Բանն, որ ընդ Հօր կրեցեր ի քեզ
անսերմնապէս. առ նա միշտ բա-
րեխօսեա վասըն քաւութեան մե-
ղաց մերոց:

Ձ. ԴՇ. Պատն որոյ և մեր հա-
ւատացեալքս քեզ երկրպագեմք,
Քրիստոս, և արտասուօք հայցեմք
ի քէն, բարեխօսութեամբ Աս-
տուածածնին զաստուածային լոյս
քո ծագեալ յանձինս մեր. օրհնեմք
դքեզ ի յարութեան երեկոյիս ա-
հաւոր թագաւոր:

Դ. ԵՇ. Առաքեալք Աստուծոյ.
ընտրեալք ի սկզբանէ նախ քան
զաշխարհս. որք արժանի եղէք
տեսանել զանտեսըն հրեղինոց.
բարեխօսեցէք առ Տէր վասն ման-
կանց եկեղեցւոյ:

Ե. ԵՇ. Քարեկամք Քրիստոսի,
հազարապետք աստուածայինըն
խորհրդոյն, որք ի հոսանուտ մե-
զաց ծովէս վերածիք զմարդիկ ի
կեանս անմահ. բարեխօսեցէք:

Ձ. ԵՇ. Պերագոյն քան ըզբնաւ՝
անճառելոյն հասիք երանութեան,
որք ի գալստեան Տեառն նըստ-
ջիք յերկոտասան տիօռն Քրիս-
տոսի՝ բարեխօսեցէք:

Դ. ՈՒՐ. Պարունակեալ պահէին
յանեղաշէն գրախտին ըզճանա-
պարհս ծառոյն կենաց, քրովբէա-
կան հայլքըն բոցեղէն սրովբէիւք.
այսօր արտափայլեալ ցուցար յերկ-
րի աստուածադարւոյ փայտ կենաց
և վերկութեան. դքեզ օրհնեն ման-
կունք սուրբ եկեղեցւոյ:

Ե. ՈՒՐ. Սարեկայ ծառոյն վե-
րաբերեալ խոյ յողջակէզս փոխա-
նակ Իսահակայ. այլ ի վերայ քո
զկնաւ գառն անարատ, ի հաշու-
թիւն Հօր և ի բառեալ զմեղըս
մեր. դքեզ օրհն:

Զ. ՈՒՐ. Պարծանք Պօղոսեան.
 դաւանեալ զքեզ աստուածային լա-
 նին տեղի և զհնարան. քանզի քե
 տպրեցաք ի խածանոյ և յանմար-
 մին դադանէն և ի վերայ քո հե-
 ղեալ շիթք անտալական արեանն
 զկողածնին ջընջկաց լղմեղս. լղ-
 քեզ օրհ:

Գ. ԲՇ. Արկնաւոր հօտ ընտրեալ.
 զոր հովիւըն քաջ թողեալ յերկինս,
 և եկեալ ի խընդիր մեզ մոլորե-
 լոցս. սրով լըցեալ զթիւ հարիւ-
 րոցդ, աբար ուրախութիւն ի յեր-
 կինս երկնաւորացդ. աղաչեմք լղ-
 ձեզ, բարեխօս լերուք առ Տէր
 վասն քառութեան մեղաց մերոց:

Ե. ԲՇ. Տեսանողք անաեօին.
 խորհրդածո՛ւք խորոցն Աստուծոյ.
 որք իջեալք ընդ Միածնին սպա-

սաւորել անօրէնութեանն, ի ծը-
 ննդեանն աւետաւորք հովուացն.
 և կանանցն իւղաբերից կենաց քա-
 լոջք լղկենդանոյն. աղա:

Զ. ԲՇ. Պահապանք աշխարհի,
 բանակք Տեսառն շուրջ զերկիւղա-
 ծովք բարեկամք ազգի մարդկան,
 միջնորդք մահու և յարութեան.
 Միքայէլ և Գաբրիէլ մեծք, որ կայք
 միշտ առաջի ամենասուրբ երրոր-
 զութեանն. աղա:

Գ. ԳՇ. Արկնաւոր փեսայ, ա-
 նըստուեր լոյս իմանալի. որ ի
 յերկնից իջեր ի սէր հարսին քո
 և կեղեցւոյ. զոր խօսեցաւ քեզ բա-
 րեկամն և փեսաւէրն քո Յովհան-
 նէս. սորին մաղթանօք ողորմեա:

Ե. ԳՇ. Քառակերպիցն անհաս
 և անտէս ի սերովբէից. սըրբու-

թեանց սուրբ և Տէր բոլորից, խոնարհեցար ի Յորդանան. հայեցելով ի ծառայէն մաքրութիւն ջրոյ ի լուանալ զդմեզս Ադամայ. սորին:

Զ. ԴՇ. Որ յամբողջւոյն վերկայեցար Գառլն Աստուծոյ բարձող մեղաց. զոր գերագոյն արդարոց ծանուցիր մեծ ի ծնունդքս կանոնց և ճրագ օրինացն. որ և ի զըմբսս զվերկական գալուստն քո քարոզեաց. սորին:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Հոգւոյն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արն հանդիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս չնորհեա՞ն զթողութիւն յանցանաց:

Ք Ա Ր Ո Զ

(Աշուհ. Կա). Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Պատն հանդուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս՝ զի զնոսս ընդ արդարան դասեացէ. և զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցն և ողորմես:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Տէր ողորմես, Տէր ողորմես, Տէր ողորմես:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, անխաղաղ և բարեզուլ, զթն քո ա-

բարչական սիրովդ ի հողիս հանդուցեալ ծառայից քոց: Յիշեալ յաւուր մեծի դաւառեալ արքայութեան քո: Արա՛ւ արժանի սղորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց: Գառաւորեալ պայծառացո՛ւնդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց: Եւ քեզ յայեղէ վառք իշխանութիւն և սխալիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. Ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ և զիցի:

ԿԱՐԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ

ՀԱՆԴԱՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ

ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Զի պահպանողական աջով Միւսնին պահեացէ զմեզ ի խաւաւային գիւերիս

Առաքեալ, Տէր, զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեացեն ինձ, և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ՝ Աստուած Աստուած իմ:

Ա՛րք՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէր խռովեալ զիս. յուսանա առ Աստուած, խոստովանեանմա. Փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Նւ ես խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք:

Օրհնութիւն և վառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

ՍՍՆԱՐՈՍ ՀԺԸ.

(Աշակ. ԴԺԺ.) Աղեցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո, Տէր. և փրկիութիւն քո ըստ բանի քում:

Տաց սրտասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Ա՛ր ի բացեալ առներ ի բերանոյ իմէ՛ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ. յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրուն՝ զի զստուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց և ո՛չ ամաչէի:

Խորհէի ի սլատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութեան քում:

Յիշեալ զբան ծառայի քո՝ յոր և
յուսացուցեր զիս:

Ան մխիթարեացէ զիս ի խոնար-
հութեան խմում. զի բան քո կե-
ցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ. այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յախտե-
նից, Տէր, և մխիթարեցայ:

Տրամութիւն կալաւ զիս ի մե-
ղաւորաց. և ոչք թողին զօրէնս քո:

Դռվելի են ինձ իրաւունք քո ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո,
Տէր, և պահեցի զօրէնս քո:

Ան եղև ինձ ճանապարհ ի կեանս.
զի զարգարութիւնս քո խնդրեցի:

Չանօրէնս առեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի:

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու.
և ես ի բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղերձք յինէն, չարք. և
քննեցից զպատուիրանս Աստու-
ծոյ իմոյ:

Օգնեալ ինձ ըստ բանի քում, և
կեցն զիս. և մի յամօթ առնեի
զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեալ ինձ, և ապրեցն զիս. և
խորհեցայց յիրաւունս քո յամի-
նայն ժամ:

Անարկեցեր զամենեւեան՝ ոչք
ասպատմբ եղին յարդարութեանց
քոց. զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամե-
նայն մեղաւորս երկրի. վասն այ-
սորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բեհեման ընդ երկիւղ քո զմար-

մին իմ. զի ի դատաստանայ քոց
երկեայց յոյժ:

Մերձեացին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո, Տէր. ըստ բանի քում
իմաստուն արա՛ զիս:

Մացին աղօթք իմ առաջի քո,
Տէր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ն զիս:

Բղկեացեն շրթունքք իմ զօրհնու-
թիւնս քո՝ յորժամ սւտուցես ինձ
զարդարութիւնս քո:

Խօսեացի լեզու իմ զբանս քո. զի
ամենայն սլատուիրանք քո արդա-
րութեամբ եմ:

Նղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել
զիս. զի զսլատուիրանս քո ընտ-
րեցի:

Յանկացայ փրկութեան քում,
Տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ օրհնեացէ՛ զքեզ
և իրաւունք քո օգնեացին ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զսլաք
կտրուեալ, խնդրեա՛ն զծառայս քո՝ զի
զսլատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Մի՛ կեցցեն ի վերայ մեր ոտք
ամբարտաւանից. և ձեռք մեղա-
ւորաց մի՛ դողացուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեւեան ոյք
զորձեն զանօրէնութիւն, մերժեա-
ցին և ալ մի՛ կարասցեն հաս-
տատիլ:

Նս ի Տէր յուսացայ. ցնծացայց
և ուրախ եղէց յԱստուած փրկ-
կիչ իմ:

Տէր Տէր ետ ինձ զօրութիւն և
կացոյց զոտս իմ ի հաստատու-
թեան. ի վերայ սլարանոցի թըշ-
նամուոյն կացոյց զիս. և հանգոյց
զիս երազ երազ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն

բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:

Ասասցէ Տեառն՝ ընդունող իմ եւ դու. ապաւէն իմ Աստուած՝ եւ ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին. եւ ի բանիցն ի խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզքեզ. եւ ի հովանի թևոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ ճշմարտութիւն նորա:

Ո՛չ երկիցես դու յերկեւղէ զիշերի եւ ո՛չ ի նեւէ՝ որ թռչի ի տուէ:

Յիրէ՛ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ զիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հա-

ղարք, եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեացիս դու. եւ զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու, Տէր, յոյս իմ ես:

Զբարձրեալն արարիւր քեզ ապաւէն. զի ո՛չ հասցին առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի մերձեցին ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի մի երբէք հարցես զքարի զտան քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնացես դու. եւ առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Բանզի յիս յուսացաւ եւ փրկ-

կեցից զնա. հովանի կզէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարգացէ առ իս և ևս լուայց նմա. և առ նմա կզէց ի նեղութեան:

Փրկեցից և վառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ. որ բնակեալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ. և որպէս աչք տղախնոյ ի ձեռն օրհնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեացիս ի վերայ մեր:

Ողորմեաց մեզ, Տէր, ողորմեաց մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Նւա առաւել լցան անձինք մեր

նախատանօք՝ ոչք նախատէին ըզմեզ. և արհամարհանօք ամբարտաւանից:

Աստուած, յանուան քում կեցն զիս. և ի զօրութեան քում իբաւ արա ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմաց. սնկն զիր բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարս ի թշնամիս իմ. ճշարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա:

Նս կամօք իմովք պատարագս մարութից քեզ. խոստովան կզէց անուան քում, Տէր, զի բարի է:

Յամենայն ներդաշնէ իմէ՛ վեր-
կեցեր զիս. եւ ի թշնամիս իմ ե-
տես ալն իմ:

Օրհնեալ ես դու, Տէր Աստուած
հարցն մերոց. դովեալ եւ առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան:

Նւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց. դովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց
սրբութեան քո. դովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթուոյ
արքայութեան քո. դովեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրով-
բէս եւ հայիս յանդունդս. դո-
վեալ եւ առ:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստա-
տութեան երկնից. դովեալ եւ առ:

Օրհնեցէ՛ք զԱստուած ի սրբու-
թեան նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ի

հաստատութեան ի զօրութեան
նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի զօրութեան
նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ի բազում
մեծութեան նորա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն օրհնու-
թեան. օրհնեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք
եւ օրհնութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութեամբ. գո-
վեցէ՛ք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բանս բաղբ.
դովեցէ՛ք զնա ի բարբառ լսելիս:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի ձայն դովու-
թեան. ամենայն հոգիք, օրհնե-
ցէ՛ք զՏէր:

Արգ՝ արձակեա՛ն զծառայս քո,
Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղու-
թիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկու-
թիւն քո, զոր պատրաստեցեր ա-
ռաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց եւ
փառք ժողովրդեան քում Իսրա-
յէլի:

Զղեցեր զձեռն քո, եւ փրկեաց
զիս աջ քո եւ Տէր հառուսցէ
ընդ իմ:

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զղործս ձեռաց քոյ մի՛ անտես
առներ:

Տէր, հան ի բանտէ զանձն իմ,
զոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արգարքն մին-
չեւ հառուսցես:

Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր եւ
ցնծացցէ հոգի իմ Աստուծով փրկի-
չաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհու-
թեան ազախնոյ իւրոյ. այսուհի-
տեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն.
եւ սուրբ է անուն նորա:

Ողբմութիւն արար յազգաց յաղ-
գրս երկիւղածաց իւրոց. եւ արար
զղօրութիւն բազկաւ իւրով:

Յրուեաց զամբարտաւանս ի մը-
տաց սրտից. եւ քակեաց զհզօրս
յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց. զկա-
րօտս ելից բարութեամբ եւ ըզ-
մեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի
Եւրոյ, յիշխով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր
ընդ Աբրահամու եւ զաւակի նորա
յաւիտեան:

Տնւր զօրութիւն ծառայի քո,
կեցն՝ զորդի ազախնոյ քո, եւ արն
առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամա-

չեացեն. զի դու, Տէր, օղնեցեր
ինձ եւ մխիթարեցեր զիս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Վ

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամե-
նայն ժամ. եւ ի սուրբ խաչ քո
յուսացեալ եմ, թաղաւոր երկնա-
ւոր. զբաղմութիւն սրբոց քոց բա-
րկսօս ունիմ առ քեզ: Որ երկայ-
նամիտդ ես առ ամենեւեան՝ մի
անտես առներ դադաւինեալս ի
քեզ. այլ պահեմ պատուական եւ
սուրբ խաչիւ քով ի խաղաղու-
թեան:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշտ. դաս.) Աղաչեցուք զամե-
նակալն Աստուած եւ խնդրեցուք
ի նմանէ, զի առաքեացէ զհրեշ-
տակ խաղաղութեան, որ եկեալ
պահեացէ զմեզ յերկիւղական գի-
չերիս ի դիւական խռովութիւնէ.
ամբողջ պահելով զհոգի եւ զմար-
մին մեր մինչեւ ի կատարումն
ժամանակի ամաց մերոց: Ամենա-
կալ Տէր Աստուած մեր, կեցն եւ
ողորմեա: Զհանդիստ գիշերիս խա-
ղաղութեամբ: Զհրեշտակ խաղա-
ղութեան պահապան: Զբաղմութիւն
եւ զթողութիւն յանցանաց: Զսրբ-
բոյ խաչին մեծ եւ կարող: Նւ եւս
միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ:
Զանձինս մեր: Ողորմեաց մեզ:

Ա. Ղ. Օ Թ Ք

(Յաւազ երիցու դասէն)

Տէր Աստուած մեր, զու պահեան զմեզ խաղաղութեամբ ի գիշերիս յայտնիկ եւ յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո քեւեռեալ պահան զմիտս եւ ըզխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ ըզփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արան դանձինս մեր, Տէր զօրու-

թեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի տուէ եւ ի գիշերի, յարթնութեան եւ ի հանգստեան մերում. զի զու ես արարիչ լուսոյ եւ հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեալ խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանիլ ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանըզ, այժմ եւ միշտ եւ:

ՍՍ.Ղ.ՄՈՍ Դ.

(Յաւազ երիցու դասէն)

Խաղաղութեամբ յայս եւ ի սոյն նշնացուք եւ զարթիցուք, զի զու,

Տէր, միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցիր զմեզ:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ,
Աստուած, ըստ արդարութեան, ի
նեղութեան ինձ անդորր արարեր.
ողորմեա ինձ և լուր աղօթից
իմոց:

Որդիք մարդկան, մինչև յերբ էք
խտտասիրաք. ընդէր սիրէք զնան-
րութիւն, և խնդրէք զստութիւն:

Ծաներձք՝ զի սքանչելիա արար
Տէր սրբոյ իւրում. և Տէր լուրցէ ինձ
ի կարգալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ի սիրտ ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդա-
րութեան և յուսացարձք ի Տէր:

Բազումք ասէին թէ՛ մ ցուցցէ
մեզ զբարութիւն Տեառն. նշանե-

ցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և
հառւր սւրախութիւն սրտից մերոց:

Ի սղաղոյ ցորենոյ, զինւոյ և ձի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
ննջեցուք և զարթիցուք. զի դու,
Տէր, միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրթի:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հողոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ աւեսարանիս Յիսուսի Քրիստոսի
nr pus Յով. ՀԱՆՆՈՒ:

(Գլ. ԺԲ. հ. 24):

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պաօսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր ՅԻՍՈՒՍ ԲԻՒՍՏՈՍ ասէ.

(Յաւազ երիցու դասէն)

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ
նչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր
մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա
եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս
առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ ար-
ձակէ զնա. և որ տտեաց զանձն
իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն
յաւիտեանայնս պահեսցէ զնա եթէ
ոք զիս պաշտեսցէ, զկնի իմ եկեա-
ցէ. և ուր հոն եմ՝ անդ և պաշ-
տօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս
պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա հայ-
րըն իմ:

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Աշակ. Դաւ.) Սուրբ խաչիւս ա-
ղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փըր-
կեսցէ զմեզ ի մեղաց. և կեցուցէ
շնորհիւ սղորմութեան իւրոյ: Ամե-
նակալ Տէր Աստուած մեր կեցն և
ողորմես:

Ս Ղ Օ Թ Ք

(Յաւազ երիցու դասէն)

Պահպանեալ զմեզ, Քրիստոս Աս-
տուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչի քո ի խա-
ղաղութեան. փրկեալ յերեկի և
յաներկոյթ թշնամոյն: Արժանա-
ւորեալ զօհութեամբ փառաւորել

դքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգ-
ւոյդ այժմ և միշտ եւ:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Անկանիմք առաջի քո, սուրբ
Աստուածածին, և աղաչեմք զա-
նարատ դիպոյդ. բարեխօսեան վա-
սըն անձանց մերոց, և աղաչեան
զմիածին Որդիդ՝ փրկիլ զմեզ ի
փորձութենէ և յամենայն վտան-
գից մերոց:

Որ արձակիչդ ես կապելոց, պար-
գեստաւ ամենեցուն, այսօր հայց-
մամբ ծերունւոյն՝ արձակեան և զիս

զբազմամեղս ի կապտնաց մահու
ի կիանան յաւիտենից:

Մաղրանք զօրաւորք անաւաց զիշեալնոց

Մերոյն Դերիզարի Նաւեկացւոյ
ասացեալ

Բան ժի.

(Յաւազ երիցու դասէն)

Ընկալ քաղրութեամբ, Տէր Աս-
տուած հօր, զգառնացողիս զա-
ղաչանս. մատիւր գթութեամբ առ
պատկառեալս զիմօք. փարատեան
ամենապարգև՝ զամօթական տըխ-
րութիւնս. բարձ յինէն, սղորմած,
զանրերելի ծանրութիւնս. անջրը-

պետեան, հնարաւոր, զմահացու կըլ-
թութիւնս. աւարեան, միշտ յաղ-
թնդ, զխարողին հաճութիւնս. բա-
ցատրեան, վերնային, զմոլելոյն մա-
ռախուղ. կնքեան, կեցուցիչ, ըզկո-
րուսչին ընթացմունս. ցրուեան,
ծածկատեան, զըմբռնողին չար գըր-
մունս. խորտակեան, անքննիւն, ըզ-
մարտողին զիմացմունս: Տեսաւնա-
գրեան քո անուամբդ՝ զլուսանցոյց
երգ յարկիւս. պարփակեան քո ձե-
ռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիւս. զը-
ծողրեան քո արեամբդ՝ զմուտ սե-
մոց սենեկիւս. կերպացս զքո նշանդ՝
ի հետս ելից մաղթողիւս. ամբացս
քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշաի.
մաքրեսցես ի հաղբից՝ զծածկարան
անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ
զտառատեալ անձն հողւոյս. ան-
խաղդախ արտոցես զքո շնորհեալ

շունչ մարմնոյս. կացուցես շր-
ջալիակ զպար զօրուդ երկնայնոյ.
կարդեսցես ի զիմի՝ ընդդէմ գի-
ւացն դասու: Տնէր հանդիստ բերկ-
րութեան մահահանդոյնս նիրհման
ի խորութեան զիշերիս բարեխօ-
սութեամբ և հայցուածովք սըր-
բուհւոյ Աստուածածնիդ և ամե-
նայն ընտրելոց: Ամբողիեալ պա-
րուրեան զպատուհան տեսութեանց
զգոյարանացս իմաստից անգար-
հուրելի զետեղմամբ՝ ի ծփական
խռովութեանց, կենցաղական ըզ-
բաղմանց, անբջական երազոց, խո-
լականաց ցնորից, յիշատակաւ քո
յուսոյդ՝ անխնասելի պաշտպանեալ:
Նւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ
ծանրութեանց, ամենազգաստ արթ-
նութեամբ՝ հոգեհորդ զուարթու-
թեամբ՝ ի քեզ արձանացեալ: Զայս

ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց՝ քեզ ամէնօրհնեալ թաղաւոր փառաց անճառից, փառարանողաց երկնագոռմար խմբից երգակցեալ՝ յերկինս առաքել: Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյն. ՂԴ:

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ. ստեղծիչ լուսոյ և յօրինիչ գիշերոյ. կեանք ի մահու՝ և լոյս ի խաւարի. յոյս ակնունդաց և երկայնմտութիւն տարակուսելոց: Որ ամենարուեստ ի-

մաստութեամբ քով՝ դարձուցանես յայդ զստուերս մահու. աննուագ ծագումն և անմոտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկիլ զՓառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ. որում կրկնի ծուներ երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց և ոսնդարամետականաց: Որ լսես զհեծութիւն կապելոց և հայիս յաղօթս խոնարհաց և ընդունիս զխնդրուածս նոցա: Աստուած իմ և թագաւոր իմ. կեանք իմ և ազաւէն իմ. յոյս իմ և վստահութիւն իմ. Յիսոս Բրիստոս՝ Աստուածդ ամենայնի: Սուրբըդ հանգուցեալ ի հոգիս սրբոց. մխիթարութիւն վշտաց, և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինիլ նոցա՝ առաքեալ, զպահպանողական զօրու-

Թիւն աջոյ քո, և փրկեան զիս յերկիւղէ զիշերի և ի դիւէ չարէ. որպէս զի՝ զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո անուանո՛ւ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ ըղձութեան շնչոյ՝ կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիմ՝ որք կարդան զքեզ ի բոլոր սրտէ։ Նւ ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ՝ զոր աստուածային արեամբ քով ներկեալ նորոյեցեր և ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր և ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այսու պարզեօք աստուածականօք՝ ամաչեսցէ սատանայ. քաղտեսցին մեքենայքն. բարձցին սրողայթքն. պարտեսցին մարտուցեալքն. պակասեսցին զէնքն սաշրասուրբ. մերժեսցի մէզն. փարատեսցի խաւարն. միկնեսցի մառախուղն։ Բա-

զուկ քո հովանասցի և աջ քո կրնքեսցէ. փասն զի զթած ևս և ողորմած. և անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ ծառայից քոց։ Նւ քեզ ընդ Հօր՝ Հոգւովդ սրբով, փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Նորին սրբայն Պրիգորի Նարեկացւոյն. ԽԱ.

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալդ յամենայնի, Հօրդ անաւորի անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ ի քէն և ոչ ինչ։ Որ ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց՝ հալին մեղք, հալածին զեք, ջնջին յանցանք, խղին կա-

սլանք, խորտակին շղթայք, կենդանածնին մահացեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տըխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէզն, մերժի մառախուղն, փարատի մըռայլն, սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, զնայ գիշերն, տարողրի տաղնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնք, և թաղաւորէ՛ ձեռն քո, ամենակալ՝ քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան հողիս, այլ կեցուցանել՝ թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբքդ։ Զի դու միայն ես յերկնի անձառ և յերկրի անդրննին. ի տարր գոյից և յեղր ծագաց աշխարհի։ Սկիզբն ամենայնի և յամենայնի.

ամենայնիւ լրմամբ օրհնեալդ ի բարձունս. և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս ամէն։

Ս. Ղ. Օ թ. Վ

Եւրամնչիւրոց անձանց հաւասացիւց ի Քրիստոս

Աւարեալ Տեառն Ներսիսի Հայոց
կաթողիկոսի

(Յաւագ երիցու դասին)

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրսդադանեմ քեզ, Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. և

սղորման քո արարածոց և ինձ
բաղմամբդ:

Հաւատով խոստովանիմ և եր-
կիրպադանեմ, քեզ, անբաժանելի
լոյս, միասնական սուրբ Նրբոր-
գութիւն և մի Աստուածութիւն:
Աբարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւա-
րի. հալածեան ի հողոյ իմէ բզ-
խաւար մեղաց և անդիտութեան.
և լուսաւորեան զմիտս իմ ի Ժա-
մուս յայսմիկ՝ աշօթել քեզ ի հա-
ճոյս և ընդունիլ ի քէն զխնդրուածս
իմ: և ողոր:

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշ-
մարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո
սիրելի ի խնդիր մարտեալ ոչխա-
րին. մեղայ յերկինս և առաջի քո.
ընկալ զիս որպէս զանառակ որ-
դին. և զդեցն ինձ զպատմուճանն

զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք.
և ողոր:

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշ-
մարիտ, որ խոնարհեցար ի հայ-
րական ծոցոյ և սուեր մարմին ի
սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մե-
րոյ փրկութեան՝ խաչեցար և թա-
ղեցար և յարեար ի մեռելոց և
համբարձար փառօք առ Հայր. մե-
ղայ յերկինս և առաջի քո. իշխա
զիս որպէս զաւաղակն՝ յորժամ
զատ արքայութեամբ քով. և ողոր:

Հոգի Աստուծոյ՝ Աստուած ճշ-
մարիտ, որ իջեր ի Յորդանան և
ի վերնատունն և լուսաւորեցեր
զիս մկրտութեամբ սուրբ աւաղա-
նին՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո.
մաքրեան զիս վերստին աստուա-
ծային հրով քով՝ որպէս հրեղէն
լեզուօք զառաքեալսն. և ողոր:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մը-
տօք խնայք. հողւոյ և մարմնով
խնայ. մի յիշեր զմեզս իմ գառա-
ջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ.
և ողոր:

Տեսնող ամենայնի մեղայ քեզ,
խորհրդով, բանիւ և գործով. ջըն-
ջիւս գձեռագիր յանցանաց իմոց և
գրեւս զանուն իմ ի գպրութեան
կենաց. և ողոր:

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ
կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և
անգիտութեամբ. թողութիւն չը-
նորհեա՞նք մեղաւորիս. զի ի ծննդենէ
սուրբ աւաղանին մինչև ցայսօր մե-
ղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանդ քո, զգայարանօք խնայք՝ և
ամենայն անգամօք մարմնոյս. և
ողոր:

Ամենախնամ Տէր, գիր պահա-

պան աչաց իմոց գերկիւղ քո սուրբ
նչ ևս հայիլ յարատ. և ականջաց
իմոց՝ նչ ակործել լսել զբանս չա-
րութեան. և բերանոյ իմոյ՝ նչ խօ-
սիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ՝ նչ
խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց ի-
մոց՝ նչ գործիլ զանիրաւութիւն.
և ոտից իմոց՝ նչ գնալ ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան. այլ ուղ-
ղեա՞նք զչարթումն սոցա լինիլ ըստ
սլատուիրանաց քոց յամենայնի. և
ողոր:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր
սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր՝ բոր-
բոքեա՞նք յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ
հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճ
մտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեզս
մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զոյս
գիտութեան քո ի սրտի իմում. և
ողոր:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մը-
տօք իմովք. հողւով և մարմնով
իմով. մի յիշեր զմեղս իմ զառա-
ջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ.
և ողոր:

Տեսնող ամենայնի մեղայ քեզ,
խորհրդով, բանիւ և զօրծով. ջըն-
ջեան զձեռագիր յանցանաց իմոց և
զրեան զանուն իմ ի դպրութեան
կենաց. և ողոր:

Քննող զաղտնեաց, մեղայ քեզ
կամայ և ակամայ, զխտութեամբ և
անգիտութեամբ. թողութիւն չը-
նորհեան մեղաւորիս. զի ի ծննդենէ
սուրբ աւագանիս մինչև ցայսօր մե-
ղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանդ քո, զգայարանօք իմովք՝ և
ամենայն անդամօք մարմնոյս. և
ողոր:

Ամենախնամ Տէր, զի՛ր սլահա-

սլան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ
նչ ևս հայիլ յարատ. և ականջաց
իմոց՝ նչ ակոսրծել լսել զբանս հա-
րութեան, և բերանոյ իմոյ՝ նչ խօ-
սիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ՝ նչ
խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց ի-
մոց՝ նչ զործել զանիրաւութիւն.
և թոից իմոց՝ նչ զնալ ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան. այլ ուղ-
ղեան զչարթումն սոցա լինիլ ըստ
սլատուիրանաց քոց յամենայնի. և
ողոր:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր
սիրոյ քո, զոր արկեր յերկիր՝ բոր-
բոքեան յանձն իմ, զի այրեսցէ զսրտ
հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճ
մտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեղս
մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս
զխտութեան քո ի սրտի իմում. և
ողոր:

Իմաստութիւնն Հօր Յիսուսն՝ տո՛ւր ինձ զիմաստութիւնն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց՝ ի բանից և ի գործոց փրկեան զիս. և ողոր:

Կամեցող բարեաց Տէ՛ր կամաւար, մի՛ թողո՛ւր զիս ի կամս անձին իմոյ զնալ. այլ առաջնորդեան ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր:

Արքայ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայութիւնն քո՝ զսր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո՛ւ ըզսիրտ իմ տաեւ զմեղս և սիրել ըզքեզ միայն և առեւ զկամս քո. և ողոր:

Խնամո՛ղ արարածոց, պահեան նըշանաւ խաչի քո զհօգի և զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց, ի

փորձութեանց դիւաց, և ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վրտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողոր:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ և ի զիշերի. ի նստիլ ի տան, ի դնալ ի ճանապարհ, ի ննջել և ի յառնել՝ զի մի երբէք սասանեցայց. և ողոր:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո և ընուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով՝ քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դո՛ւ հոգան և պատրաստեան զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ողոր:

Դարձուցի՛չ մոլորելոց, զարձո՛ղ զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. և բեւեռեան ի

հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և
զերկիւղ գեհեհնոյն, և զսէր արքա-
յութեանն. զի զղջացայց ի մեղաց
և զօրծեցից զարդարութիւն. և
ողոր:

Աղբիւր անմահութեան. աղբե-
րացո՛ ի սրտէ իմմէ՝ զաբտասուս
ապաշխարութեան որպէս սղուըն-
կին. զի լուացից զմեղս անձին ի-
մոյ՝ յառաջ քան զեւանելն իմ յաշ-
խարհէս. և ողոր:

Պարգեկիչ ողորմութեան, պար-
դեան ինձ ուղղափառ հաւատով,
և բարի դործով և սուրբ մարմնոյ
և արեան քո հաղորդութեամբ գալ
առ քեզ. և ողոր:

Բարերար Տէր, հրեշտակի բար-
ւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրու-
թեամբ աւանդել զհոգի իմ. և ան-
խռով անցուցանել ընդ չարութիւն

այսոցն՝ որք են ի ներքոյ երկնից.
և ողոր:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, ար-
ժանաւորեան զհոգի իմ ուրախու-
թեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոյ
ի կոչման աւուրն և հանգչել յու-
սով բարեաց յօթեանս արդարոյ
մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և
ողոր:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս
փառօք Հօր՝ դատել զկենդանիս և
զմեռեալս՝ մի՛ մտաներ ի դատաս-
տան ընդ ծառայի քում, այլ փրկե-
կեան զիս ի յաւիտենական հրոյն և
լսելի՛ արն ինձ զերանաւէտ կո-
չումն արդարոց՝ յերկնից արքա-
յութիւնդ. և ողոր:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեան ամե-
նայն հաւատացելոց ի քեզ՝ իմոց և
օտարաց, ծանօթից և անծանօթից

կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛
 և թշնամեաց իմոց և ատելեաց
 զթողութիւն, որ առ իս յանցա-
 նաց. և դարձն՝ զնոսա ի չարեացն,
 զոր ունին վատն իմ, զի ողորմու-
 թեան քում արժանի եղիցին. և
 ողոր:

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղա-
 շանս ծառայի քո՝ և կատարեա՛
 ի բարի գինգրութեամբ իմ բարեխո-
 սութեամբ սրբուհոյ Աստուածած-
 նին, և Յովհաննու Մկրտչին, և
 սրբոյն Ստեփաննոսի նախավիա-
 յին և սրբոյն Գրիգորիմերոյ Լու-
 սաւորչին, և սրբոց առաքելոց և
 մարգարէից, և վարդապետաց, և
 մարտիրոսաց և սրբոց հայրապե-
 տաց, և հզնաւորաց և կուսանաց,
 և ամենայն սրբոց քոց, երկնաւո-
 րաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք

և երկրպագութիւն անբաժանելի
 սուրբ Նրբորդութեանդ, յաւիտեանս
 յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆԻ

Պատն սրբուհոյ անարատի մօր
 քո և կուսի, Տէր, ընկալ զաղաշանս
 մեր և կեցն՝ զմեզ:

Ք Ա Ր Ո Ջ

(Սշուհ. Դաւ.) Սուրբ զԱստու-
 ծածինն և զամենայն սուրբս բա-
 րեխօս արասցուք առ Հայր ի յեր-
 կինս. զի կամեցեալ ողորմացի և
 զթացեալ կեցուցէ զարարածս
 իւր. ամենապալ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր
բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աս-
տուածածնին՝ անարատ ծնողի մի-
ածնի որդւոյ քո. և աղաչանօք ա-
մենայն սրբոց քոց, (և որոց այ-
սօր է յիշատակ): Լո՛ւր մեզ, Տէր,
և ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ և թո՛ղ
զմեզս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհու-
թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որ-
դւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ
և միշտ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս. ամէն:

Հայր մեր. որ յերկինս ես սուրբ:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Զհանգստեան աղօթս և զաղա-
չանս, ընկալ, մարդասէր Աստուած,
ի հաճոյս բարերար կամաց քոց.
մեր մեղաց և բազում յանցանացն
թողութիւն չնորհեա՛. և քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

(Յաւագ երիցու դասէն)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր,
որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ
և խաղաղութեամբ անցուցանել:
Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ
գիշերս, որ ի վերայ մեր գալոց է,
ի մեղաց փրկեա՛. ի չարեաց ա-
զատեա՛. և ի գործս բարիս առաջ-

նորդեան: Առաւօտու օրհնութեանցըն և փառարանութեանցն արժանի արն գոմենայն հաւատալիս անուանդ քում սրբոյ և պահն ի խաղաղութեան: Տէր Աստուած մեր տնւր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բորձ զցասումն և զպատուհասն ի յարարածոցս: Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանեաց և հանգուցելոց: Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պողատուից, սպասաւորաց և այնոցիկ, որք ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս են հանգուցեալ: Տէր Աստուած, օգնեա թաղաւորաց քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խաղաղութեան: Տէր Աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս և զեղբայ-

բութիւնս մեր ամբողջ և անխռով ի կամս ողորմութեան քո: Նշանաւ սուրբ և սրտառական խաչի քո՝ հալածեա զերեւելի և զաներևոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց և ի բնակութենէս մերմէ: Փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ եղերնւք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. հանգերնւք խաղաղութեամբ. և Տէր եղիցի ընդ ամենեւեանդ. ամէն:

Խ Ր Ա Տ

Սարկաւագութեան եւ դպրութեան
գարարագութիւնէ պատարագին

Առնու. Բահանայն գերկու սարկաւագունս
եւ մեանէ ի արքայունն, եւ ասեն Սաղմոս:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Կցորդ. Բ. Քահանայք քո զգեց-
ցին զարդարութիւն. և սուրբք քո
ցնծալով ցնծասցին:

Փ. Բ. Ս. Յիշեն Տէր զԴաւիթ, և
զամենայն հեղութիւն նորա: Ս. Բ. Գ.
Գ. ԶԼԱ. Ը. Եւ. Եւ.:

Խնդրեացուք հաւատով միտրա-
նութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զոգոր-
մութեան զշնորհսն իւր արասցէ ի

վերայ մեր. Տէրն ամենակալ Լի-
ցուցէ և ողորմեսցի:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած
մեր՝ լսա:

Եւ ասէ Բահանայն երկոստան Տէր
ողորմեա՛. եւ ապա զաղօքն: Եւ սար-
կաւագն առնու. զաղաւարսն եւ ասէ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա-
ղաչեսցուք:

Սրհնութիւն և փառք Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

(Տե՛ս զմնացեալսն ի խորհրդա-
ների):

Սոյնպէս եւ շապին ասէ եւ ուրարին
եւ գօսւոյն եւ բազպանին եւ շուրջառին:

ՍՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Ծարական եանդերնի յորժամ բզ-
զեմու պատարագիչն

Սորհուրդ խորին անհաս ա-
նրակիզրն որ զարգարեցեր զվերին
պետութիւնդ, ի յառազաստ ան-
մատոյց լուսոյն. զերասպանծ փա-
ռօք զգաստ հրեղինաց: Անճառա-
հրաշ զօրութեամբ ստեղծեր զԱ-
դամ պատկեր տիրական, և նա-
գելի փառօք զգեոտաւորեցեր, ի
զբախտն աղենի տեղի բերկրանաց:
Չարչարանօք քո սուրբ միած-

Ս. Պատարագի

905

նիդ նորոգեցան արարածք ամե-
նայն. և վերստին մարդն անմա-
հացաւ, զարգարեալ ի զգեստ ան-
կողոպտելի: Անձրեածին բաժակ
հրահոսան որ հեղեր յառաքեալսն
ի սուրբ վերնատանն. հեղ և ի մեզ,
Հոգիդ Սուրբ Աստուած, ընդ պատ-
մունճանին զքո զմաստութիւն: Տան
քում վայելէ սրբութիւն որ զգե-
ցար զվայելչութիւն. սրբութիւն
փառաց ընդ մէջ քո ածեալ, պա-
տեա ըզմէջս մեր ճմարտութեամբ:
Որ զարարչագործ բազուկս քո տա-
րածեցեր ընդդէմ ատեղաց. հաս-
տատեա զբազուկս մեր կարողու-
թեամբ: Համբարձմամբ ձեռաց առ
քեզ միջնորդիւ: Իրեւմամբ թագ ի
զլուխ պատեացես ըզմիտս և ըզ-
պայարանս. խաչանիչ ուրարմամբ
բոտ Ահարովնի, ծաղկեալ յոսկե-

Թել ի դարդ խորանին: Բամից ըտ-
լորից տիրապէս աստուածաբետա-
կան. նախորտապատ սիրով զմեզ
զգեստաւորեցեր քում սուրբ խոր-
հրդոյց լինել ըսպասաւոր:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո
անշարժ պահեա. և զերկրապա-
գուս անուանըդ քում պահեա ի
խաղաղութեան:

Յասիլն գետական քանակայն լուսնա-
լով գծեաւ ասէ.

Քահ. Լուացից սրբութեամբ ըզ-
ձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով
քով Տէր:

Ուր. Պատ արա ինձ, Տէր, զի
ես յամբռութեան իմում գնացի. ի
Տէր յուսացայ՝ զի մի եղէց հիւանդ:
Փորձեա զիս, Տէր, և քննեա

զիս. փորձեա զերիկամունս իմ և
զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի
աչաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմար-
տութեան քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց,
և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց, և
ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան
քո, և պատմել զամենայն սքան-
չելիս քո:

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան
քո, և տեղի յարկի փառաց քոց:

Մի կորուստներ ընդ ամբարիշ-
տըս զանձն իմ, և մի ընդ արս
արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնու-

Թեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք:

Սո յանբծութեան իմում զնայի, փրկեա՛ն զիս, Տէր, և ողորմեա՛ն ինձ:

Ոտն իմ կայցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Բա՛հ. ՍԷ վասն սրբունեոյ Աստուածածնին:

Սաբէ. չբշ. Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցա՛ք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի և զթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր. ամենակալ Տէր:

Բա՛հ. Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխօս:

Սառուծոյ: Եւ ապա առէ. Խոստովանիմ առաջի

Եւ խնայեալ. Խառնայն առէ. Ողորմեսցի քեզ:

Եւ խնայեալ. Աղաակեսցէ և զձեզ մարդասէր:

Դուր. Յիշեալիւր և զմեզ առաջի անմահ Գառիւնն Աստուծոյ:

Բա՛հ. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառիւնն Աստուծոյ:

Փա՛հ. Աղաղակեսցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեսցէք: (Տե՛ս յերես 481):

Բբշ. Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. և կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն:

Քահ. Եւ մէջ տաճարիս և առաջի
աստուածընկալ:

Քահ. Մտից առաջի սեղանոյ Աս-
տուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ
առնէ զմանկութիւն իմ:

Սաբի. Դանտ արան ինձ, Աստուած,
և իրան արան ինձ դատաստանի
իմում:

Յաղգէ՛ որ ոչ է սուրբ, ի մար-
դոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փըր-
կեան զիս:

Դու, Աստուած, հղօրիչ իմ ես.
ընդէ՛ր մոռացար զիս, ընդէ՛ր տըր-
տում գնամ ես ի նեղել թշնամ-
ւոյ իմոյ:

Առաքեան, Տէր, զոյս քո և ըղ-
հմարտութիւն քո, զի առաջնոր-
դեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի լեա-
ռըն սուրբ քո և ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստու-
ծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առ-
նէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ, Աստուած, Աստուած իմ:

Ա՛րդ՝ ընդէ՛ր տրտում ես անձն
իմ, կամ ընդէ՛ր խռովես զիս. յու-
սան առ Աստուած. խոստովանեան
նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աս-
տուած է:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն:

Սաբի. Օրհնեսցո՛ւք զամենակալն
Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի
արար զմեզ կալ ի տեղւոջ փա-
ռաբանութեան և երգել զերգս հո-
գեորս: Ամենակալ Տէր Աստուած
մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Ի յարկի սրբութեան և տեղւոջս:

Եւ ապա ձգեն զվարագոյրն. եւ դալիւքն եղանակեն մեղեդի ըստ պատշաճի աւուր:

Աւետ. Քարբառ աւետեաց ձայնիւ. կրկնէ: Գարբիել գոչէր սըրբուհւոյն: Առ քեզ առաքիմ մաքուր. կրկնէ. պատրաստեալ տեղի տէրունւոյն:

ԾԱՆՈ. Նոր ծաղիկ այսօր բլղլիւն է, յարմատոյն Յեսսեայ: Եւ Որդի Դաւթի ծնանի զՈրդին Աստուծոյ:

Տեառքն. Քրիստոս լիառաց թաղաւորն, այսօր եկեալ լինծայումն: Կատարելով նա զօրէնս, քառասնօրեայ զալըստեամբն:

Ծաղ. Աստ երբայեցուց ման-

կունքն զերդ ըլլելովրէիցն առեալ. հեթանոսական դատուց՝ աօնակից վնհիցն եղեալ:

Յար. Ես ձայն զառիւծուն աւետ. որ գոչէ ի բառաթիւին:

Ի բառաթիւին գոչէր, կրկնէ. ձայն առնէր ի սանդարամիտան. կրկնէ:

Նոր կիր. Այսօր նոր արեւ հաւրեալ ի նորահրաշ արեգակնէն. կրկնէ. Այսօր նոր շուշան ծաղկեալ. ի նորատունկ ըուրաստանէն:

Համ. Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդին, յերկինս սըլանայ ազամային կնքալիւ: Նըւադ ներբողից եղանակին այսօր, հոյք հօգեղինաց երկնաւորացն խըմբից:

Հօգլ. Նըւադեմք Հոգւոյն, նը-

ւագս վայելուչս վայելուչս բա-
նիւ, դարարչութիւնն նախ ասեմք:

Վար. Պոհար վարդն վառ ա-
ռեալ. կրկնէ. ի վեհից վարսիցն
արփենից. կրկնէ:

Ի վեր ի վերայ վարսիցն. պըղ-
պջէր ծաղիկ ծաղային. պըղպջ'ը:

Ածածնի. Այսօր Գաբրիէլ հը-
րեշտակապետն եկեալ, բերեալ ըզ-
բրաբիտն պըսակ յաղթող կուսին:
Այսօր կոչելով առ բոլորիցըն Տէ-
րըն, գտաճար բարձրելոյն և զընա-
կարան հողւոյն:

Խաչ. Խաչն ի նախնութն երե-
ւեցաւ, ծաղկեալ ի դրախտն աս-
տուածատունկ. մխիթարիչ եղև Սէ-
թայ նախագուշակ հօրն Ադամայ.
մեք ի յայն վայտն եմք յուսա-
ցեալ, յոր Տէր Յիսուս բնեռեցաւ.

և խոնարհեալ երկըրպաղեմք աս-
տուածընկալ սուրբ Նշանիս:

Հրեց. Պովեստ բերկրանաց,
քաղցրաճայնեալ երգեմք ձեզ հը-
րեշտակապետք, և հրեշտակաց գու-
մարք:

Առաք. Արեգակն արդար որ ի
Հօրէ ծագեալ, գառաքեալսն քո
անճառ չնորօք լցեալ: Ռահ լու-
սոյ ցուցեալ Հայաստանեայց ա-
զանց, մեծըն Թադէոս Բարդու-
ղիմեաւ փայլեալ:

Մարգ. Աստուածային խորոցն
անճառ. խորհրդածուք սուրբ մար-
գարէք. բանիւ պատմողք զապա-
գայիցն յառաջագոյն զեղևութիւնս:

Հայր. Ի հանդէս տօնի քո բա-
խացեալ ցընծամք, հայր և վար-

գապեա, սուրբ հայրապետդ (այս անուն):

Նկեղ. Նկեղեցի կաթուղիկէ ի Հայաստան, այսօր զմանկունքս ժողովեալ իւր համաձայն:

Ջընտրեալն որ ասես՝ մեղերի մի՛ ասես:

Ջնտրեալըդ յԱստուծոյ, ով երջանիկ սուրբ քահանայ:

Նըմանեալ Ահարոնի, և Մովսէսի մօրդարէին:

Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարօն միշտ ըզգենոյր: Յօրինէր զալատմունճանն, ի չորից կազմեալ նիւթոց:

Ի կարմրոյ ի կապուտոյ ի բնհեզոյ ի ծիրանուոյ:

Թեւ զթելն յօրինէր, կարգն առաջին էր կարկեհան:

Նւ օծումն զրապանին, շուրջաջանակի բոխրաշէն:

Նւ յընթացս գարշապարին, հընչէր երկիր ցնծայր խորանն:

Արդ ի նոյն նմանութիւն, Քըրխատոս զմեր Տէրս յօրինէ:

Յորժամ մտցես ի սուրբ խորանըն, անդ յիշեսցես զմեր նընջեցեալսն:

Յորժամ առնես զալատարագս, յիշեա և զիս զրազմամեղս:

Ձի և մեզ ողորմեսցի, ի միւստեղամ իւր գալստեանն:

Հօրն փառք, Որդւոյն պատիւ, և սուրբ Հոգւոյն այժմ յաւիտեան:

Յաւիտեանս յաւիտենից. Քրիստոս օրհնեալ ի համայնից:

Յ Ը Ր Ը Կ Ը Ն

ԽՈՆԿԱՐԿՈՒՔԻԱՆ ԱՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

Պ. Լ. Ե.

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տիառն տաճարիս. ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիւս. խնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սըրահս խորանիւս. ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց ստաշխից և կինամոնաց. և ըզմատուցողըս պահահաւ սըրբութեամբ միշտ և հանապազ քեզ սպասաւորել: Բարեխօսութեամբ մօր քո և կուսի, ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէիցս: Որ

զերագոյն քան զերկինս պայծառացուցել սուրբ զեկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս. և ըստ երկնայնոցընկարգեցել ի սմա զգասս առաքելոց և մարդարէից սուրբ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկաւադոց գալբաց և կղերիկոսաց. խունկ մատուցանեմք առաջի քո, Տէր, յօրինակ ըստ հնումն Զաքարիայ. ընկալ առ ի մէնջ զխընկանուէր մաղթանքս, որպէս զպատարագն Արեւի զՆոյի և զԱբրահամու. բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ անշարժ պահաւ զաթոռ հայկազնեայս:

Խնդա յոյժ, դուստր լուսոյ՝ մայր սուրբ կաթողիկէ, մանկամբ քո Սիօն. զարդարեալ պճնեա հարսն պանծալի երկնանման լուսաճմ

խորան. զի օծեալն Աստուած էնն
ի յէկէն անծախապէս ի քեզ միշտ
պատարազի. Հօր ի հաշտութիւն
մեզ ի քաւութիւն բաշխէ զմարմին
և զարիւն իւր սուրբ. վասն իւր
կատարման սուրբ տնօրէնութեան.
շնորհէ զթողութիւն կանգնողի տա-
ճարիս:

Զանապական կոյսն Մարիամ
Աստուածածին խոստովանի սուրբ
եկեղեցի. ուստի տըւաւ հացն ան-
մահութեան և բաժակ մեզ ուրա-
խարար. տուք օրհնութիւնս նմա
հոգևոր երգով:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Օրհնեալ թագաւորութիւն
Հօր և:

Եւ ասի ժամանոս՝ ըստ պատճանի աւուրն:

Սբէ. Եւ ևս խաղաղութեան: Օրհ-
նեա Տէր:

Քահ. Օրհնութիւն և փառք խա-
ղաղութիւն:

Պար. Եւ ընդ հոգևոյդ քում:

Սբէ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Պար. Առաջի քո Տէր:

Քահ. Տէր Աստուած մեր, որոյ
կարողութիւնդ:

Եւ ասի լիովն եւ շարականն ըստ պա-
ճանի աւուր:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի քո է կարողութիւն և
յօրութիւն:

Սբէ. Պաշտումէ:

Նոյնպէս եւ զսուրբ Առօստան՝ ըստ
պատշաճի առուրն՝ զիս եւ ասա: Բայց
«Փառաւորեալն» մի՛ աւեր:

Աւ. Եւ ես խաղաղութեան զՏէր
աղաչեացուք:

Դ. Տէր ողորմեա:

Աւ. Վասն խաղաղութեան ամե-
նայն աշխարհի, և հաստատութեան
սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն ամենայն սուրբ և ուղ-
ղափառ եպիսկոպոսաց. զՏէր ա-
ղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեա-
ռւն (այս անուն) կենաց, և փրկ-
իութեան հոգւոյ նորին. զՏէր ա-
ղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն վարդապետաց, քահանա-
ւից, սարկաւազաց, զպրաց և ա-
մենայն ուխտի մանկանց եկեղե-
ցւոյ. զՏէր աղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց
և աստուածասէր իշխանաց, զօ-
րավարաց և զօրաց նոցին. զՏէր
աղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց,
սրբ ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր աղա-
չեացուք:

Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Եւ ես միաբան վասն ճշմարիտ
և սուրբ հաւատոյս մերոյ. զՏէր
աղաչեացուք:

Տէր ողորմեա:

Չանձինս մեր և զմիմիանս Տեա-

ալն Աստուծոյ ամենակալին յանձն
արասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած
մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում
ասասցուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի ողորմած և մարդասէր
ես Աստուած զոլով և քեզ:

Գիրքն, Ալիւրն, Աւետարանն, եւ Հաւա-
սանքն ի ծառուն գիտ եւ կարգաւ:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք,
որ յառաջ:

Աբի. Եւ ես խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք:

Դպր. Տէր ողորմեա:

Աբի. Եւ ես հաւատով աղաչե-
ցուք և խնդրեսցուք ի Տեառնէ
Աստուծոյ և ի Փրկչէն մերմէ Յի-
սուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս սլաշ-
տաման և աղօթից: Զի արժանի
ընդունելութեան արասցէ: լուիցէ
Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Ըն-
կալցի զխնդրուածս սրտից մերոց.
Թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի
ի վերայ մեր: Աղօթք մեր և խըն-
դրուածք յամենայն ժամ մտցեն
առաջի մեծի Տէրութեան նորա:
Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով
հաւատով արդարութեան վաստա-
կիլ ի գործս բարիս: Զի զողոր-
մութեան զչնորհան իւր արասցէ ի

վերայ մեր: Տէրն ամենակալ Կի-
ցուցէ և ողորմեսցի:

ԴՊԻ. Ահայ Տէր:

ԱՐԷ. Զժամ սուրբ պատարագիս և
զսուաշակայ օրս խաղաղութեամբ
անցուցանել հաւատով ի Տեառնէ
խնդրեսցուք:

ԴՊԻ. Շնորհեա՛ն աչքի:

ԱՐԷ. Զհրեշտակ խաղաղութեան
պահապան:

Շնորհեա՛ն աչքի:

Զքաւութիւն և զթողութիւն յան-
ցանաց:

Շնորհեա՛ն Տէր:

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօ-
րութիւն:

Շնորհեա՛ն Տէր:

Եւ էս միաբան վասն ճշմարիտ
և սուրբ:

Տէր ողորմեա:

Զանձինքս մեր և զմիմեանքս
Տեառն:

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած
մեր ըստ:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա:

ԱՐԷ. Օրհնեա Տէր:

ԴՊԷ. Որպէս զի արժանա: Խա-
ղաղութիւն:

ԴՊԻ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

ԱՐԷ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

ԴՊԻ. Առաջի քո Տէր:

ԴՊԷ. Խաղաղութեամբ քով Քրիս-
տոս Փրկիչ:

ԱՐԷ. Օրհնեա Տէր:

ԴՊԷ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ
զամենեւեանդ:

Սբէ. Մի ոք յերեսայից, մի ոք ի թերահաւատից. և մի ոք յապաշխարողաց, և յանմաքրից մերձեացի յատուածային խորհուրդս:

Դու. Մարմին տէրունական և աբիւն փրկչական, կայ առաջի. երկնային զօրութիւնքն յաներևոյթս երգեն և ասեն անհանգիստ բարբառով. սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Սբէ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ, գպիրք ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգևորս:

Եւ դայիրքն եղանակեն զՄրբասացութիւնն
բոս խորհրդոյ առումն

Ծննդեան, Աւետեաց, Վարդա-
վառի և Աստուածածնի

Բազմութիւնք հրկշտակաց. և զօրաց երկնաւորաց, իջեալ ի յերկնից ընդ միածին Թաղաւորին: Որք երգէին և ասէին. սա է Որդին Աստուծոյ. ամենեքեան ասացուք, ուրախ լերուք երկինք և ցնծասցեն հիմունք աշխարհի: Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երևեցաւ, և ընդ մարդկան չրջեցաւ. զի կեցուցէ զանձինս մեր:

Մեծի հինգաբարի

Որ վերայնստիս ի կառս հրա-

նիւթս քառակերպեանս, անճառելի Բանդ Աստուած: Այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քո արարածոցս՝ յանձն առեր բազմիւ ընդ աշակերտսն: Եւ սերովբէքն և քերովբէքն հիացեալ զարմանային. և պետութիւնք վերին զօրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով. սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Յիմանց եւ Խաչի

Ով է որպէս Տէր Աստուած մեր. խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ, և յարեաւ՝ հաւատարիմ եղև յաշխարհի և համբարձաւ փառօք: Եկայք, ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ ես Տէր Աստուած մեր:

Նիւրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի եւ Խեհասկաց

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած, զքո սուրբ գեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի բո: Եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զքեզ, Տէր, և ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Պատեց, Ննջեցեղաց

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն ընկալ, Հայր սուրբ մարդասէր, ըզպատարագաւ եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոյ յարքայութեանդ երկնից: Մանաւանդ զի

հաւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեցի՛ր Աստուածութիւնդ, և հանգուցէ՛ր հոգիս նոցա:

Մարտիրոսաց

Սրբութիւն սրբոց մեծ ես և ահաւոր: Եւ զինուորութիւնք հրեշտակացն օրհնեն զքեզ և ասեն: Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն:

Մարգարէից, Առաքելաց եւ Հայրապետաց

Ամենակալ ես, Տէր զօրութեանց. որ թագաւորդ ես յաւիտենից: Որ նստիս յերկնից ի յերկինս և լոյս ծագես յարարածս քո: Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք: Եւ զսուրբ

զանունդ քո փառաւորեմք, Տէր, որ պսակիչդ ես քոց սրբոց (այս անուն): Վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս. Տէր ամենակալ, ի քու՛մ յարքայութեանդ:

Եւ քէ հանդիսաւոր օր լինի, եւ գտուր խորհուրդն վերաբերել կամիցիս, այս է տրարողութիւն: Յարժամ բախանայն ասէ.

Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեւեանդ:

Եւ սարկաւազն ձայնէ.

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Եւ դպիրքն երգեն զսրբասացութիւնն քս խորհրդոյ աւուրն, կանգնեալ:

Որչ՛. Մի ոք յերեւոյսից, մի ոք ի թերահաւատից:

Դ. Պ. Մարմին տէրունական, և
արիւն փրկ:

Եւ զան խնկարկելով ի սուրբ խորհուրդն:

Սբ. Յարեու հօր զխորան իւր,
ինքն որպէս փետայ, զի ելանէ յա-
ռազաստէ իւրմէ:

Դ. Ս. Եւ ցնծայ նա որպէս հսկայ
լընթանալ զճանապարհս իւր:

Սբ. Որք զբրտլբէիցն:

Դ. Խորհրդաբար կերպարանիմք:

Եւ զան յարեւելից կողմն:

Սբ. Ճանապարհ արարէք այնմիկ,
որ նստի յերկնից երկինս ընդ ա-
րեւելս:

Դ. Եւ կենդանաբար երբորդու-
թեանն զերեքսրբեան օրհնութիւ-
նըս մատուցանեմք:

Եւ զան ի հարաւակողմն:

Սբ. Ստուած ի հարաւոյ եկեա-
ցէ, և սուրբն ի Փառան լեռնէ:

Դ. Զամենայն զկենցազականս
ի բաց դնելով զգործս:

Եւ զան յասիման խորանիւն, եւ բարձող
ահաւոր խորհրդոյն ասացէ հանդարտ-
քեամբ:

Սբ. Համբարձէք, իշխանք, ըզ-
դրունս ձեր ի վեր. համբարձցին
զրունք յաւիտենից, և մացէ թա-
ղաւոր փառաց:

Եւ պատարգողն խնկարկէ եւ հարցանէ:

Ք. Ո՞վ է սա թագաւոր փա-
ռաց, Տէր հօր զօրութեամբ իւ-
րով, Տէր կարող ի պատերազմի:

Դ. Որպէս զի զթագաւորն ա-
մենեցուն ընդունիլիմք:

Սբէ՛. Համբարձէք, իշխանք, ըզ-
դրունս ձեր ի վեր. համբարձցին
դրունք յաւիտենից, և մտցէ թա-
գաւոր փառաց:

Քահ. Ո՞վ է սա թագաւոր փա-
ռաց և Տէր զօրութեանց:

Դուք. Եւ զհրեշտակացն հանդի-
սապէս ընծայեալ բերեմք զկարգ:

Սբէ՛. Սա ինքն է թագաւոր փա-
ռաց:

Եւ պատարագողն եկեղապէ ահիւ եւ
դողարեամբ եւ առնու ի ձեռաց սարկա-
ւագին, եւ խաչակնքէ ի վերայ ժողովր-
դեան ասելով:

Քահ. Օրհնեալ և կեալ անուամբ
Տեառն:

Դուք. Ալէլուիա:

Սբէ՛. Եւ ես խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք:

Դուք. Տէր ողորմեա:

Սբէ՛. Եւ ես հաւատով և սրբու-
թեամբ կացցուք յաղօթս առաջի
սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ:
Մի՛ խղճիւ և ղայթակղութեամբ.
մի՛ նենգութեամբ, խորամանկու-
թեամբ. մի՛ պատրանօք և խաբէ-
ութեամբ: Մի՛ երկմտութեամբ և
մի՛ թերահաւատութեամբ. այլ ու-
ղիղ վարուք, պարզ մտօք, միամիտ
սրտիւ, կատարեալ հաւատով: Լը-
ցեալ սիրով, լի և առաւելեալ ա-
մենայն դործովք բարութեան՝ կաց-
ցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սե-
ղանոյս Աստուծոյ, և գտցուք զո-
ղորմութեան զչնորհա: Յաւուր յայտ-
նութեան և ի միւսանգամ գալըս-
տեան Տեառն մերոյ և Փրկչին Յի-
սուսի Քրիստոսի. կեցուցէ և ո-
ղորմեսցի:

Դուք. Կեցո՛՛ Տէր և ողորմեա:
 Սբե՛. Օրհնեա Տէր:
 Քա՛ն. Շնորհօք և մարդասիր խա-
 ղաղութիւն:

Դուք. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբե՛. Աստուծոյ երկրպագեացուք:

Դուք. Առաջի քո Տէր:

Սբե՛. Ողջոյն առք միմեանց ի
 համբոյր սրբութեան. և որք ոչ էք
 կարողք հաղորդել աստուածային
 խորհրդոյս՝ առ դրունս ելէք և
 աղօթեցէք:

Դուք. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտ-
 նեցաւ,

Որն էնն Աստուած աստ բաղմե-
 ցաւ:

Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ,
 Սուրբ ողջունի հրաման առաւ:

Եկեղեցիս մի անձն եղև,
 Համբոյրս յօդ լրման առաւ:
 Թշնամութիւնն հեռացաւ,
 Սէր յընդհանուրս սփռեցաւ:
 Արդ՝ պաշտօնեայք, բարձեալ ըզ-
 ձայն,
 Տո՛ւք զօրհնութիւն ի մի՛ լերան,
 Միասնական աստուածութեանն
 Որում սրովբէքն են սրբարան:

Ոմանք եւ զայս ասեն ի հանդիսի տօնի:

Սբե՛. Որք՛ հաւատով կայք յանդիման
 Սուրբ սեղանոյս արքայական,
 Տեօէք բաղմեալ զՔրիստոս ար-
 քայն,

Եւ շուրջ պատեալ զօրք վեր-
 նական:

Դուք. Վեր համբառնամք զաչս
 ունելով,

Եւ պաղատիմք զայս ասելով:
 Զմեղս մեր մի յիշեսցես,
 Այլ զթուլթեամբ քո քաւեսցես:
 Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ,
 Եւ ընդ սրբոց քոց, Տէր, փառք
 քեզ:

Աբի. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ
 կացցուք, բարւոք կացցուք, և նա-
 յեցարուք զգուշութեամբ:

Դաւ. Առ քեզ Աստուած:

Աբի. Պատարագ Քրիստոս մատչի
 Պառն Աստուծոյ:

Դաւ. Ողորմութիւն և խաղաղու-
 թիւն և պատարագ օրհնութեան:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Շնորհք, սէր, և աստուա-
 ծային սրբարար զօրութիւնն:

Դաւ. Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քուսմ:

Աբի. Զգրունս, զգրունս, ամե-
 նայն իմաստութեամբ և զգուշու-
 թեամբ:

Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր
 աստուածային երկիւղիւ:

Դաւ. Ունիմք առ քեզ Տէր ամե-
 նակալ:

Աբի. Եւ լգոհացարուք զՏեառնէ
 բոլորով սրտիւ:

Դաւ. Արժան և իրաւ:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ ընդ սերովբէսն և ընդ
 քերովբէսն:

Իսկ ի հանդիսի աւուրս՝ ոմանք զկնի
 Արժան եւ իրաւին առնն զայս:

Աբի. Եւ զստոյգ փրկութեան որ
 միշտ ընդ ամենայն տեղիս զոհու-
 թիւն մատուցանեմք քեզ, Քրիս-

տաս: Որով և զհրաշալի պարտութիւնդ քո զովն զօրութիւնք:

Սարսին սերովբէքն. դողան քերովբէքն. և իշխանութիւնք վերին պետութեանցն պարառեալ քաղցր ձայնիւ եղանակեն և ասեն:

Դաւ. Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց: Լի են երկինք և երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի բարձունս, օրհնեալ որ եկիր և զալոցդ ես անուամբ Տեառն. ովսաննա ի բարձունս:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Առէք կերէք այս է մարմին իմ որ:

Դաւ. Ամէն:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Արբէք ի սմանէ ամենեքեան. այս է:

Դաւ. Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վառն մեր պարտապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ արեան նորա աղաչեմք զքեզ ողորմեա քո բանաւոր հօտի:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Եւ զքոյս ի քոյոց, քեզ մատուցանեմք:

Դաւ. Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէր. օրհնեմք զքեզ. դովեմք զքեզ. դոհանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դաւ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբէ. Աստուծոյ երկիրպագեացուք:

Դաւ. Առաջի, քո Տէր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս

Ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ,
աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ
քով փրկեալ հօտի:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Որպէս զի եղիցի սա ամե-
նեցուն մեզ:

Դպր. Հոգի Աստուծոյ, որ զփա-
ռակցի քո զխորհուրդ իջեալ ի
յերկնից կատարեա ի ձեռս մեր,
հեղմամբ արեան սորա աղաչեմք
զքեզ, հանգստի հոգիս մեր ննջե-
ցելոցն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Ընդ որս և մեզ այց արաս-
ցես բարե:

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Քահ. Աստուածածնին սրբոյ կու-
սին Մարիա:

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա.

Սարկաւացն յաջակողմն սեղանոյն ձեռ-
նամած ասասցէ:

Աբի. Առաքելոց, սրբոց, մարգա-
րէից, վարդապետաց, մարտիրո-
սաց, և ամենայն հայրապետաց
սրբոց: Առաքելազործ եպիսկոպո-
սաց, երիցանց, ուղղափառ սար-
կաւագաց, և ամենայն սրբոց: Ե-
ղիցի յիշատակ ի սուրբ պատա-
րագս՝ աղաչեմք:

Դպր. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Յարութեան կիւրակէից զայս ասա:

Աբի. Օրհնեալ գովեալ և փառա-
ւորեալ, հրաշայի և աստուածա-
զարդ յարութեանն Քրիստոսի եր-
կիրպազանեմք:

Դպր. Փառք յարութեան քո, Տէր:

Ի Տօնի սրբոցն զայս ասա:

Սբէ. Սուրբ և աստուածահաճոյ
մարգարէին, հայրապետին, առա-
քելոյն, մարտիրոսին (այս անուն),
որոյ այսօր զյիշատակն կատարե-
ցաք, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պա-
տարագս աղաչեմք:

Դուք. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սբէ. Առաջնորդացն մերոց և ա-
ռաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թա-
դէոսի և Բարդուղիմէոսի առաքե-
լոցն, և Գրիգորի լուսաւորչին: Ա-
րիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկա-
նըն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սա-
հակայ, Գանիէլի, և Խաղայ, Մես-
րովպայ վարդապետին, և Գրիգորի
Նարեկացւոյն, և Ներսիսի Նյա-
յեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն,

և Գրիգորի և Մովսիսի Տաթևա-
ցեացն, և սրբոց Գրիգորիսեանց և
Ներսիսեանց, հովուաց և հովուա-
պետացն Հայաստանեայց. եղիցի
յիշատակ ի սուրբ պատարագս ա-
ղաչեմք:

Դուք. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Սբէ. Միտնձնացելոց սրբոց, ա-
ռաքինասէր և աստուածուսոյց կը-
րօնաւորացն. Պօղոսի, Անտօնի,
Պօղայ, Մակարայ, Ոնովրիոսի, Աբ-
բայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղո-
սի, Արսենի, Եւաղրի, Պարսամայ,
Յովհաննիսեանց և Սիմէօնեանց,
սրբոց Ոսկեանց և Սուքիասեանց
և ամենայն սրբոց հարց և աշա-
կերտելոց նոցին ընդ տիեզերս,
եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատա-
րագս աղաչեմք:

Դ. Կ. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Աբի. Թագաւորաց հաւատացելոց
սրբոց Աբգարու, Կոստանդիանոսի,
Տրդատայ և Թէոդոսի, և ամենայն
սուրբ և բարեպաշտ Թագաւորաց
և աստուածասէր իշխանաց. եղիցի
յիշատակ ի:

Դ. Կ. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Աբի. Ընդհանուր ամենայն հաւա-
տացելոց, արանց և կանանց, ծե-
րոց և տղայոց, և ամենայն չա-
փու հասակի հաւատով և սրբու-
թեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցն.
եղիցի յիշատակ ի:

Դ. Կ. Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Աբի. Յրհնեա Տէր:

Բ. Կ. Եւս առաւել զեպիսկոպո-
սապետն մեր:

Աբի. Պահութիւն և վառաքանու-
թիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աս-
տուած մեր, վասն սուրբ և ան-
մահ պատարագիս որ ի վերայ սըր-
բոյ սեղանոյս. զի սա մեզ ի սըր-
բութիւն կենդանութեան պարգե-
ւեացէ: Սովաւ շնորհեա զսէր, բզ-
հաստաստութիւն և զըղձալի զխա-
ղաղութիւն ամենայն աշխարհի.
սրբոյ եկեղեցւոյ և ամենայն ուղ-
ղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկո-
պոսապետին մերոյ և պատուական
Հայրապետին ամենայն Հայոց Տեա-
ռըն (այս անուն) և բահանայիս՝
որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ
վասն զօրութեանց և յաղթութեանց
Թագաւորաց քրիստոնէից և իշխա-
նացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք
և խնդրեսցուք և վասն հոգւոցն
հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն

հանդուցեալ ըարունապետացն մե-
րոց, և շինողաց սուրբ եկեղեցւոյս,
և որք ընդ հովանեաւ սորին են
հանդուցեալ: Ազատութիւն եղբարց
մերոց գերեւոց և շնորհ առաջի-
կայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հա-
ւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս
կատարելոցն. եղիցի յիշատակ ի:

Դուք. Ըստ ամենայնի, և յաղագս
ամենեցուն:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մե-
ծիւ Աստու:

Դուք. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբէ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեցուք:

Դուք. Տէր ողորմեա:

Սբէ. Ամենայն սրբովք, զորս յի-
շատակեցար, ևս տուաւ երապէս ըզ-
Տէր աղաչեցուք:

Դուք. Տէր ողորմեա:

Սբէ. Վասն մատուցեալ սուրբ և
աստուածային պատարագիս, որ ի
վերայ սրբոյ սեղանոյս. զՏէր ա-
ղաչեցուք:

Դուք. Տէր ողորմեա:

Սբէ. Որպէս զի Տէր Աստուած
մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ,
երկնային և յիմանալի իւր մա-
տուցարանն, զվոխանալն առա-
քեացէ առ մեզ զշնորհս և զպար-
գեւս Հոգւոյն սրբոյ. զՏէր աղա:

Դուք. Տէր ողորմեա:

Սբէ. Ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա. և
պահեա՛ զմեզ, Տէր, քոյին շնոր-
հիւդ:

Դուք. Կեցո՛ւ Տէր և ողորմեա:

Սբէ. Զամենտարեւհի զԱստուա-
ծածինն զմիշտ կոյսն Մարիամ,

հանդերձ ամենայն սրբովք յիշե-
լով. զՏէր աղաչեսցուք:

Դուր. Յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛:

Սբի՛. Եւ ևս միաբան վասն ճշ-
մարիտ և սուրբ:

Դուր. Տէր ողորմեա՛:

Սբի՛. Զանձինս մեր և զմիմեանս,
Տեառն:

Դուր. Քեզ Տեսառնդ յանձն եղի-
ցուք:

Սբի՛. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աս-
տուած մեր, ըստ:

Դուր. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա,
Տէր ողորմեա:

Սբի՛. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Եւ տուր մեզ համարձակա-
ձայն բար:

Դուր. Հայր մեր, որ յերկինս ես,
սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ
արքայութիւն քո. եղիցին կամք

քո որպէս յերկինս և յերկրի: Զհաց
մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այ-
սօր. և թող մեզ զպարտիս մեր,
որպէս և մեք թողու՛մք մերոց պար-
տապանաց. և մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ:

Սբի՛. Օրհնեա Տէր:

Քահ. Զի քո է արքայութիւն: Խա-
ղաղութիւն:

Դուր. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի՛. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դուր. Առաջի քո Տէր:

Քահանայն խոնարհի եւ ամենայն ժողո-
վուրդն խոնարհին ի ծունկս: Եւ սա-
կաւագն ձայնէ:

Սբի՛. Պաշտօնումէ:

Քահ. Ի սրբութիւն սրբոց:

Դուր. Միայն սուրբ, միայն Տէր,

Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստու-
ծոյ Հօր. Ամէն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Օրհնեալ Հայր սուրբ Աս-
տուած ճշմարիտ:

Դուր. Ամէն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Աս-
տուած ճշմարիտ:

Դուր. Ամէն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աս-
տուած ճշմարիտ:

Դուր. Ամէն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Օրհնութիւն և փառք Հօր
և Որդւոյ:

Դուր. Ամէն. Հայր սուրբ, Որդիդ
սուրբ, Հոգիդ սուրբ. Օրհնութիւն
Հօր և Որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն.

այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից. Ամէն:

Աբի. Օրհնեա Տէր:

Քառ. Ի սուրբ ի սուրբ պատուա-
կան մարմնոյ:

Եւ խաչակնէ քահանայն սկնովն ի վե-
րայ ժողովրդեանն եւ դառնայ ի սուրբ
սեղանն, եւ քառեն զվարագոյրն եւ ա-
սեն զսիրբն զՏէր ողորմեայն:

Եւ քառով սարկաւագն:

Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստու-
ծոյ մերոյ՝ զսիրբ, ձայնիւ քաղ-
ցրութեամբ զերգս հոգևորս: Զի
սմա վայելին սաղմոսք և օրհնու-
թիւնք, ալէլուք և երգք հոգևորք:
Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղ-
մոս ասացէք և զՏէր յերկինս օրհ-
նեցէք:

Եւ դպիրքն եղանակեն:

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի
ի միջի մերուս: ալէլուիա:

Զմարմին իւր աայ մեզ կերա-
կուր և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի
մեզ. ալէլուիա:

Մատիք առ Տէր և առէք զոյս.
ալէլուիա:

Նաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր
է Տէր. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէ-
լուիա:

Օրհնեցէք զնա ի բարձունս. ա-
լէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշ-
տակք նորա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա. ալէլուիա:

Եւ քառեն զվարագոյրն յեսս: Եւ սար-
կաւագն քառօղէ քարձր ձայնիս:

Յրկիւղիւ և հաւատով յառաջ
մատիք և սրբութեամբ հաղորդե-
ցարսւք:

Եւ յորժամ հաղորդեցին՝ դպիրքն եղա-
նակեն զգարական ԳԶ. Որ կազմեցեր եւ
կամ Այսօր աննառ:

Յաւաւս՝ դպիրքն ձայնեն:

Աստուած մեր և Տէր մեր երե-
ւեցաւ մեզ. օրհնեալ եկեալ ա-
նուամբ Տեառն:

Կեցո՛ Տէր զԺողովուրդս քո. և
օրհնեալ:

Գարձեսլ ֆարեհն զվարագոյրն: Եւ զրպիւրքն երգեն:

Այաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապաղ կերակրես ըզմեզ. առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Եւ սարկաւագն ֆարագէ:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յատուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ և անապական խորհրդոյ, զՏեառնէ դոհացարուք:

Գ. Պոհանամք զքէն Տէր, որ

կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քո: Բաշխելով զմարմինդ և զարիւնդ ի վերկութիւն աշխարհի, և կեանք անձանց մերոց:

Իսկ աստուծո՞ր դպիւրն եղանակեն թաղս խորհրդաւորս, մինչեւ ֆահանայն կասարեցէ զկարգ աղօթիցն:

Տ Ա Ղ

Մայր հաւատոյ սուրբ հարսնաբան,

Եւ առաքաւս գերադրական.

Դու փեսայիդ անմահական,

Որ զարդարեաց զքեզ անվախճան:

Երկրորդ երկինք դու հրաշական, Փառաց ի փառքս բարձրական.

Որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նըման՝

Աւաղանաւն որդիական:

Բաշխես ըզհացըն մաքրական.
 Զարիւնդ ըմպել տաա սոսկական.
 Հանես ի վեր գերաստիճան
 Յիմանալեացն անջոկական:

Նկայք, որդիք, նոր Սիօնի.
 Մատիք առ Տէր մեր սրբութեամբ.
 Ճաշակեցէք և տեսէք.
 Զի քաղցր է Տէր մեր զօրութեամբ:

Նա բաժանեաց ըզՅորդանան
 Դու զծով մեղաց աշխարհական.
 Նըման Յեսուայ մեծ դօրական.
 Զքեզ Տէր Յիսուս Հօր էական:

Հինն օրինակ քեզ և նրման.
 Դու խորանին գերադրական.
 Նա խորտակեաց զդրունս անդա-
 մանդ.
 Դու՝ գրծոխոց զդրունս ի հիմանց:

Հայս այսմարմին է Բրիտանոսի.
 Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
 Ծածկեալ խորհուրդըն մեծ յայտնի.
 Աստուած ի սմա մեզ տեսանի:

Սա է Բրիտանոս Բանն Աստուած.
 Որ ընդ աջմէ Հօրըն բազմի.
 Նւ աստ ի մեզ պատարագի.
 Բառնայ ըզմեղըս աշխարհի:

Այն որ օրհնեալ է յաւիտեան
 Հարբ և Հոգւոյն միական.
 Այժմ և յաւէտ յապագայն.
 Նւ անըսպառ միշտ յաւիտեան:

Եւ ի վերջ տալին Բարեկէցութեան
 յեսա եւ քաւարաւագն տաւ: Եւ Երեմիայի

Որհնէա Տէր:
 Քաւ. Որ օրհնես զայնոսիկ ոյք
 օրհնեն:

Դպր. Եղիցի անուռն Տեառն օրհնեալ՝ յայսմհետէ մինչև յաւիտեանս Երիցս կրկնեալ:

Քահ. Կատարումն օրինաց և մարգարէ:

Սրբ. Եւ առն՝ Ալէլուիա օրթի:

Քահ. Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրև ճաշեցին, էւ Ի սկզբանս:

Դպր. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրբ. Սուրբ աւետարանաւս աղաչեալ:

Քահ. Պահպանեալ զծառայս քո Քրիստոս Աստուած:

Դպր. Օրհնեցիցի զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քահ. Օրհնեալ եղբուք ի շնոր-

հաց սուրբ Հոգւոյն, երթայք խաղաղութեամբ, և Տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեւեանդ. ամէն:

Եւ ի բաշխելն զնշխարս առ ժողովուրդսն՝ զպիւրհն երգեն զաղմոս զայս:

Ս Տէր պարծեացի անձն իմ, լուրցեն հեղք, և ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ինե, և բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին:

Խղբեցի ի Տեառնէ և լուալ ինձ, յամենայն նեղութենէ իմմէ՝ փրկեաց զիս:

Մտաիք առ Տէր և առէք զլոյս, և երեսք ձեռ մի՝ ամաչեացեն:

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր, և Տէր լուաւ սմա, յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց Տեառն
շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք,
և սլահեն զնոսա:

Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղ-
ցրը է Տէր, երանեալ այր որ յու-
սայ ի նա:

Երկերո՞ւք ի Տեառնէ ամենայն
սուրբք նորա, զի ոչինչ է սկակա-
սութիւն երկիւղածաց նորա:

Մեծամեծք աղքատացան և քաղ-
ցեան, բայց ոչք խնդրին զՏէր, մի
պակասեսցի ի նոցանէ ամենայն բա-
րութիւն:

Նկայք որդեակք իմ լուարո՞ւք ինձ,
և զերկիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ:

Ով է մարդ՝ որ կամի զկեանս,
սիրէ զաւուրս իւր տեսանել ի բա-
րութեան:

Լուեցո՞ զկղու քո ի հարութիւնէ,

և շրթունք քո մի խօսեսցի զնեն-
գութիւն:

Խոտորեան ի հարէ և ալւա զբարի,
խնդրեան զխաղաղութիւն, և երթ
զհետ նորա:

Աչք Տեառն ի վերայ արդարոց,
և տկանջք նորա ի վերայ աղօթից
նոցա:

Երեսք Տեառն ի վերայ հաւա-
գործաց, սատակել յերկրէ զյիշա-
տակս նոցա:

Վարդացին արդարքն առ Տէր,
և Տէր լուաւ նոցա, յամենայն նե-
ղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:

Մերձ է Տէր առ այնոսիկ՝ որք
մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս
հոգւով կեցուցանէ:

Բազում նեղութիւնք են արդա-
րոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր

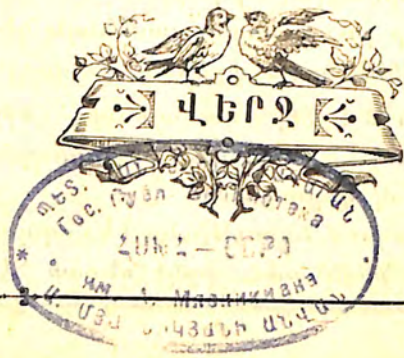
և պահէ՛ զամենայն ոսկերս նոցա,
և մի ի նոցանէ մի՛ վշըհացի:

Մահ մեղաւորին չար է, բայց
որ ատէ՛ զարգարն, զղջացի:

Փրկէ՛ Տէր զանձինս ծառայից
իւրոց, մի զղջացին ամենեքեան՝
ոյք յուսացեալ են ի նա:

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. Ամէն:

Յ Ա Ն Կ

Ալելուի առուց առագ շաբաթուն	262
» Եկեղեցւոյ	252
» Խաչի	245
» Ճրագալուցի եւ Ծննդեան	215
» Համբարձման	231
» Հոգւոյ գալստեան	238
» Հրեցակալեսաց	258
» Ծաղկազարդի	261
» Ղազարու յարութեան	260
» Յարութեան	225
» Վարդավառի	268
» Տեառն ընդ առաջի	224
Աղաչեսցուի զամենակայն	751
Այնպէս պաշտեմ զհայրենի	636
Այսօր անհառ լուսոյն ծագումն	84
Աւխարհ ամենայն, առ իս նայե՛	33
Առաւօտ լուսոյ	41
Ասացուի	373 եւ 746
Ասուած անեղ անժամանակ	141
Ասուած մեծ հօգօր եւ փառաւորեալ.	379

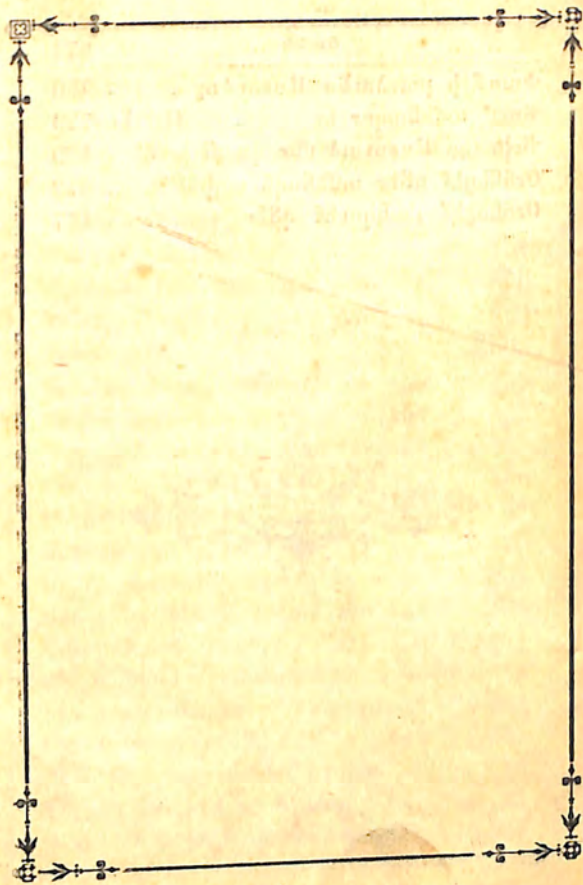
Աբաշական բանին հրաման . . .	452
Արեւագալի ժամն . . .	475
Աւեսարանի հանգստեան . . .	130
Աւեսարանի բժշկութեան . . .	400
Աւեսարանի նախ քան զհաւատամք . . .	694
Բանից իմաց . . .	445
Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր . . .	392
Գոհացարուք զՏէառնէ . . .	807
Երգ զկնի փառք ի բարձունս-ին . . .	359
Երգ ննջեցելոց . . .	141
Երեկոյեան ժամ . . .	718
Եւ եւս հաւատով աղաչեցուք . . .	703
Զարթոցեալսն ամենեքեան . . .	29
Զուարճացեալսն մեծաւ ու" . . .	328
Զսաղմոս երգութիւնս եւ զաղա" . . .	573
Զքէն զոհանամք Տէր Աստուած . . .	47
Թագաւորք ապաւարտութեան . . .	188
Թագաւորք մարտիրոսաց . . .	202
Թափօրի երգն . . .	412
Ժամամուտք . . .	574
Ի կարգալ իմում լուար ինձ Աս" . . .	792
Իսկ այս ո՛ր է որ դիմեալ . . .	653
Իշխաբերից երգն եւ աւեսարանն . . .	305
Լցաւ առաւօտս ողորմութեամբ . . .	271

Խաղաղական . . .	788
Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն . . .	470
Խնդրեցուք հաւատով . . .	410 եւ 778
Խոնարհեցա Տէր զունկն քո . . .	720
Խրաւք երկրպագութեան տանա" . . .	781
Կանոնագրութիւն . . .	53
Համբարձի զաչս իմ ի յերինս . . .	757
Հանգստեան ժամ . . .	854
Հարցի փոխն . . .	273
Հաւատամք ի մի Աստուած . . .	700
Հրամարիմք ի սասանայէ . . .	1
Ճաշու ալելուի, յէս զրբին . . .	667
Ճաշու ժամերգութիւն . . .	505
Ճաշու շարականք . . .	614
Ճաշու շարականք հանգստեան . . .	562
Ճաշու սաղմոսք, նախ քան զգիրբն . . .	635
Ճաշու փոխք . . .	609
Մաղթանք, քարոզք եւ աղօթք յէս օրհնութեան . . .	165
Մայր սուրբ սեանչելի լուսոյն . . .	387
Մեծացուցէ անձն իմ . . .	293
Մեծեղիք աղցից կիւրակէից . . .	661
Մեծեղիք ճաշու աղցից . . .	656
Մեծեղիք երեկոյիցն . . .	733

Մեսեղիք հաւու յարութեանն . . .	650
Մեսեղիք յէս գրքին . . .	372
Յիսէա Տէր զպաշտօնեայս . . .	433, 472
Յիսէսցոյք ի զիւրի . . .	25
Նորասեղծեալ . . .	407
Նորոգող տիեզերաց . . .	104
Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի . . .	330
Որ բնակեալն է յօգնութիւն . . .	767
Պատարագ . . .	905
Պատկիչ սրբոց Քրիստոս որ պսա" . . .	435
Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի . . .	664
Սաղմոսք հանգստեան տեսարանի . . .	113
Սեղան օրհնէքն . . .	709
Սիրելիք՝ սիրեցոյք զմիմեանս . . .	647
Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր . . .	425
Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօր . . .	394
Սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր հօր" . . .	424
Սուրբ խաչիւս աղաչ . . . 415, 780 եւ	877
Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամաւ . . .	436
Տէր բարեաւ, որ մեծաւ գրու" . . .	808
Տէր երկնից փախն . . .	342
Տէր եթէ զօրքունս իմ բանաս . . .	14
Տէր զի բազում եղեն ներկից . . .	15
Փառաւորեցոյք զամենակալն . . .	390

Փառքի բարձունս Աստուծոյ . . .	356
Քում ամենագոր եւ . . . 410 եւ	779
Քրիստոս Աստուած մեր վասն խա" . . .	429
Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազիւն" . . .	613
Օրհնեցէք մանկունք զՏէր . . .	417

Ին Բոլոր այ Ինչպե՛ս
մարդու իր ոչինչ ոչ ինչ

844

874 0027492

«Ազգային գրադարան»

NL0027492

